32011R0543

15.6.2011. SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE L 157/1

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 543/2011

od 7. lipnja 2011.

o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1234/2007 od 22. listopada 2007. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode (Uredba o jedinstvenom ZOT-u) ([1]), a posebno njezin članak 3. drugi podstavak, članak 103.h, članak 121. točku (a), članke 127. i 134., članak 143. točku (b), članke 148. i 179., članak 192. stavak 2., članak 194. i članak 203.a stavak 8. zajedno s člankom 4.,

budući da:

(1) Uredbom (EZ) br. 1234/2007 uspostavljena je zajednička organizacija poljoprivrednih tržišta uključujući i sektore voća i povrća i prerađevina voća i povrća.

(2) Provedbena pravila kojima su obuhvaćeni sektori voća i povrća te prerađevina voća i povrća utvrđena su Uredbom Komisije (EZ) br. 1580/2007 od 21. prosinca 2007. o utvrđivanju provedbenih pravila za Uredbe Vijeća (EZ) br. 2200/96, (EZ) br. 2201/96 i (EZ) br. 1182/2007 u sektoru voća i povrća ([2]). Ta je Uredba nekoliko puta izmijenjena. U interesu jasnoće, primjereno je ugraditi sva provedbena pravila u novu Uredbu zajedno s izmjenama potrebnim s obzirom na stečena iskustva te staviti izvan snage Uredbu (EZ) 1580/2007.

(3) Potrebno je utvrditi tržišne godine za proizvode iz sektora voća i povrća te prerađevina voća i povrća. Budući da u tim sektorima više nema programa potpora koji slijede ciklus berbe pojedinih proizvoda, sve tržišne godine mogu se uskladiti s kalendarskom godinom.

(4) Člankom 113. stavkom 1. točkama (b) i (c) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 Komisija je ovlaštena utvrđivati tržišne standarde za voće i povrće odnosno prerađevine voća i povrća. Sukladno članku 113.a stavku 1. te Uredbe, voće i povrće namijenjeno svježe za prodaju potrošaču može se stavljati na tržište samo ako je zdrave, besprijekorne i tržišne kakvoće i ako je naznačena zemlja podrijetla. Kako bi se ujednačila provedba ove odredbe, primjereno je utvrditi detalje i predvidjeti opće tržišne standarde za sve svježe voće i povrće.

(5) Potrebno je donijeti posebne tržišne standarde za one proizvode za koje se, na temelju procjene njihove važnosti, čini nužnim uvesti standard, posebno uzimajući u obzir kojim se proizvodima najviše trguje u smislu vrijednosti, na temelju podataka referentne baze podataka Europske komisije o međunarodnoj trgovini, Comext.

(6) Kako bi se izbjegle prepreke trgovini, kad je potrebno utvrditi posebne tržišne standarde za pojedine proizvode, ti standardi trebaju biti oni koje je utvrdila Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE). Kad nije uveden poseban tržišni standard na razini Unije, proizvod će se smatrati da ispunjava opći tržišni standard ako posjednik može dokazati da proizvodi odgovaraju nekom utvrđenom standardu UNECE-a.

([1]) SL L 299, 16.11.2007., str. 1.
([2]) SL L 350, 31.12.2007., str. 1.

(7) Potrebno je predvidjeti izuzeća i oslobođenja od primjene tržišnih standarda za određene aktivnosti koje su vrlo marginalne i/ili specifične, ili se događaju na početku distribucijskog lanca, ili za sušeno voće i povrće i proizvode namijenjene za preradu. Budući da se pojedini proizvodi prirodno dalje razvijaju i naginju kvarenju, potrebno je dopustiti da nemaju potpunu svježinu i jedrost pod uvjetom da se ne svrstavaju u „ekstra" klasu. Određene proizvode koji obično nisu cijeli u trenutku prodaje, potrebno je izuzeti iz uobičajenog tržišnog standarda koji inače zahtijeva da se proizvodi prodaju čitavi.

(8) Pojedinačni podaci propisani tržišnim standardom trebaju biti vidljivo istaknuti na pakiranju ili naljepnici. Kako bi se izbjegle prijevare i slučajevi zavaravanja potrošača, pojedinačni podaci propisanih standardom trebaju biti dostupni potrošaču prije kupovine, pogotovo kod prodaje na daljinu gdje je iskustvo pokazalo da postoji opasnost od prijevare te izbjegavanje zaštite potrošača predviđene standardom.

(9) Pakiranja koja sadrže različite vrste voća i povrća postaju sve učestalija na tržištu kao odgovor na potražnju određenih potrošača. Iz razloga poštene trgovine voće i povrće koje se prodaje u istom pakiranju treba biti ujednačene kakvoće. Za proizvode za koje nisu propisani standardi Unije to se može osigurati primjenom općih odredbi. Potrebno je utvrditi propise obilježavanja mješavina raznih vrsta voća i povrća u istom pakiranju. Oni ne trebaju biti tako strogi kao oni propisani tržišnim standardom kako bi se posebno uzela u obzir raspoloživost prostora na naljepnici.

(10) Kako bi se osigurala propisna i učinkovita provedba kontrole, računi i popratna dokumentacija, koji nisu namijenjeni potrošačima, trebaju sadržavati određene glavne podatke koji su sastavni dio tržišnog standarda.

(11) Za selektivne kontrole s ciljem analize rizika kako je predviđeno člankom 113.a stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, potrebno je utvrditi detaljna pravila za takve kontrole. Posebno treba naglasiti ulogu analize rizika kod odabira proizvoda za kontrole.

(12) Svaka država članica treba odrediti inspekcijska tijela odgovorna za provedbu kontrola usklađenosti u svakoj fazi stavljanja na tržište. Jedno od tih tijela treba biti nadležno za kontakte i koordinaciju između svih drugih imenovanih tijela.

(13) Budući da je poznavanje trgovaca i njihovih glavnih značajki nužno sredstvo u analizi država članica, u svakoj se državi članici mora uspostaviti baza podataka trgovaca svježim voćem i povrćem. Kako bi se osigurala obuhvaćenost svih aktera u prodajnom lancu i zbog pravne sigurnosti, potrebno je detaljno definirati naziv „trgovac".

(14) Kontrole usklađenosti potrebno je provoditi uzorkovanjem i usmjeravati pozornost na trgovce za koje je najvažnije da imaju robu koja nije u skladu sa standardima. Uzimajući u obzir značajke njihovih nacionalnih tržišta, države članice trebaju utvrditi pravila kojima se daje prednost kontrolama posebnih kategorija trgovaca. Radi osiguranja transparentnosti, o tim je pravilima potrebno izvijestiti Komisiju.

(15) Države članice trebaju osigurati usklađenost s tržišnim standardima svježeg voća i povrća koje se izvozi u treće zemlje, te potvrđivati usklađenost u skladu sa Ženevskim protokolom o standardizaciji svježeg voća i povrća te suhog i sušenog voća, zaključenog u okviru Gospodarske komisije Ujedinjenih Naroda za Europu (UNECE) i Programa za primjenu međunarodnih standarda za voće i povrće Organizacije za gospodarsku suradnju i razvitak (OECD).

(16) Uvoz svježeg voća i povrća iz trećih zemalja treba biti usklađen s tržišnim standardima ili jednakovrijednim standardima. Kontrole usklađenosti moraju se stoga provoditi prije nego što roba uđe na carinsko područje Unije, osim kad se radi o malim partijama za koje inspekcijska tijela smatraju da su niskoga rizika. U određenim trećim zemljama koje pružaju zadovoljavajuća jamstva za usklađenost, inspekcijska tijela tih trećih zemalja mogu provoditi kontrole prije izvoza. Kad se primjenjuje ova mogućnost, države članice trebaju redovito nadzirati učinkovitost i kakvoću kontrola prije izvoza koje provode inspekcijska tijela treće zemlje.

(17) Voće i povrće namijenjeni preradi ne moraju odgovarati tržišnim standardima, te stoga treba osigurati da se oni ne prodaju na tržištu kao svježi proizvodi. Takvi proizvodi moraju biti pravilno označeni.

(18) Potrebno je da se voće i povrće čija se usklađenost s tržišnim standardima provjerava podvrgne istom tipu kontrole u svim tržišnim fazama. S tim ciljem primjenjuju se inspekcijske smjernice koje preporuča Gospodarska Komisija Ujedinjenih Naroda za Europu (UNECE) zajedno s relevantnim preporukama OECD-a. Potrebno je, međutim, utvrditi posebne postupke za kontrole u fazi prodaje na malo.

(19) Potrebno je utvrditi propise za priznavanje proizvođačkih organizacija za proizvode prema njihovom zahtjevu. Ako je zatraženo odobrenje samo za proizvode namijenjene preradi, potrebno je osigurati da se oni doista i dostavljaju za preradu.

(20) Kako bi se potpomoglo ostvarenje ciljeva u sektoru voća i povrća i osiguralo da proizvođačke organizacije obavljaju svoj posao na održiv i učinkovit način, potrebno je da unutar proizvođačkih organizacija vlada maksimalna stabilnost. Članstvo proizvođača u proizvođačkoj organizaciji potrebno je stoga ograničiti na minimalno razdoblje. Utvrđivanje otkaznih rokova i datum kada stupa na snagu istupanje iz članstva treba ostati u nadležnosti država članica.

(21) Glavne i ključne djelatnosti proizvođačke organizacije trebaju se odnositi na koncentriranje ponude i stavljanje na tržište. Međutim, treba dopustiti proizvođačkim organizacijama da se bave i drugim djelatnostima, bilo trgovačke ili druge prirode.

(22) Potrebno je poticati suradnju među proizvođačkim organizacijama tako da se dopusti da se stavljanje na tržište voća i povrća kupljenog isključivo od druge priznate proizvođačke organizacije izostavi iz obračuna, kako u svrhu glavne djelatnosti tako i kod drugih djelatnosti. Kad je proizvođačka organizacija odobrena za pojedini proizvod za koji su potrebna tehnička sredstva, potrebno je dopustiti da njezini članovi, društva kćeri osiguraju ta sredstva ili da povjere dio proizvodnje vanjskim izvršiteljima.

(23) Proizvođačke organizacije mogu posjedovati udjele u društvima kćerima, što doprinosi povećanju dodane vrijednosti proizvodnje njihovih članova. Potrebno je utvrditi pravila za izračun vrijednosti takve proizvodnje koja se stavlja na tržište. Glavne djelatnosti takvih društava kćeri trebaju nakon prijelaznog razdoblja prilagodbe biti iste kao aktivnosti proizvođačke organizacije.

(24) Potrebno je utvrditi detaljna pravila za odobravanje i funkcioniranje udruženja proizvođačkih organizacija, transnacionalnih proizvođačkih organizacija i transnacionalnih udruženja proizvođačkih organizacija kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 1234/2007. Radi dosljednosti, ona trebaju, što je više moguće, odražavati pravila utvrđena za proizvođačke organizacije.

(25) Kako bi se olakšala koncentracija ponude, potrebno je poticati spajanje postojećih proizvođačkih organizacija da formiraju nove, određivanjem pravila za udruživanje operativnih programa spojenih organizacija.

(26) Poštujući načela prema kojima se proizvođačka organizacija osniva na vlastitu inicijativu proizvođača koji ju i kontroliraju, državama članicama treba prepustiti utvrđivanje uvjeta na temelju kojih se druge fizičke ili pravne osobe prihvaćaju kao članovi proizvođačke organizacije i/ili udruženja proizvođačkih organizacija.

(27) Kako bi se osiguralo da proizvođačke organizacije uistinu predstavljaju minimalni broj proizvođača, države članice poduzimaju mjere kojima osiguravaju da manjina članova, koja možda sačinjava glavninu proizvodnje u proizvođačkoj organizaciji, nezasluženo ne dominira njezinim upravljanjem i radom.

(28) Kako bi se uzeli u obzir različiti uvjeti proizvodnje i prodaje na tržištu u Uniji, države članice trebaju utvrditi određene uvjete za odobrenje preliminarnog priznanja proizvođačkih grupa koje podnose plan priznavanja.

(29) S ciljem promicanja osnivanja stabilnih proizvođačkih organizacija koje su sposobne dati trajni prinos postizanju ciljeva sektora za voće i povrće, potrebno je odobriti preliminarno priznanje samo proizvođačkim grupama koje pokažu sposobnost ispunjavanja svih zahtjeva za priznavanje u okviru određenog vremenskog roka.

(30) Potrebno je utvrditi podatke koje proizvođačke grupe moraju navesti u planu priznavanja. Kako bi se omogućilo proizvođačkim grupama što bolje ispunjavanje uvjeta priznavanja, potrebno je dopustiti promjenu planova priznavanja. S tim ciljem, potrebno je donijeti odredbu kojom se omogućava državama članicama da zatraže od proizvođačke organizacije poduzimanje popravnih radnji radi osiguranja provedbe njihovoga plana.

(31) Proizvođačka grupa može ispuniti uvjete za priznavanje prije nego je plan priznavanja dovršen. Potrebno je donijeti odredbu kojom se takvim grupama dopušta podnošenje zahtjeva za priznavanje s nacrtom operativnih programa. Radi dosljednosti, odobrenje takvog priznanja proizvođačkoj grupi mora značiti dovršenje njezina plana priznavanja, a predviđena se potpora prekida. Međutim, da bi se uzelo u obzir višegodišnje financiranje ulaganja, za ulaganja za koja se može dobiti potpora potrebno je omogućiti prenošenje u operativne programe.

(32) Radi olakšanja pravilne primjene sustava potpore kojom se pokrivaju troškovi osnivanja i administrativnog poslovanja proizvođačkih grupa, takvu potporu potrebno je odobravati paušalno. Za paušalnu potporu potrebno je odrediti najveći iznos, kako bi bila u skladu s proračunskim ograničenjima. Osim toga, uzimajući u obzir različite financijske potrebe proizvođačkih grupa različitih veličina, taj se najveći iznos treba prilagoditi primjereno vrijednosti proizvodnje proizvođačkih grupa koja se plasira na tržište.

(33) Radi dosljednosti i neometanog prijelaza u status priznate proizvođačke grupe, na proizvođačke se grupe trebaju primjenjivati ista pravila kao i na glavne djelatnosti proizvođačkih organizacija i na vrijednost njihove proizvodnje stavljene na tržište.

(34) Kako bi se uzele u obzir financijske potrebe novih proizvođačkih grupa i osigurala pravilna primjena sustava potpora u slučajevima kada dolazi do spajanja, potrebno je dopustiti mogućnost davanja potpora proizvođačkim grupama koje proizlaze iz spajanja.

(35) Radi lakše primjene sustava potpore operativnim programima potrebno je jasno definirati proizvodnju koju proizvođačka organizacija stavlja na tržište, uključujući specifikaciju onih proizvoda koji se mogu uzimati u obzir, i fazu prodaje na tržištu u kojoj se mora izračunati vrijednost proizvodnje. S ciljem kontrole i pojednostavljenja primjereno je primjenjivati paušalni iznos za izračun vrijednosti voća i povrća namijenjenog za preradu koji predstavlja vrijednost osnovnog proizvoda tj. voća i povrća namijenjenog preradi, i djelatnosti koje nisu stvarne djelatnosti prerade. Budući da se količine voća i povrća potrebne za proizvodnju prerađevina voća i povrća jako razlikuju ovisno o skupini proizvoda, te se razlike trebaju odraziti u paušalnim stopama koje se primjenjuju. U slučaju voća i povrća namijenjenog za preradu koje se pretvara u aromatsko bilje i prah paprike, primjereno je uvesti paušalni iznos s ciljem izračuna vrijednosti voća i povrća namijenjenog za preradu koji predstavlja vrijednost samo osnovnog proizvoda. Također treba dopustiti i dodatne metode izračuna proizvodnje za prodaju na tržištu za slučajeve godišnjih oscilacija ili nedovoljnih podataka. Kako bi se spriječila zloporaba ovog sustava, proizvođačkim organizacijama ne smije se općenito dopustiti promjena metodologije za utvrđivanje referentnih razdoblja tijekom trajanja programa.

(36) Kako bi se osigurao neometen prijelaz na novi sustav za izračun vrijednosti proizvodnje za prodaju na tržištu za voće i povrće namijenjeno za preradu, novom metodom izračuna neće biti obuhvaćeni operativni programi odobreni do 20. siječnja 2010., ne dovodeći u pitanje mogućnost izmjena operativnih programa u skladu s člancima 65. i 66. Uredbe (EZ) br. 1580/2007. Zbog istog razloga vrijednost proizvodnje koja se stavlja na tržište u referentnom razdoblju operativnog programa odobrenog nakon toga datuma, treba se izračunavati prema novim pravilima.

(37) S ciljem osiguranja pravilnog korištenja potpore, potrebno je utvrditi pravila za upravljanje operativnim fondovima i financijskim doprinosima članova, dopuštajući što je više moguće fleksibilnost, pod uvjetom da svi proizvođači mogu koristiti operativni fond i da mogu demokratski sudjelovati u odlukama o njegovom korištenju.

(38) Potrebno je donijeti propise o utvrđivanju područja primjene i strukturi nacionalne strategije za održive operativne programe i nacionalni okvir za aktivnosti zaštite okoliša. Cilj je na najbolji način rasporediti financijska sredstva i poboljšati kakvoću strategije.

(39) Kako bi se nadležnim tijelima omogućilo primjereno vrednovanje podataka te uključivanje u programe, odnosno isključivanje iz programa, mjera i djelatnosti, potrebno je utvrditi postupak za podnošenje i odobravanje operativnih programa, uključujući rokove. Budući da se programima upravlja na godišnjoj osnovi, potrebno je predvidjeti da se programi koji nisu odobreni prije zadanog datuma odgađaju za godinu dana.

(40) Potreban je postupak za godišnju izmjenu operativnih programa za sljedeću godinu, kako bi ih se moglo prilagoditi, uzimajući u obzir sve nove uvjete koji nisu bili predviđeni prilikom njihovog prvobitnog podnošenja. Osim toga, potrebno je omogućiti promjenu mjera i iznosa operativnog fonda tijekom svake godine provedbe programa. Da bi se osiguralo očuvanje ukupnih ciljeva odobrenih programa, sve takve promjene trebaju podlijegati određenim ograničenjima i uvjetima, koje određuju države članice, i sadržavati obavezu obavješćivanja nadležnih tijela o promjenama.

(41) S ciljem financijske i pravne sigurnosti, potrebno je sastaviti popis aktivnosti i troškova koji ne mogu biti obuhvaćeni operativnim programima.

(42) Kako bi se spriječilo neopravdano bogaćenje pojedinca koji je prekinuo veze s organizacijom tijekom korisnog roka trajanja ulaganja, kad se radi o ulaganjima na pojedinačnim gospodarstvima, potrebno je utvrditi odredbe kojima se dopušta organizacijama naplaćivanje preostale vrijednosti ulaganja, bilo da je takvo ulaganje vlasništvo jednog člana ili organizacije.

(43) S ciljem osiguranja pravilne primjene sustava potpora, potrebno je utvrditi podatke koje trebaju sadržavati zahtjevi za potporu kao i postupke za isplatu potpore. Kako bi se spriječile poteškoće u protoku novca, organizacijama proizvođača treba biti na raspolaganju sustav avansnog plaćanja uz odgovarajuća jamstva. Iz sličnih razloga treba biti na raspolaganju alternativni sustav za naknadu već nastalih troškova.

(44) Proizvodnja voća i povrća je nepredvidljiva a proizvodi su lako kvarljivi. Višak na tržištu, čak i manji, može znatno poremetiti tržište. Potrebno je donijeti detaljne odredbe o području važenja i primjeni upravljanja krizama i zaštitnim mjerama u vezi s proizvodima navedenim u članku 1. stavku 1. točki (i) Uredbe (EZ) br. 1234/2007. Za ta je pravila potrebno što je moguće više predvidjeti fleksibilnost i brzu primjenu u krizama, te stoga treba dopustiti da odluke donose same države članice i proizvođačke organizacije. Ipak, pravilima treba spriječiti zloporabe i odrediti ograničenja primjene određenih mjera, uključujući financijske uvjete. Također je potrebno osigurati propisno poštovanje fitosanitarnih zahtjeva i zahtjeva za zaštitu okoliša.

(45) Potrebno je donijeti detaljna pravila u vezi s povlačenjem s tržišta, vodeći računa o potencijalnoj važnosti ove mjere. Posebno treba donijeti pravila vezano uz sustav povećane potpore za voće i povrće povučeno s tržišta koje određene dobrotvorne organizacije i druga trgovačka društva i ustanove distribuiraju besplatno kao humanitarnu pomoć. Kako bi se omogućila besplatna distribucija, primjereno je predvidjeti mogućnost da se humanitarnim organizacijama i ustanovama dopusti naplata simboličnog doprinosa od krajnjih primatelja povučenih proizvoda ako su ti proizvodi prerađeni. Osim toga, potrebno je utvrditi maksimalne razine potpore za povlačenja s tržišta, kako bi se osiguralo da one ne postanu stalni alternativni izlaz za proizvode u odnosu na proizvode koji se prodaju na tržištu. U tom smislu, za one proizvode za koje su maksimalne razine naknade Unije za povlačenje s tržišta utvrđene u Prilogu V. Uredbi Vijeća (EZ) br. 2200/96 od 28. listopada 1996. o zajedničkom uređenju tržišta voća i povrća [1], potrebno je nastaviti primjenjivati tu razinu, uz uvjet određenog stupnja povećanja kako bi se uzela u obzir činjenica da se sada ova povlačenja sufinanciraju. Za druge proizvode, kod kojih se dosada nije pokazalo da predstavljaju rizik od prekomjernih povlačenja, potrebno je dopustiti državama članicama da određuju maksimalne razine potpore. Međutim, iz sličnih razloga u svim je slučajevima potrebno utvrditi količinsko ograničenje povlačenja po proizvodu i po proizvođačkoj organizaciji.

(46) Potrebno je donijeti detaljna pravila vezano uz nacionalnu financijsku potporu koju države članice mogu odobravati u regijama Unije u kojima je stupanj organiziranosti proizvođača posebno nizak, uključujući definiranje tog niskog stupnja organiziranosti. Potrebno je utvrditi postupke odobravanja takve nacionalne potpore kao i postupke za odobravanje i iznos naknade ove potpore koju odobrava Unija, kao i udjel naknade. U tim se postupcima trebaju odraziti dosada važeće naknade.

(47) Potrebno je donijeti detaljna pravila, posebno postupovne odredbe o utvrđivanju uvjeta pod kojima se pravila koja su donijele proizvođačke organizacije ili udruženja takvih organizacija u sektoru voća i povrća mogu proširiti na sve proizvođače na određenom gospodarskom području. Ako se proizvod prodaje sa stabla, treba precizirati koja se pravila mogu proširiti na proizvođače odnosno na kupce.

(48) Kako bi se nadzirao uvoz jabuka i osiguralo da porast uvoza jabuka ne prođe nezapaženo u razmjerno kratkom vremenskom razdoblju, uveden je 2006. sustav uvoznih dozvola za jabuke koje spadaju u okvir kombinirane nomenklature (oznaka KN) 0808 10 80 kao prijelazni sustav. U međuvremenu su razvijeni precizniji načini nadzora uvoza jabuka koji nisu tako komplicirani za trgovce kao važeći sustav izdavanja dozvola. Zato treba u kratkom roku ukinuti primjenu predočenja uvoznih dozvola za jabuke koje spadaju u okvir oznake KN 0808 10 80.

(49) Potrebno je donijeti detaljna pravila u vezi sustava ulaznih cijena za voće i povrće. Budući da se većina kvarljivog voća i povrća isporučuje kao konsignacijska roba, to stvara posebne poteškoće u određivanju njihove vrijednosti. Potrebno je utvrditi moguće metode izračuna ulazne cijene na osnovi prema kojoj se uvozni proizvodi klasificiraju u Zajedničkoj carinskoj tarifi. Posebno je potrebno utvrditi standardne uvozne vrijednosti na temelju ponderiranog prosjeka prosječnih cijena proizvoda i predvidjeti posebnu odredbu za slučajeve kad nisu na raspolaganju cijene za proizvode određenog podrijetla. Potrebno je predvidjeti odredbu prema kojoj se u određenim okolnostima polaže sredstvo osiguranja radi osiguranja pravilne primjene sustava.

[1] SL L 297, 21.11.1996., str. 1.

(50) Potrebno je donijeti detaljna pravila u vezi s uvoznom carinom koja se naplaćuje za određene proizvode dodatno onoj predviđenoj u Zajedničkoj carinskoj tarifi. Dodatna se carina može naplatiti ako uvozne količine pojedinih proizvoda prelaze razine aktiviranja određene za taj proizvod i razdoblje primjene. Roba na putu u Uniju izuzeta je od dodatne carine i stoga je potrebno donijeti posebne odredbe za takvu robu.

(51) Potrebno je donijeti propise za odgovarajući nadzor i vrednovanje tekućih programa i sustava potpore, kako bi proizvođačke organizacije i države članice mogle procijeniti njihovu uspješnost i učinkovitost.

(52) Potrebno je utvrditi propise vezano uz vrstu, oblik i sredstva komunikacije potrebne za provedbu ove Uredbe. Ti propisi trebaju sadržavati odredbu, prema kojoj proizvođači i proizvođačke organizacije obavješćuju države članice, a države članice Komisiju, kao i posljedice koje proizlaze od zakašnjelog ili netočnog obavješćivanja.

(53) Potrebno je utvrditi mjere vezano uz potrebne kontrole s ciljem osiguranja pravilne primjene ove Uredbe i Uredbe (EZ) br. 1234/2007 kao i odgovarajuće kazne koje će se primjenjivati za ustanovljene nepravilnosti. Ove mjere trebaju sadržavati kako posebne kontrole i kazne utvrđene na razini Unije tako i dodatne nacionalne kontrole i kazne. Kontrole i kazne trebaju biti odvraćujuće, učinkovite i proporcionalne. Potrebno je predvidjeti pravila za rješavanje slučajeva očitih grešaka, više sile i drugih izvanrednih okolnosti kako bi se osigurao pošteni tretman proizvođača. Potrebno je predvidjeti pravila za umjetno stvorena stanja, kako bi se spriječila bilo kakva korist proistekla iz takvih stanja.

(54) Potrebno je donijeti propise za nastavak neometanog prijelaza iz prethodnog sustava, utvrđenog Uredbom (EZ) br. 2200/96, Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/96 od 28. listopada 1996. o zajedničkoj organizaciji tržišta prerađevina voća i povrća ([1]) i Uredbom Vijeća (EZ) br. 2202/96 od 28. listopada 1996. o uvođenju programa potpore Zajednice za proizvođače određenih agruma ([2]), na novi sustav utvrđen Uredbom Vijeća (EZ) br. 1182/2007 od 26. rujna 2007. o posebnim pravilima vezano uz sektor voća i povrća, o izmjeni direktiva 2001/112/EZ i 2001/113/EZ i uredaba (EEZ) br. 827/68, (EZ) br. 2200/96, (EZ) br. 2201/96, (EZ) br. 2826/2000, (EZ) br. 1782/2003 i (EZ) br. 318/2006 te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2202/96 ([3]), te Uredbom (EZ) br. 1234/2007 i Uredbom (EZ) br. 1580/2007 i zatim ovom Uredbom, kao i o provedbi prijelaznih mjera utvrđenih u članku 203.a Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

(55) Kako bi se ograničili učinci ukidanja sustava izdavanja uvoznih dozvola za jabuke na strukture trgovine, treba se i dalje primjenjivati članak 134. Uredbe (EZ) br. 1580/2007 do 31. kolovoza 2011.

(56) Upravljački odbor za zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda nije dostavio mišljenje u roku koji je odredio predsjedavajući,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

GLAVA I.

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Područje primjene i korištenje pojmova

1. Ovom se Uredbom utvrđuju provedbena pravila za Uredbu 1234/2007 vezano uz sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća.

Međutim, glave II. i III. ove Uredbe primjenjuju se samo na proizvode iz sektora voća i povrća, kako je navedeno u članku 1. stavku 1. točki (i) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i proizvode namijenjene isključivo preradi.

2. Osim ako nije drukčije predviđeno ovom Uredbom, pojmovi koji se koriste u Uredbi (EZ) br. 1234/2007 imaju isto značenje kad se koriste u ovoj Uredbi.

Članak 2.

Tržišne godine

Tržišne godine za voće i povrće i prerađevine voća i povrća teku od 1. siječnja do 31. prosinca.

([1]) SL L 297, 21.11.1996., str. 29.
([2]) SL L 297, 21.11.1996., str. 46.
([3]) SL L 273, 17.10.2007., str. 1.

GLAVA II.

KLASIFIKACIJA PROIZVODA

POGLAVLJE I.

Opća pravila

Članak 3.

Tržišni standardi; posjednici

1. Opći tržišni standardi su zahtjevi iz članka 113.a stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007. Detalji općeg tržišnog standarda navedeni su u Prilogu I. dijelu A ovoj Uredbi.

Voće i povrće koje nije obuhvaćeno posebnim tržišnim standardom mora biti u skladu s općim tržišnim standardom. Međutim, ako je posjednik u mogućnosti dokazati da su proizvodi u skladu s jednim od važećih standarda koji je donijela Gospodarska komisija Ujedinjenih Naroda za Europu (UNECE), takvi se proizvodi smatraju u skladu s općim tržišnim standardom.

2. Posebni tržišni standardi iz članka 113. stavka 1. točke (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 navedeni su u Prilogu I. dijelu B ovoj Uredbi za sljedeće proizvode:

(a) jabuke;

(b) agrume;

(c) kivi;

(d) lisnate salate, endivije kovrčavog i ravnog lista;

(e) breskve i nektarine;

(f) kruške;

(g) jagode;

(h) slatke paprike;

(i) stolno grožđe;

(j) rajčice.

3. Za potrebe članka 113.a stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, „posjednik" znači svaka fizička ili pravna osoba koja je u stvarnom posjedu određenih proizvoda.

Članak 4.

Odstupanja i izuzeci od primjene tržišnih standarda

1. Odstupajući od odredaba članka 113.a stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, s tržišnim standardima ne moraju biti usklađeni sljedeći proizvodi:

(a) pod uvjetom da su jasno označeni riječima „namijenjeni za preradu" ili „za prehranu životinja" ili drugim istovrijednim riječima, proizvodi:

i. namijenjeni za industrijsku proizvodnju; ili

ii. namijenjeni za prehranu životinja ili za neku drugu neprehrambenu uporabu;

(b) proizvodi koje proizvođač prenosi na svojem posjedu na potrošače za njihovu osobnu uporabu;

(c) proizvodi, koji su na zahtjev neke države članice Odlukom Komisije donesene u skladu s postupkom iz članka 195. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 priznati kao proizvodi određene regije, koje maloprodajni trgovci regije prodaju za dobro uhodanu tradicionalnu lokalnu potrošnju;

(d) obrezani ili narezani proizvodi „pripremljeni za jelo" ili „spremni za kuhanje";

(e) proizvodi koji se stavljaju na tržište kao jestive klice nakon što proklije sjeme biljaka razvrstanih kao voće i povrće iz članka 1. stavka 1. točke (i) i Priloga I dijela IX. Uredbi (EZ) br. 1234/2007.

2. Odstupajući od odredaba članka 113.a stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, sljedeći proizvodi ne moraju biti u skladu s tržišnim standardima unutar određenog proizvodnog područja:

(a) proizvodi koje uzgajivač prodaje ili isporučuje stanicama za pripremu i pakiranje ili objektima za skladištenje, ili otprema sa svog gospodarstva u takve stanice; i

b) proizvodi koji se otpremaju iz objekata za skladištenje u stanice za pripremu i pakiranje.

3. Odstupajući od odredaba članka 113.a stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, države članice smiju izuzeti od posebnih tržišnih standarda proizvode ponuđene u maloprodaji potrošačima za njihovu osobnu uporabu i označene s „proizvod je namijenjen za preradu" ili drugim istovrijednim riječima koji su namijenjeni za preradu osim one iz stavka 1. točke (a) podtočke (i) ovog članka.

4. Odstupajući od odredaba članka 113.a stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, države članice smiju izuzeti od posebnih tržišnih standarda proizvode koje uzgajivač prodaje izravno krajnjem potrošaču za osobnu potrošnju na tržnicama predviđenim samo za proizvođače unutar određenog proizvodnog područja koje definira država članica.

5. Odstupajući od odredaba članka 113.a stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, vezano uz posebne tržišne standarde, dopušta se da voće i povrće, koje nije u kategoriji „ekstra" klase, u fazama koje slijede nakon otpreme, pokazuje manji nedostatak svježine i jedrosti te neznatan pad kvalitete zbog daljnjeg zrenja i sklonosti kvarenju.

6. Odstupajući od odredaba članka 113.a stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, sljedeći se proizvodi izuzimaju od zahtjeva ispunjavanja općih tržišnih standarda:

(a) neuzgajane (samonikle) gljive oznake KN 0709 59;

(b) kapari oznake KN 0709 90 40;

(c) gorki bademi oznake KN 0802 11 10;

(d) oljušteni bademi oznake KN 0802 12;

(e) oljušteni lješnjaci oznake KN 0802 22;

(f) oljušteni orasi oznake KN 0802 32;

(g) pinjoli oznake KN 0802 90 50;

(h) pistaciji oznake KN 0802 50 00;

(i) makadamija orasi oznake KN 0802 60 00;

(j) pekan orasi oznake KN ex 0802 90 20;

(k) drugi orašasti plodovi oznake KN 0802 90 85;

(l) sušene plaintains (vrste banana za kuhanje) oznake KN 0803 00 90;

(m) sušeni agrumi oznake KN 0805;

(n) mješavine tropskih orašastih plodova oznake KN 0813 50 31;

(o) mješavine drugih orašastih plodova oznake KN 0813 50 39;

(p) šafran oznake KN 0910 20.

7. Dokazni materijali da proizvodi obuhvaćeni stavkom 1. točka (a) i stavkom 2. ispunjavaju utvrđena mjerila, a posebno vezano uz njihovu namijenjenu uporabu, dostavljaju se nadležnom tijelu pojedine države članice.

Članak 5.

Pojedinosti podataka

1. Pojedinosti podataka koji su propisani ovim poglavljem moraju biti čitljivo i vidljivo naznačeni na jednoj strani pakiranja, neizbrisivo otisnuti izravno na pakiranje ili na naljepnici koja je sastavni dio pakiranja ili je na njega pričvršćena.

2. Za robu koja se prevozi u rasutom stanju i tovari izravno na prijevozno sredstvo, pojedinosti podataka iz stavka 1. moraju biti naznačene u ispravi koja prati robu ili prikazane na obavijesti postavljenoj na vidljivo mjesto unutar prijevoznog sredstva.

3. U slučaju ugovora za prodaju na daljinu u smislu članka 2. stavka 1. Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [1], zahtijeva se da su pojedinosti podataka o usklađenosti s tržišnim standardima dostupne prije sklapanja kupoprodajnog ugovora.

4. Na računima i popratnim ispravama, osim na potvrdama o kupovini za potrošače, mora se naznačiti naziv i zemlja podrijetla proizvoda i prema potrebi klasa, sorta ili trgovački tip, ako se to zahtijeva posebnim tržišnim standardom, ili činjenica da je roba namijenjena za preradu.

Članak 6.

Pojedinosti podataka u fazi prodaje na malo

1. U fazi prodaje na malo, pojedinosti podataka koji su propisani u ovom poglavlju moraju biti čitljivi i na vidljivom mjestu. Proizvodi se smiju nuditi na prodaju pod uvjetom da trgovac na malo istakne dodatno i čitljivo pojedinosti podataka o zemlji podrijetla i prema potrebi klase, sorte ili trgovačkog tipa na takav način da se ne obmanjuje potrošača.

[1] SL L 144, 4.6.1997., str. 19.

2. Za unaprijed zapakirane proizvode u smislu Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [1], mora se navesti neto težina uz sve podatke predviđene tržišnim standardima. Međutim, za proizvode koji se obično prodaju po komadu, ne primjenjuje se obveza da se navede neto težina ako je broj komada jasno vidljiv i lako brojiv izvana ili ako je broj naveden na naljepnici.

Članak 7.

Mješavine

1. Prodaja pakiranja neto težine od 5 kg ili manje, koja sadrže mješavine različitih vrsta voća i povrća dopuštena je:

(a) ako su proizvodi ujednačene kakvoće i svaki je pojedini proizvod u skladu s određenim posebnim tržišnim standardom ili, ako nema posebnog tržišnog standarda za taj određeni proizvod, s općim tržišnim standardom;

(b) ako je pakiranje pravilno označeno u skladu s ovom glavom; i

(c) ako mješavina nije takva da se može obmanuti potrošača.

2. Zahtjevi stavka 1. točke (a) ne primjenjuju se na proizvode uvrštene u mješavinu koji nisu proizvodi iz sektora voća i povrća navedeni u članku 1. stavku 1. točki (i) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

3. Ako je voće i povrće u mješavini podrijetlom iz više od jedne države članice ili iz treće zemlje, puni nazivi zemalja podrijetla mogu se zamijeniti, prema potrebi, jednim od sljedećih podataka:

(a) „mješavina voća i povrća iz EU-a”;

(b) „mješavina voća i povrća koje nije iz EU-a”;

(c) „mješavina voća i povrća iz EU-a i onog koje nije iz EU-a”.

POGLAVLJE II.

Kontrole usklađenosti s tržišnim standardima

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 8.

Područje primjene

Ovim se poglavljem utvrđuju pravila za kontrole usklađenosti, što znači za provedbu kontrola voća i povrća u svim tržišnim fazama kako bi se provjerilo da ispunjava tržišne standarde i ostale odredbe iz ove glave i članaka 113. i 113.a Uredbe 1234/2007.

Članak 9.

Koordinacijska i kontrolna tijela

1. Svaka država članica imenuje:

(a) jedno nadležno tijelo odgovorno za koordinaciju i kontakte u područjima obuhvaćenim ovim poglavljem, dalje u tekstu „koordinacijsko tijelo”; i

(b) inspekcijsko tijelo ili tijela odgovorna za primjenu ovog poglavlja, dalje u tekstu „inspekcijska tijela”.

Koordinacijska i inspekcijska tijela navedena u prvom podstavku mogu biti javna ili privatna. Međutim, za njih su u svakom slučaju odgovorne države članice.

2. Države članice obavješćuju Komisiju o:

(a) nazivu te poštanskoj i e-mail adresi koordinacijskog tijela kojeg su imenovale u skladu s stavku 1. točki (a);

(b) nazivu te poštanskoj i e-mail adresi inspekcijskih tijela koja su imenovale u skladu sa stavkom 1. točkom (b); i

(c) točnom opisu odgovarajućih područja djelatnosti inspekcijskih tijela koja su imenovale.

3. Koordinacijsko tijelo može biti inspekcijsko tijelo ili jedno od inspekcijskih tijela ili bilo koje drugo tijelo imenovano u skladu sa stavkom 1.

4. Komisija javno objavljuje, na način koji smatra prikladnim, popis koordinacijskih tijela koja su imenovale države članice.

Članak 10.

Baza podataka trgovaca

1. Države članice sastavljaju bazu podataka o trgovcima voćem i povrćem, u koju su upisani, u skladu s uvjetima utvrđenim u ovom članku, trgovci koji se bave trgovinom voća i povrća za koje su standardi utvrđeni u članku 113. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

[1] SL L 41, 14.2.2003., str. 33.

S tim ciljem države članice mogu koristiti bilo koju drugu bazu podataka ili baze podataka koje su izrađene u druge svrhe.

2. Za potrebe ove Uredbe „trgovac" je bilo koja fizička ili pravna osoba koja:

(a) posjeduje voće i povrće koje podliježe tržišnim standardima s namjerom:

i. izlaganja ili nuđenja na prodaju;

ii. njihove prodaje; ili

iii. stavljanjem na tržište na neki drugi način; ili

(b) stvarno provodi djelatnosti navedene u točki (a) u vezi s voćem i povrćem koje podliježe tržišnim standardima.

Djelatnosti navedene u točki (a) prvog podstavka obuhvaćaju:

(a) prodaju na daljinu bilo internetom ili na drugi način;

(b) takve djelatnosti koje provodi fizička ili pravna osoba za sebe ili u ime treće strane; i

(c) takve djelatnosti koje se provode u Uniji i/ili izvozom u treće zemlje i/ili uvozom iz trećih zemalja.

3. Države članice određuju uvjete pod kojima se sljedeći trgovci uvrštavaju ili ne uvrštavaju u bazu podataka:

(a) trgovci čije su djelatnosti izuzete od obveze poštovanja tržišnih standarda u skladu sa člankom 4.; i

(b) fizičke ili pravne osobe čije su djelatnosti u sektoru voća i povrća ograničene na prijevoz robe ili na prodaju u fazi prodaje na malo.

4. Kad se baza podataka trgovaca sastoji od nekoliko različitih dijelova, koordinacijsko tijelo osigurava da su baza podataka, njezini dijelovi i njihovo ažuriranje ujednačeni. Ažuriranje se poduzima posebno na temelju informacija prikupljenih tijekom kontrola usklađenosti.

5. U bazi podataka sadržani su za svakog trgovca:

(a) registracijski broj, ime i adresa;

(b) podaci potrebni za razvrstavanje u jednu od kategorija rizika navedeni u članku 11. stavku 2., posebno njegovo mjesto u prodajnom lancu te podaci o važnosti trgovačkog društva;

(c) podaci o nalazima prijašnjih kontrola svakog trgovca;

(d) sve ostale informacije koje se smatraju potrebnima za kontrolu, poput podataka o postojanju sustava jamstava kakvoće ili sustava samokontrole u vezi s poštovanjem tržišnih standarda.

Ažuriranje baze podataka poduzima se posebno na temelju informacija prikupljenih tijekom kontrola usklađenosti.

6. Trgovci su dužni dostavljati podatke koje države članice smatraju potrebnima za izradu i ažuriranje baze podataka. Države članice utvrđuju uvjete pod kojima se u bazu podataka uvrštavaju trgovci koji nemaju poslovni nastan na njihovom državnom području ali na njemu obavljaju poslovne aktivnosti.

Odjeljak 2.

Kontrole usklađenosti koje provode države članice

Članak 11.

Kontrole usklađenosti

1. Države članice osiguravaju da se kontrole usklađenosti provode selektivno na temelju analize rizika s primjerenom učestalosti, kako bi se osiguralo poštovanje tržišnih standarda i drugih propisa ove glave te članaka 113. i 113.a Uredbe (EZ) 1234/2007.

U mjerila za procjenu rizika uključeno je i postojanje potvrde o usklađenosti iz članka 14. koju izdaje nadležno tijelo treće zemlje čije se kontrole usklađenosti priznaju u skladu sa člankom 15. Postojanje takve potvrde smatra se faktorom smanjenja rizika od neusklađenosti.

Mjerilima za procjenu rizika mogu se također obuhvatiti:

(a) vrsta proizvoda, razdoblje proizvodnje, cijena proizvoda, vremenske prilike, postupci pakiranja i rukovanja, uvjeti skladištenja, zemlja podrijetla, prijevozna sredstva ili veličina pojedine partije;

(b) veličina trgovačkih društava, položaj u prodajnom lancu, količina odnosno vrijednost robe koju stavljaju na tržište, njihova proizvodna paleta, područje na koje isporučuju ili vrsta poslovanja kojim se bave poput skladištenja, sortiranja, pakiranja ili prodaje;

(c) nalazi ustanovljeni u prijašnjim kontrolama uključujući broj i vrstu ustanovljenih nedostataka, uobičajenu kakvoću proizvoda koji se stavljaju na tržište, razinu tehničke opreme koja se koristi;

(d) pouzdanost sustava za osiguranje kakvoće trgovaca ili sustava samokontrole vezano uz poštovanje tržišnih standarda;

(e) mjesto na kojem se provodi kontrola, posebno ako je to mjesto prvog ulaska na područje Unije ili mjesto na kojem se proizvodi pakiraju ili utovaruju;

(f) sve ostale informacije koje bi mogle ukazivati na neusklađenost.

2. Analiza rizika temelji se na podacima sadržanim u bazi podataka trgovaca iz članka 10. na temelju kojih se trgovci razvrstavaju prema kategorijama rizika.

Države članice unaprijed utvrđuju:

(a) mjerila za procjenu rizika od neusklađenosti pojedinih partija;

(b) na temelju analize rizika za svaku kategoriju rizika, najmanje udjele trgovaca ili partija i/ili količine koje podliježu provjeri usklađenosti.

Na temelju analize rizika države članice mogu odlučiti da neće provoditi selektivne kontrole proizvoda koji ne podliježu posebnim tržišnim standardima.

3. Ako se kontrolama ustanove znatne nepravilnosti, države članice povećavaju učestalost kontrola u odnosu na trgovce, proizvode, podrijetlo ili druge parametre.

4. Trgovci dostavljaju inspekcijskim tijelima sve informacije koje ta tijela smatraju potrebnima za organizaciju i provedbu kontrola usklađenosti.

Članak 12.

Ovlašteni trgovci

1. Države članice mogu dopustiti da trgovci razvrstani u najnižu kategoriju rizika i koji pružaju posebna jamstva o poštovanju tržišnih standarda, koriste obrazac iz Priloga II. za označivanje svakog pakiranja u fazi otpreme i/ili da potpisuju potvrdu o usklađenosti iz članka 14.

2. Odobrenje se izdaje za razdoblje od najmanje jedne godine.

3. Trgovci koji mogu koristiti tu mogućnost moraju:

(a) raspolagati osobljem za kontrolu koje je prošlo izobrazbu koju priznaju države članice;

(b) raspolagati odgovarajućom opremom za pripremu i pakiranje proizvoda;

(c) obvezati se da će provoditi kontrole usklađenosti robe koju otpremaju i voditi registar svih provedenih kontrola.

4. Kad pojedini odobreni trgovac više ne ispunjava uvjete odobrenja, država članica opoziva odobrenje.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. odobreni trgovci mogu i dalje primjenjivati obrasce naljepnica koje su na dan 30. lipnja 2009. u skladu s Uredbom 1580/2007, sve dok ne iscrpe zalihe.

Odobrenja izdana trgovcima prije 1. srpnja 2009. i dalje važe u razdoblju za koje su izdane.

Članak 13.

Prihvaćanje deklaracija carinskog tijela

1. Carinsko tijelo može prihvatiti izvozne deklaracije i/ili deklaracije za puštanje u slobodnu prodaju za proizvode koji podliježu posebnim tržišnim standardima ako:

(a) robu prati potvrda o usklađenosti; ili

(b) nadležno inspekcijsko tijelo obavijesti carinsko tijelo da je za određene partije izdana potvrda o usklađenosti; ili

(c) nadležno inspekcijsko tijelo obavijesti carinsko tijelo da nije izdana potvrda o usklađenosti za određene partije jer ih se ne mora provjeravati s obzirom na procjenu rizika iz članka 11. stavka 1.

Time se ne dovodi u pitanje bilo kakva kontrola usklađenosti koju provodi država članica iz članka 11.

2. Stavak 1. također se primjenjuje i na proizvode koji podliježu općim tržišnim standardima utvrđenim u dijelu A Priloga I. i na proizvode navedene u članku 4. stavku 1. točki (a) ako to pojedina država članica smatra potrebnim s obzirom na analizu rizika iz članka 11. stavka. 1.

Članak 14.

Potvrda o usklađenosti

1. Pojedino nadležno tijelo može izdavati potvrde o usklađenosti kojima potvrđuje da dotični proizvodi ispunjavaju odgovarajući tržišni standard (dalje u tekstu: „potvrda"). Potvrda kojom se koriste nadležna tijela u Uniji navedena je u Prilogu III.

Umjesto potvrda koje izdaju nadležna tijela Unije, treće zemlje navedene u članku 15. stavku 4. mogu koristiti svoje vlastite potvrde pod uvjetom da one sadrže najmanje jednakovrijedne podatke kao potvrda Unije. Na način koji ona smatra primjerenim Komisija će izraditi obrazac za takve potvrde trećih zemalja.

2. Potvrde se mogu izdavati na papiru s originalnim potpisom ili u verificiranom elektroničkom obliku s elektroničkim potpisom.

3. Na svaku potvrdu nadležno tijelo stavlja žig, a potpisuje je za to ovlaštena osoba ili osobe.

4. Potvrda se izdaje na najmanje jednom službenom jeziku Unije.

5. Svaka potvrda mora imati serijski broj koji služi za identifikaciju. Nadležno tijelo zadržava presliku svake izdane potvrde.

6. Iznimno od odredaba stavka 1. prvog podstavka, države članice mogu i dalje primjenjivati potvrde koje su na dan 30. lipnja 2009. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1580/2007, sve dok se ne iscrpe zalihe.

Odjeljak 3.

Kontrole usklađenosti koje provode treće zemlje

Članak 15.

Odobravanje kontrola usklađenosti koje provode treće zemlje prije uvoza u Uniju

1. U skladu s postupkom iz članka 195. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, Komisija može na zahtjev neke treće zemlje odobriti kontrole usklađenosti s posebnim tržišnim standardima koje provodi ta treća zemlja prije uvoza u Uniju.

2. Odobrenje iz stavka 1. može se dati trećim zemljama koje to zatraže i u kojima se poštuju tržišni standardi Unije, ili barem jednakovrijedni standardi, za proizvode koji se izvoze u Uniju.

U odobrenju se imenuje službeno tijelo u trećoj zemlji pod čijom se odgovornošću provode kontrole iz stavka l. To je tijelo odgovorno za kontakte s Unijom. U odobrenju se također imenuju inspekcijska tijela treće zemlje koja su zadužena za pravilne kontrole.

Odobrenje se primjenjuje samo na proizvode podrijetlom iz te treće zemlje i može se ograničiti na određene proizvode.

3. Inspekcijska tijela treće zemlje službena su tijela ili tijela koja su službeno priznala tijela navedena u stavku 2., koja pružaju zadovoljavajuća jamstva i raspolažu potrebnim osobljem, opremom i sredstvima za provođenje kontrola u skladu s metodama navedenim u članku 17. stavku 1. ili jednakovrijednim metodama.

4. Popis trećih zemalja čije su kontrole usklađenosti odobrene u skladu s ovim člankom, i dotični proizvodi, navedeni su u Prilogu IV.

Na način koji ona smatra primjerenim Komisija objavljuje pojedinosti o tim službenim tijelima i inspekcijskim tijelima.

Članak 16.

Opoziv odobrenja za kontrole usklađenosti

Komisija može suspendirati odobrenje za kontrole usklađenosti ako se u znatnom broju partija i/ili količina ustanovi da roba ne odgovara podacima u potvrdama o usklađenosti koje su izdala inspekcijska tijela neke treće zemlje.

Odjeljak 4.

Postupci kontrole

Članak 17.

Postupci kontrole

1. Kontrole usklađenosti predviđene u ovom poglavlju, s izuzetkom kontrola u fazi prodaje na malo krajnjem potrošaču, provode se u skladu s postupcima kontrole utvrđenim u Prilogu V., osim ako nije drukčije predviđeno ovom Uredbom.

Države članice utvrđuju posebne odredbe za provjeru usklađenosti u fazi prodaje na malo krajnjem potrošaču.

2. Kad inspektori ustanove da roba odgovara tržišnim standardima, inspekcijsko tijelo može izdati potvrdu o usklađenosti kako je utvrđeno u Prilogu III.

3. Ako roba nije u skladu sa standardima, inspekcijsko tijelo izdaje nalaz o neusklađenosti na ruke trgovcu ili njihovim predstavnicima. Roba za koju je izdan nalaz o neusklađenosti ne smije se premjestiti bez odobrenja inspekcijskog tijela koje je izdalo nalaz. Inspekcijsko tijelo može uvjetovati izdavanje tog odobrenja poštovanjem uvjeta koje ono utvrdi.

Trgovci mogu odlučiti da će robu ili dio robe poboljšati i dovesti u sklad sa standardom. Tako usklađena roba ne može se staviti na tržište prije nego što nadležno inspekcijsko tijelo ne osigura svim odgovarajućim sredstvima da je roba stvarno usklađena. Prema potrebi, inspekcijsko tijelo izdaje potvrdu o usklađenosti, kako je utvrđeno u Prilogu III., za pojedinu partiju ili njezin dio, ali samo nakon što je roba usklađena.

Kad neko inspekcijsko tijelo prihvati želju trgovca da dovede robu u usklađenost u državi članici od one u kojoj je provedena kontrola kojom je ustanovljena neusklađenost, trgovac mora obavijestiti nadležno inspekcijsko tijelo države članice odredišta o neusklađenoj partiji. Država članica koja je ustanovila neusklađenost, dostavlja presliku svog nalaza drugim zainteresiranim državama članicama uključujući i državu članicu odredišta neusklađene partije robe.

Ako se roba ne može dovesti u usklađenost, niti se može koristiti kao stočna hrana ili za industrijsku preradu ili za bilo koju drugu neprehrambenu uporabu, inspekcijsko tijelo može, ako je potrebno, zatražiti od trgovaca da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi osigurali da se dotični proizvodi ne stavljaju na tržište.

Trgovci dostavljaju sve informacije koje države članice smatraju potrebnima za primjenu ovog stavka.

Odjeljak 5.

Obavijesti

Članak 18.

Obavijesti

1. Država članica u kojoj je ustanovljeno da pošiljka iz jedne druge države članice nije u skladu s tržišnim standardima zbog nedostataka ili kvarenja što se moglo ustanoviti već u trenutku pakiranja, odmah obavješćuje Komisiju i države članice na koje bi se to moglo odnositi.

2. Država članica u kojoj je jedna partija robe iz treće zemlje odbijena i nije puštena u slobodan promet zato što nije usklađena s tržišnim standardima, odmah obavješćuje Komisiju, države članice na koje bi se to moglo odnositi i dotičnu treću zemlju navedenu u popisu u Prilogu IV.

3. Države članice obavješćuju Komisiju o svojim propisima o sustavima kontrole i analize rizika. One obavješćuju Komisiju o svim naknadnim izmjenama tih sustava.

4. Države članice dostavljaju Komisiji i ostalim državama članicama sažetak nalaza kontrola u svim fazama prodaje u pojedinoj godini do 30. lipnja sljedeće godine.

5. Obavijesti iz stavaka 1. do 4. dostavljaju se na način koji odredi Komisija.

GLAVA III.

PROIZVOĐAČKE ORGANIZACIJE

POGLAVLJE I.

Zahtjevi i priznavanje

Odjeljak 1.

Definicije

Članak 19.

Definicije

1. Za potrebe ove glave:

(a) „proizvođač” znači poljoprivrednik kako je navedeno u članku 2. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1234/2007;

(b) „pridruženi proizvođač” znači proizvođač, ili zadruga proizvođača, koji je član proizvođačke organizacije ili udruženja proizvođačkih organizacija;

(c) „društvo kćer” znači trgovačko društvo u kojoj imaju udjele jedna ili više organizacija ili njihovih udruženja i koje doprinosi ostvarenju ciljeva proizvođačke organizacije ili udruženja proizvođačke organizacije;

(d) “transnacionalna proizvođačka organizacija” znači svaka organizacija u kojoj se barem jedno proizvođačko gospodarstvo nalazi u nekoj drugoj državi članici a ne u onoj u kojoj organizacija ima svoje sjedište;

(e) „transnacionalno udruženje proizvođačkih organizacija” znači svako udruženje proizvođačkih organizacija u kojem se barem jedna od udruženih organizacija nalazi u nekoj drugoj državi članici, a ne u onoj u kojoj udruženje ima svoje sjedište;

(f) „Cilj konvergencije” znači cilj aktivnosti utvrđen za najmanje razvijene države članice i regije za razdoblje od 1. siječnja 2007. do 31. prosinca 2013. u skladu s pravom Unije kojim se uređuje Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond i Kohezijski fond;

(g) „mjera” znači jedno od sljedećeg:

i. aktivnosti usmjerene na planiranje proizvodnje, uključujući stjecanje dugotrajne materijalne imovine;

ii. aktivnosti usmjerene na poboljšanje ili održanje kakvoće proizvoda, uključujući stjecanje dugotrajne materijalne imovine;

iii. aktivnosti usmjerene na poboljšanje plasmana na tržište, uključujući stjecanje dugotrajne materijalne imovine, kao i promotivne i komunikacijske djelatnosti, osim promotivnih i komunikacijskih djelatnosti koje potpadaju pod podtočku vi.;

iv. istraživanje i eksperimentalna proizvodnja, uključujući stjecanje dugotrajne materijalne imovine;

v. aktivnosti izobrazbe, osim izobrazbe koja potpada pod točku vi. i aktivnosti usmjerene na promicanje pristupa savjetodavnim službama;

vi. svaki od šest instrumenata sprečavanja krize i upravljanja krizom navedenih u članku 103.c stavku 2. prvom podstavku točkama (a) do (f) Uredbe (EZ) br. 1234/2007;

vii. aktivnosti zaštite okoliša iz članka 103.c stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, uključujući stjecanje dugotrajne materijalne imovine;

viii. ostale aktivnosti, uključujući stjecanje dugotrajne materijalne imovine, osim onih koje potpadaju pod podtočke i. do iv. i vii., kojima se ispunjavaju jedan ili više ciljeva navedenih u članku 103.c stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

(h) „aktivnost” znači posebno djelovanje ili instrument usmjeren na postizanje posebnog operativnog cilja kojim se doprinosi jednom cilju ili ciljevima navedenima u članku 103.c stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007;

(i) „nusproizvod” znači proizvod koji nastaje pripremom proizvoda od voća ili povrća, koji ima pozitivnu gospodarsku vrijednost ali nije glavni planirani rezultat;

(j) „priprema” znači radnje pripreme poput čišćenja, rezanja, ljuštenja, obrezivanja i sušenja voća i povrća bez pretvaranja u prerađevine voća i povrća;

(k) „međusektorska osnova”, kako je navedeno u članku 103.d stavku 3. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007, znači jedna ili više djelatnosti navedenih u članku 123. stavku 3. točki (c) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 koje je odobrila država članica i kojima zajedno upravljaju proizvođačka organizacija ili udruženje proizvođačkih organizacija i najmanje jedan od drugih aktera u lancu prerade i/ili distribucije prehrambenih proizvoda;

(l) „pokazatelj polazne vrijednosti” znači svaki pokazatelj koji odražava stanje ili kretanja na početku razdoblja planiranja programa koji može pružiti korisne informacije:

i. za analizu početnog stanja, kako bi se utvrdila nacionalna strategija za održive operativne programe ili pojedini operativni program;

ii. kao referentna vrijednost prema kojoj se mogu procijeniti rezultati i učinak nacionalne strategije ili operativnog programa; i/ili

iii. za tumačenje rezultata i učinaka nacionalne strategije ili operativnog programa.

2. Na temelju svojih pravnih i administrativnih struktura države članice određuju pojedine pravne subjekte na svojem državnom području koji moraju biti u skladu s člankom 125.b Uredbe (EZ) br. 1234/2007. One mogu donositi dodatne odredbe o priznavanju proizvođačkih organizacija i utvrđuju, prema potrebi, također propise o jasno definiranim dijelovima pravnih subjekata za primjenu članka 125.b Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Odjeljak 2.

Zahtjevi koji se primjenjuju na proizvođačke organizacije

Članak 20.

Obuhvaćeni proizvodi

1. Države članice priznaju proizvođačke organizacije navedene u članku 125.b Uredbe (EZ) br. 1234/2007 za proizvode ili skupine proizvoda navedene u zahtjevu za priznavanje, ovisno o bilo kakvoj odluci donesenoj člankom 125.b stavkom 1. točkom (c) te Uredbe.

2. Države članice priznaju proizvođačke organizacije za proizvod ili skupinu proizvoda koji su namijenjeni isključivo preradi jedino ako proizvođačke organizacije mogu jamčiti bilo sustavom ugovora o isporuci ili na drugi način da se takvi proizvodi dostavljaju samo za preradu.

Članak 21.

Minimalni broj članova

Pri utvrđivanju minimalnog broja članova proizvođačke organizacije iz članka 125.b stavka 1. točke (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 države članice mogu predvidjeti da se, ako je jedan podnositelj zahtjeva za priznavanje u cijelosti ili djelomično sastavljen od članova koji su i sami pravni subjekti ili jasno definirani dijelovi pravnih subjekata koje čine proizvođači, minimalni broj proizvođača može izračunavati na temelju broja proizvođača udruženih sa svakim pojedinim pravnim subjektom ili jasno definiranim dijelovima pravnih subjekata.

Članak 22.

Minimalno trajanje članstva

1. Minimalno razdoblje trajanja članstva proizvođača ne smije biti kraće od jedne godine.

2. O istupu iz članstva potrebno je obavijestiti organizaciju u pisanom obliku. Države članice utvrđuju otkazni rok, koji ne smije biti dulji od šest mjeseci i datume kada istup stupa na snagu.

Članak 23.

Strukture i djelatnosti proizvođačkih organizacija

Države članice osiguravaju da proizvođačke organizacije raspolažu osobljem, infrastrukturom i opremom potrebnima za ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u članku 122. prvom stavku točki (c) i članku 125.b stavku 1. točki (e) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i da su osposobljene za provedbu njihovih temeljnih zadaća, posebno u odnosu na:

(a) poznavanje proizvodnje svojih članova;

(b) prikupljanje, razvrstavanje, skladištenje i pakiranje proizvodnje svojih članova;

(c) trgovinsko i proračunsko upravljanje; i

(d) vođenje centraliziranog knjigovodstva i sustava računovodstva.

Članak 24.

Vrijednost odnosno količina proizvodnje namijenjene tržištu

1. Za potrebe članka 125.b stavka 1. točke (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007, vrijednost odnosno količina proizvodnje namijenjene tržištu izračunava se na istoj osnovici kao vrijednost proizvodnje koja se stavlja na tržište u skladu s člancima 50. i 51. ove Uredbe.

2. Ako jedan ili više članova proizvođačke organizacije nemaju dovoljno povijesnih podataka o proizvodnji stavljenoj na tržište za primjenu stavka 1., vrijednost njihove proizvodnje namijenjene tržištu može se izračunati kao prosječna vrijednost njihove proizvodnje stavljene na tržište tijekom razdoblja od tri godine koje su prethodile godini u kojoj je podnesen zahtjev za priznavanje i u kojima su članovi te proizvođačke organizacije stvarno proizvodili.

Članak 25.

Nabava tehničkih sredstava

Za potrebe članka 125.b stavka 1. točke (e) Uredbe (EZ) br. 1234/2007, smatrat će se da proizvođačka organizacija, koja je priznata za neki proizvod za koji je potrebno pribaviti tehnička sredstva, ispunjava svoju obavezu ako osigura odgovarajuću razinu tehničkih sredstava sama ili preko svojih članova, ili preko društava kćeri ili povjeravanjem dijela proizvodnje vanjskim suradnicima.

Članak 26.

Glavne djelatnosti proizvođačke organizacije

1. Glavna djelatnost proizvođačke organizacije jest objedinjavanje ponuda i stavljanje na tržište proizvoda svojih članova za koje je priznata.

2. Pojedina proizvođačka organizacija može prodavati proizvode proizvođača koji nisu članovi proizvođačke organizacije niti nekog udruženja proizvođačkih organizacija, ako je priznata za te proizvode i ako je ekonomska vrijednost te djelatnosti niža od vrijednosti njezine proizvodnje za tržište izračunate u skladu s člankom 50.

3. Stavljanje na tržište voća i povrća kupljenog izravno od druge proizvođačke organizacije kao i proizvoda za koje organizacija nije priznata ne smatra se dijelom glavne djelatnosti proizvođačke organizacije.

4. Ako se primjenjuje članak 50. stavak 9., stavak 3. ovog članka primjenjuje se *mutatis mutandis* na dotična društva kćeri od 1. siječnja 2012.

Članak 27.

Povjeravanje nekih aktivnosti vanjskim izvršiteljima

1. Djelatnosti koje pojedina država članica u skladu s člankom 125.d Uredbe (EZ) br. 1234/2007 može dopustiti da se povjeravaju vanjskim izvršiteljima, mogu između ostalog obuhvaćati prikupljanje, skladištenje, pakiranje i stavljanje na tržište proizvoda članova proizvođačke organizacije.

2. Povjeravanje neke djelatnosti proizvođačke organizacije vanjskim izvršiteljima znači da ta proizvođačka organizacija sklapa poslovni dogovor s drugim subjektom uključujući s jednim ili više svojih članova ili društvima kćeri za provedbu te djelatnosti. Unatoč tome, proizvođačka organizacija ostaje odgovorna za osiguranje provedbe te djelatnosti i čitavu kontrolu upravljanja i nadzor poslovnog dogovora za provedbu djelatnosti.

Članak 28.

Transnacionalne proizvođačke organizacije

1. Sjedište transnacionalne proizvođačke organizacije osniva se u državi članci u kojoj organizacija ima značajan broj proizvodnih gospodarstva ili značajan broj članova i/ili postiže znatnu razinu tržišne proizvodnje.

2. Država članica u kojoj se nalazi sjedište transnacionalne proizvođačke organizacije odgovorna je za:

(a) priznavanje transnacionalne proizvođačke organizacije;

(b) odobrenje operativnog programa transnacionalne proizvođačke organizacije;

(c) uspostavu potrebne administrativne suradnje s drugim državama članicama u kojima se nalaze članovi, u vezi s ispunjavanjem uvjeta priznavanja i vezano uz sustav kontrola i kazni. Te druge države članice obvezne su u razumnom roku pružiti svu potrebnu pomoć državi članici u kojoj se nalazi sjedište; i

(d) za dostavu, na zahtjev drugih država članica, sve potrebne dokumentacije, uključujući važeće zakonodavstvo, koje je na raspolaganju u drugim državama članicama u kojima se nalaze članovi, prevedene na službeni jezik država članica koje su podnijele zahtjev.

Članak 29.

Spajanja proizvođačkih organizacija

1. Ako se spoje proizvođačke organizacije, proizvođačka organizacija nastala spajanjem nastupa umjesto proizvođačkih organizacija koje su se spojile. Novi subjekt preuzima prava i obaveze proizvođačkih organizacija koje su se spojile.

Novospojeni subjekt može dalje do 1. siječnja godine koja slijedi godinu spajanja, paralelno ili odvojeno provoditi programe ili može operativne programe spojiti od trenutka spajanja. Operativni se programi spajaju u skladu s člancima 66. i 67.

2. Iznimno od odredaba stavka 1. drugog podstavka države članice mogu odobriti proizvođačkim organizacijama koje to zatraže, i to uz dobro potkrijepljeno obrazloženje, da paralelno nastave provoditi odvojene operativne programe sve do njihovog prirodnog završetka.

Članak 30.

Članovi neproizvođači

1. Države članice mogu utvrditi da li i pod kojim uvjetima fizičke ili pravne osobe koje nisu proizvođači mogu biti prihvaćene kao članovi proizvođačke organizacije.

2. Pri utvrđivanju uvjeta navedenih u stavku 1. države članice posebno osiguravaju usklađenost s člankom 122. prvim stavkom točkom (a) podtočkom iii. i člankom 125.a stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

3. Fizičke ili pravne osobe navedene u stavku 1. ne smiju se:

(a) uzimati u obzir kod kriterija priznavanja;

(b) izravno koristiti mjerama koje financira Unija.

Države članice mogu ograničiti ili zabraniti pravo fizičkim ili pravnim subjektima da glasaju o odlukama vezanim uz operativne fondove, u skladu s uvjetima utvrđenim u stavku 2.

Članak 31.

Demokratska odgovornost proizvođačkih organizacija

1. Države članice poduzimaju sve mjere koje smatraju potrebnima kako bi izbjegle svaku zloporabu moći ili utjecaja jednog ili više članova na upravljanje i djelovanje proizvođačke organizacije, što uključuje i pravo glasanja.

2. Kad je proizvođačka organizacija jasno definirani dio pravnog subjekta, države članice mogu donijeti mjere kojima ograničavaju ili zabranjuju ovlasti tog pravnog subjekta da mijenja, donosi ili odbija odluke proizvođačke organizacije.

Odjeljak 3.

Udruženja proizvođačkih organizacija

Članak 32.

Propisi o proizvođačkim organizacijama koji se primjenjuju na udruženja proizvođačkih organizacija

Članak 22., članak 26. stavak 3., članci 27. i 31. primjenjuju se *mutatis mutandis* na udruženja proizvođačkih organizacija. Kad udruženje proizvođačkih organizacija provodi djelatnost prodaje, primjenjuje se članak 26. stavak 2. *mutatis mutandis*.

Članak 33.

Priznavanje udruženja proizvođačkih organizacija

1. Države članice mogu priznati udruženja proizvođačkih organizacija u okviru članka 125.c Uredbe (EZ) br. 1234/2007 samo za djelatnost ili djelatnosti koje se odnose na proizvod ili skupinu proizvoda navedene u zahtjevu za priznavanje.

2. Udruženje proizvođačkih organizacija može biti priznato u skladu s člankom 125.c Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i provoditi djelatnosti proizvođačke organizacije, čak i onda kada dotične proizvode i dalje stavljaju na tržište njegovi članovi.

Članak 34.

Članstvo neproizvođačkih organizacija u udruženjima proizvođačkih organizacija

1. Države članice mogu utvrditi mogu li se i pod kojim uvjetima fizički ili pravni subjekti koji nisu priznate proizvođačke organizacije prihvaćati kao članovi nekog udruženja proizvođačkih organizacija.

2. Članovi priznatog udruženja proizvođačkih organizacija koji nisu priznate proizvođačke organizacije ne smiju se:

(a) uzimati u obzir kod kriterija priznavanja;

(b) izravno koristiti mjerama koje financira Unija.

Države članice mogu dopustiti, ograničiti ili zabraniti pravo tim članovima da glasuju o odlukama koje se odnose na operativne programe.

Članak 35.

Transnacionalno udruženje proizvođačkih organizacija

1. Sjedište transnacionalnog udruženja proizvođačkih organizacija osniva se u državi članici u kojoj ovo udruženje ima značajan broj organizacija članica i/ili organizacije članice postižu znatnu razinu tržišne proizvodnje.

2. Država članica u kojoj se nalazi sjedište transnacionalnog udruženja proizvođačkih organizacija odgovorna je za:

(a) priznavanje udruženja;

(b) ako je potrebno, odobrenje operativnog programa udruženja;

(c) uspostavu potrebne administrativne suradnje s drugim državama članicama u kojima se nalaze udružene organizacije u vezi s ispunjavanjem uvjeta priznavanja i vezano uz sustav kontrola i kazni. Te druge države članice obavezne su pružiti svu potrebnu pomoć državi članici u kojoj se nalazi sjedište; i

(d) dostavu na zahtjev drugih država članica ukupne mjerodavne dokumentacije uključujući važećeg zakonodavstva koje je na raspolaganju drugim državama članicama u kojima se nalaze članovi, prevedenu na službeni jezik država članica koje su podnijele zahtjev.

Odjeljak 4.

Proizvođačke grupe

Članak 36.

Podnošenje planova priznavanja

1. Pravni subjekt ili jasno definirani dio pravnog subjekta podnosi plan priznavanja iz članka 125.e stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, nadležnoj vlasti države članice u kojoj subjekt ima svoje sjedište.

2. Države članice utvrđuju:

(a) minimalna mjerila koja pravni subjekt ili jasno definirani dio pravnog subjekta mora ispuniti kako bi mogao podnijeti plan priznavanja;

(b) pravila za izradu nacrta, sadržaj i provedbu planova priznavanja;

(c) razdoblje tijekom kojega je nekadašnjem članu proizvođačke organizacije zabranjeno pristupanje proizvođačkoj grupi nakon što je napustio proizvođačku organizaciju u vezi s proizvodima za koje je proizvođačka organizacija bila priznata; i

(d) upravne postupke za odobrenje, nadzor i ispunjavanje planova priznavanja.

Članak 37.

Sadržaj planova priznavanja

Nacrt plana priznavanja obuhvaća najmanje sljedeće:

(a) opis početnog stanja, posebno u vezi s brojem članova proizvođača, uz navođenje detaljnih podataka o članovima, proizvodnji, uključujući vrijednost proizvodnje stavljene na tržište, plasman na tržište i infrastrukturu, kojom raspolaže proizvođačka grupa kao i infrastrukturu koju posjeduju pojedinačni članovi proizvođačke grupe;

(b) predloženi datum početka provedbe plana i njegovo trajanje, koje ne smije biti dulje od pet godina; i

(c) djelatnosti i ulaganja koje je potrebno provesti s ciljem dobivanja priznanja.

Članak 38.

Odobrenje planova priznavanje

1. Nadležno nacionalno tijelo države članice odlučuje o nacrtu plana priznavanje u roku od tri mjeseca od primitka plana kojemu su priloženi svi popratni dokumenti. Države članice mogu predvidjeti kraći rok.

2. Države članice mogu donijeti dodatne odredbe o mjerama i troškovima prihvatljivim za dobivanje potpore u okviru planova priznavanja, uključujući odredbe o prihvatljivosti ulaganja za dobivanje poticaja s ciljem postizanja usklađenosti proizvođačke grupe s mjerilima za priznavanje za proizvođačke organizacije iz članka 125.b stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

3. Nakon kontrole usklađenosti iz članka 111. nadležno tijelo države članice može, prema potrebi:

(a) prihvatiti plan i odobriti privremeno priznanje;

(b) zatražiti izmjene plana;

(c) odbiti plan.

Prema potrebi, prihvaćanje se može odobriti tek nakon što su izmjene, zatražene u skladu s točkom (b), uključene u plan.

O svojoj odluci nadležno tijelo države članice obavješćuje pravni subjekt ili jasno definirani dio pravnog subjekta.

Članak 39.

Provedba planova priznavanja

1. Plan priznavanja provodi se u godišnjim segmentima počevši od 1. siječnja. Države članice mogu dopustiti proizvođačkim grupama da podijele ove godišnje segmente u polugodišnja razdoblja.

U skladu s predloženim datumom iz članka 37. točke (b) u prvoj godini provedbe plan priznavanja počinje:

(a) 1. siječnja nakon datuma koji je prihvatilo nadležno tijelo države članice; ili

(b) prvog kalendarskog dana nakon datuma njegova prihvaćanja.

U svakom slučaju prva godina provedbe plana priznavanja završava 31. prosinca iste godine.

2. Države članice utvrđuju uvjete pod kojima proizvođačke grupe mogu zatražiti izmjene planova tijekom njihove provedbe. Ovim zahtjevima potrebno je priložiti sve potrebne popratne dokumente.

Države članice utvrđuju uvjete pod kojima se planovi priznavanja mogu izmijeniti tijekom godišnjeg ili polugodišnjeg segmenta bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela države članice. Te izmjene prihvaćat će se za isplatu potpore samo ako proizvođačka grupa odmah o njima obavijesti nadležno tijelo države članice.

3. Nadležno tijelo države članice odlučuje o izmjeni planova u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva za izmjenu, nakon razmatranja dostavljene dokumentacije. Ako odluka o zahtjevu za izmjenu nije donesena unutar tog razdoblja, zahtjev se smatra odbijenim. Države članice mogu predvidjeti kraći rok.

Članak 40.

Zahtjevi za priznavanje kao proizvođačke organizacije

1. Proizvođačke grupe koje provode plan priznavanja mogu u svako doba podnijeti zahtjev za priznavanje u skladu s člankom 125.b Uredbe (EZ) br. 1234/2007. Takvi se zahtjevi u svakom slučaju podnose prije isteka prijelaznog razdoblja navedenog u članku 125.e stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

2. Od datuma kada je takav zahtjev predočen, dotična grupa može podnijeti nacrt operativnog programa u okviru članka 63.

Članak 41.

Glavne djelatnosti proizvođačkih grupa

1. Glavna djelatnost proizvođačke grupe odnosi se na objedinjavanje ponuda i stavljanje na tržište proizvoda svojih članova za koje je privremeno priznata.

2. Proizvođačka grupa može prodavati proizvode proizvođača koji nisu članovi proizvođačke grupe ako je priznata za te proizvode i pod uvjetom da je ekonomska vrijednost te djelatnosti niža od vrijednosti proizvodnje za tržište vlastitih članova proizvođačke grupe i članova drugih proizvođačkih grupa.

Članak 42.

Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište

1. Članak 50. stavci 1. do 4. i 7. i prva rečenica stavka 6. tog članka primjenjuju se *mutatis mutandis* za proizvođačke grupe.

2. Ako je došlo do smanjenja vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište od najmanje 35 % zbog koji su propisno obrazloženi državi članici i koji su izvan odgovornosti i kontrole proizvođačke grupe, smatrat će se da ukupna vrijednost proizvodnje stavljene na tržište iznosi 65 % od ukupne vrijednosti deklarirane u prethodnom od države članice provjerenom zahtjevu ili zahtjevima za potporu za posljednji godišnji segment, a ako nema takvog zahtjeva, od početno deklarirane vrijednosti u odobrenom planu priznavanja.

3. Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište izračunava se prema zakonodavstvu primjenjivom u razdoblju kad je potpora zatražena.

Članak 43.

Financiranje planova priznavanja

1. Stope potpore iz članka 103.a stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 za proizvodnju stavljenu na tržište iznad 1 000 000 EUR smanjuju se za polovicu.

2. Za svaku proizvođačku grupu potpora navedena u članku 103.a stavku 1. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 ne smije prijeći godišnji najveći iznos od 100 000 EUR.

3. Potpora navedena u članku 103.a stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 isplaćuje se:

(a) u godišnjim ili polugodišnjim ratama na kraju svake godišnjeg ili polugodišnjeg razdoblja za provedbu plana priznavanja; ili

(b) u ratama koje pokrivaju dio godišnjeg razdoblja, ako plan počinje tijekom godišnjeg razdoblja ili ako je priznanje uslijedilo u skladu s člankom 125.b Uredbe (EZ) br. 1234/2007 prije kraja godišnjega razdoblja. U tom se slučaju najveći godišnji iznos iz ovog članka stavka 2. razmjerno smanjuje.

Ako je to opravdano kontrolama, za izračunavanje obročnih iznosa države članice mogu kao osnovicu koristiti proizvodnju stavljenu na tržište u nekom drugom razdoblju a ne onom za koje se isplaćuje obročni iznos. Razlika između razdoblja mora biti manja od stvarnog razdoblja u pitanju.

4. Devizni tečaj koji se primjenjuje na iznose navedene u stavcima 1. i 2. jest posljednji tečaj Europske središnje banke objavljen prije prvog dana razdoblja za koje je odobrena dotična potpora.

Članak 44.

Potpora za ulaganja potrebna za priznavanje

Ulaganja vezana uz provedbu planova priznavanja u skladu s članku 37. točki (c) ove Uredbe za koja je potpora predviđena u okviru članka 103.a stavka 1. točke (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 financiraju se prema udjelu njihovog korištenja za proizvode članova proizvođačkih grupa za koje je odobreno preliminarno priznanje.

Ulaganja koja bi mogla narušiti tržišno natjecanje vezano uz druge gospodarske djelatnosti proizvođačke grupe isključene su iz potpore Unije.

Članak 45.

Zahtjev za potporu

1. Proizvođačka grupa podnosi jedan zahtjev za potporu iz članka 103.a stavka 1. točaka (a) i (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 u roku od tri mjeseca nakon isteka svakoga godišnjeg ili polugodišnjeg razdoblja kako je navedeno u članku 43. stavku 3. ove Uredbe. Zahtjev mora sadržavati izjavu o vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište za razdoblje za koje se potpora traži.

2. Zahtjevi za potporu koji pokrivaju polugodišnja razdoblja mogu se podnijeti samo ako je plan priznavanja podijeljen u polugodišnja razdoblja iz članka 39. stavka 1. Svim zahtjevima za potporu mora se priložiti pisana izjava proizvođačke grupe kojom se potvrđuje da ona:

(a) poštuje i da će poštovati odredbe Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i ove Uredbe; i

(b) da nije koristila, da ne koristi i da neće koristiti, bilo neposredno ili posredno, dvostruko financiranje Unije ili nacionalno financiranje aktivnosti koje se provode u okviru njezinog plana priznavanja za koji je dodijeljeno financiranje Unije u skladu s ovom Uredbom.

3. Države članice utvrđuju krajnji rok za isplatu potpore, koji u svakom slučaju mora biti najkasnije šest mjeseci od primitka zahtjeva.

Članak 46.

Ispunjavanje uvjeta

Države članice procjenjuju ispunjavaju li proizvođačke grupe uvjete za dodjelu potpore u skladu s ovom Uredbom kako bi ustanovile je li potpora propisno opravdana, uzimajući u obzir uvjete i datum kada su dodijeljene ranije javne potpore proizvođačkim organizacijama ili grupama iz kojih potječu članovi dotične proizvođačke grupe, kao i kretanja članova između proizvođačkih organizacija i proizvođačkih grupa.

Članak 47.

Doprinos Unije

1. Doprinos Unije u potpori kako je to navedeno u članku 103.a stavku 1. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 iznosi:

(a) 75 % u regijama koje ispunjavaju uvjete u okviru cilja konvergencije; i

(b) 50 % u drugim regijama.

Ostatak potpore država članica isplaćuje kao paušalni iznos. Zahtjev za potporu ne mora sadržavati dokaze o korištenju potpore.

2. Doprinos Unije u potpori kako je to navedeno u članku 103.a stavku 1. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007, izraženo kao odobreni kapital ili protuvrijednost odobrenog kapitala, ne smije prijeći sljedeće postotke prihvatljivih troškova ulaganja:

(a) 50 % u regijama koje ispunjavaju uvjete u okviru cilja konvergencije; i

(b) 30 % u drugim regijama.

Dotične države članice moraju se obvezati da će sudjelovati s najmanje 5 % prihvatljivih troškova ulaganja.

Korisnici potpore sudjeluju u prihvatljivim troškovima ulaganja s najmanje:

(a) 25 % u regijama koje ispunjavaju uvjete u okviru cilja konvergencije; i

(b) 45 % u drugim regijama.

Članak 48.

Spajanja

1. Potpora predviđena u članku 103.a stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 može se odobriti, ili nastaviti odobravati, proizvođačkim grupama kojima je dodijeljeno preliminarno priznanje i koje su nastale spajanjem dvaju ili više proizvođačkih grupa kojima je dodijeljeno preliminarno priznanje.

2. Za izračun potpore koja se isplaćuje u skladu sa stavkom 1. proizvođačka grupa koja je nastala spajanjem zamjenjuje grupe koje su se spojile.

3. Kad se spoje dvije ili više proizvođačkih grupa, novi subjekt preuzima prava i obaveze proizvođačke grupe kojoj je najprije dodijeljen status preliminarnog priznanja.

4. Kad se proizvođačka grupa kojoj je dodijeljeno preliminarno priznanje spoji s priznatom proizvođačkom organizacijom, iz toga nastao subjekt više ne dolazi u obzir za preliminarno priznanje kao proizvođačka grupa niti za potporu navedenu u članku 103.a stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007. Prema novonastalom subjektu i dalje se odnosi kao prema priznatoj proizvođačkoj organizaciji, ako ona ispunjava važeće zahtjeve. Ako je potrebno, proizvođačka organizacija može zatražiti izmjenu svog operativnog programa i u tu se svrhu primjenjuje članak 29. *mutatis mutandis*.

Međutim, aktivnosti koje su proizvođačke grupe provele prije takvog spajanja i dalje su prihvatljive za dobivanje potpore pod uvjetima navedenim u planu priznavanja.

Članak 49.

Posljedice priznavanja

1. Potpora predviđena u članku 103.a stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 prestaje čim se dodijeli priznanje.

2. Ako je operativni program podnesen u skladu s ovom Uredbom, dotična država članica mora osigurati da neće doći do dvostrukog financiranja mjera navedenih u planu priznavanja.

3. Ulaganja za koja se odobrava potpora ili troškovi navedeni u članku 103.a stavku 1. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 mogu se prenijeti u operativne programe ako ispunjavaju zahtjeve ove Uredbe.

4. Države članice utvrđuju razdoblje koje počinje nakon provedbe plana priznavanja, u okviru kojeg proizvođačka grupa mora biti priznata kao proizvođačka organizacija. Ovo razdoblje ne smije biti dulje od četiri mjeseca.

POGLAVLJE II.

Operativni fondovi i operativni programi

Odjeljak 1.

Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište

Članak 50.

Osnovica za izračun

1. Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište pojedine proizvođačke organizacije izračunava se na temelju proizvodnje same proizvođačke organizacije i njezinih pridruženih članova i obuhvaća samo proizvodnju onog voća i povrća za koje je proizvođačka organizacija priznata. Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište može obuhvatiti voće i povrće koje ne mora biti u skladu s tržišnim standardima, kad se ti standardi, u skladu s člankom 4., ne primjenjuju.

2. Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište uključuje proizvodnju članova koji napuštaju ili se pridružuju proizvođačkoj organizaciji. Države članice određuju uvjete kojima se izbjegava dvostruko brojenje.

3. Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište ne obuhvaća vrijednost prerađevina voća i povrća ili druge proizvode koji nisu proizvodi sektora voća i povrća.

Međutim, vrijednost proizvodnje stavljene na tržište voća i povrća namijenjenog za preradu koje su proizvođačka organizacija, udruženje proizvođačkih organizacija ili njihovi pridruženi proizvođači ili društva kćeri kako je to navedeno u stavku 9. ovog članka, bilo sami ili povjeravanjem vanjskim izvršiteljima, preradili u jedan od proizvoda od voća i povrća navedenog u Prilogu I. dijelu X. Uredbi (EZ) br. 1234/2007 ili u neki drugi prerađeni proizvod naveden u ovom članku i detaljnije opisan u Prilogu VI. ovoj Uredbi, izračunava se kao paušalni iznos u postocima od vrijednosti iznosa ispostavljenih računa za te prerađene proizvode. Paušalni iznosi u postocima su:

(a) 53 % za voćne sokove;

(b) 73 % za koncentrirane sokove;

(c) 77 % za koncentrat rajčice;

(d) 62 % za smrznuto voće i povrće;

(e) 48 % za voće i povrće u konzervama;

(f) 70 % za gljive vrste Agaricus u konzervama;

(g) 81 % za voće privremeno konzervirano u rasolu;

(h) 81 % za sušeno voće;

(i) 27 % za ostale prerađevine voća i povrća;

(j) 12 % za prerađeno aromatsko bilje;

(k) 41 % za papriku u prahu.

4. Države članice mogu dopustiti proizvođačkim organizacijama da uključe vrijednost nusproizvoda u vrijednost proizvodnje stavljene na tržište.

5. Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište uključuje vrijednost proizvodnje povučene s tržišta koja je ustupljena kako je predviđeno u članku 103.d stavku 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, procijenjene po prosječnoj cijeni onih proizvoda koje je proizvođačka organizacija stavila na tržište u prethodnom referentnom razdoblju.

6. Samo proizvodnja proizvođačke organizacije i/ili pridruženih članova koju je ta proizvođačka organizacija stavila na tržište ubraja se u vrijednost proizvodnje stavljene na tržište. Proizvodnja pridruženih članova proizvođačkih organizacija stavljena na tržište u skladu s člankom 125.a stavkom 2. točkama (b) i (c) Uredbe (EZ) br. 1234/2007, preko neke druge proizvođačke organizacije koju je odredila njihova vlastita organizacija, ubraja se u vrijednost proizvodnje stavljene na tržište ove druge proizvođačke organizacije.

7. Proizvodnja voća i povrća stavljena na tržište fakturira se u fazi „franko organizacija proizvođača" i prema potrebi, kao proizvod naveden u Prilogu I. dijelu IX. Uredbi (EZ) br. 1234/2007 koji je prerađen i zapakiran:

(a) bez PDV-a; i

(b) isključujući unutarnje troškove prijevoza, ako je udaljenost između središnjih lokacija za prikupljanje ili pakiranje proizvođačke organizacije i distribucijskog mjesta proizvođačke organizacije velika. Države članice određuju sniženja koja se primjenjuju na fakturiranu vrijednost za proizvode fakturirane u različitim fazama isporuke ili prijevoza, te u svojoj nacionalnoj strategiji propisno obrazlažu koja se udaljenost smatra velikom.

8. Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište može se također izračunati na istoj osnovi kako je utvrđeno u stavku 7. u fazi „franko udruženje proizvođačkih organizacija".

9. Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište također se može izračunati na istoj osnovi kako je utvrđeno u stavku 7. u fazi „franko društvo kćer", pod uvjetom da je barem 90 % kapitala društva kćeri u vlasništvu:

(a) jedne ili više proizvođačkih organizacija ili udruženja proizvođačkih organizacija; i/ili

(b) ovisno o odobrenju države članice, pridruženih članova proizvođačkih organizacija ili udruženja proizvođačkih organizacija, ako to doprinosi ciljevima navedenim u članku 122. prvom stavku točki (c) i članku 125.b stavku 1. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

10. U slučaju povjeravanja vanjskim izvršiteljima, vrijednost proizvodnje stavljene na tržište izračunava se u fazi „franko proizvođačka organizacija" i obuhvaća dodanu ekonomsku vrijednost djelatnosti koju je proizvođačka organizacija povjerila vanjskom izvršitelju – svojim članovima, trećim stranama ili nekom drugom društvu kćeri, osim onog navedenog u stavku 9.

11. Ako dođe do smanjenja proizvodnje zbog klimatskih uvjeta, bolesti životinja ili bilja odnosno napada štetnika, svako obeštećenje iz osiguranja primljeno na temelju mjera osiguranja uroda obuhvaćenih poglavljem III. odjeljkom 6., ili na temelju istovjetnih mjera koje je poduzela proizvođačka organizacija zbog tih uzroka, može se uračunati u vrijednost proizvodnje stavljene na tržište.

Članak 51.

Referentno razdoblje

1. Godišnji maksimalni iznos potpore iz članka 103.d stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 izračunava se svake godine na temelju vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište tijekom 12-mjesečnog referentnog razdoblja koje određuju države članice.

2. Referentno razdoblje države članice utvrđuju za svaku proizvođačku organizaciju kao:

(a) 12-mjesečno razdoblje, koje počinje najranije 1. siječnja treće godine prije godine za koju je zatražena potpora i završava najkasnije 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se potpora tražila; ili

(b) prosječna vrijednost iz tri uzastopna 12-mjesečna razdoblja, koja počinju najranije 1. siječnja pete godine prije godine za koju je zatražena potpora i završava najkasnije 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju je potpora zatražena.

3. 12-mjesečno razdoblje predstavlja računovodstveno razdoblje dotične proizvođačke organizacije.

Metodologija utvrđivanja referentnog razdoblja ne smije se mijenjati tijekom operativnog programa osim u propisno obrazloženim situacijama.

4. Ako je došlo do smanjenja od najmanje 35 % vrijednosti proizvoda zbog razloga koji ne proizlaze iz odgovornosti i kontrole proizvođačke organizacije, vrijednost proizvodnje stavljene na tržište tog proizvoda smatrat će se da predstavlja 65 % vrijednosti dotičnog proizvoda u prethodnom referentnom razdoblju.

Proizvođačka organizacija obrazlože razloge iz prvog podstavka nadležnom tijelu dotične države članice.

5. Ako tek nedavno priznate proizvođačke organizacije imaju nedovoljne povijesne podatke o proizvodnji stavljenoj na tržište za primjenu stavka 2., kao vrijednost proizvodnje stavljene na tržište može se uzeti vrijednost proizvodnje namijenjene prodaji na tržištu koju je proizvođačka organizacija navela s ciljem priznavanja.

Prvi se podstavak primjenjuje *mutatis mutandis* na nove članove pojedine proizvođačke organizacije koje pristupaju proizvođačkoj organizaciji prvi put.

6. Države članice poduzimaju mjere potrebne za prikupljanje podataka o vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište proizvođačkih organizacija koje nisu podnijele operativne programe.

7. Iznimno od odredaba stavaka 1. i 6., vrijednost proizvodnje stavljene na tržište za referentno razdoblje izračunava se u skladu s važećim zakonodavstvom u tom referentnom razdoblju.

Međutim, za operativne programe odobrene do 20. siječnja 2010. vrijednost proizvodnje stavljene na tržište za godine do 2007. izračunava se na temelju zakonodavstva važećeg u referentnom razdoblju, dok se vrijednost proizvodnje stavljene na tržište za godine od 2008. izračunava na temelju zakonodavstva važećeg u 2008.

Za operativne programe odobrene nakon 20. siječnja 2010. vrijednost proizvodnje stavljene na tržište za godine od 2008. izračunava se na temelju zakonodavstva važećeg u vrijeme kad je operativni program odobren.

Odjeljak 2.

Operativni fondovi

Članak 52.

Upravljanje

Države članice osiguravaju da se operativnim fondovima upravlja na način kojim se vanjskim revizorima omogućuje da jednom u godini identificiraju, provjere i potvrde njihove rashode i prihode.

Članak 53.

Financiranje operativnih fondova

1. Financijske doprinose operativnom fondu iz članka 103.b stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 utvrđuje proizvođačka organizacija.

2. Svi proizvođači imaju mogućnost korištenja operativnog fonda i svi proizvođači imaju mogućnost demokratski sudjelovati u odlučivanju o korištenju operativnih fondova proizvođačke organizacije i o financijskim doprinosima operativnim fondovima.

Članak 54.

Obavijest o procijenjenom iznosu

1. Proizvođačke organizacije obavješćuju državu članicu o procijenjenom iznosu doprinosa Unije i doprinosa njezinih članova te same proizvođačke organizacije operativnim fondovima za iduću godinu najkasnije do 15. rujna zajedno s operativnim programima ili zahtjevima za odobrenje njihovih izmjena.

Države članice mogu utvrditi kasniji datum od 15. rujna.

2. Izračun predviđenog iznosa operativnih fondova temelji se na operativnim programima i vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište. Izračun se dijeli na troškove za sprečavanje krize i mjere upravljanja krizom, te ostale mjere.

Odjeljak 3.

Operativni programi

Članak 55.

Nacionalna strategija

1. Cjelokupna struktura i sadržaj nacionalne strategije iz članka 103.f stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 utvrđuju se u skladu sa smjernicama utvrđenim u Prilogu VII. Ona se može sastojati od regionalnih elemenata.

Nacionalna strategija objedinjuje sve odluke i odredbe koje je država članica donijela u skladu s dijelom II. glavom II poglavljem II. odjeljcima I. i I.a Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i ove glave.

2. Nacionalna se strategija, uključujući integraciju nacionalnog okvira iz članka 103.f stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, utvrđuje svake pojedine godine prije podnošenja nacrta operativnih programa. Nacionalni se okvir integrira nakon što je podnesen Komisiji i, ako je potrebno, nakon što je izmijenjen, u skladu s člankom 103.f stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

3. Analiza početnog stanja predstavlja dio postupka izrade nacrta nacionalne strategije i provodi se u okviru odgovornosti države članice. Njome se utvrđuju i procjenjuju potrebe koje treba zadovoljiti, razvrstavaju potrebe prema prioritetima, određuju ciljevi koje je potrebno ostvariti operativnim programima kako bi se zadovoljile prioritetne potrebe, određuju očekivani rezultati i kvantificirane zadaće koje je potrebno ostvariti u odnosu na početno stanje te utvrđuju najprikladniji instrumenti i mjere za postizanje tih ciljeva.

4. Države članice također osiguravaju nadzor i procjenu nacionalne strategije i njezinu provedbu kroz operativne programe.

Nacionalna strategija može se izmijeniti, posebno na temelju nadzora i procjene. Takve izmjene poduzimaju se prije podnošenja nacrta operativnih programa u svakoj zadanoj godini.

5. Države članice u nacionalnoj strategiji utvrđuju maksimalne stope financiranja iz fonda koje se mogu potrošiti na svaku pojedinu mjeru i/ili vrstu aktivnosti i/ili izdatka, kako bi se osigurala odgovarajuća ravnoteža između različitih mjera.

Članak 56.

Nacionalni okvir za aktivnosti zaštite okoliša

1. Dodatno predočenju predloženog okvira iz članka 103.f stavka 1. drugog podstavka Uredbe (EZ) br. 1234/2007, države članice također obavješćuju Komisiju o svim izmjenama nacionalnog okvira, koje podliježu postupku utvrđenom u tom podstavku. Komisija na primjeren način stavlja na raspolaganje drugim državama članicama nacionalni okvir.

2. U odvojenom odjeljku nacionalnog okvira navode se opći zahtjevi o komplementarnosti, dosljednosti i usklađenosti koje moraju ispunjavati aktivnosti zaštite okoliša odabrane u okviru operativnog programa, kako je navedeno u članku 103.f stavku 1. prvom podstavku drugoj rečenici Uredbe (EZ) br. 1234/2007. Komisija stavlja na raspolaganje državama članicama tekst tog odjeljka.

Nacionalni okvir sadrži također otvoreni popis aktivnosti zaštite okoliša i uvjete pod kojima se primjenjuju u državi članici u smislu članka 103.c stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007. Za svaku odabranu aktivnost zaštite okoliša u nacionalnom okviru potrebno je navesti:

(a) opravdanost mjere na temelju njezinog očekivanog djelovanja na okoliš; i

(b) posebnu obavezu ili obaveze koje iz toga proizlaze.

3. Aktivnosti zaštite okoliša koje su slične agro-okolišnim obavezama predviđenim u okviru ruralnog razvojnog programa imaju isto trajanje kao te obaveze. One će se nastaviti provoditi u sljedećem operativnom programu kad je vrijeme trajanja sličnih agro-okolišnih obaveza dulje od početnih operativnih programa. Međutim, države članice mogu u opravdanim slučajevima dopustiti kraće trajanje ekoloških mjera ili čak njihovu obustavu, a posebno na temelju rezultata srednjoročnog vrednovanja iz članka 126. stavka 3. ove Uredbe.

U nacionalnom okviru mora se navesti vrijeme trajanja akivnosti iz podstavka 1. i prema potrebi obaveza o nastavku poduzimanja mjera u idućem operativnom programu.

Članak 57.

Dopunske odredbe država članica

Države članice mogu donijeti dopunske odredbe za provedbu Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i ove Uredbe u vezi s prihvatljivosti mjera za dobivanje potpore, aktivnosti ili troškova u okviru operativnih programa.

Članak 58.

Povezanost s programima ruralnog razvoja

1. Ovisno o stavku 2. ne dodjeljuje se nikakva potpora u okviru jednog ili više programaruralnog razvoja pojedine države članice odobrenih Uredbom Vijeća (EZ) br. 1698/2005 [1] za aktivnosti obuhvaćene mjerama utvrđenim ovom Uredbom.

2. Ako je potpora u skladu s člankom 5. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 dodijeljena iznimno za mjere koje bi potencijalno bile prihvatljive za potporu u skladu s ovom Uredbom, države članice osiguravaju da korisnik primi potporu za dotičnu mjeru samo u skladu s jednim sustavom potpore.

S tim ciljem, kad države članice u svoje programe ruralnog razvoja uključuju mjere koje sadrže takve izuzetke, one moraju osigurati da su u nacionalnoj strategiji, kako je navedeno u članku 55. ove Uredbe, navedeni kriteriji i administrativni propisi koje će primjenjivati u programima ruralnog razvoja.

3. Prema potrebi i ne dovodeći u pitanje odredbe članka 103.a stavka 3., članka 103.d stavaka 1. i 3. te članka 103.e Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i članka 47. ove Uredbe, razina potpore za mjere obuhvaćene ovom Uredbom ne smije prijeći razinu koja se primjenjuje na mjere u okviru programa ruralnog razvoja.

4. Potpora za aktivnosti zaštite okoliša, osim nabave dugotrajne materijalne imovine, ograničena je na maksimalne iznose utvrđene u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 1698/2005 za agro-okolišna plaćanja. Ti se iznosi mogu povećati u iznimnim slučajevima uzimajući u obzir posebne okolnosti koje su opravdane u nacionalnoj strategiji, kako je navedeno u članku 55. ove Uredbe, i u operativnim programima proizvođačkih organizacija. Iznosi za aktivnosti zaštite okoliša mogu se također povećati kako bi se poduprle mjere u vezi s prioritetima navedenim u članku 16.a Uredbe (EZ) br. 1698/2005.

5. Stavak 4. ne primjenjuje se na aktivnosti zaštite okoliša koje se izravno ili neizravno ne odnose na određenu parcelu.

Članak 59.

Sadržaj operativnih programa

Operativni programi sadrže:

(a) opis početnog stanja, na temelju, prema potrebi, zajedničkih polaznih pokazatelja navedenih u Prilogu VIII.;

(b) ciljeve programa, uzimajući u obzir prognoze za proizvodnju i plasman, objašnjenje kako program doprinosi nacionalnoj strategiji, te potvrdu da je u skladu s nacionalnom strategijom, uključujući također u odnosu na uravnoteženost djelatnosti. Opis ciljeva odnosi se na ciljeve utvrđene u nacionalnoj strategiji i sadrži mjerljive zadaće, kako bi se olakšalo praćenje postupnog napretka u provedbi programa;

(c) detaljan opis mjera, uključujući i one za sprečavanje krize i upravljanje krizom koje sadrže zasebne aktivnosti koje treba poduzeti i sredstva za postizanje tih ciljeva u svakoj godini provedbe programa. Opis objašnjava opseg u kojem različite predložene mjere:

[1] SL L 277, 21.10.2005., str. 1.

i. dopunjavaju i sukladne su s drugim mjerama, uključujući mjere koje se financiraju ili su prihvatljive za potporu drugih fondova Unije, a posebno za potporu za ruralni razvoj. Prema potrebi, u vezi s tim navode se posebno mjere koje su provedene u okviru prethodnih operativnih programa;

ii. ne povlače za sobom bilo kakav rizik od dvostrukog financiranja iz fondova Unije;

(d) trajanje programa; i

(e) financijske aspekte, naime:

i. metodu izračuna i visinu financijskih doprinosa;

ii. postupak za financiranje operativnog fonda;

iii. informacije potrebne za opravdanje različitih visina doprinosa; i

iv. proračun i vremenski raspored za poduzimanje aktivnosti za svaku godinu provedbe programa.

Članak 60.

Prihvatljivost aktivnosti za potporu u okviru operativnih programa

1. Operativni programi ne smiju obuhvaćati aktivnosti ili troškove navedene u popisu navedenom u Prilogu IX.

2. Troškovi u okviru operativnih programa koji su prihvatljivi za dobivanje potpore ograničeni su na stvarno nastale troškove. Međutim, države članice mogu umjesto toga unaprijed utvrditi standardne paušalne iznose, uz primjereno obrazloženje, u sljedećim slučajevima:

(a) ako su takvi paušalni iznosi navedeni u Prilogu IX.;

(b) za dodatne troškove vanjskog prijevoza po kilometru, u usporedbi s troškovima cestovnog prijevoza, nastalih pri korištenju željezničkog i/ili brodskog prijevoza kao dijela aktivnosti zaštite okoliša; i

(c) za dodatne troškove i gubitak prihoda nastale provođenjem aktivnosti zaštite okoliša, izračunate u skladu s člankom 53. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1974/2006 ([1]).

Države članice preispituju te iznose barem svakih pet godina.

3. Da bi neka aktivnost bila prihvatljiva, više od 50 % vrijednosti njome obuhvaćenih proizvoda, moraju biti proizvodi za koje je organizacija proizvođača priznata. Kako bi se uračunali u tih 50 %, proizvodi moraju potjecati od članova proizvođačke organizacije ili pridruženih proizvođača druge proizvođačke organizacije ili udruženja proizvođačkih organizacija. Članak 50. primjenjuju se *mutatis mutandis* za izračun vrijednosti.

4. Na aktivnosti zaštite okoliša primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) kombinirati se mogu različite aktivnosti zaštite okoliša pod uvjetom da se nadopunjavaju i da su međusobno usklađene. Kad se kombiniraju aktivnosti zaštite okoliša, u visini potpore mora se voditi računa o posebnim gubicima prihoda i dodatnim troškovima koji proizlaze iz te kombinacije;

(b) obaveze o ograničavanju primjene umjetnih gnojiva, sredstava za zaštitu bilja ili drugih proizvodnih sredstava prihvatljive su samo ako se ta ograničenja mogu procjenjivati na način kojim se dobiva razumno jamstvo o poštovanju tih obaveza;

(c) aktivnosti u vezi s ekološko prihvatljivim načinom upravljanja ambalažom moraju se propisno obrazložiti i moraju nadilaziti zahtjeve koje je pojedina država članica utvrdila u skladu s Uredbom 94/62/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([2]).

Države članice utvrđuju u svojoj nacionalnoj strategiji iz članka 55. ove Uredbe najveću stopu godišnjih troškova u okviru operativnog programa koji se mogu potrošiti za aktivnosti u vezi s ekološki prihvatljivim načinom upravljanja ambalažom. Ta stopa treba iznositi najviše 20 %, a može se prekoračiti kako bi se uzele u obzir posebne nacionalne/regionalne okolnosti koje treba obrazložiti u nacionalnoj strategiji.

5. Ulaganja, uključujući i ona u okviru ugovora o *leasingu*, čije razdoblje amortizacije prelazi vremensko trajanje operativnog programa, mogu se iz opravdanih ekonomskih razloga prenijeti u sljedeći operativni program, a pogotovo u slučajevima kad je razdoblje fiskalne deprecijacije dulje od pet godina.

Kod zamjenskih investicija preostala vrijednost zamijenjene investicije se:

(a) dodaje operativnom fondu proizvođačke organizacije; ili

([1]) SL L 368, 23.12.2006., str. 15.

([2]) SL L 365, 31.12.1994., str. 10.

(b) oduzima od troškova zamjene.

6. Ulaganja ili aktivnosti mogu se provoditi na pojedinačnim gospodarstvima i/ili prostorima pridruženih proizvođača proizvođačke organizacije, ili udruženja proizvođačkih organizacija uključujući i slučajeve kad su aktivnosti povjerene vanjskim izvršiteljima članovima proizvođačkih organizacija ili udruženja proizvođačkih organizacija, pod uvjetom da doprinose ciljevima operativnoga programa. Ako pridruženi proizvođač napusti proizvođačku organizaciju, države članice će se pobrinuti da se ulaganja ili njegova preostala vrijednost nadoknadi. Međutim, u opravdanim slučajevima države članice mogu predvidjeti da proizvođačka organizacija ne mora nadoknaditi ulaganja ili njegovu preostalu vrijednost.

7. Ulaganja i aktivnosti u vezi s preradom voća i povrća u prerađevine voća i povrća mogu biti prihvatljiva za dobivanje potpore ako se takvim ulaganjima i aktivnostima provode ciljevi navedeni u članku 103.c stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, uključujući i one iz članka 122. prvog stavka točke (c) iste Uredbe, i pod uvjetom da su utvrđeni u nacionalnoj strategiji iz članka 103.f stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Članak 61.

Podnošenje dokumenata

Operativnim programima treba se posebno priložiti:

(a) dokaz o osnivanju operativnoga fonda;

(b) pismena obaveza proizvođačke organizacije da će poštovati odredbe Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i ove Uredbe; i

(c) pismena potvrda obaveze proizvođačke organizacije da nije primila i da neće primiti, posredno ili neposredno, bilo kakva druga sredstva koja daje Unija ili nacionalna sredstva za aktivnosti koje su prihvatljive za dobivanje potpore u okviru ove Uredbe.

Članak 62.

Operativni programi udruženja proizvođačkih organizacija

1. Države članice mogu ovlastiti jedno udruženje proizvođačkih organizacija da podnese cjelokupan ili djelomičan operativni program, koji se sastoji od aktivnosti koje su utvrdile, ali neće provoditi dvije ili više proizvođačke organizacije pridružene udruženju u njihovim operativnim programima.

2. Operativni programi udruženja proizvođačkih organizacija razmatrat će se zajedno s operativnim programima pridruženih proizvođačkih organizacija, uključujući ostvarenje ciljeva i poštovanje ograničenja utvrđenih u članku 103.c Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

3. Države članice osiguravaju:

(a) da se aktivnosti u cijelosti financiraju iz doprinosa članova udruženja proizvođačkih organizacija tj. proizvođačkih organizacija, plaćenih iz operativnih fondova tih proizvođačkih organizacija. Aktivnosti koje, međutim, mogu financirati pridružene članice u udruženju koje nisu proizvođačke organizacije u razmjernom iznosu koji odgovara udjelu doprinosa pridruženih proizvođačkih organizacija, u skladu s člankom 34.;

(b) da su aktivnosti i odgovarajuće financijsko sudjelovanje navedeni u operativnom programu svake proizvođačke organizacije koja sudjeluje; i

(c) da nema rizika od dvostruke potpore.

4. Članci 58., 59. i 60., članak 61. točke (b) i (c) te članci 63. do 67. primjenjuju se *mutatis mutandis* na operativne programe udruženja proizvođačkih organizacija. Međutim, uravnoteženost između aktivnosti iz članka 59. točke (b) nije propisana u odnosu na operativne programe udruženja proizvođačkih organizacija.

Članak 63.

Rok za podnošenje

1. Proizvođačka organizacija podnosi operativne programe na odobrenje nadležnom tijelu u državi članici u kojoj proizvođačka organizacija ima svoje sjedište najkasnije do 15. rujna u godini koja prethodi godini u kojoj će se oni provoditi. Međutim, države članice mogu odrediti kasniji datum.

2. Kad pravni subjekt ili jasno definirani dio pravnoga subjekta, uključujući proizvođačku grupu, podnose zahtjev za priznavanje kao proizvođačka organizacija, oni mogu istodobno na odobrenje podnijeti operativni program iz stavka 1. Uvjet za odobrenje operativnog programa jest dobivanje priznanja najkasnije posljednjeg datuma utvrđenog u članku 64. stavku 2.

Članak 64.

Odluka

1. Nadležno nacionalno tijelo, prema potrebi:

(a) odobrava iznose operativnih fondova i operativne programe koji ispunjavaju uvjete Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i zahtjeve iz ovog poglavlja;

(b) odobrava operativne programe, pod uvjetom da proizvođačka organizacija prihvati određene izmjene; ili

(c) odbija programe ili dijelove programa.

2. Nadležno tijelo države članice donosi odluke o operativnim programima i fondovima najkasnije do 15. prosinca godine u kojoj su podneseni.

Države članice obavješćuju proizvođačke organizacije o odlukama najkasnije do 15. prosinca.

Međutim, iz valjano obrazloženih razloga, nadležno tijelo države članice može donijeti odluku o operativnim programima i fondovima najkasnije do 20. siječnja nakon datuma podnošenja. U odluci o odobrenju može se predvidjeti da su troškovi prihvatljivi za potporu od 1. siječnja u godini nakon podnošenja.

Članak 65.

Izmjene operativnih programa za sljedeće godine

1. Proizvođačka organizacija može zatražiti izmjene operativnih programa, uključujući i one vezane uz njihovo trajanje, najkasnije do 15. rujna, kako bi se primjenjivali od 1. siječnja sljedeće godine.

Međutim, države članice mogu utvrditi kasniji datum za podnošenje zahtjeva.

2. Zahtjevima za izmjene trebaju se priložiti popratni dokumenti u kojima su navedeni razlog, vrsta i učinci izmjena.

3. Nadležno tijelo države članice donosi odluke o zahtjevima za izmjene operativnih programa najkasnije do 15. prosinca u godini podnošenja.

Međutim, iz valjano opravdanih razloga, nadležno tijelo države članice može donijeti odluku o izmjeni operativnih programa najkasnije do 20. siječnja godine nakon datuma podnošenja. U odluci o odobrenju može se predvidjeti da su troškovi prihvatljivi za potporu od 1. siječnja u godini nakon podnošenja zahtjeva.

Članak 66.

Izmjene operativnih programa tijekom godine

1. Države članice mogu dopustiti izmjene operativnih programa tijekom godine, pod uvjetima koje one utvrđuju.

2. Nadležno tijelo države članice donosi odluku o izmjeni operativnih programa zatraženoj prema stavku 1. do 20. siječnja godine nakon godine za koju su izmjene zatražene.

3. Nadležno tijelo države članice može ovlastiti proizvođačke organizacije da tijekom godine:

(a) samo djelomično provode svoje operativne programe;

(b) izmijene sadržaje operativnog programa;

(c) iznos operativnog fonda povećaju za najviše 25 % od početno odobrenog iznosa i da ga smanje za postotak koji utvrđuju države članice, ako ostaju očuvani ukupni ciljevi operativnog programa. Države članice mogu povećati taj postotak kad se radi o spajanjima proizvođačkih organizacija iz članka 29. stavka 1.;

(d) operativni fond dopune nacionalnom financijskom pomoći u slučaju primjene članka 93.

4. Države članice utvrđuju uvjete pod kojima se operativni programi mogu izmijeniti tijekom godine bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela države članice. Te su izmjene prihvatljive za dobivanje potpore jedino ako proizvođačka organizacija o tome odmah obavijesti nadležno tijelo.

Članak 67.

Forma operativnih programa

1. Operativni se programi provode u godišnjim razdobljima počevši od 1. siječnja do 31. prosinca.

2. Operativni programi odobreni najkasnije 15. prosinca provode se od 1. siječnja sljedeće godine.

Provedba programa odobrenih nakon 15. prosinca odgađa se za godinu dana.

Iznimno od odredaba ovog stavka prvog i drugog podstavka, ako se primjenjuje članak 64. stavak 2. treći podstavak ili članak 65. stavak 3. drugi podstavak provedba operativnih programa odobrenih u skladu s ovim odredbama počinje najkasnije 31. siječnja nakon njihovog odobrenja.

Odjeljak 4.

Potpora

Članak 68.

Odobreni iznos potpore

1. Države članice obavješćuju proizvođačke organizacije i udruženja proizvođačkih organizacija o odobrenom iznosu potpore kako je to predviđeno odredbama članka 103.g stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 najkasnije do 15. prosinca godine koja prethodi godini za koju je zatražena potpora.

2. Ako se primjenjuje članak 64. stavak 2. treći podstavak ili članak 65. stavak 3. drugi podstavak, države članice obavješćuju o odobrenom iznosu potpore najkasnije do 20. siječnja godine za koju je zatražena potpora.

Članak 69.

Zahtjevi za isplatu potpore

1. Proizvođačke organizacije podnose nadležnom tijelu države članice zahtjev za plaćanje potpore ili preostalog iznosa potpore za svaki operativni program za koji je potpora zatražena najkasnije do 15. veljače u godini nakon godine za koju je potpora zatražena.

2. Zahtjevima se treba priložiti dokumentacija o:

(a) zatraženoj potpori;

(b) vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište;

(c) financijskim doprinosima koji se ubiru od njezinih članova i doprinosima same proizvođačke organizacije;

(d) troškovima nastalim u vezi s operativnim programom;

(e) izdacima koji se odnose na sprečavanje krize i upravljanje krizom raščlanjene prema aktivnostima;

(f) udjelu operativnog fonda koji je potrošen na sprečavanje krize i upravljanje krizom raščlanjen prema aktivnostima;

(g) o ispunjavanju odredaba članka 103.c stavka 2., članka 103.c stavka 3. prvog podstavka i članka 103.d Uredbe (EZ) br. 1234/2007;

(h) o pismenoj izjavi da nisu primljena dvostruka financijska sredstva iz sredstava Unije ili nacionalnih sredstava vezano uz mjere i/ili aktivnosti koje su prihvatljive za dobivanje potpore u okviru ove Uredbe; i

(i) ako se radi o zahtjevu za plaćanje na temelju standardnog paušalnog iznosa iz članka 60. stavka 2., dokaz o provedbi dotične aktivnosti.

3. Zahtjevi za potporu mogu obuhvaćati troškove koji su planirani u programu, ali nisu podmireni, ako se dokažu sljedeći elementi:

(a) te aktivnosti nisu mogle biti provedene do 31. prosinca u godini provedbe operativnog programa zbog razloga koji su izvan kontrole dotične proizvođačke organizacije;

(b) te aktivnosti mogu se provesti najkasnije do 30. travnja godine nakon godine za koju je zatražena potpora; i

(c) jednakovrijedni doprinos proizvođačke organizacije ostaje u operativnom fondu.

Potpora se isplaćuje i položeno se sredstvo osiguranja u skladu s člankom 71. stavkom 3. oslobađa samo pod uvjetom da se predoči dokaz o podmirenju planiranih izdataka u skladu s prvim podstavkom točkom (b) najkasnije do 30. travnja godine nakon godine za koju je dotični izdatak planiran te na temelju stvarno utvrđenog prava na potporu.

4. Ako su zahtjevi podneseni nakon datuma predviđenog u stavku 1., potpora se umanjuje za 1 % za svaki dan kašnjenja.

U iznimnim i valjano opravdanim slučajevima, nadležno tijelo države članice može prihvatiti zahtjeve nakon datuma predviđenog u stavku 1. ako su provedene potrebne kontrole i ako se poštovao rok za plaćanje predviđen u članku 70.

5. Udruženja proizvođačkih organizacija mogu podnijeti jedan zahtjev za potporu iz stavka 1. po nalogu i u ime svojih članova, ako su ti članovi proizvođačke organizacije i pod uvjetom da je za svakog člana podnesena dokazna dokumentacija kako se to zahtijeva stavkom 2. Proizvođačke organizacije su krajnji korisnik potpore.

Članak 70.

Isplata potpore

Države članice isplaćuju potporu do 15. listopada godine koja slijedi nakon godine provedbe programa.

Članak 71.

Isplata predujmova

1. Države članice mogu dopustiti proizvođačkim organizacijama podnošenje zahtjeva za isplatu unaprijed dijela potpore koji odgovara predvidljivim izdacima u okviru operativnog programa tijekom razdoblja od tri ili četiri mjeseca, počevši od mjeseca u kojem je zahtjev podnesen.

2. Zahtjevi za isplatu predujmova podnose se prema izboru države članice na tromjesečnoj osnovi u siječnju, travnju, srpnju i listopadu ili na četveromjesečnoj osnovi u siječnju, svibnju i rujnu.

Ukupne isplate predujmova izvršene za zadanu godinu ne smiju prijeći 80 % prvobitno odobrenog iznosa potpore za operativni program.

3. Predujmovi se isplaćuju nakon polaganja sredstva osiguranja u protuvrijednosti od 110 % predujma u skladu s Uredbom Komisije (EEZ) br. 2220/85 ([1]).

Države članice utvrđuju uvjete kojima se osigurava da se financijski doprinosi u operativni fond ubiru u skladu s člankom 52. i člankom 53. ove Uredbe i da su prethodno isplaćeni iznosi predujmova i odgovarajući doprinos proizvođačke organizacije stvarno potrošeni.

4. Tijekom tekuće programske godine mogu se podnositi zahtjevi za oslobađanje sredstva osiguranja uz predočenje dokazne dokumentacije, poput računa i potvrda o izvršenim plaćanjima.

Sredstva osiguranja se oslobađaju do 80 % iznosa isplaćenih predujmova.

5. Temeljni zahtjev u smislu članka 20. stavka 2. Uredbe (EEZ) br. 2220/85 obuhvaća provedbu aktivnosti navedenih u operativnim programima ovisno o preuzetim obavezama predviđenim u članku 61. točkama (b) i (c) ove Uredbe.

U slučaju neispunjavanja temeljnog zahtjeva ili ozbiljnog propusta u ispunjavanju obveza predviđenih u članku 61. točkama (b) i (c), sredstvo osiguranja se zadržava, ne dovodeći u pitanje druge kazne koje se primjenjuju u skladu s poglavljem V. odjeljkom 3.

U slučaju neispunjavanja drugih zahtjeva, sredstvo osiguranja se gubi razmjerno s masom utvrđene nepravilnosti.

6. Države članice mogu utvrditi minimalni iznos i krajnje rokove za isplatu predujmova.

([1]) SL L 205, 3.8.1985., str. 5.

Članak 72.

Djelomične isplate

Države članice mogu dopustiti proizvođačkim organizacijama podnošenje zahtjeva za isplatu dijela potpore koji odgovara već izdanim iznosima u okviru operativnog programa.

Zahtjevi se mogu podnositi u bilo koje vrijeme, ali najviše tri puta u zadanoj godini. Zahtjevima treba priložiti dokumentaciju kojom se dokazuje da su plaćanja izvršena.

Plaćanja u vezi sa zahtjevima za isplatu dijelova potpore ne smiju prijeći 80 % dijela iznosa potpore koji odgovara iznosima već potrošenim u okviru operativnog programa za dotično razdoblje. Države članice mogu utvrditi minimalne iznose za djelomična plaćanja i rokove za podnošenje zahtjeva.

POGLAVLJE III.

Mjere za sprečavanje krize i upravljanje krizom

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 73.

Odabir mjera za sprečavanje krize i upravljanje krizom

Države članice mogu predvidjeti da se jedna ili više mjera navedenih u članku 103.c stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 ne primjenjuju na njihovom državnom području.

Članak 74.

Zajmovi za financiranje mjera za sprečavanja krize i upravljanje krizom

Zajmovi za financiranje mjera za sprečavanje krize i upravljanje krizom u skladu s člankom 103.c stavkom 2. trećim podstavkom Uredbe (EZ) br. 1234/2007 čije razdoblje otplate prelazi trajanje operativnog programa mogu se iz opravdanih ekonomskih razloga prenijeti na idući operativni program.

Odjeljak 2.

Povlačenja s tržišta

Članak 75.

Definicija

U ovom se odjeljku utvrđuje pravila o povlačenju s tržišta kako je navedeno u članku 103.c stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Za potrebe ovog poglavlja, „proizvodi povučeni s tržišta”, „povučeni proizvodi” i „proizvodi koji nisu stavljeni u prodaju” znače proizvodi koji su tako povučeni s tržišta.

Članak 76.

Tržišni standardi

1. Ako za pojedini proizvod važi tržišni standard naveden u glavi II., takav proizvod povučen s tržišta mora odgovarati tom standardu, osim propisa o opremanju i označavanju proizvoda. Proizvodi se mogu povući u rasutom stanju, sve veličine zajedno, pod uvjetom da su ispunjeni minimalni zahtjevi klase II., posebno vezano uz kakvoću i veličinu.

Međutim, minijaturni proizvodi, kako je definirano odgovarajućim standardom, moraju ispunjavati važeće tržišne standarde, uključujući odredbe o opremanju i označavanju proizvoda.

2. Ako za određeni proizvod nema važećeg tržišnog standarda, proizvodi povučeni s tržišta moraju ispunjavati minimalne zahtjeve utvrđene u Prilogu X. Države članice mogu utvrditi dodatna pravila koja dopunjuju ove minimalne zahtjeve.

Članak 77.

Trogodišnji prosjek za povlačenja s tržišta za besplatnu distribuciju

1. Ograničenje od 5 % količine proizvodnje stavljene na tržište navedeno u članku 103.d stavku 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 izračunava se na temelju aritmetičke sredine ukupne količine proizvoda za koje je proizvođačka organizacija priznata i koju je proizvođačka organizacije stavila na tržište tijekom tri prethodne godine.

2. Za nedavno priznate proizvođačke organizacije podaci za tržišne godine prije priznavanja uzimaju se:

(a) ako je organizacija bila proizvođačka grupa, prema potrebi jednakovrijedni podaci za tu proizvođačku grupu; ili

(b) količina uzeta u obzir prilikom podnošenja zahtjeva za priznavanje.

Članak 78.

Prethodna obavijest o postupcima povlačenja

1. Proizvođačke organizacije i udruženja proizvođačkih organizacija unaprijed obavješćuju nadležna tijela država članica pismenom telekomunikacijskom ili elektroničkom obavijesti o svakom postupku povlačenja koje namjeravaju poduzeti.

U takvoj se obavijesti posebno navodi popis proizvoda koje se namjerava povući i njihova glavna svojstva prema važećim tržišnim standardima, procijenjena količina svakog pojedinog proizvoda, predviđeno odredište i mjesto gdje se povučeni proizvodi mogu pregledati kako je predviđeno u članku 108.

Obavijesti sadrže i potvrdu kojom se dokazuje da su povučeni proizvodi u skladu s važećim tržišnim standardima ili minimalnim zahtjevima navedenim u članku 76.

2. Države članice utvrđuju detaljna pravila za proizvođačke organizacije vezano uz obavješćivanja iz stavka 1., posebno u vezi s vremenskim rokovima.

3. U okviru rokova iz stavka 2., države članice:

(a) provode kontrolu iz članka 108. stavka 1., nakon koje, ako nisu ustanovljene nepravilnosti, odobravaju postupak povlačenja kako je utvrđeno kontrolom; ili

(b) u slučajevima iz članka 108. stavka 3., ne provode kontrolu navedenu u članku 108. stavku 1., te o tome obavješćuju proizvođačku organizaciju pismenom telekomunikacijskom ili elektroničkom obavijesti i dopuštaju postupak povlačenja kako je prijavljeno.

Članak 79.

Potpora

1. Potpora koja se sastoji od doprinosa Unije i doprinosa proizvođačke organizacije za povlačenja s tržišta ne smije biti veća od iznosa utvrđenih u Prilogu XI. za proizvode navedene u tom Prilogu. Za ostale proizvode države članice utvrđuju maksimalne iznose potpora.

Ako proizvođačka organizacija primi naknadu od trećih strana za povučene proizvode, potpora iz prvog podstavka snižava se za neto primitke proizvođačkih organizacija za proizvode povučene s tržišta. Da bi bili prihvatljivi za dobivanje potpore, dotični proizvodi moraju se povući s komercijalnog tržišta voća i povrća.

2. Povlačenja s tržišta ne smiju prijeći 5 % razmjerne količine proizvodnje stavljene na tržište bilo kojeg zadanog proizvoda pojedine proizvođačke organizacije. Međutim, količine kojima se raspolagalo na jedan od načina iz članka 103.d stavka 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 ili na bilo koji način koji su odobrile države članice u okviru članka 80. stavka 2. ove Uredbe, ne uzimaju se u obzir kod utvrđivanja tog postotka.

Količina proizvodnje stavljene na tržište izračunava se kao prosjek količine proizvodnje stavljene na tržište u prethodne tri godine. Ako ti podaci nisu na raspolaganju, primjenjuje se količina proizvodnje stavljena na tržište za koju je proizvođačka organizacija priznata.

Postoci iz prvog podstavka su godišnje prosječne vrijednosti tijekom trogodišnjeg razdoblja s 5 postotna boda godišnje margine prekoračenja.

3. Financijskom pomoći Unije za voće i povrće povučeno s tržišta, kojim se raspolagalo na način besplatne distribucije humanitarnim organizacijama i institucijama iz članka 103.d stavka 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, pokrivaju se samo plaćanja za proizvode kojima se raspolagalo u skladu s ovim člankom stavkom 1. i za troškove iz članka 81. stavka 1. i članka 82. stavka 1. Ove Uredbe.

Članak 80.

Namjena (određenje) povučenih proizvoda

1. Države članice utvrđuju dopuštenu namjenu za proizvode koji se povlače s tržišta. One donose odredbe kojima se osigurava da ne dođe do negativnog utjecaja na okoliš ili negativnih posljedica za zaštitu bilja zbog povlačenja proizvoda ili njihove namjene. Troškovi koje su proizvođačke organizacije imale zbog poštovanja ovih odredaba prihvatljivi su kao dio potpore za povlačenja s tržišta u okviru operativnog programa.

2. Namjene navedene u stavku 1. uključuju besplatnu distribuciju u smislu članka 103.d stavka 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i ostale jednakovrijedne namjene koje odobre države članice.

Države članice mogu dopustiti humanitarnim organizacijama i institucijama iz članka 103.d stavka 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 da zatraže simboličan doprinos od krajnjeg primatelja proizvoda povučenih s tržišta ako su ti proizvodi prerađeni.

Korisnicima besplatne distribucije može se dopustiti da prerađivačima voća i povrća plate u naturi ako je takvo plaćanje samo naknada za troškove prerade i samo ako je država članica u kojoj se vrši plaćanje predvidjela pravila kojima se osigurava krajnji korisnici iz drugog podstavka troše prerađene proizvode.

Države članice poduzimaju sve potrebne korake kako bi olakšale kontakte i suradnju između proizvođačkih organizacija i od njih odobrenih humanitarnih organizacija i institucija iz članka 103.d stavka 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

3. Dopušteno je proizvode ustupiti prerađivačkoj industriji. Države članice donose detaljne propise kojima se osigurava da ne dolazi do narušavanja tržišnog natjecanja za pojedine industrije unutar Unije ili za uvezene proizvode, te da povučeni proizvodi ponovno ne stignu na komercijalno tržište. Alkohol dobiven destilacijom smije se koristiti isključivo u industrijske svrhe ili za proizvodnju energije.

Članak 81.

Troškovi prijevoza

1. Troškovi prijevoza za besplatnu distribuciju svih proizvoda povučenih s tržišta prihvatljivi su za naknadu u okviru operativnog programa na temelju paušalnih iznosa, utvrđenih u skladu s udaljenosti između točke povlačenja i mjesta isporuke, utvrđenih u Prilogu XII.

Za prijevoz morskim putem države članice utvrđuju udaljenost između točke povlačenja i mjesta isporuke. Naknada ne smije prelaziti troškove kopnenog prijevoza najkraćim putem između mjesta utovara i teoretske točke izlaska gdje je moguć kopneni prijevoz. Korektivni koeficijent od 0,6 primjenjuje se na iznose kao što je utvrđeno u Prilogu XII.

2. Troškovi prijevoza isplaćuju se onoj strani koja stvarno snosi financijski trošak dotičnog prijevoza.

Isplata se vrši po predočenju dokazne dokumentacije kojom se posebno potvrđuju:

(a) nazivi organizacija korisnika;

(b) količina dotičnih proizvoda;

(c) preuzimanje koje obavlja organizacija korisnika i korišteno sredstvo prijevoza; i

(d) udaljenost između mjesta povlačenja i mjesta isporuke.

Članak 82.

Troškovi sortiranja i pakiranja

1. Troškovi sortiranja i pakiranja svježega voća i povrća povučenog s tržišta za besplatnu distribuciju prihvatljivi su u okviru operativnih programa u visini paušalnog iznosa utvrđenog u Prilogu XIII. dijelu A za proizvode u pakiranjima manjim od 25 kilograma neto težine.

2. Na pakiranjima proizvoda za besplatnu distribuciju nalazi se europski grb, zajedno s jednim ili više natpisa utvrđenih u Prilogu XIII.dijelu B.

3. Troškovi sortiranja i pakiranja isplaćuju se proizvođačkim organizacijama koje su izvršile te radnje.

Plaćanje se vrši po predočenju dokazne dokumentacije kojom se posebno potvrđuju:

(a) nazivi organizacija korisnika;

(b) količina dotičnih proizvoda; i

(c) preuzimanje koje obavlja organizacija korisnika, uz navod načina opremanja.

Članak 83.

Obaveze primatelja proizvoda povučenih s tržišta

1. Primatelji povučenih proizvoda navedenih u članku 103.d stavku 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 obvezuju se:

(a) poštovati odredbe ove Uredbe;

(b) voditi poseban zapisnik o zalihama i financijskim računima za provedene postupke;

(c) prihvatiti kontrole predviđene propisima Unije; i

(d) dostaviti dokaznu dokumentaciju o krajnjoj namjeni svakog od dotičnih proizvoda, u obliku potvrde o preuzimanju (ili jednakovrijedne isprave) kojima se potvrđuje da je povučene proizvode preuzela treća strana s namjerom besplatne distribucije.

Države članice mogu odlučiti da primatelji ne moraju voditi zapisnik ili evidenciju računa iz prvog podstavka točke (b) ako primaju samo manje količine i ako smatraju da je rizik nizak. Odluka o tome i njezina obrazloženost trebaju se dati u pisanom obliku.

2. Primatelji povučenih proizvoda za druge namjene obvezuju se:

(a) poštovati odredbe ove Uredbe;

(b) voditi posebne zapisnike o zalihama i financijske račune za provedene radnje ako država članica smatra da je to potrebno unatoč činjenici da je proizvod denaturaliziran (promijenio svojstva) prije isporuke;

(c) prihvatiti kontrole predviđene propisima Unije; i

(d) da neće tražiti dodatnu potporu za alkohol proizveden iz dotičnih proizvoda kad se radi o povučenim proizvodima namijenjenim destilaciji.

Odjeljak 3.

Zelena berba i neubiranje

Članak 84.

Definicije zelene berbe i neubiranja

1. U smislu ove Uredbe primjenjuju se ove definicije:

(a) „zelena berba” znači potpuno ubiranje neutrživih proizvoda na određenom području prije početka normalne berbe. Dotični proizvodi ne smiju biti oštećeni prije zelene berbe, bilo iz klimatskih razloga ili bolesti ili nekog drugog razloga;

(b) „neubiranje” znači stanje kad se trgovačka proizvodnja ne uzima s dotične površine tijekom normalnog proizvodnog ciklusa. Međutim uništenje proizvoda zbog klimatskih uvjeta ili bolesti neće se smatrati neubiranjem.

2. Zelena berba i neubiranje dodatne su i različite od normalnih postupaka uzgoja.

Članak 85.

Uvjeti za primjenu zelene berbe i neubiranja

1. Za mjere zelene berbe i neubiranja države članice:

(a) donose detaljne odredbe o provedbi mjera, uključujući odredbe o obavješćivanju unaprijed o neubiranju i zelenoj berbi, o njihovom sadržaju i krajnjim rokovima, o iznosu naknade koja se plaća i o primjeni mjera, kao i popis prihvatljivih proizvoda u okviru tih mjera;

(b) donose odredbe kojima se osigurava da provedba tih mjera nema negativan utjecaj na okoliš niti negativne posljedice na zaštitu bilja;

(c) nadziru da se mjere provode ispravno, uključujući i u odnosu na odredbe iz točaka (a) i (b), te u suprotnom, ne odobravaju primjenu mjera.

2. Proizvođačke organizacije i udruženja proizvođačkih organizacija unaprijed obavješćuju nadležna tijela država članica pisanom telekomunikacijskom ili elektroničkom porukom, o svakoj mjeri vezano uz zelenu berbu ili neubiranje koje namjeravaju poduzeti.

Prva obavijest za jednu određenu godinu i za jedan određeni proizvod mora sadržavati analizu koja se temelji na očekivanom stanju na tržištu, kojim se opravdava zelena berba kao mjera sprečavanja krize.

3. Zelena berba i neubiranje ne smiju se primijeniti na isti proizvod i istu površinu u jednoj određenoj godini ili u dvije uzastopne godine.

4. Iznose naknade, koji se sastoje od doprinosa Unije i doprinosa proizvođačke organizacije za zelenu berbu i neubiranje, utvrđuju države članice u skladu sa stavkom 1. točkom (a) kao plaćanja po hektaru:

(a) u iznosu kojim se pokrivaju samo dodatni troškovi nastali primjenom mjera, uzimajući u obzir upravljanje zaštitom okoliša i mjerama zaštite okoliša potrebnim za ispunjenje odredaba donesenih u skladu sa stavkom 1. točkom (b); ili

(b) u iznosu kojim se pokriva najviše 90 % maksimalne visine potpore za povlačenja s tržišta kako je navedeno u članku 79.

Odjeljak 4.

Promicanje i informiranje

Članak 86.

Provedba mjera promicanja i informiranja

1. Države članice donose detaljne odredbe o provedbi mjera promicanja i informiranja. Tim se odredbama mora omogućiti brza primjenu mjera kada je to potrebno.

2. Aktivnosti u okviru mjera promicanja i informiranja primjenjuju se dodatno tekućim aktivnostima promicanja i informiranja pojedine proizvođačke organizacije, koje se ne odnose na sprečavanje krize i upravljanje krizom.

Odjeljak 5.

Izobrazba

Članak 87.

Provedba mjera izobrazbe

Države članice donose detaljne odredbe o provedbi mjera izobrazbe.

Odjeljak 6.

Osiguranje ljetine

Članak 88.

Cilj aktivnosti osiguranja ljetine

Proizvođačka organizacija provodi aktivnosti osiguranja ljetine što doprinosi sigurnom očuvanju prihoda proizvođača i pokriću tržišnih gubitaka koje ima proizvođačka organizacija i/ili njezini članovi kad su pogođeni prirodnim katastrofama, klimatskim nepogodama i, kad je primjereno, bolestima ili napadom štetnika.

Članak 89.

Provedba aktivnosti osiguranja ljetine

1. Države članice donose detaljne odredbe o provedbi mjera osiguranja ljetine, uključujući i odredbe kojima se osigurava da mjere osiguranja ljetine ne narušavaju natjecanje na tržištu osiguranja.

2. Države članice mogu odobriti dodatna nacionalna financijska sredstva kao potporu aktivnostima osiguranja ljetine, za koje se koriste sredstva iz operativnog fonda. Međutim, ukupan javna potpora za osiguranje ljetine ne smije prijeći:

(a) 80 % cijene premija osiguranja koje plaćaju proizvođači za osiguranje od gubitaka koji su posljedica nepovoljnih klimatskih uvjeta koji se mogu izjednačiti s prirodnim katastrofama;

(b) 50 % cijene premija osiguranja koje plaćaju proizvođači za osiguranje od:

i. gubitaka iz točke (a) i od drugih gubitaka uzrokovanih nepovoljnim vremenskim uvjetima; i

ii. gubitaka uzrokovanih bolestima životinja ili biljaka ili napadima štetnika.

Najveća stopa iz točke (b) prvog podstavka primjenjuje se čak i u slučajevima kad se operativnom fondu inače odobrava financijska pomoć Unije u visini od 60 % u skladu s člankom 103.d stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

3. Aktivnosti osiguranja ljetine ne pokrivaju isplate osiguranja kojima se proizvođače obeštećuje za više od 100 % pretrpljenog gubitka prihoda, uzimajući u obzir svaku naknadu koju proizvođač dobiva iz drugih sustava potpore u odnosu na osigurani rizik.

4. Za potrebe ovog članka, „nepovoljni klimatski uvjeti koji se mogu izjednačiti s prirodnom katastrofom" ima isto značenje kao u članku 2. stavku 8. Uredbe Komisije (EZ) br. 1857/2006 ([1]).

Odjeljak 7.

Potpora za administrativne troškove za osnivanje uzajamnih fondova

Članak 90.

Uvjeti za dobivanje potpore za administrativne troškove za osnivanje uzajamnih fondova

1. Države članice donose detaljne odredbe o financijskoj potpori za administrativne troškove za osnivanje uzajamnih fondova.

2. Financijska potpora za administrativne troškove za osnivanje uzajamnih fondova sastoji se od doprinosa Unije i doprinosa proizvođačke organizacije. Ukupan iznos potpore za administrativne troškove za osnivanje uzajamnih fondova ne smije biti veći od sljedećih udjela doprinosa proizvođačke organizacije uzajamnom fondu u prvoj, drugoj i trećoj godini njegova korištenja:

(a) 10 %, 8 % i 4 % u državama članicama koje su pristupile Europskoj uniji 1. svibnja 2004. ili kasnije;

(b) 5 %, 4 % odnosno 2 % u drugim državama članicama.

3. Pojedina proizvođačka organizacija može primiti potporu iz stavka 2. samo jednom i samo tijekom prve tri godine korištenja fonda. Kad proizvođačka organizacija zatraži potporu samo u drugoj ili trećoj godini korištenja fonda, financijska potpora iznosi:

(a) 8 % odnosno 4 % u državama članicama koje su pristupile Europskoj uniji 1. svibnja 2004. ili kasnije;

(b) 4 % odnosno 2 % u drugim državama članicama.

([1]) SL L 358, 16.12.2006., str. 3.

4. Države članice mogu odrediti gornju granicu iznosa koje proizvođačka organizacija može primiti kao potporu za administrativne troškove za osnivanja uzajamnih fondova.

POGLAVLJE IV.

Nacionalna financijska pomoć

Članak 91.

Stupanj organiziranosti proizvođača

1. Za potrebe članka 103.e stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 stupanj organiziranosti proizvođača u pojedinom području države članice izračunava se kao vrijednost proizvodnje voća i povrća dobivene u tom području koju su na tržište stavile proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija i proizvođačke grupe podijeljeno s ukupnom vrijednošću proizvodnje voća i povrća koja je dobivena u tom području.

2. Stupanj organiziranosti proizvođača u pojedinom području države članice smatra se posebno niskim ako je prosječna vrijednost izračunata kako je to predviđeno stavkom 1. za posljednje tri godine za koje su dostupni podaci ispod 20 %.

Samo proizvodnja voća i povrća koja potječe iz područja navedenog u ovom članku dolazi u obzir za nacionalnu financijsku pomoć. Za potrebe ove glave, područjem se smatra jasno odvojen dio državnog područja države članice na temelju njezinih administrativnih, geografskih ili gospodarskih značajki.

Članak 92.

Ovlaštenje za plaćanje nacionalne financijske pomoći

1. Države članice podnose zahtjev Komisiji za dopuštenje da odobre nacionalnu financijsku pomoć u skladu s člankom 103.e stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 za operativne programe koji se provode u jednoj kalendarskoj godini do 31. siječnja te godine.

Zahtjevu treba priložiti dokaz iz kojeg je vidljivo da je stupanj organiziranosti proizvođača u dotičnom području posebno nizak u smislu članka 91. ove Uredbe te da samo proizvodi iz sektora voća i povrća proizvedeni u tom području dolaze u obzir za dobivanje pomoći, kao i detalje o dotičnim proizvođačkim organizacijama, iznosu pojedine pomoći i udjelu financijskog doprinosa u skladu s člankom 103.b stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

2. Komisija odobrava ili odbija zahtjev u roku od tri mjeseca od njegovog podnošenja. Ako Komisija ne odgovori unutar tog roka, zahtjev se smatra odobrenim.

Ako je zahtjev nepotpun, tromjesečno razdoblje se privremeno suspendira i državu članicu je potrebno obavijestiti o ustanovljenom nedostatku. Privremena odgoda roka stupa na snagu datumom kad je država članica obaviještena o odgodi roka i traje do primitka upotpunjenog zahtjeva.

Članak 93.

Izmjene operativnog programa

Proizvođačka organizacija koja želi zatražiti nacionalnu financijsku pomoć prema potrebi izmjenjuje svoj operativni program u skladu s člancima 65. ili 66.

Članak 94.

Zahtjev za plaćanje i isplata nacionalne financijske potpore

1. Proizvođačke organizacije podnose zahtjev za nacionalnu financijsku pomoć i države članice isplaćuju pomoć u skladu s člancima 69. i 70.

2. Države članice utvrđuju dodatne odredbe o plaćanju nacionalne financijske pomoći, uključujući o mogućnosti isplata predujma i djelomičnih plaćanja.

Članak 95.

Nadoknada nacionalne financijske pomoći koju daje Unija

1. Države članice mogu zatražiti od Unije nadoknadu odobrene nacionalne financijske pomoći stvarno isplaćene proizvođačkim organizacijama do 1. siječnja druge godine koja slijedi godinu provedbe programa.

Zahtjevu treba priložiti dokaz iz kojega je vidljivo da su uvjeti navedeni u članku 103.e stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 ispunjeni u tri godine od prethodne četiri godina, kao i detalje o dotičnim proizvođačkim organizacijama, iznos stvarno isplaćene pomoći i opis operativnog fonda, razvrstano prema ukupnom iznosu i doprinosima Unije, države članice (nacionalna financijska pomoć) i proizvođačke organizacije i članova.

2. Komisija donosi odluku o odobrenju ili odbija zahtjev. Zahtjev se odbija ako nisu poštovani propisi o dopuštenju i nadoknadi nacionalne financijske pomoći ili ako država članica koja podnosi zahtjev nije poštovala pravila o proizvođačkim organizacijama, operativnom fondu i operativnim programima utvrđena ovom Uredbom ili Uredbom (EZ) br. 1234/2007.

3. Ako je odobrena nadoknada Unije za pomoć, prihvatljivi troškovi se predočuju Komisiji u skladu s postupkom utvrđenim u članku 5. Uredbe Komisije (EZ) br. 883/2006 ([1]).

4. Udjel nadoknade Unije za nacionalnu financijsku pomoć iznosi najviše 60 % od nacionalne financijske pomoći dodijeljene proizvođačkoj organizaciji.

POGLAVLJE V.

Opće odredbe

Odjeljak 1.

Izvještaji i obavješćivanja

Članak 96.

Izvještaji proizvođačkih grupa i proizvođačkih organizacija

1. Na zahtjev nadležnog tijela države članice proizvođačke grupe i proizvođačke organizacije dostavljaju sve relevantne podatke potrebne za sastavljanje godišnjih izvještaja iz članka 97. točke (b).

2. Proizvođačke organizacije podnose godišnje izvještaje o provedbi operativnih programa, koji se prilažu zahtjevima za potporu.

Ti se izvještaji odnose na:

(a) operativne programe provedene tijekom prethodne godine;

(b) glavne izmjene operativnih programa; i

(c) razlike između procijenjene potpore i potpore za koju je zahtjev podnesen.

3. Za svaki provedeni operativni program godišnji izvještaj sadrži:

(a) postignuća i rezultate operativnog programa, na temelju, prema potrebi, pokazatelja zajedničke proizvodnje i rezultata utvrđenih u Prilogu VIII., i prema potrebi, dodatnih pokazatelja proizvodnje i rezultata utvrđenih u nacionalnoj strategiji; i

([1]) SL L 171, 23.6.2006., str. 1.

(b) sažetak glavnih problema s kojima se susretalo u provedbi programa i mjere poduzete za osiguranje kakvoće i učinkovite provedbe programa.

Prema potrebi, u godišnjem izvještaju treba navesti koje su učinkovite zaštitne mjere osigurane u skladu s nacionalnom strategijom i primjenom članka 103.c stavka 5. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 za zaštitu okoliša od mogućih većih opterećenja koja proizlaze iz ulaganja koja se potiču unutar operativnog programa.

4. Za posljednju godinu provedbe operativnog programa umjesto godišnjeg izvještaja iz stavka 1. podnosi se završni izvještaj.

U završnim izvještajima ukazuje se do koje su mjere postignuti ciljevi kojima se težilo programima. U njima se objašnjavaju izmjene aktivnosti i/ili metoda i navode čimbenici koji su doprinijeli uspjehu ili neuspjehu provedbe programa, koji su uzeti ili će se uzeti u obzir pri sastavljanju sljedećih operativnih programa, ili pri izmjenama postojećih operativnih programa.

5. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe ove Uredbe, ako proizvođačka grupa ili proizvođačka organizacija propusti obavijestiti državu članicu kako je propisano u okviru ove Uredbe ili Uredbe (EZ) br. 1234/2007, ili ako se obavijest pokaže neispravnom u svjetlu objektivnih činjenica koje posjeduju države članice, država članica suspendira privremeno priznanje proizvođačke organizacije ili priznanje proizvođačke organizacije dok se ne podnese ispravna obavijest.

Država članica u svoj godišnji izvještaj iz članka 97. točke (b) ove Uredbe navodi detaljne podatke o takvim slučajevima.

Članak 97.

Obavijesti država članica o proizvođačkim organizacijama, udruženjima proizvođačkih organizacija i proizvođačkim grupama

Države članice dostavljaju Komisiji sljedeće podatke i dokumentaciju:

(a) do 31. siječnja pojedine godine, o ukupnom iznosu operativnih fondova odobrenih te godine za sve operativne programe. U obavijesti se osim ukupnog iznosa operativnih fondova jasno navodi i ukupan iznos potpore Unije odobrene tim fondovima. Ti se podaci nadalje razvrstavaju na iznose za mjere sprečavanja krize i upravljanja krizom i na iznose za druge mjere;

(b) do 15. studenoga pojedine godine, godišnji izvještaj o proizvođačkim organizacijama, udruženjima proizvođačkih organizacija i proizvođačkim grupama te o operativnim fondovima, operativnim programima i planovima priznavanja iz prethodne godine. Godišnji izvještaj mora sadržavati posebno podatke u skladu s Prilogom XIV.;

(c) do 31. siječnja pojedine godine, o financijskom iznosu koji odgovara godišnjoj provedbi tekućih planova priznavanja te godine. Navode se odobreni ili procijenjeni iznosi. Obavijest sadrži sljedeće podatke za svaku proizvođačku organizaciju:

i. ukupan iznos godišnjeg razdoblja provedbe plana priznavanja, doprinosi Unije, država članica i proizvođačkih grupa i/ili članova proizvođačkih grupa;

ii. razvrstavanje potpore dodijeljene prema članku 103.a stavku 1. točki (a) odnosno (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Članak 98.

Obavijesti država članica o proizvođačkim cijenama voća i povrća na unutrašnjem tržištu

1. Nadležno tijelo države članice obavješćuje Komisiju do 12.00 sati u podne (bruxellesko vrijeme) svake srijede za svaki tržišni dan o zabilježenim prosječnim cijenama za voće i povrće kojim se trgovalo na reprezentativnim tržištima s popisa u Prilogu XV. dijelu A.

Za voće i povrće obuhvaćeno općim tržišnim standardom, obavješćuju se samo cijene za proizvode koji ispunjavaju taj standard, dok se cijene za proizvode koji potpadaju pod poseban tržišni standard odnose samo na proizvode klase I.

Zabilježene cijene odnose se na cijene franko mjesto pakiranja, sortirano, upakirano i prema potrebi, na paletama, izraženo u eurima za po 100 kilograma neto težine.

Ako su dostupni podaci, države članice obavješćuju o cijenama za tipove i vrste proizvoda, veličine i/ili opreme navedene u Prilogu XV. dijelu A. Ako se zabilježene cijene odnose na druge tipove, vrste, veličine i/ili opreme od onih navedenih u Prilogu XV. dijelu A, nadležna tijela država članica obavješćuju Komisiju o tipovima, vrstama, veličinama i/ili opremama proizvoda na koje se cijene odnose.

2. Države članice određuju u proizvodnom području reprezentativna tržišta pojedinog voća i povrća na temelju transakcija provedenih na prema vanjskim kriterijima prepoznatljivim tržištima, poput tržnica na veliko, aukcijskim tržnicama ili drugim mjestima gdje se susreću ponuda i potražnja, ili na temelju izravnih transakcija između proizvođača, uključujući proizvođačkih organizacija, i pojedinačnih kupaca, poput trgovaca na veliko, ostalih trgovaca, distribucijskih centara ili drugih relevantnih subjekata. Reprezentativna tržišta mogu se također odrediti na temelju kombinacije transakcija provedenih na prema vanjskim kriterijima prepoznatljivim tržnicama i izravnim transakcijama.

3. Nadležna tijela država članica mogu na dobrovoljnoj osnovi obavijestiti Komisiju o proizvođačkim cijenama voća i povrća i ostalih proizvoda navedenih na popisu u Prilogu XV. dijelu B.

4. Obavještavanja o cijenama prema stavku 3. provodi se u skladu sa smjernicama koje donosi Komisija koja ih javno objavljuje na način koji ona smatra prikladnim.

Odjeljak 2.

Kontrole

Članak 99.

Jedinstveni sustav identifikacije

Države članice osiguravaju da se jedinstveni sustav identifikacije primjenjuje na sve zahtjeve za dodjelu potpore koju podnose iste proizvođačke organizacije ili proizvođačke grupe. Ta identifikacija mora biti kompatibilna sa sustavom registracije identiteta prema članku 15. stavku 1. točki (f) Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 ([1]).

Članak 100.

Postupak podnošenja

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe ove Uredbe, države članice utvrđuju odgovarajuće postupke za podnošenje zahtjeva za potporu, zahtjeva za priznanje ili odobrenje operativnih programa, kao i zahtjeva za plaćanja.

Članak 101.

Uzorkovanje

Ako je potrebno provesti provjere uzorkovanjem, države članice vrstama i učestalosti kontrola te na temelju analize rizika osiguravaju da su kontrole primjerene pojedinoj mjeri.

([1]) SL L 30, 31.1.2009., str. 16.

Članak 102.

Administrativne kontrole

Provode se administrativne kontrole svih zahtjeva za dodjelu potpore ili zahtjeva za plaćanje koje obuhvaćaju sve moguće i primjerene elemente. O postupcima, poduzetim radnjama, rezultatima provjere i poduzetim mjerama u odnosu na nepravilnosti treba se voditi zapisnik.

Članak 103.

Kontrole na licu mjesta

1. O svakoj kontroli na licu mjesta sastavlja se izvještaj o nadzoru kako bi se omogućio pregled pojedinosti provedenih kontrola. U izvještaju se posebno navode sljedeći podaci:

(a) provjereni sustav potpore i zahtjevi;

(b) prisutne osobe;

(c) provjerene aktivnosti, mjere i dokumenti; i

(d) rezultati kontrole.

2. Korisniku se može omogućiti potpisivanje izvještaja kako bi potvrdio svoju prisutnost prilikom kontrole i dodao svoje primjedbe. Ako se ustanove nepravilnosti, korisnik može primiti presliku izvještaja o nadzoru.

3. Može se unaprijed dati obavijest o kontrolama na licu mjesta, pod uvjetom da se time ne ugrožava cilj kontrole. Obavijest koju se daje unaprijed treba ograničiti na najkraći potreban rok.

4. Kad je to moguće, treba provoditi kontrole na licu mjesta predviđene ovom Uredbom istodobno s drugim kontrolama predviđenim propisima Unije o poljoprivrednim subvencijama.

Članak 104.

Odobrenje zahtjeva za priznavanje i odobrenje operativnih programa

1. Prije priznanja proizvođačke organizacije u okviru članka 125.b stavka 2. točke (a) Uredbe (EZ) br. 1234/2007, države članice provjeravaju ispunjavanje uvjeta za priznanje kontrolom na licu mjesta kod proizvođačke organizacije.

2. Prije odobrenja operativnog programa u okviru članka 64., nadležno tijelo države članice provjerava svim odgovarajućim načinima, uključujući kontrolom na licu mjesta, operativni program podnesen na odobrenje i, prema potrebi, zahtjeve za izmjenu. Te se kontrole posebno odnose na:

(a) točnost podataka prema članku 59. točkama (a), (b) i (e) koji se moraju uvrstiti u nacrt operativnog programa;

(b) usklađenost programa s člankom 103.c Uredbe (EZ) br. 1234/2007, kao i s nacionalnim okvirom i nacionalnom strategijom;

(c) prihvatljivost aktivnosti i prihvatljivost predloženih troškova za potporu;

(d) dosljednost i tehničku kakvoću programa, pouzdanost procjena i plana financiranja te planiranje njegove provedbe. Kontrolama se provjerava jesu li postavljeni mjerljivi ciljevi, kako bi se moglo nadzirati njihovo ostvarenje i mogu li se postavljeni ciljevi ostvariti provedbom predloženih aktivnosti; i

(e) usklađenost radnji za koje je zatražena potpora s važećim nacionalnim pravom i pravom Unije o, posebno prema potrebi, javnoj nabavi, državnim poticajima i drugim mjerodavnim obaveznim standardima utvrđenim nacionalnim zakonodavstvom ili u nacionalnom okviru odnosno u nacionalnoj strategiji.

Članak 105.

Administrativne kontrole zahtjeva za potpore za operativne programe

1. Prije odobrenja potpore države članice provode administrativne kontrole svih zahtjeva za dodjelu potpore, kao i kontrole na licu mjesta nasumičnim uzorkovanjem prema članku 106.

2. Administrativne kontrole zahtjeva za potpore uključuju posebno, i ako je to važno za podneseni zahtjev, provjeru:

(a) godišnjeg ili, prema potrebi, završnog izvještaja dostavljenog uz zahtjev o provedbi operativnog programa;

(b) vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište, doprinosa operativnom fondu i nastalih troškova;

(c) isporuke proizvoda i usluga te istinitost troškova koji se potražuju;

(d) usklađenost provedenih aktivnosti s aktivnostima navedenim u odobrenom operativnom programu; i

(e) poštovanja financijskih ili drugih propisanih ograničenja i gornjih granica.

3. Troškovi nastali u okviru operativnog programa moraju se potkrijepiti fakturama i dokumentacijom, poput bankovnih izvoda, kojima se dokazuje da je plaćanje izvršeno. Ako se to ne može učiniti, plaćanja trebaju biti popraćena ispravama jednakovrijedne dokazne vrijednosti. Fakture moraju biti ispostavljene na ime proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija ili u slučajevima prema članku 50. stavku 9. na društva kćeri, ili, ovisno o odobrenju države članice, na ime jednog ili više njezinih članova. Međutim, prema potrebi, fakture za troškove radne snage prema Prilogu IX. točki 2. podtočki (b) moraju biti ispostavljeni na ime proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija ili društva kćeri u slučaju prema članku 50. stavku 9.

Članak 106.

Kontrole zahtjeva za dodjelu potpore za operativne programe na licu mjesta

1. U okviru kontrola zahtjeva za dodjelu potpore prema članku 69. stavku 1., države članice provode kontrole na licu mjesta u prostorima proizvođačke organizacija kako bi utvrdile ispunjavanje uvjeta za dodjelu potpore ili preostalog dijela potpore za dotičnu godinu.

Te se kontrole posebno odnose na:

(a) usklađenost s mjerilima za priznavanje za dotičnu godinu;

(b) korištenje operativnog fonda u zadanoj godini uključujući troškove iskazane u zahtjevima za isplate predujma ili djelomične isplate, vrijednost proizvodnje stavljene na tržište, doprinose operativnom fondu i knjigovodstveno ili drugom dokumentacijom dokazane iskazane troškove;

(c) drugostupanjske provjere troškova za povlačenja s tržišta te zelene berbe i neubiranja.

2. Kontrole prema stavku 1. moraju obuhvatiti značajan uzorak zahtjeva za svaku godinu. Uzorak treba obuhvatiti najmanje 30 % ukupnog iznosa zatražene potpore, u državama članicama koje imaju više od 10 priznatih proizvođačkih organizacija. U ostalim slučajevima, svaka se proizvođačka organizacija provjerava najmanje jednom svake tri godine.

Provodi se najmanje jedna kontrola svake proizvođačke organizacije prije isplate potpore ili njezinog preostalog dijela za posljednju godinu njezinog operativnog programa.

3. Rezultati kontrola na licu mjesta procjenjuju se kako bi se utvrdilo jesu li problemi s kojima se susrelo sustavnog karaktera, što za sobom povlači rizik za druge slične aktivnosti, korisnike ili tijela. Procjenom se također ustanovljuju uzroci takvih situacija, moguća daljnja potrebna ispitivanja i korektivne ili preventivne aktivnosti.

Ako se kontrolama ustanove značajne nepravilnosti u području ili dijelu područja ili kod određene proizvođačke organizacije, država članica provodi dodatne kontrole tijekom tekuće godine i povećava postotak odgovarajućih zahtjeva koje treba provjeriti sljedeće godine.

4. Na temelju analize rizika države članica utvrđuje koje proizvođačke organizacije treba provjeriti.

Kod analiza rizika posebno se vodi računa o:

(a) iznosu potpore;

(b) nalazima kontrola u prethodnim godinama;

(c) slučajnostima; i

(d) drugim parametrima koje utvrđuju države članice.

Članak 107.

Kontrole mjera operativnih programa na licu mjesta

1. Kontrolama na licu mjesta mjera operativnih programa, države članice posebno provjeravaju:

(a) provedbu aktivnosti sadržanih u operativnom programu;

(b) usklađenost provedbe ili predviđene provedbe aktivnosti s namjenom opisanom u odobrenom operativnom programu;

(c) da su za odgovarajući broj stavaka rashoda, vrsta i odabir trenutka odgovarajućih izdataka u skladu s propisima Unije i da odgovaraju odobrenim specifikacijama;

(d) da se nastali troškovi mogu dokazati knjigovodstvenom ili drugom dokumentacijom; i

(e) vrijednost proizvodnje stavljene na tržište.

2. Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište provjerava se na temelju podataka knjigovodstvenog sustava koji su podvrgnuti reviziji i potvrđeni prema nacionalnom pravu.

S tim ciljem, države članice mogu predvidjeti da se iskazana vrijednost proizvodnje stavljene na tržište potvrđuje na isti način kao i financijski knjigovodstveni podaci.

Provjera iskazane vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište može se poduzeti prije predočenja odgovarajućeg zahtjeva za dodjelu potpore. Ona se mora provesti najkasnije prije isplate potpore.

3. Osim u izvanrednim okolnostima, provjera na licu mjesta uključuje pregled mjesta aktivnosti ili, ako je aktivnost nematerijalna, posjet nositelju aktivnosti. Posebno se najmanje jednom obilaze pojedinačna gospodarstva koja su obuhvaćena uzorkovanjem prema članku 106. stavku 2. kako bi se provjerila provedba aktivnosti.

Međutim, države članice mogu odlučiti da ne provode takve preglede kad se radi o manjim aktivnostima, ili ako smatraju da je mali rizik da uvjeti za dobivanje potpore nisu ispunjeni ili da aktivnost u stvarnosti nije provedena. Takva se odluka i njezino obrazloženje daju u pisanom obliku.

4. Kontrola na licu mjesta obuhvaća sve preuzete obveze i zadaće proizvođačke organizacije ili njezinih članova koje se mogu provjeriti za vrijeme kontrolnog obilaska.

5. U stope kontrole prema članku 106. stavku 2. mogu se uračunati samo kontrole koje ispunjavaju sve zahtjeve ovog članka.

Članak 108.

Kontrola prvog stupnja postupaka povlačenja

1. U svakoj proizvođačkoj organizaciji države članice provode kontrole prvog stupnja postupaka povlačenja s tržišta, koje se sastoje od provjere dokumentacije i identiteta i fizičke provjere prema potrebi, uzorkovanjem, težine proizvoda povučenih s tržišta i provjere poštovanja odredaba članka 76. u skladu s postupcima utvrđenim u glavi II. poglavlju II. Kontrola se provodi nakon primitka obavijesti prema članku 78. stavku 1., u rokovima predviđenim u članku 78. stavku 2.

2. Kontrole prvog stupnja predviđene stavkom 1. obuhvaćaju 100 % količine proizvoda povučenih s tržišta. Na kraju te kontrole povučeni se proizvodi koji nisu određeni za besplatnu distribuciju, pod nadzorom nadležnih tijela u skladu s odredbama i uvjetima koje su utvrdile države članice u skladu s člankom 80., denaturiraju ili ustupaju prerađivačkoj industriji

3. Odstupajući od odredaba stavka 2. kad su proizvodi namijenjeni za besplatnu distribuciju, države članice mogu provjeriti manji postotak od onog navedenog u tom stavku, pod uvjetom da to nije manje od 10 % dotičnih količina neke proizvođačke organizacije tijekom tržišne godine. Kontrola se može provesti u proizvođačkoj organizaciji i/ili u prostorima primatelja proizvoda. U slučaju da se kontrolama ustanove značajne nepravilnosti, nadležna tijela države članice provode dodatne provjere.

Članak 109.

Kontrole drugog stupnja postupaka povlačenja

1. U okviru kontrola prema članku 106. države članice provode kontrole drugog stupnja postupaka povlačenja s tržišta.

Države članice utvrđuju kriterije za analizu i procjenu rizika da pojedina proizvođačka organizacija ne provodi postupke povlačenja prema propisima. Ti se kriteriji, između ostalog, odnose na nalaze prethodnih kontrola prvog i drugog stupnja, te raspolaže li proizvođačka organizacija neki oblik postupka osiguranja kakvoće ili ne. Na temelju tih kriterija države članice utvrđuju minimalnu učestalost kontrola drugog stupnja za svaku proizvođačku organizaciju.

2. Kontrole prema stavku 1. sastoje se od kontrola na licu mjesta u prostorima proizvođačkih organizacija i primatelja povučenih proizvoda, kako bi se osiguralo da su ispunjeni uvjeti za plaćanje potpore Unije. Kontrole obuhvaćaju:

(a) provjeru evidencije određenih zaliha i knjigovodstvenih zapisa koje moraju voditi sve proizvođačke organizacije koje provode jedan ili više postupaka povlačenja tijekom pojedine tržišne godine;

(b) provjeru količina stavljenih na tržište kako je iskazano u zahtjevima za dodjelu potpore, provjeravajući posebno evidenciju zaliha i knjigovodstvene zapise, fakture i, prema potrebi, njihovu vjerodostojnost radi osiguranja da se deklaracije slažu s knjigovodstvenim i/ili poreznim podacima pojedinih proizvođačkih organizacija;

(c) provjeru propisnog vođenja računovodstva, posebno vjerodostojnost neto primitaka proizvođačkih organizacija kako je navedeno u njihovim zahtjevima za plaćanje, razmjernost svih troškova povlačenja, te ispravnosti iznosa; i

(d) provjere namjene povučenih proizvoda kako je navedeno u zahtjevu za plaćanje i provjere odgovarajućeg denaturiranja radi osiguranja da proizvođačke organizacije i primatelji ispunjavaju odredbe ove Uredbe.

3. Kontrole prema stavku 2. provode se u prostorima dotične proizvođačke organizacije i primatelja povezanih s ovim organizacijama. Svaka kontrola uključuje nasumični uzorak koji predstavlja najmanje 5 % količina koje je proizvođačka organizacija povukla s tržišta tijekom tržišne godine.

4. U evidenciji određenih zaliha i knjigovodstvenim zapisima iz stavka 2. točke (a) iskazuju se za svaki proizvod povučen s tržišta iznosi izraženi u količini:

(a) proizvodnja koju isporučuju proizvođačke organizacije i članovi drugih proizvođačkih organizacija u skladu s člankom 125.a stavkom 2. točkama (b) i (c) Uredbe (EZ) br. 1234/2007;

(b) prodaje koju obavljaju proizvođačke organizacije, razvrstano prema proizvodima pripremljenim za tržište svježim proizvodima i drugim vrstama proizvoda uključujući sirovine za preradu; i

(c) proizvodi povučeni s tržišta.

5. Kontrole namjene proizvoda prema stavku 4. točki (c) obuhvaćaju posebno:

(a) provjeru uzorka posebnih računovodstvenih zapisa koje moraju voditi primatelji i, prema potrebi, provjeru njihove usklađenosti s propisanim vođenjem računovodstva u okviru nacionalnog prava; i

(b) provjere poštovanja važećih propisa o zaštiti okoliša.

6. Ako se kontrolama drugog stupnja ustanove značajne nepravilnosti, nadležna tijela države članice provode detaljnije kontrole drugog stupnja za dotičnu tržišnu godinu i predviđaju veću učestalost kontrola drugog stupnja u prostorima proizvođačkih organizacija ili njihovih udruženja tijekom sljedeće tržišne godine.

Članak 110.

Zelena berba i neubiranje

1. Prije postupka zelene berbe, države članice provjeravaju kontrolom na licu mjesta da dotični proizvodi nisu oštećeni i da je dotična površina dobro održavana. Nakon zelene berbe, države članice provjeravaju je li ljetina pobrana s cijele dotične površine i jesu li ubrani proizvodi denaturirani.

Nakon završetka razdoblja berbe, države članice provjeravaju pouzdanost analize na temelju očekivanog stanja na tržištu iz članka 85. stavka 2. One također analiziraju sve razlike između očekivanog stanja i stvarnog stanja na tržištu.

2. Prije postupka neubiranja, države članice provjeravaju kontrolom na licu mjesta je li određena površina dobro održavana, da već nije obavljena djelomična berba, te da je proizvod dobro razvijen, općenito zdrav, čist i kakvoće prihvatljive za prodaju na tržištu.

Države članice osiguravaju da se proizvodnja denaturira. Ako to nije moguće, one moraju osigurati kontrolom na licu mjesta ili obilaskom tijekom sezone berbe da se berba neće provesti.

3. Članak 109. stavci 1., 2., 3. i 6. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 111.

Kontrole prije odobrenja planova priznavanja proizvođačkih grupa

1. Prije odobrenja plana priznavanja proizvođačke grupe u okviru članka 125.e stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, države članice provode kontrolu na licu mjesta kod pravnog subjekta ili jasno utvrđenog dijela pravnog subjekta.

2. Država članica provjerava na sve odgovarajuće načine, uključujući kontrolom na licu mjesta:

(a) točnost informacija navedenih u planu priznavanja;

(b) komercijalnu opravdanost i tehničku kakvoću plana, utemeljenost procjena i planiranja njegove provedbe;

(c) prihvatljivost aktivnosti te prihvatljivost i razložnost predloženih izdataka; i

(d) usklađenost radnji za koje je potpora zatražena s važećim nacionalnim propisima i propisima Unije te posebno s propisima o javnoj nabavi, državnim subvencijama i drugim odgovarajućim obaveznim standardima utvrđenim nacionalnim zakonodavstvom ili u nacionalnom okviru ili nacionalnoj strategiji.

Članak 112.

Kontrole zahtjeva za dodjelu potpore proizvođačkim grupama

1. Prije odobrenja plaćanja, države članice provode administrativne kontrole svih zahtjeva za dodjelu potpore koje su podnijele proizvođačke grupe, kao i kontrole na licu mjesta nasumičnim uzorkovanjem.

2. Nakon podnošenja zahtjeva za dodjelu potpore prema članku 45., države članice provode kontrole proizvođačkih grupa na licu mjesta, kako bi utvrdile ispunjavanje uvjeta za dodjelu potpore za dotičnu godinu.

Te se kontrole posebno odnose na:

(a) ispunjavanje kriterija za priznanje za dotičnu godinu; i

(b) vrijednost proizvodnje stavljene na tržište kao i provedbu mjera sadržanih u planu priznavanja i nastale troškove.

3. Kontrole prema stavku 2. moraju obuhvatiti znatan nasumičan uzorak zahtjeva svake godine. Uzorak predstavlja najmanje 30 % ukupnog iznosa potpore.

Sve proizvođačke grupe provjeravaju se najmanje jednom svakih pet godina.

4. Članci 105. i 107. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 113.

Transnacionalne proizvođačke organizacije i transnacionalna udruženja proizvođačkih organizacija

1. Država članica u kojoj transnacionalna proizvođačka organizacija ili transnacionalno udruženje proizvođačkih organizacija ima sjedište snosi sveukupnu odgovornost za provedbu kontrola te organizacije odnosno udruženja, i to posebno u vezi operativnih programa i operativnih fondova, te izriče prema potrebi i kazne.

2. Ostale države članice, iz članka 28. stavka 2. točke (c) i članka 35. stavka 2. točke (c) koje su obvezne u administrativnom pogledu surađivati, provode administrativne kontrole i kontrole na licu mjesta kako zatraži država članica iz stavka 1. ovog članka te je obavješćuju o rezultatima kontrola. One moraju poštovati sve rokove koje je utvrdila država članica iz stavka 1.

3. Propisi koji važe u državi članici iz stavka 1. primjenjuju se na proizvođačku organizaciju, operativni program i operativni fond. Međutim, u odnosu na pitanja zaštite okoliša i pitanja zaštite bilja te u odnosu na zbrinjavanje povučenih proizvoda, primjenjuju se propisi države članice u kojoj se obavlja proizvodnja.

Odjeljak 3.

Kazne

Članak 114.

Nepoštovanje kriterija priznavanja

1. Države članice povlače priznanje proizvođačke organizacije ako je propust u poštovanju kriterija priznavanja znatan i proizlazi iz činjenice da je proizvođačka organizacija djelovala s namjerom ili iz krajnje nepažnje.

Države članice posebno povlače priznanje proizvođačke organizacije ako se propust u poštovanju kriterija za priznavanje odnosi na:

(a) povredu zahtjeva iz članaka 21. i 23., članka 26. stavaka 1. i 2. ili članka 31.; ili

(b) situaciju kada vrijednost proizvodnje stavljene na tržište tijekom dvije uzastopne godine padne ispod granice koju je odredila država članica u skladu s člankom 125.b stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Povlačenje priznanja prema ovom stavku stupa na snagu od datuma kad uvjeti za priznanje nisu bili ispunjeni, ovisno o rokovima prema važećem horizontalnom zakonodavstvu na nacionalnoj razini.

2. Kad se ne primjenjuje stavak 1., države članice suspendiraju priznanje proizvođačke organizacije ako je propust u poštovanju kriterija za priznanje znatan, ali je samo privremen.

Tijekom razdoblja suspenzije potpora se ne isplaćuje. Obustava stupa na snagu danom provedene kontrole i završava na dan kontrole koja pokazuje da su dotični kriteriji ispunjeni.

Razdoblje suspenzije ne smije prijeći 12 mjeseci. Ako dotični kriteriji nisu ispunjeni, nakon 12 mjeseci priznanje se povlači.

Države članice mogu izvršiti plaćanja nakon isteka roka utvrđenog u članku 70. ako je to potrebno radi primjene ovog stavka. Ta kasnija plaćanja ne smiju se ni u kojem slučaju vršiti nakon 15. listopada druge godine nakon godine provedbe programa.

3. U ostalim slučajevima nepoštovanja kriterija za priznavanje, kad se ne primjenjuju stavci 1. i 2., države članice dostavljaju dopis upozorenja u kojem su navedene korektivne mjere koje treba poduzeti. Države članice mogu odgoditi isplate potpore sve dok nisu poduzete korektivne mjere.

Države članice mogu izvršiti plaćanja nakon isteka roka utvrđenog u članku 70. ako je to potrebno radi primjene ovog stavka. Ta kasnija plaćanja ne smiju se ni u kojem slučaju vršiti nakon 15. listopada druge godine nakon godine provedbe programa.

Nepoduzimanje korektivnih mjera u roku od 12 mjeseci smatrat će se znatnim propustom u odnosu na poštovanje kriterija i slijedom toga primjenjuje se stavak 2.

Članak 115.

Prijevara

1. Kad se ustanovi da je proizvođačka organizacija, udruženje proizvođačkih organizacija ili proizvođačka grupa počinila prijevaru vezano uz potporu obuhvaćenu Uredbom (EZ) br. 1234/2007, države članice će, ne dovodeći u pitanje druge kazne koje se primjenjuju u skladu sa zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom:

(a) povući priznanje proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija ili proizvođačkih grupa;

(b) isključiti dotične aktivnosti ili radnje iz potpora u okviru pojedinog operativnog programa ili plana priznavanja i povući već uplaćene iznose potpore za tu aktivnost; i

(c) isključiti proizvođačku organizaciju, udruženje proizvođačkih organizacija ili proizvođačku grupu iz potpora u okviru pojedinog operativnog programa ili plana priznavanja tijekom sljedeće godine.

2. Države članice mogu suspendirati priznanje proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija ili proizvođačke grupe, ili suspendirati isplate jednom takvom tijelu ako se sumnja da su izvršila prijevaru vezano uz potpore obuhvaćene Uredbom (EZ) br. 1234/2007.

Članak 116.

Proizvođačke grupe

1. Države članice primjenjuju, *mutatis mutandis,* sankcije i novčane kazne predviđene u članku 114. i/ili članku 117. prema potrebi na planove priznavanja.

2. Dodatno stavku 1., ako nakon isteka razdoblja koji je država članica utvrdila prema članku 49. stavku 4. proizvođačka grupa nije priznata kao proizvođačka organizacija, država članica će povući:

(a) 100 % već isplaćene potpore proizvođačkoj grupi, ako je neodobravanje priznanja posljedica namjernog ili nemarnog djelovanja proizvođačke grupe; ili

(b) 50 % već isplaćene potpore proizvođačkoj grupi u svim ostalim slučajevima.

Članak 117.

Operativni program

1. Plaćanja se izračunavaju na temelju iznosa koji se ustanovi kao prihvatljiv za potporu.

2. Država članica preispituje zahtjev za dodjelu potpore primljen od korisnika i utvrđuje iznose koji su prihvatljivi za potporu. Ona utvrđuje:

(a) isključivo na temelju zahtjeva iznos koji je plativ korisniku;

(b) iznos koji je plativ korisniku nakon provjere prihvatljivosti zahtjeva.

3. Ako je iznos utvrđen prema stavku 2. točki (a) veći od iznosa utvrđenog prema stavku 2. točki (b) za više od 3 %, primjenjuje se novčana kazna. Iznos kazne jest razlika između iznosa izračunatih u stavku 2. točkama (a) i (b).

Međutim, novčana kazna se neće primijeniti ako proizvođačka organizacija ili proizvođačka grupa može dokazati da nije odgovorna za uvrštavanje neprihvatljivog iznosa.

4. Stavci 2. i 3. primjenjuju se *mutatis mutandis* na neprihvatljive troškove utvrđene tijekom kontrola na licu mjesta ili kasnijim kontrolama.

5. Ako je vrijednost proizvodnje stavljene na tržište deklarirana i provjerena prije podnošenja zahtjeva za dodjelu potpore, za utvrđivanje iznosa iz stavka 2. točaka (a) odnosno (b) koriste se deklarirane i odobrene vrijednosti.

Članak 118.

Kazne nakon kontrola prvog stupnja postupaka povlačenja

Ako se, nakon kontrole prema članku 108. ustanove nepravilnosti u vezi s tržišnim standardima ili minimalnim zahtjevima navedenim u članku 76., korisnik je dužan:

(a) platiti novčanu kaznu u iznosu doprinosa Unije, izračunatu na temelju količina povučenih proizvoda koji nisu u skladu s tržišnim standardima ili minimalnim zahtjevima, ako su te količine manje od 10 % količina prijavljenih u skladu s člankom 78. za dotični postupak povlačenja;

(b) platiti novčanu kaznu dvostrukog iznosa doprinosa Unije, ako su te količine 10 % do 25 % prijavljenih količina; ili

(c) platiti novčanu kaznu iznosa doprinosa Unije za cjelokupnu količinu prijavljenu u skladu s člankom 78., ako te količine iznose više od 25 % prijavljene količine.

Članak 119.

Ostale kazne koje se primjenjuju na proizvođačke organizacije u vezi s postupcima povlačenja

1. Novčane kazne navedene u članku 117. obuhvaćaju potpore za koje je podnesen zahtjev u okviru radnji povlačenja kao integriranih dijelova izdataka operativnog programa.

2. Troškovi za radnje povlačenja nisu prihvatljivi ako se proizvodi koji nisu stavljeni u prodaju ne zbrinu kako je država članica predvidjela člankom 80. stavkom 1. ili ako su povlačenje ili njegova namjena imali negativan učinak na okoliš ili posljedice vezano uz zaštitu bilja, što predstavlja kršenje odredaba usvojenih člankom 80. stavkom 1.

Članak 120.

Kazne koje se primjenjuju na primatelje povučenih proizvoda

Ako se tijekom kontrola provedenih u skladu s člancima 108. i 109. ustanove nepravilnosti koje se mogu pripisati primateljima povučenih proizvoda, primjenjuju se sljedeće kazne:

(a) primatelji više ne mogu primati s tržišta povučene proizvode; i

(b) primatelji proizvoda povučenih s tržišta obvezni su vratiti vrijednost proizvoda koje su primili uz dodatne pripadajuće troškove sortiranja, pakiranja i prijevoza u skladu s pravilima koja su utvrdile države članice.

Kazna predviđena u točki (a) stupa na snagu odmah i traje najmanje jednu tržišnu godinu. Ona se može produžiti ovisno o ozbiljnosti nepravilnosti.

Članak 121.

Zelena berba i neubiranje

1. Ako se vezano uz zelenu berbu ustanovi da proizvođačka organizacija nije ispunila svoje obaveze, ona mora platiti novčanu kaznu u iznosu naknade za površine za koje obaveza nije poštovana. Neispunjenje obaveza uključuje slučajeve kad:

(a) država članica ustanovi, tijekom kontrole iz članka 110. stavka 1. drugog podstavka, da mjera zelene berbe nije bila opravdana na temelju analize očekivanog stanja na tržištu u to vrijeme;

(b) površina prijavljena za zelenu berbu nije prihvatljiva za zelenu berbu; ili

(c) na području nije u potpunosti obavljena berba ili proizvodnja nije denaturirana.

2. Ako se vezano uz neubiranje ustanovi da proizvođačka organizacija nije ispunila svoje obaveze, ona mora platiti novčanu kaznu u iznosu naknade za površine za koje obaveza nije poštovana. Neispunjavanje obaveza uključuje slučajeve kad:

(a) površina prijavljena za neubiranje nije prihvatljiva za neubiranje;

(b) se berba ili djelomična berba ipak provela; ili

(c) je došlo do negativnog učinka na okoliš ili negativnih posljedica za zaštitu bilja za koje je odgovorna proizvođačka organizacija.

3. Novčane kazne navedene u stavcima 1. i 2. primjenjuju se dodatno novčanim kaznama prema članku 117.

Članak 122.

Sprečavanje kontrole na licu mjesta

Zahtjev za dodjelu potpore bit će odbijen za dio onih troškova za koje proizvođačka organizacija, član ili odgovarajući predstavnik spriječi izvršenje kontrole na licu mjesta.

Članak 123.

Plaćanje povrata potpore i novčanih kazni

1. Proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija, proizvođačke grupe ili drugi predmetni subjekti vraćaju nepropisno isplaćenu potporu s kamatama te plaćaju novčane kazne predviđene u ovom odjeljku.

Kod izračuna kamata:

(a) uzima se kao osnovica vremensko razdoblje između korisnikove uplate i povrata uplate;

(b) primjenjuje se kamatna stopa Europske središnje banke koja se primjenjuje na glavne poslove refinanciranja, objavljena u seriji „C" *Službenog lista Europske unije* na snazi na dan kad je isplaćena nepropisna potpora, uz dodatna tri postotna boda.

2. Povrat potpore, kamate i izrečene novčane kazne uplaćuju se u korist Europskoga fonda za jamstva u poljoprivredi.

Članak 124.

Obavještavanje o nepravilnostima

Primjenom administrativnih sankcija i novčanih kazni te povratom nepropisno plaćenih iznosa kako je predviđeno u ovom odjeljku, ne dovodi se u pitanje obavješćivanje Komisije o nepravilnostima prema Uredbi Komisije (EZ) br. 1848/2006 [1].

Odjeljak 4.

Nadzor i procjena operativnih programa i nacionalnih strategija

Članak 125.

Zajednički pokazatelji učinkovitosti

1. Nacionalne strategije i operativni programi podliježu nadzoru i vrednovanju s ciljem ocjenjivanja napretka u postizanju ciljeva utvrđenih u operativnim programima, kao i učinkovitosti i isplativosti u vezi s ovim ciljevima.

2. Napredak, učinkovitost i isplativost procjenjuju se na temelju zajedničkih pokazatelja učinkovitosti navedenih u Prilogu VIII. za osnovno stanje kao i za financijsku provedbu, proizvodnju, rezultate i djelotvornost provedenih operativnih programa.

3. Ako neka država članica smatra potrebnim, u nacionalnoj strategiji treba navesti ograničeni broj dodatnih pokazatelja koji su specifični za tu strategiju, a koji odražavaju nacionalne i/ili regionalne potrebe, uvjete i ciljeve specifične za operativne programe koje provode proizvođačke organizacije. Ako je moguće, treba uključiti dodatne pokazatelje vezano uz ciljeve zaštite okoliša koji nisu obuhvaćeni pokazateljima zajedničke provedbe.

[1] SL L 355, 15.12.2006., str. 56.

Članak 126.

Nadzor i procjena postupaka u vezi s operativnim programima

1. Proizvođačke organizacije osiguravaju nadzor i vrednovanje svojih operativnih programa koristeći odgovarajuće pokazatelje u okviru zajedničkih pokazatelja učinkovitosti prema članku 125. i prema potrebi dodatnih pokazatelja navedenih u nacionalnoj strategiji.

S tim ciljem one trebaju utvrditi sustav za prikupljanje, bilježenje i pohranu podataka korisnih za sastavljanje tih pokazatelja.

2. Nadzor služi za procjenu napretka u postizanju specifičnih ciljeva koji su utvrđeni za operativni program. Nadzor se provodi na temelju financijskih pokazatelja, te pokazatelja proizvodnje i rezultata. Dobiveni rezultati trebaju poslužiti:

(a) za provjeru kakvoće provedbe programa;

(b) za prepoznavanje potrebe prilagođavanja ili preispitivanja operativnog programa kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni programom ili poboljšalo upravljanja programom, uključujući upravljanje financijama;

(c) doprinijeti poštovanju obaveza o izvještavanju u vezi s provedbom operativnog programa.

Podaci o rezultatima nadzornih aktivnosti unose se u svaki godišnji izvještaj, prema članku 96. stavku 1., koji je proizvođačka organizacija obvezna dostaviti nacionalnom tijelu zaduženom za upravljanje nacionalnom strategijom.

3. Vrednovanje se poduzima u obliku zasebnog srednjoročnog izvještaja o vrednovanju.

Cilj je srednjoročnog vrednovanja, koje se može provesti uz pomoć specijalizirane konzultantske agencije, ispitivanje stupnja iskorištenosti financijskih sredstava, učinkovitost i isplativost operativnog programa i procjena napretka ostvarenog u odnosu na sveukupne ciljeve programa. S tim ciljem primjenjuju se zajednički pokazatelji učinkovitosti koji se odnose na početno stanje, rezultate i, prema potrebi, na djelotvornost.

Prema potrebi, u srednjoročno vrednovanje može se uključiti i kvalitativna procjena rezultata i učinaka aktivnosti zaštite okoliša usmjerenih:

(a) na sprečavanje erozije tla;

(b) na smanjenje primjene i/ili racionalnije korištenje sredstava za zaštitu bilja;

(c) na zaštitu staništa i bioraznolikosti; ili

(d) na očuvanje krajolika.

Rezultati ove procjene trebaju poslužiti:

(a) za poboljšanje kakvoće operativnih programa kojima upravlja proizvođačka organizacija;

(b) za utvrđivanje potrebe značajnije promjene operativnog programa;

(c) doprinijeti poštovanju obaveza o izvještavanju u vezi s provedbom operativnog programa; i

(d) za stjecanje spoznaja korisnih za poboljšanje kakvoće, učinkovitosti i isplativosti budućih operativnih programa kojima upravlja proizvođačka organizacija.

Srednjoročno vrednovanje provodi se tijekom provedbe operativnog programa, pravodobno kako bi se rezultati vrednovanja mogli uzeti u obzir kod pripreme sljedećih operativnih programa.

Izvještaj o srednjoročnom vrednovanju prilaže se odgovarajućem godišnjem izvještaju navedenom u članku 96. stavku 1.

Članak 127.

Nadzor i vrednovanje postupaka u vezi s nacionalnom strategijom

1. Nadzor i vrednovanje nacionalne strategije provodi se primjenom odgovarajućih pokazatelja u okviru zajedničkih pokazatelja učinkovitosti iz članka 125. i prema potrebi, dodatnih pokazatelja utvrđenih u nacionalnoj strategiji.

2. Države članice uvode sustav za prikupljanje, bilježenje i pohranu podataka u elektroničkom obliku prikladnim za sastavljanje pokazatelja navedenih u članku 125. S tim ciljem one se oslanjaju na podatke koje im dostavljaju proizvođačke organizacije o nadzoru i vrednovanju svojih operativnih programa.

3. Nadzor je stalan i služi za procjenu napretka u ostvarivanju ciljeva i dometa utvrđenih za operativne programe. Nadzor se provodi na temelju financijskih pokazatelja, te pokazatelja proizvodnje i rezultata. S tim ciljem koriste se podaci iz godišnjih izvještaja o napredovanju koje pojedina proizvođačka organizacija dostavlja o nadzoru svojih operativnih programa. Rezultati provedbe nadzora služe:

(a) za provjeru kakvoće provedbe operativnih programa;

(b) za prepoznavanje potrebe prilagođavanja ili preispitivanja nacionalne strategije kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni strategijom ili poboljšalo upravljanje provedbom strategije, uključujući upravljanje financijama operativnih programa; i

(c) doprinose poštovanju obaveza o izvještavanju u vezi s provedbom nacionalne strategije.

4. Vrednovanje služi za procjenu napredovanja u ostvarenju sveukupnih ciljeva strategije. Provodi se na temelju pokazatelja koji se odnose na početno stanje, rezultate i, prema potrebi, na djelotvornost. S tim ciljem koriste se rezultati nadzora i srednjoročnog vrednovanja operativnih programa, kako je navedeno u godišnjim izvještajima o napredovanju i završnim izvještajima koje dostavljaju proizvođačke organizacije. Rezultati provedbe vrednovanja služe:

(a) za poboljšanje kakvoće strategije;

(b) za prepoznavanje potrebe sadržajnije promjene strategije; i

(c) doprinose poštovanju obaveza o izvještavanju u vezi s provedbom nacionalne strategije.

Vrednovanje uključuje i postupak vrednovanja koje se treba provesti 2012., ali pravodobno da se omogući uvrštenje njegovih rezultata u poseban izvještaj o vrednovanju koji se prilaže te godine godišnjem nacionalnom izvještaju navedenom u članku 97. točki (b). U izvještaju se procjenjuje stupanj iskorištenosti financijskih sredstava, učinkovitost i isplativost provedenih operativnih programa, i vrednuju rezultati i učinkovitost tih programa, u odnosu na ciljeve, domete i krajnju svrhu, utvrđene strategijom i, prema potrebi, ostalih ciljeva utvrđenih u članku 103.c stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007. Vrednovanjem se trebaju steći spoznaje korisne za poboljšanje kakvoće budućih nacionalnih strategija i posebno za identifikaciju mogućih nedostataka u definiciji ciljeva, dometa ili mjera prihvatljivih za potporu, ili potrebe za određivanje novih instrumenata.

POGLAVLJE VI.

Proširenje primjene pravila na proizvođače pojedinog gospodarskog područja

Članak 128.

Obavijest o popisu gospodarskih područja

U obavijesti o popisu gospodarskih područja, kako je predviđeno u članku 125.f stavku 2. drugom podstavku Uredbe (EZ) br. 1234/2007, pružaju se svi podaci potrebni za ocjenu ispunjavanja uvjeta utvrđenih u članku 125.f stavku 2. prvom podstavku te Uredbe.

Članak 129.

Obavijest o obvezujućim pravilima; reprezentativnost

1. Kad pojedina država članica obavješćuje o obvezujućim pravilima koje je propisala za određeni proizvod i neko gospodarsko područje prema članku 125.g Uredbe (EZ) br. 1234/2007, ona istodobno Komisiju obavještava:

(a) o proizvođačkoj organizaciji ili udruženju proizvođačkih organizacija koje su zatražile proširenje primjene pravila;

(b) o broju proizvođača koji pripadaju toj proizvođačkoj organizaciji ili udruženju proizvođačkih organizacija i o ukupnom broju proizvođača u dotičnom gospodarskom području; ti se podaci odnose na stanje u trenutku kad je podnesen zahtjev za proširenje;

(c) o ukupnoj proizvodnji gospodarskog područja i o proizvodnji koju su proizvođačka organizacija ili udruženje proizvođačkih organizacija stavili na tržište tijekom posljednje tržišne godine za koju su podaci dostupni;

(d) o datumu od kojeg se pravila koja se proširuju primjenjuju na dotičnu proizvođačku organizaciju ili udruženje proizvođačkih organizacija; i

(e) o datumu od kojeg proširenje primjene pravila stupa na snagu i o trajanju primjene proširenja.

2. Za potrebe utvrđivanja reprezentativnosti u smislu članka 125.f stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, države članice utvrđuju pravila isključujući:

(a) proizvođače čija je proizvodnja namijenjena prvenstveno za izravnu prodaju potrošačima na gospodarstvu ili u proizvodnom području;

(b) izravne prodaje prema točki (a);

(c) proizvode isporučene za preradu kako je navedeno u članku 125.f stavku 4. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007, osim kad se dotična pravila u cijelosti ili djelomično ne primjenjuju na te proizvode.

Članak 130.

Financijski doprinosi

Kad država članica odluči prema članku 125.i Uredbe (EZ) br. 1234/2007, da proizvođači koji ne pripadaju proizvođačkim organizacijama moraju plaćati financijske doprinose, ona dostavlja Komisiji podatke potrebne za procjenu usklađenosti s uvjetima utvrđenim u tom članku.

Ti podaci obuhvaćaju posebno osnovicu za izračun doprinosa i njegov jedinični iznos, korisnika ili korisnike i vrstu različitih troškova navedenih u članku 125.i Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Članak 131.

Proširenja koja prelaze jednu tržišnu godinu

Kad je odlučena primjena proširenja za razdoblje koje prelazi jednu tržišnu godinu, države članice tijekom razdoblja primjene proširenja provjeravaju za svaku tržišnu godinu ispunjavaju li se i dalje uvjeti vezano uz reprezentativnost utvrđeni u članku 125.f stavku 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Ako države članice ustanove da uvjeti više nisu ispunjeni, one odmah opozivaju proširenje s učinkom od početka sljedeće tržišne godine.

Države članice o svakom opozivu odmah obavješćuju Komisiju, koja javno objavljuje tu informaciju na način koji ona smatra prikladnim.

Članak 132.

Proizvod prodan sa stabla; kupci

1. U slučaju kad proizvođači koji ne pripadaju proizvođačkoj organizaciji prodaju svoje proizvode sa stabla, za potrebe ispunjenja pravila u skladu s Prilogom XVI.a točkom 1. podtočkama (e) i (f) i točkom 3. Uredbi (EZ) br. 1234/2007 smatrat će se da je dotične proizvode proizveo kupac.

2. Dotična država članica može odlučiti da i druga pravila navedena u Prilogu XVI.a Uredbi (EZ) br. 1234/2007, osim onih navedenih u stavku 1., mogu biti obvezujuća za kupce kad su odgovorni za takvu proizvodnju.

GLAVA IV.

TRGOVINA S TREĆIM ZEMLJAMA

POGLAVLJE I.

Uvozne carine i sustav ulaznih cijena

Odjeljak 1.

Sustav ulaznih cijena

Članak 133.

Područje primjene i definicije

1. U ovom se odjeljku utvrđuju pravila za primjenu članka 140.a Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

2. Za potrebe ovog odjeljka:

(a) „partija” znači roba prijavljena u okviru jedne deklaracije puštanja u slobodan promet, kojom je obuhvaćena samo roba istog podrijetla koja potpada pod samo jednu oznaku kombinirane nomenklature (oznaku KN); i

(b) „uvoznik” znači prijavitelj u smislu članka 4. stavka 18. Uredbe (EEZ) br. 2913/92 ([1]).

Članak 134.

Izvještavanje o cijenama i količinama uvezenih proizvoda

1. Za svaki proizvod i za razdoblja navedena u Prilogu XVI. dijelu A, države članice dostavljaju Komisiji za svaki tržišni dan do 12 sati u podne (po bruxelleskom vremenu) sljedećeg radnog dana, za svaku zemlju podrijetla podatke:

(a) o prosječnim reprezentativnim cijenama proizvoda uvezenih iz trećih zemalja i prodanih na reprezentativnim uvoznim tržištima navedenim u članku 135. i značajnim cijenama zabilježenim na drugim tržištima za veće količine uvezenih proizvoda, ili, ako cijene za reprezentativna tržišta nisu dostupne, o značajnim cijenama za uvezene proizvode zabilježenim na drugim tržištima; i

(b) o ukupnim količinama u odnosu na cijene navedene u točki (a).

Ako su ukupne količine navedene u točki (b) manje od jedne tone, Komisiju se ne obavješćuje o odgovarajućim cijenama.

([1]) SL L 302, 19.10.1992., str. 1.

2. Utvrđuju se cijene navedene u stavku 1. točki (a):

(a) za svaki proizvod naveden na popisu u Prilogu XVI. dijelu A;

(b) za sve dostupne sorte i veličine; i

(c) u fazi uvoznik/veletrgovac ili u fazi veletrgovac/trgovac na malo ako nisu dostupne cijene u fazi uvoznik/veletrgovac.

One se umanjuju za sljedeće iznose:

(a) tržišnu maržu od 15 % za tržišne centre Londona, Milana i Rungisa i 8 % za druge tržišne centre; i

(b) troškove prijevoza i osiguranja unutar carinskog područja Unije.

Za iznose koji se od troškova vozarine i osiguranja oduzimaju u skladu s drugim podstavkom, države članice mogu utvrditi paušalne iznose. O takvim paušalnim iznosima i načinima njihova izračuna odmah je potrebno obavijestiti Komisiju.

3. Cijene utvrđene u skladu sa stavkom 2., kad su određene u fazi veletrgovac/trgovac na malo, prvo se umanjuju za iznos od 9 % kako bi se uzela u obzir trgovačka marža veletrgovca, a zatim za iznos od 0,7245 EUR za 100 kilograma kako bi se uzeli u obzir troškovi rukovanja i tržišni porezi i pristojbe.

4. Za proizvode na popisu u dijelu A Priloga XVI. koji podliježu posebnim tržišnim standardima, smatraju se reprezentativnim:

(a) cijene proizvoda klase I., pod uvjetom da količine u toj klasi predstavljaju najmanje 50 % ukupnih količina stavljenih na tržište;

(b) cijene proizvoda klase I. i, ako proizvodi u toj klasi predstavljaju manje od 50 % ukupnih količina, cijene utvrđene za proizvode klase II. za količine kojima se omogućava obuhvaćenost od 50 % ukupnih količina stavljenih na tržište;

(c) cijene utvrđene za proizvode klase II., kad proizvodi iz klase I. nisu na raspolaganju, ili ako nije odlučeno da se na cijene primijeni koeficijent prilagodbe, kad se proizvodi zbog uvjeta proizvodnje dotične zemlje podrijetla zbog njihovih karakteristika kakvoće normalno i uobičajeno na tržište ne stavljaju u klasi I.

Koeficijent prilagodbe naveden u točki (c) prvog podstavka primjenjuje se na cijene nakon odbitka iznosa navedenih u stavku 2.

Za proizvode na popisu u Prilogu XVI. dijelu A koji ne podliježu posebnim tržišnim standardima, reprezentativnima se smatraju cijene proizvoda koji ispunjavaju opće tržišne standarde.

Članak 135.

Reprezentativna tržišta

Države članice obavješćuju Komisiju o uobičajenim tržišnim danima za tržišta navedena u Prilogu XVII. koja se smatraju reprezentativnim tržištima.

Članak 136.

Paušalne uvozne vrijednosti

1. Za svaki proizvod i za razdoblja navedena u Prilogu XVI. dijelu A, za svaki radni dan i za svaku zemlju podrijetla, Komisija određuje paušalnu uvoznu vrijednost koja je jednaka ponderiranom prosjeku reprezentativnih cijena iz članka 134. umanjeno za paušalni iznos od 5 EUR/100 kg i carine *ad valorem*.

2. Ako je utvrđena paušalna uvozna vrijednost za proizvode i razdoblja primjene navedene u Prilogu XVI. dijelu A u skladu s ovim odjeljkom, ne primjenjuje se jedinična cijena iz članka 152. stavka 1. točke (a) Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 [1]. Ona se zamjenjuje paušalnom uvoznom vrijednosti navedenom u stavku 1.

3. Ako nije na snazi paušalna uvozna vrijednost za proizvod određenog podrijetla, primjenjuje se prosjek paušalnih uvoznih vrijednosti koje su na snazi za taj proizvod.

4. Tijekom razdoblja primjene utvrđenim u Prilogu XVI. dijelu A paušalne uvozne vrijednosti primjenjuju se sve do njihove promjene. Međutim, one se prestaju primjenjivati ako Komisija nije obaviještena o prosječnoj reprezentativnoj cijeni tijekom sedam uzastopnih tržišnih dana.

Kad kod primjene prvog podstavka za određeni proizvod nema važeće paušalne uvozne vrijednosti, paušalna uvozna vrijednost koja se primjenjuje na taj proizvod jednaka je posljednjoj prosječnoj paušalnoj uvoznoj vrijednosti.

[1] SL L 253, 11.10.1993., str. 1.

5. Iznimno od odredaba iz stavka 1., ako nije moguće izračunati paušalnu uvoznu vrijednost, paušalna uvozna vrijednost se ne primjenjuje od prvog dana razdoblja primjene navedenih u Prilogu XVI. dijelu A.

6. Reprezentativne cijene u eurima preračunavaju se prema reprezentativnoj tržišnoj stopi izračunatoj za pojedini dan.

7. Paušalne uvozne vrijednosti izražene u eurima Komisija javno objavljuje na način koji ona smatra prikladnim.

Članak 137.

Osnova za uvoznu cijenu

1. Uvozna cijena na temelju koje se proizvodi navedeni u Prilogu XVI. dijelu A razvrstavaju u Zajedničkoj carinskoj tarifi jest, prema izboru uvoznika:

(a) FOB cijena proizvoda u zemlji podrijetla plus troškovi osiguranja i vozarine do granica carinskog područja Unije, ako su ta cijena i troškovi poznati u vrijeme izrade deklaracije o puštanju proizvoda u slobodan promet. Ako su te cijene za više od 8 % više od važeće paušalne vrijednosti za određeni proizvod u vrijeme izrade deklaracije o puštanju u slobodan promet, uvoznik mora položiti sredstvo osiguranja navedeno u članku 248. stavku 1. Uredbe (EEZ) br. 2454/93. S tim je ciljem iznos uvozne carine koja bi se na kraju mogla naplatiti za proizvode, iznos carine koju bi on bio platio da je dotični proizvod bio razvrstan na temelju dotične paušalne vrijednosti; ili

(b) carinska vrijednost izračunata u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EEZ) br. 2913/92 koja se primjenjuje samo na dotične uvezene proizvode. U tom se slučaju carina oduzima kako je predviđeno u članku 136. stavku 1. ove Uredbe. U tom slučaju uvoznik polaže sredstvo osiguranja iz članka 248. stavka 1. Uredbe (EEZ) br. 2454/93 u visini iznosa carine koju bi on platio da je proizvod razvrstan na temelju važeće paušalne uvozne vrijednosti za dotičnu partiju; ili

(c) paušalna uvozna cijena izračunata prema članku 136. ove Uredbe.

2. Uvozna cijena na temelju koje se proizvodi navedeni u Prilogu XVI. dijelu B razvrstavaju u Zajedničkoj carinskoj tarifi jest prema izboru uvoznika:

(a) FOB cijena proizvoda u zemlji podrijetla plus troškovi osiguranja i vozarine do granica carinskog područja Unije, ako su ta cijena i troškovi poznati u vrijeme izrade deklaracije. Ako carinsko tijelo smatraju da je potrebno položiti sredstvo osiguranja u skladu s člankom 248. Uredbe (EEZ) br. 2454/93, uvoznik mora položiti sredstvo osiguranja koje odgovara najvećem važećem iznosu carine za određeni proizvod; ili

(b) carinska vrijednost izračunata u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EEZ) br. 2913/92, koja se primjenjuje samo na dotične uvezene proizvode. U tom se slučaju carina oduzima kako je predviđeno u članku 136. stavku 1. ove Uredbe. U tom slučaju uvoznik mora položiti sredstvo osiguranja kako je predviđeno u članku 248. Uredbe (EEZ) br. 2454/93 u najvećem važećem iznosu carine za određeni proizvod.

3. Ako se uvozna cijena izračunava na temelju FOB cijene proizvoda u zemlji podrijetla, carinska se vrijednost izračunava na temelju te prodaje po toj cijeni.

Ako se uvozna cijena izračunava u skladu s jednim od postupaka predviđenih u stavku 1. točkama (b) ili (c) ili stavku 2. točki (b), carinska se vrijednost izračunava na istoj osnovi kao i uvozna cijena.

4. Uvozniku se daje rok od mjesec dana od prodaje dotičnih proizvoda, uz ograničenje od četiri mjeseca od datuma prihvaćanja deklaracije o puštanju u slobodan promet, da dokaže da je partija prodana u skladu s uvjetima koji potvrđuju ispravnost cijena navedenih u stavku 1. točki (a) ili stavku 2. točki (a), ili da utvrdi carinsku vrijednost iz stavka 1. točke (b) ili stavka 2. točke (b). Nepoštovanje jednog od ovih rokova ima za nužnu posljedicu gubitak položenog sredstva osiguranja, ne dovodeći u pitanje primjenu stavka 5.

Položeno se sredstvo osiguranja oslobađa čim se predoči dokaz o uvjetima prodaje na prihvatljiv način za carinsko tijelo.

U protivnom se sredstvo osiguranja zadržava kao plaćanje uvozne carine.

5. Rok od četiri mjeseca iz stavka 4., nadležna tijela države članice mogu produžiti za najviše tri mjeseca povodom propisno obrazloženog zahtjeva uvoznika.

6. Ako nadležna tijela provjerom utvrde da nisu ispunjeni zahtjevi ovog članka, ona osiguravaju povrat dospjele carine u skladu s člankom 220. Uredbe (EEZ) br. 2913/92. Iznos carine koja se osigurava povrat ili koji preostaje za osiguranje povrata, sadrži i kamate od datuma kada je roba puštena u slobodan promet do datuma osiguranja povrata. Primjenjuje se važeća kamatna stopa za takvo osiguranje povrate u okviru nacionalnog prava.

Odjeljak 2.

Dodatne uvozne carine

Članak 138.

Područje primjene i definicije

1. Dodatna uvozna carina kako je navedeno u članku 141. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, dalje u tekstu"dodatna carina", može se primijeniti na proizvode i tijekom razdoblja navedenih u Prilogu XVIII. pod uvjetima utvrđenim u ovom odjeljku.

2. Razine aktiviranja za dodatne carine navedene su u Prilogu XVIII.

Članak 139.

Obavještavanje o količinama

1. Za svaki od proizvoda navedenih u Prilogu XVIII. i tijekom navedenih razdoblja, države članice detaljno obavješćuju Komisiju o količinama puštenim u slobodan promet uz primjenu metode za nadzor preferencijalnog uvoza utvrđenu člankom 308.d Uredbe (EEZ) br. 2454/93.

Te se obavijesti dostavljaju svake srijede najkasnije do 12 sati u podne po bruxelleskom vremenu za količine puštene u slobodan promet tijekom prethodnog tjedna.

2. Carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet proizvoda obuhvaćenih ovim odjeljkom koje carinsko tijelo može prihvatiti na zahtjev uvoznika, a da one ne sadrže podatke navedene u Prilogu 37. Uredbe (EEZ) br. 2454/93, moraju sadržavati, dodatno ostalim podacima u skladu s člankom 254. te Uredbe, naznaku neto mase (u kilogramima) dotičnog proizvoda.

Ako se primjenjuje pojednostavljeni deklaracijski postupak, iz članka 260. Uredbe (EEZ) br. 2454/93 za stavljanje u slobodan promet proizvoda obuhvaćenih ovim odjeljkom, pojednostavljene deklaracije moraju sadržavati, dodatno ostalim zahtjevima, naznaku neto mase (u kilogramima) dotičnih proizvoda.

Ako se primjenjuje lokalni postupak carinjenja prema članku 263. Uredbe (EEZ) br. 2454/93 za puštanje u slobodan promet proizvoda obuhvaćenih ovim odjeljkom, obavijest carinskom tijelu navedena u članku 266. stavku 1. te Uredbe mora sadržavati sve potrebne podatke za identifikaciju robe kao i naznaku neto mase (u kilogramima) dotičnih proizvoda.

Članak 266. stavak 2. točka (b) Uredbe (EEZ) br. 2454/93 ne primjenjuje se na uvoz proizvoda obuhvaćenih ovim odjeljkom.

Članak 140.

Naplata dodatne carine

1. Ako se ustanovi da, za jedan od proizvoda i jedno od razdoblja navedenih u Prilogu XVIII., količina stavljena u slobodan promet prelazi odgovarajuću granični obujam, Komisija naplaćuje dodatnu carinu, osim ako nije vjerojatno da bi uvoz mogao poremetiti tržište Unije ili da bi učinci mogli biti nerazmjerni željenom cilju.

2. Dodatna se carina naplaćuje za količine koje se stavljaju u slobodan promet nakon datuma primjene te carine ako:

(a) njihova tarifna klasifikacija utvrđena u skladu s člankom 137. iziskuje primjenu najviših posebnih carinskih pristojbi koje se primjenjuju na uvoz dotičnog podrijetla;

(b) je uvoz uslijedio tijekom razdoblja primjene dodatne carine.

Članak 141.

Iznos dodatne carine

Dodatna carina koja se naplaćuje u skladu s člankom 140. odgovara jednoj trećini u Zajedničkoj carinskoj tarifi predviđenih carinskih pristojbi za dotični proizvod.

Međutim, za uvoz za koji važe carinske povlastice vezano uz carine *ad valorem,* dodatna carina iznosi jednu trećinu važeće posebne carine na proizvod, ako se primjenjuje članak 140. stavak 2.

Članak 142.

Izuzeća od naplate dodatne carine

1. Od naplate dodatne carine izuzeta je sljedeća roba:

(a) roba uvezena u okviru carinskih kvota iz Priloga 7. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 [1] (dalje u tekstu „kombinirana nomenklatura");

(b) roba *en route/na putu* u Uniju u smislu definicije iz stavka 2.

[1] SL L 256, 7.9.1987., str. 1.

2. Roba se smatra *en route*/na putu u Uniju ako:

(a) je napustila zemlju podrijetla prije donošenja odluke o naplati dodatne carine; i

(b) se prevozi pod transportnom dokumentacijom koja važi od mjesta utovara u zemlji podrijetla do mjesta istovara u Uniji, a koja je ispostavljena prije uvođenja dodatne carine.

3. Zainteresirane strane pružaju na način prihvatljiv carinskom tijelu dokaz da su ispunjeni zahtjevi iz stavka 2.

Međutim carinsko tijelo može procijeniti da je roba napustila zemlju podrijetla prije datuma uvođenja dodatne carine ako je predočen jedan od sljedećih dokumenata:

(a) za prijevoz morskim putem, teretnica iz koje je vidljivo da je utovar izvršen prije tog datuma;

(b) za željeznički prijevoz, tovarni list koji je željeznička ispostava zemlje podrijetla preuzela prije tog datuma;

(c) za cestovni prijevoz, ugovor o cestovnom prijevozu (CMR) ili drugi tranzitni dokument ispostavljen u zemlji podrijetla prije tog datuma, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni bilateralnim ili multilateralnim sporazumima zaključenim u kontekstu tranzita Unije ili zajedničkog tranzita;

(d) za zračni prijevoz, zrakoplovni tovarni list iz kojeg je vidljivo da je avionska kompanija preuzela robu prije tog datuma.

GLAVA V.

OPĆE, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 143.

Kontrole

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe ove Uredbe ili drugih zakonskih propisa Unije, države članice uvode kontrole i mjere ako su one potrebne, kako bi osigurale pravilnu primjenu Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i ove Uredbe. One moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćujuće kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita financijskih interesa Unije.

Njima se osigurava:

(a) kontrola svih kriterija o prihvatljivosti utvrđenih pravnim propisima Unije ili zakonodavstvom, nacionalnim okvirom odnosno nacionalnom strategijom država članica;

(b) da nadležna tijela države članice odgovorna za provedbu kontrola raspolažu dovoljnim brojem odgovarajućeg kvalificiranog i stručnog osoblja za učinkovitu provedbu kontrola; i

(c) da su predviđene kontrole kojima se sprečava nepravilno dvostruko financiranje mjera obuhvaćenih ovom Uredbom iz drugih programa Unije ili nacionalnih programa.

Članak 144.

Nacionalne sankcije

Ne dovodeći u pitanje bilo koju kaznu utvrđenu ovom Uredbom ili Uredbom (EZ) br. 1234/2007, države članice predviđaju primjenu sankcija na nacionalnoj razini u vezi s nepravilnostima počinjenim u odnosu na zahtjeve utvrđene ovom Uredbom ili Uredbom (EZ) br. 1234/2007, koje su učinkovite, razmjerne i odvraćujuće s ciljem odgovarajuće zaštite financijskih interesa Unije.

Članak 145.

Umjetno stvorena stanja

Ne dovodeći u pitanje bilo koju određenu mjeru utvrđenu ovom Uredbom ili Uredbom (EZ) br. 1234/2007, plaćanja se ne izvršavaju u korist korisnika za koje se utvrdi da su umjetno stvorili uvjete potrebne za dobivanje takvih isplata s ciljem dobivanja prednosti koje su suprotne ciljevima određenog sustava potpore.

Članak 146.

Obavijesti

1. Države članice imenuju jedno nadležno tijelo ili upravu odgovornu za ispunjavanje obaveza dostave obavijesti o svakoj od sljedećih tema:

(a) o proizvođačkim organizacijama, udruženjima proizvođačkih organizacija i proizvođačkim grupama kako je predviđeno člankom 97. ove Uredbe;

(b) o proizvođačkim cijenama voća i povrća na unutrašnjem tržištu, kako je predviđeno člankom 98. ove Uredbe;

(c) o cijenama i količinama proizvoda uvezenih iz trećih zemalja i prodanih na reprezentativnim uvoznim tržištima, kako je predviđeno člankom 134. ove Uredbe;

(d) o uvezenim količinama puštenim u slobodan promet, kako je predviđeno člankom 139. ove Uredbe.

2. Države članice obavješćuju Komisiju o imenovanju i detaljima za kontaktiranje određenog tijela ili uprave i o svakoj promjeni takvih podataka.

Popis imenovanih tijela i uprava koji sadrži nazive i adrese daje se na raspolaganje državama članicama i javnosti prikladnim sredstvima putem sustava informiranja koji Komisija uvodi, uključujući objavu na internetu.

3. Ne dovodeći u pitanje bilo koju posebnu odredbu utvrđenu ovom Uredbom, sve informacije koje su države članice dužne dostaviti Komisiji u skladu s ovom Uredbom moraju se dostaviti elektroničkim sredstvima u obliku koji određuje Komisija preko sustava informiranja, koji Komisija stavlja na raspolaganje nadležnim tijelima ili upravama država članica.

Obavijesti koje su dostavljene na neki drugi način i u drugom obliku, osim onog navedenog u prvom podstavku, mogu se smatrati da nisu dostavljene, ne dovodeći u pitanje stavak 5.

4. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe ove Uredbe, države članice poduzimaju sve kako bi se osiguralo poštovanje rokova za dostavu obavijesti propisanih ovom Uredbom.

5. Ako država članica propusti dostaviti obavijesti kako se zahtijeva u okviru ove Uredbe ili Uredbe (EZ) br. 1234/2007 ili ako se obavijest pokaže netočnom u svjetlu objektivnih činjenica koje posjeduje Komisija, Komisija može suspendirati dio ili sve mjesečne isplate iz članka 14. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1290/2005 ([1]) za sektor voća i povrća sve dok se obavijest ne dostavi na ispravan način.

Članak 147.

Očite greške

Sve obavijesti, potraživanja ili zahtjevi državi članici u okviru ove Uredbe ili Uredbe (EZ) br. 1234/2007, uključujući i zahtjev za dodjelu potpore, može se ispraviti u svako doba nakon njegova podnošenja kad se radi o očitim greškama koje je priznalo nadležno tijelo države članice.

Članak 148.

Viša sila i izvanredne okolnosti

Ako bi se u okviru ove Uredbe ili Uredbe (EZ) br. 1234/2007 trebala odrediti sankcija ili novčana kazna ili ukinuti povlastica ili priznanje, kazna ili novčana kazna neće se odrediti ili priznanje povući u slučajevima više sile ili izvanrednih okolnosti u smislu članka 31. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

Međutim, slučaj više sile mora se prijaviti nadležnom tijelu države članice, uz odgovarajuću dokaznu dokumentaciju na prihvatljiv način za nadležne vlasti u roku od 10 radnih dana od datuma od kojega je dotična osoba u stanju to učiniti.

Članak 149.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 1580/2007 stavlja se izvan snage.

Međutim, članak 134. Uredbe (EZ) br. 1580/2007 i dalje se primjenjuje do 31. kolovoza 2011.

Upućivanja na Uredbu stavljenu izvan snage podrazumijevaju se kao upućivanja na ovu Uredbu i prema potrebi tumače u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XIX.

Članak 150.

Prijelazne odredbe

1. Operativni programi koji se koriste prema članku 203.a stavku 3. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 mogu se i dalje provoditi do njihova dovršetka pod uvjetom da su u skladu s pravilima koja su se primjenjivala prije 1. siječnja 2008.

2. Za potrebe članka 203.a stavka 6. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 odredbe o minimalnim svojstvima sirovine isporučene za preradu i minimalnim zahtjevima kakvoće gotovih proizvoda, koji se i nadalje primjenjuju na sirovine izvađene na području država članica koje primjenjuju prijelazne odredbe iz tog stavka jesu, dodatno uz sve mjerodavne tržišne standarde iz glave II. ove Uredbe, one odredbe koje su sadržane u Uredbama Komisije navedenim u Prilogu XX.

([1]) SL L 209, 11.8.2005., str. 1.

3. U okviru Uredbe (EZ) br. 2200/96 prihvaćeni i prema članku 203.a stavku 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i dalje prihvaćani planovi priznavanja proizvođačkih grupa koje nemaju sjedište u državama članicama koje su pristupile Europskoj uniji 1. svibnja 2004. ili poslije tog datuma i nisu u najudaljenijim regijama Unije, navedenim u članku 349. Ugovora ili na manjim egejskim otocima kako je navedeno u članku 1. stavku 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1405/2006 [1], financiraju se po stopama utvrđenim u članku 103.a stavku 3. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Planovi priznavanja prihvaćeni u okviru Uredbe (EZ) br. 2200/96 i na koje se primjenjuje članak 14. stavak 7. te Uredbe, a koji su i dalje priznati u skladu s člankom 203.a stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, financiraju se po stopama utvrđenim u članku 103.a. stavku 3. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

4. Ako je potrebno, države članice trebaju izmijeniti svoje nacionalne strategije najkasnije do 15. rujna 2011. kako bi:

(a) propisno obrazložile što se smatra velikom udaljenošću kako je navedeno u članku 50. stavku 7. točki (b);

(b) utvrdile najveću stopu godišnjih troškova u okviru operativnog programa koji se smiju potrošiti na aktivnosti zaštite okoliša u odnosu na ambalažu kako je navedeno u članku 60. stavku 4. drugom podstavku.

5. Operativni programi koji su odobreni prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe mogu se nastaviti provoditi do njihova dovršetka, a da ne ispunjavaju maksimalne stope predviđene u članku 60. stavku 4. drugom podstavku.

Članak 151.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sedmog dana od objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 7. lipnja 2011.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

[1] SL L 265, 26.9.2006., str. 1.

PRILOG I.

TRŽIŠNI STANDARDI IZ ČLANKA 3.

DIO A

Opći tržišni standard

1. **Minimalni zahtjevi kakvoće**

Ovisno o dopuštenim odstupanjima, plodovi moraju biti:

— neoštećeni,

— zdravi; isključuju se plodovi koji su zbog truljenja ili kvarenja neprikladni za potrošnju,

— čisti, gotovo bez vidljive strane tvari,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja uzrokovanih štetnicima,

— bez prekomjerne vanjske vlažnosti,

— bez stranog mirisa i/ili okusa.

Stanje plodova mora biti takvo da oni:

— izdrže prijevoz i rukovanje,

— stignu na odredište u zadovoljavajućem stanju.

2. **Minimalni zahtjevi zrelosti**

Plodovi moraju biti dovoljno razvijeni, ali ne previše razvijeni, a voće mora imati zadovoljavajuću zrelost i ne smije biti prezrelo.

Razvijenost i stanje zrelosti plodova mora biti takvo da omogućuje nastavak procesa zrenja te postignuće zadovoljavajućeg stupnja zrelosti.

3. **Dopušteno odstupanje**

Dopušteno odstupanje od 10 % po broju komada ili težini plodova koji ne zadovoljavaju minimalne zahtjeve kakvoće dopušteno je u svakoj partiji. U okviru tog odstupanja, najviše ukupno 2 % može se sastojati od proizvoda koji su načeti kvarenjem.

4. **Označavanje podrijetla proizvoda**

Puni naziv zemlje podrijetla ([1]). Za proizvode podrijetlom iz neke države članice naziv mora biti na jeziku zemlje podrijetla ili nekom drugom koji razumiju potrošači države odredišta. Za druge proizvode taj podatak mora biti na bilo kojem jeziku koji razumiju potrošači države odredišta.

DIO B

Posebni tržišni standardi

DIO 1.: *TRŽIŠNI STANDARDI ZA JABUKE*

I. **DEFINICIJA PROIZVODA**

Taj se standard primjenjuje na jabuke sorti (kultivara) uzgojenih od *Mallus domestica* Borkh, koja se potrošačima isporučuje u svježem stanju, uz izuzetak jabuka za industrijsku preradu.

([1]) Navodi se puni naziv ili uobičajeno korišten naziv.

II. **ODREDBE O KAKVOĆI**

Standardom se određuju zahtjevi kakvoće za jabuke koje one moraju imati nakon pripreme i pakiranja.

A. **Minimalni zahtjevi**

U svim klasama, ovisno o posebnim odredbama za svaku pojedinu klasu i dopuštenim odstupanjima, jabuke moraju biti:

— neoštećene,

— zdrave; isključeni su plodovi koji su zbog truljenja ili kvarenja neprikladni za potrošnju,

— čiste, gotovo bez vidljive strane tvari,

— gotovo bez štetnika,

— bez oštećenja mesa jabuke uzrokovanih štetnicima,

— bez jake staklavosti, uz izuzeće Fuji i njezinih mutanata,

— bez prekomjerne vanjske vlažnosti,

— bez stranog mirisa i/ili okusa.

Razvijenost i stanje jabuke moraju biti takvi da može:

— izdržati prijevoz i rukovanje, i

— stići na odredište u zadovoljavajućem stanju.

B. **Zahtjevi zrelosti**

Jabuke moraju biti dovoljno razvijene i biti dovoljno zrele.

Razvijenost i stanje zrelosti jabuka mora biti takvo da se mogu nastaviti procesi zrenja te postignuti stupanj zrelosti potreban u vezi sa svojstvima sorte.

Za provjeru minimalnih zahtjeva zrelosti mogu se uzeti različiti parametri (npr. morfološki aspekt, okus, čvrstoća i refraktometrijska vrijednost).

C. **Klasifikacija**

Jabuke se razvrstavaju u tri dolje definirane klase:

i. *„Ekstra" klasa*

Jabuke u toj klasi moraju biti vrhunske kakvoće. Moraju imati svojstva tipična za sortu [1] i neoštećenu peteljku.

Jabuke moraju imati sljedeću najmanju obojenost tipičnu za pojedinu sortu:

— 3/4 ukupne površine crveno obojena za skupinu obojenosti A,

— 1/2 ukupne površine mješovito crveno obojena za skupinu obojenosti B,

— 1/3 ukupne površine lagano crvenkasto obojena, rumena ili s crvenim prugama za skupinu obojenosti C.

[1] U dodatku ovom standardu naveden je nepotpuni popis sorti prema njihovoj boji i crvenkastoj rđavosti.

Meso mora biti posve zdravo.

Ne smije imati nikakve nesavršenosti osim neznatnih površinskih nedostataka pod uvjetom da oni ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, zadržavanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— vrlo neznatne nesavršenosti kore,

— vrlo neznatna crvenkasta rđavost ([1]) poput:

— smećkaste mrlje, samo u udubini uz kličak, i ne smiju biti smežurane i/ili

— pojedinačna neznatna crvenkasta rđavost.

ii. *Klasa I.*

Jabuke u toj klasi moraju biti dobre kakvoće. Moraju imati svojstva tipična za sortu ([2]).

Jabuke moraju imati sljedeća minimalna svojstva obojenosti površine tipična za sortu:

— 1/2 ukupne površine obojenu crveno u skupini obojenosti A,

— 1/3 ukupne površine s mješovito crvenom obojenosti u skupini obojenosti B,

— 1/10 ukupne površine neznatno crveno obojeno, rumeno ili prugasto u skupini obojenosti C.

Meso mora biti posve zdravo.

Međutim, mogu biti dopuštene sljedeće neznatne nesavršenosti, pod uvjetom da ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, zadržavanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— neznatna nepravilnost oblika,

— neznatan nedostatak u razvijenosti,

— neznatan nedostatak u boji,

— neznatna natučenost, ali ne više od 1 cm^2 ukupne površine koja može biti neznatno bez boje,

— neznatno oštećenje kore koje ne smije biti veće od:

— 2 cm u duljini za nedostatak izduženog oblika,

— 1 cm^2 ukupne površine za druge nedostatke, uz izuzetak čađave krastavosti (*Venturia inaequalis*) koja se ne smije protezati preko više od ukupno 0,25 cm^2,

— neznatna crvenkasta rđavost ([3]) poput:

— smeđe mrlje koje neznatno prelaze udubinu oko peteljke i oko cvjetne čaške, ali ne smiju biti smežurane, i/ili

— lagano mrežasta crvenkasta rđavost na najviše 1/5 ukupne površine voća koja se jako ne ističe od opće obojenosti voća, i/ili

— gusta crvenkasta rđavost koja ne prelazi 1/20 ukupne površine voća, pri čemu lagano mrežasta crvenkasta rđavost i gusta crvenkasta rđavost ne prelazi maksimum od 1/5 ukupne površine voća.

Peteljka može nedostajati pod uvjetom da je mjesto loma čisto i da kora uz peteljku nije oštećena.

([1]) Sorte označene s „R" u dodatku ovom standardu izuzete su iz odredbe o crvenkastoj rđavosti.
([2]) U dodatku ovom standardu naveden je nepotpuni popis sorti prema njihovoj boji i crvenkastoj rđavosti.
([3]) Sorte označene s „R" u dodatku izuzete su iz odredbe o crvenkastoj rđavosti.

iii. *Klasa II.*

U toj su klasi obuhvaćene jabuke koje se ne kvalificiraju za uvrštenje u višu klasu, ali zadovoljavaju gore navedene minimalne zahtjeve.

Meso mora biti bez većih nedostataka.

Dopušteni su sljedeći nedostaci, pod uvjetom da jabuke zadrže svoje osnovno svojstvo vezano uz kakvoću, zadržavanje kakvoće i izgled.

— nepravilnost oblika,

— nedostatak u razvijenosti,

— nepravilna obojenost,

— neznatna natučenost, ali ne više od 1,5 cm^2 površine koja može biti neznatno bez boje,

— nepravilnosti na kori koje ne smiju biti veće od:

  — 4 cm u dužini za uzdužni oblik,

  — 2,5 cm^2 ukupne površine za ostale nepravilnosti uz izuzetak krastavosti (*Venturia inaequalis*) koja se ne smije protezati preko više od ukupno 1 cm^2 površine,

— neznatna crvenkasta rđavost ([1]) poput:

  — smeđe mrlje koje neznatno prelaze udubinu oko klička i oko cvjetne čaške, ali ne smiju biti smežurane, i/ili

  — lagano mrežasta crvenkasta rđavost na najviše 1/2 ukupne površine voća koja se jako ne ističe od opće obojenosti voća, i/ili

  — gusta crvenkasta rđavost koja ne prelazi 1/3 ukupne površine voća, pri čemu

  — lagano mrežasta i gusta crvenkasta rđavost uzete zajedno ne smiju prelaziti više od 1/2 ukupne površine voća.

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje prema najvećem promjeru ekvatorijalnog dijela ploda ili prema težini.

Minimalna veličina je 60 mm kad se mjeri promjer ili 90 g, ako se mjeri prema težini. Voće manjih veličina može se prihvatiti ako vrijednost Brixa u plodovima iznosi najmanje 10,5° Brixa, a veličina nije manja od 50 mm ili 70 g.

Da bi se osigurala ujednačenost veličine, razlike u veličini između plodova u istom pakiranju ne smiju prelaziti:

(a) za voće sortirano prema promjeru:

— 5 mm za voće „ekstra" klase i za klase I. i II. pakirano u redove i slojeve. Za jabuke sorte Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) i Horneburger razlika u promjeru ipak smije iznositi do 10 mm, i

— 10 mm za voće klase I. pakirano u rasutom stanju u pakiranjima ili prodajnim pakiranjima. Za jabuke sorti Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) i Horneburger razlika u promjeru ipak smije iznositi do 20 mm; ili

([1]) Sorte označene s „R" u dodatku ovom standardu izuzete su iz odredbe o crvenkastoj rđavosti.

(b) za voće sortirano prema težini:

— Za jabuke „ekstra" klase i klasa I. i II. pakirane u redovima i slojevima:

Raspon	Razlika težine (g)
70–90	15 g
91–135	20 g
136–200	30 g
201–300	40 g
> 300	50 g

— Za voće klase I. pakirano u rasutom stanju u pakiranja ili u pakiranja za prodaju:

Raspon (g)	Ujednačenost (g)
70–135	35
136–300	70
> 300	100

Nije propisana ujednačenost veličine za voće klase II. pakirano u rasutom stanju u pakiranja ili pakiranja za prodaju.

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište, dopuštena su odstupanja vezano uz kakvoću i veličinu u svakoj partiji za voće koje ne ispunjava zahtjeve naznačene klase.

A. **Dopuštena odstupanja kakvoće**

i. *„Ekstra" klasa*

Dopušteno je ukupno odstupanje od 5 posto, po komadu ili težini, jabuka koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali koje ispunjavaju zahtjeve klase I. U okviru tog dopuštenog odstupanja, ukupno najviše 0,5 posto smije se sastojati od plodova koji ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II.

ii. *Klasa I.*

Dopušteno je ukupno odstupanje od 10 posto, po komadu ili težini, jabuka koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali koje ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru tog dopuštenog odstupanja ukupno najviše 1 posto smije se sastojati od plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili od plodova načetih kvarenjem.

iii. *Klasa II.*

Dopušteno je ukupno odstupanje od 10 posto, po komadu ili težini, jabuka koje ne ispunjavaju zahtjeve klase niti minimalne zahtjeve. U okviru tog dopuštenog odstupanja ukupno najviše 2 posto smije se sastojati od plodova načetih kvarenjem.

B. **Dopušteno odstupanje veličine**

Za sve klase dopušteno je odstupanje od 10 posto, po komadu ili težini, jabuka koje ne ispunjavaju zahtjeve klase vezano uz sortiranje po veličini. To se dopušteno odstupanje ne smije povećati da bi uključivalo plodove veličine:

— 5 mm ili više ispod minimalnog promjera,

— 10 g ili više ispod minimalne veličine.

V. **PROPISI O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaj svakog pakiranja mora biti ujednačen i sadržavati samo jabuke istog podrijetla, sorte, kakvoće i veličine (ako su sortirane po veličini) i istog stupnja zrelosti.

U slučaju „ekstra" klase ujednačenost se primjenjuje i na boju.

Međutim, mješavina jabuka izrazito različitih sorti može se zajedno pakirati u jedno prodajno pakiranje pod uvjetom da su ujednačene po kakvoći i, za svaku pojedinu sortu, po podrijetlu.

Vidljiv dio sadržaja pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupan sadržaj.

B. **Pakiranja**

Jabuke se moraju pakirati tako da su plodovi primjereno zaštićeni. Posebno prodajna pakiranja neto mase preko 3 kg moraju biti dovoljno čvrsta da osiguravaju primjerenu zaštitu plodova.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru i naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu koristi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pojedinačno nalijepljene naljepnice na proizvod moraju biti takve da kad se odstrane, ne ostavljaju vidljiv trag ljepila, niti oštećenja kore.

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari.

VI. **PROPISI O OZNAČAVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti s:

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „Pakiratelj i/ili otprematelj" (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji naznačeno u blizini s podatkom „Pakirano za:" ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju naljepnica mora sadržavati kodiranu oznaku za pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— „Jabuke", kad sadržaj nije vidljiv izvana.

— Naziv sorte. Kod mješavina jabuka izrazito različitih sorti, nazivi različitih sorti.

— Naziv sorte može se zamijeniti sinonimom. Naziv mutanta ili trgovački naziv može se naznačiti samo dodatno nazivu sorte ili sinonimu;

C. **Podrijetlo proizvoda**

Zemlja podrijetla [1] i, neobavezno, područje uzgoja, ili nacionalna, regionalna ili lokalna naznaka mjesta.

Kod mješavina izrazito različitih sorti jabuka različitog podrijetla, mora se staviti naznaka svake zemlje podrijetla uz naziv pojedine sorte;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa.

— Veličina, ili za voće pakirano u redovima i slojevima, broj komada.

Kad se identificira prema veličini, to se mora izraziti na sljedeći način:

(a) za plodove koji podliježu propisu ujednačenosti, naznakom najmanjeg i najvećeg promjera ili najmanje i najveće težine;

(b) za plodove koji ne podliježu propisu ujednačenosti, naznakom promjera ili težine najmanjeg ploda u pakiranju iza čega slijedi „i više od" ili istoznačnom oznakom ili prema potrebi, naznakom promjera ili težine najvećeg ploda u pakiranju;

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci prema prvom podstavku ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju staviti na natpisu na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

Dodatak

Nepotpuni popis sorti jabuka

Voće sorti koje nisu uvrštene na popis mora se razvrstati prema svojstvima tipičnim za njihovu sortu.

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
African Red			B	
Akane		Tohoku 3	B	
Alborz Seedling			C	
Aldas			B	
Alice			B	
Alkmene		Rani Windsor	C	
Alro			B	
Alwa			B	
Amasya			B	
Angold			C	
Antej		Antei	B	
Apollo		Beauty of Blackmoor	C	

[1] Navodi se pun naziv ili općenito korišten naziv.

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Arkcharm		Arkansas No 18, A 18	C	
Arlet			B	R
Aroma			C	
	Mutanti Arome npr.		C	
	Amorosa		C	
Auksis			B	
Beacon			A	
Belfort		Pella	B	
Belle de Boscoop				R
	Mutanti Belle de Boskoopa npr.			R
	Boskoop rouge	Red Boskoop Roter Boskoop		R
Belle fleur double				
Belorrusskoje Malinovoje		Belorusskoe Malinove Byelorusskoe Malinovoe	B	
Berlepsch		Freiherr von Berlepsch	C	
	Mutanti Berlepscha npr.		C	
	Berlepsch rouge	Red Berlepsch, Roter	C	
Blushed Golden				
Bogatir		Bogatyr		
Bohemia			B	
Braeburn			B	
	Mutanti Braeburna npr.		B	
	Hidala		B	
	Joburn		B	
	Lochbuie ed Braeburn		B	
	Mahana Red		B	
	Mariri Red		B	
	Redfield		B	
	Royal Braeburn		B	
Braemley's Seedling		Braemley, Triomphe de Kiel		
Brettacher Sämling				
Calville Groupe des				

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Cardinal			B	
Carola		Kalco	C	
Caudle			B	
Charden				
Charles Ross				
Civni			B	
Coromandel Red		Corodel	A	
Cortland			B	
Cox's Orange Pippin		Cox Orange	C	R
	Mutanti Cox'sOrangea Pippin npr.		C	R
	Cherry Cox		C	R
Crimson Braemley				
Cripps Pink			C	
	Mutanti Cripps Pinka npr.		C	
	Pink Rose		C	
	Rosy Glow		C	
	Ruby Pink		C	
Cripps Red			C * (1)	
Dalinbel			B	R
Delblush				
Delcorf			C	
	Mutanti Delcorfa npr.		C	
	Dalilili		C	
	Monidel		C	
Delgollune			B	
Delicious ordinair		Ordinary Delicious	B	
Deljenie				
Delikates			B	
Delor			C	
Discovery			C	
Doč Melbi		Doch Melbi	C	
Dunn's Seedling				R

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Dykmanns Zoet			C	
Egremont Russet				R
Elan				
Elise		Red Delight	A	
Ellison's Orange		Ellison	C	
Elstar			C	
	Mutanti Elstara npr.			
	Bel-El		C	
	Daliest		C	
	Daliter		C	
	Elshof		C	
	Elstar Armhold		C	
	Elstar Reinhardt		C	
	Goedhof		C	
	Red Elstar		C	
	Valstar		C	
Empire			A	
Falstaff			C	
Fiesta		Red Pippin	C	
Florina			B	
Forele			B	
Fortune				R
Fuji			B	
	Mutanti Fujia npr.		B	
	Kiku		B	
Gala			C	
	Mutanti Gale npr.		C	
	Annaglo		C	
	Baigent		C	
	Galaxy		C	
	Mitchgala		C	
	Obrogala		C	
	Regala		C	
	Regal Prince		C	
	Tenroy		C	

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Garcia				
Ginger Gold				
Gloster			B	
Goldbohemia				
Golden Delicious				
	Mutanti Golden Deliciousa npr.			
Golden Russet				R
Golden Supreme		Gradigold, Golden Extreme		
Goldrush		Coop 38		
Goldstar				
Granny Smith				
Gravensteiner		Gravenstein		
	Mutanti Gravensteinera npr.			
	Gravenstein rouge	Red Gravenstein, Roter Gravenstein		
Greensleeves				
Holsteiner Cox		Holstein		R
	Mutanti Holsteiner Coxa npr.			R
	Holstein rouge	Red Holastein, Roter Holsteiner Cox		R
Honeycrisp			C	
Honey Gold				
Horneburger				
Howgate Wonder		Manga		
Idared			B	
Iedzēnu			B	
Ilga			B	
Ingrid Marie			B	R
Iron			C	
Isbranica			C	
Jacob Fisher				

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Jaques Lebel				
Jamba			C	
James Grieve				
	Mutanti Jamesa Grievea npr.			
	James Grieve rouge	Red James Grieve		
Jarka			C	
Jerseymac			B	
Jester				
Jonagold (2)			C	
	Mutanti Jonagolda npr.		C	
	Croengold		C	
	Daligo		C	
	Daliguy	Jonasty	C	
	Dalijean	Jonamel	C	
	Decosta		C	
	Jomar		C	
	Jomured	Van de Poel	C	
	Jonabel		C	
	Jonabres		C	
	Jonagold Boerekamp		C	
	Jonagold 2000	Excel	C	
	Jonagored Supra		C	
	Jonaveld		C	
	King Jonagold		C	
	New Jonagold	Fukushima	C	
	Novajo	Veulemanns	C	
	Primo		C	
	Red Jonaprince		C	
	Romagold	Surkijn	C	
	Rubinstar		C	
	Schneica	Jonica	C	
	Wilmuta		C	

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Jonalord			C	
Jonathan			B	
Julia			B	
Jupiter				
Karmijn de Sonnaville			C	
Katja		Katy	B	
Kent				R
Kidd's orange red			C	R
Kim			B	
Koit			C	
Koričnoje Novoje		Korichnoe Novoe, Korichnevoe Novoe	C	
Kovalenkovskoje		Kovalenkovskoe	B	
Krameri Tuvioun			B	
Kulikovskoje			B	
Lady Williams			B	
Lane's Prince Albert				
Laxton's Superb			C	R
Ligol			B	
Lobo			B	
Lodel			A	
Lord Lambourne			C	
Maigold			B	
McIntosh			B	
Meelis			B	
Melba			C	
Melodie			B	
Melrose			C	
Meridian			C	
Moonglo			C	

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Morgenduft		Imperatore	B	
Mutsu				
Noris			B	
Normanda			C	
Nueva Europa			C	
Nueva Orleans			B	
Odin			B	
Ontario			B	
Orlik			B	
Orlovskoje Polosatoje			C	
Ozark Gold				
Paula Red			B	
Rero de Cirio				
Piglos			B	
Pikant			B	
Pikkolo			C	
Pilot			C	
Pimona			C	
Pinova			C	
Pirella			B	
Piros			C	
Prima			B	
Rafzubex			A	
Rafzubin			C	
Rajka			B	
Rambour d'hiver				
Rambour Franc			B	
Reanda			B	
Rebella			C	

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Red Delicious			A	
	Mutanti Red Deliciousa npr.		A	
	Erovan	Early Red One	A	
	Fortuna Delicious		A	
	Oregon	Oregon Spur Delicious	A	
	Otago		A	
	Red Chief		A	
	Red King		A	
	Red Spur		A	
	Red York		A	
	Richared		A	
	Royal Red		A	
	Shotwell Delicious		A	
	Stark Delicious		A	
	Starking		A	
	Starkrimson		A	
	Starkspur		A	
	Topred		A	
	Well Spur		A	
Red Dougherty			A	
Redkroft			A	
Regal			A	
Regina			B	
Reglindis			C	
Reine des Reinettes		Gold Parmoné	C	
Reineta Encarnada			B	
Reinette Rouge du Canada			B	
Reinette d'Orléans				
Reinette Blanche du Canada		Reinette du Canada, Canada Blanc, Kanadarenette, Renetta del Canada		R

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Reinette de France				
Reinette de Landsberg				
Rinette grise du Canada		Graue Kanadarenette		R
Relinda			C	
Remo			B	
Renora			B	
Resi			B	
Resista				
Retina			B	
Rewena			B	
Roja de Benejama		Verruga, Roja del Valle, Clavelina	A	
Rome Beauty		Belle de Rome, Rome	B	
	Mutanti Rome Beauty npr.		B	
	Red Rome		B	
Rosana			B	
Royal Beauty			A	
Rubin (Češki kultivar)			C	
Rubin (Kazakstanski kultivar)				
Rubinola			B	
Rudens Svītrainais		Osennee Polosaroe, Rudeninis Dryzuotasis, Rudens Svītrotais, Streifling, Streifling Herbst, Sügi-sjoonik, Syysjuovikas i mnogi drugi	C	
Saltanat			B	
Sciearly			A	
Scifresh			B	
Sciglo			A	
Sciray		GS48	A	
Scired			A	R
Sciros			A	

Sorte	Mutant	Sinonim	Skupina obojenosti	Rđavost (krastavost)
Selena			B	
Shampion			B	
Sidrunkollane Talioum				
Sinap Orlovskij				
Snygold		Earlygold		
Sommerregent			C	
Spartan			A	
Splendour			A	
St.Edmunds Pippin				R
Sark's Earliest			C	
Štaris		Staris	A	
Sturmer Pippin				R
Summerred			B	
Sügisdessert			C	
Sunrise			A	
Sunset				R
Suntan				R
Sweet Caroline			C	
Talvenauding			B	R
Tellisaare			B	
Tiina		Tina	C	
Topaz			B	
Tydeman's Early Worcester		Tydeman's Early	B	
Veteran			B	
Vista Bella		Bellavista	B	
Wealthy			B	
Worcester Pearmain			B	
York			B	
Zarja Alatau		Zarya Alatau		
Zailijskoje		Zailiyskoe	B	
Žigulovskoje		Zhigulovskoe	C	

([1]) S najmanje 20 % za klasu I. i klasu II.
([2]) Međutim, za sortu Jonagold, najmanje jedna desetina površine ploda u klasi II. mora biti izbrazdana crvenom bojom.

DIO 2.: *TRŽIŠNI STANDARD ZA AGRUME*

I. **DEFINICIJA PROIZVODA**

Ovaj se standard primjenjuje na sljedeće sorte (kultivare) voća, razvrstane kao „agrumi", koji se isporučuju potrošačima svježi, uz izuzeće agruma za industrijsku preradu:

— limuni uzgojeni od vrsta *Citrus limon* (L.) Burm. f.,

— mandarine (*Citrus reticulata* Blanco), uključujući satsume (*Citrus unshiu* Marcow.), klementine (*Citrus clementina* hort. ex Tanaka), obične mandarine (*Citrus deliciosa* Ten.), obične mandarine (*Citrus deliciosa* Ten.) i tangerine (*Citrus tangerina* Hort. ex Tan.) uzgojene od tih sorti i njihovih hibrida,

— naranče uzgojene od sorti *Citrus sinensis* (L.) Osbeck.

II. **ODREDBE O KAKVOĆI**

Ovim se standardom određuju zahtjevi o kakvoći agruma nakon pripreme i pakiranja.

A. **Minimalni zahtjevi**

U svim klasama, ovisno o posebnim odredbama za svaku pojedinu klasu i dopuštenim odstupanjima, agrumi moraju biti:

— neoštećeni,

— gotovo bez natučenosti i/ili većih zaraslih ozljeda na kori,

— zdravi: isključeni su plodovi na koje je počelo djelovati takvo truljenje ili kvarenje koje ih čini neprikladnima za potrošnju,

— čisti, gotovo bez bilo kakve vidljive strane tvari,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja uzrokovanih štetnicima koji napadaju meso agruma,

— bez znakova smežuranosti i sušenja,

— bez oštećenja uzrokovanih niskom temperaturom ili smrzavanjem,

— normalne vanjske vlažnosti,

— bez bilo kakvog stranog mirisa i/ili okusa.

Razvijenost i stanje zrelosti agruma moraju biti takvi da im omogućuje:

— da podnesu prijevoz i rukovanje, i

— da na odredište stignu u zadovoljavajućem stanju.

B. **Zahtjevi zrelosti**

Agrumi moraju postići primjereni stupanj razvoja i zrelosti, uzimajući u obzir kriterije mjerodavne za vrstu, vrijeme ubiranja i područje uzgoja.

Zrelost agruma definiraju sljedeći parametri specificirani u nastavku teksta za svaku vrstu:

— minimalni sadržaj soka,

— minimalan ukupan topiv sadržaj čvrste tvari, npr. minimalan sadržaj šećera,

— minimalan odnos šećer/kiselina [1],

— boja.

Stupanj obojenosti mora biti takav da normalnim razvojem agrumi po dospijeću na odredište dostignu boju tipičnu za njihovu sortu.

	Minimalan sadržaj soka (postotak)	Minimalan sadržaj šećera (° Brixa)	Minimalan odnos šećer/kiselina	Obojenost
Limuni	20			Mora biti tipična za sortu. Dopušteni su plodovi zelene (ali ne tamnozelene) boje pod uvjetom da ispunjavaju minimalne zahtjeve u pogledu sadržaja soka.
Satsume, klementine, druge sorte mandarina i njihovih hibrida				
Satsume	33		6,5:1	Mora biti tipična za sortu na najmanje trećini površine ploda.
Klementine	40		7,0:1	
Druge sorte mandarina i njihovi hibridi	33		7,5:1	
Naranče				
Crvene naranče	30		6,5:1	Mora biti tipična za sortu. Međutim, dopušteni su plodovi sa svijetlozelenom bojom koja ne prelazi jednu petinu ukupne površine ploda. Dopuštene su naranče uzgojene u područjima s visokim temperaturama i relativno visokom vlažnosti za vrijeme razvojnog razdoblja zelene boje koja prelazi jednu petinu površine ploda.
Navel naranče	33		6,5:1	
Druge vrste	35		6,5:1	
Mosambi, Sathgudi i Pacitan s više od jedne petine zelene boje	33			
Druge vrste s više od jedne petine zelene boje	45			

Agrumi koji ispunjavaju te zahtjeve zrelosti mogu se „odzeleniti". Takvo tretiranje je dopušteno samo u slučaju ako se ne mijenjaju druge organoleptičke karakteristike.

C. **Klasifikacija**

Agrumi se razvrstavaju u tri klase definirane u nastavku teksta:

i. *„Ekstra" klasa*

Agrumi u ovoj klasi moraju biti vrhunske kakvoće. Oni moraju biti karakteristični za sortu i/ili komercijalni tip.

Oni ne smiju imati nedostataka uz izuzetak vrlo neznatnih površinskih oštećenja, pod uvjetom da ona ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju.

ii. *Klasa I.*

Agrumi iz ove klase moraju biti dobre kakvoće. Moraju biti karakteristični za sortu i/ili komercijalni tip.

[1] Izračun kako je opisano u smjernicama OECD-a o nepristranim testovima.

Međutim, mogu se dopustiti neznatni nedostaci pod uvjetom da oni ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— neznatne nepravilnosti oblika,

— neznatni nedostaci obojenosti, uključujući manju opaljenost suncem,

— neznatna progresivna oštećenja površine kore koja ne zadiru u meso,

— neznatna oštećenja kore koja se pojavljuju tijekom oblikovanja ploda, kao što su srebrni ožiljci, rđavost i oštećenja koja uzrokuju štetočine,

— manja zarasla oštećenja kore uzrokovana mehaničkim uzrocima kao što su oštećenja zbog tuče, trljanja, oštećenja zbog rukovanja,

— neznatno i djelomično odvajanje kore (perikarpa) kod voća iz skupine mandarina.

iii. *Klasa II.*

Ova klasa obuhvaća agrume koji ne zadovoljavaju zahtjeve za uvrštenje u više klase, ali zadovoljavaju gore navedene minimalne zahtjeve.

Dopušteni su sljedeći nedostaci pod uvjetom da agrumi zadrže svoje bitne karakteristike u pogledu kakvoće, očuvanja kakvoće i izgleda u pakiranju:

— nepravilnosti oblika,

— nepravilnosti u obojenosti, uključujući opaljenost suncem,

— progresivne nepravilnosti kore, ako ne zadiru u meso,

— oštećenja kore nastala tijekom razvijanja ploda, kao što su srebrni ožiljci, hrđavost ili oštećenja uzrokovana štetočinama,

— zarasla oštećenja kore izazvana mehaničkim uzrocima kao što su oštećenja zbog tuče, trljanja, oštećenja zbog rukovanja,

— površinske zarasle promjene kore,

— hrapava kora,

— blago i djelomično odvajanje kore (perikarpa) naranče i djelomično odvajanje kore (perikarpa) za voće iz skupine mandarina.

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje maksimalnim promjerom ekvatorijalnog dijela ploda ili po komadu.

A. **Minimalna veličina**

Primjenjuju se sljedeće minimalne veličine:

Voće	Promjer (mm)
Limuni	45
Satsume, druge sorte mandarina i hibridi	45
Klementine	35
Naranče	53

B. **Ujednačenost**

Agrumi se mogu sortirati prema veličini prema sljedećem izboru:

(a) Da bi se osigurala ujednačenost u veličini, razlike u veličini plodova u istom pakiranju ne smiju prelaziti:

— 10 mm, ako promjer najmanjeg ploda (prema naznaci na pakiranju) iznosi < 60 mm

— 15 mm, ako promjer najmanjeg ploda (prema naznaci na pakiranju) iznosi ≥ 60 mm, ali < 80 mm

— 20 mm, ako promjer najmanjeg ploda (prema naznaci na pakiranju) iznosi ≥ 80 mm, ali < 110 mm

— nema ograničenja u razlici promjera za plodove ≥ 110 mm;

(b) Ako se primjenjuju oznake veličina, moraju se poštovati oznake i rasponi prema sljedećoj tablici:

	Oznaka veličine	Promjer (mm)
Limuni	0	79-90
	1	72-83
	2	68-78
	3	63-72
	4	58-67
	5	53-62
	6	48-57
	7	45-52
Satsume, klementine i druge vrste mandarina i hibridi	1 – XXX	78 i više
	1 – XX	67-78
	1 ili 1 – X	63-74
	2	58-69
	3	54-64
	4	50-60
	5	46-56
	6 ([1])	43-52
	7	41-48
	8	39-46
	9	37-44
	10	35-42

	Oznaka veličine	Promjer (mm)
Naranče	0	92-110
	1	87-100
	2	84-96
	3	81-92
	4	77-88
	5	73-84
	6	70-80
	7	67-76
	8	64-73
	9	62-70
	10	60-68
	11	58-66
	12	56-63
	13	53-60

([1]) Veličine ispod 45 mm odnose se samo na klementine.

Ujednačenost u veličini odgovara gore navedenoj ljestvici veličina, ako nije drukčije određeno kako slijedi:

Za voće u rasutom stanju u velikim sanducima i voće u prodajnim pakiranjima do najveće neto težine od 5 kg, maksimalna razlika ne smije prijeći raspon dobiven grupiranjem tri uzastopne veličine prema ljestvici veličina;

(c) Za voće koje se sortira po komadu, razlika u veličini mora biti u skladu s točkom (a).

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište, dopuštena su odstupanja u pogledu kakvoće i veličine u svakoj partiji za plodove koji ne ispunjavaju zahtjeve naznačene klase.

A. **Odstupanja od kakvoće**

i. *„Ekstra" klasa*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 5 posto po broju ili težini plodova agruma koji ne ispunjavaju zahtjeve te klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase I. U okviru toga dopuštenog odstupanja ukupno najviše 0,5 posto mogu sačinjavati plodovi koji ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II.

ii. *Klasa I.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini plodova agruma koji ne ispunjavaju zahtjeve te klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru toga dopuštenog odstupanja ukupno najviše 1 posto mogu sačinjavati plodovi koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili plodovi načeti kvarenjem.

iii. *Klasa II.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini plodova agruma koji ne ispunjavaju zahtjeve te klase niti minimalne zahtjeve. U okviru toga dopuštenog odstupanja ukupno najviše 2 posto mogu sačinjavati plodovi načeti kvarenjem.

B. **Odstupanja od veličine**

Za sve klase: dopušteno je odstupanje od ukupno 10 % po broju ili težini plodova agruma koji odgovaraju veličini neposredno ispod i/ili iznad ove (ili ovih u slučaju kombinacije triju veličina) označenih na pakiranjima.

U svakom slučaju dopušteno odstupanje od 10 % primjenjuje se samo na plodove koji nisu manji od sljedećih minimuma:

Voće	Promjer (mm)
Limuni	43
Satsume, ostale sorte mandarina i hibridi	43
Klementine	34
Naranče	50

V. **ODREDBE O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaji svakog pakiranja moraju biti ujednačeni i moraju sadržavati samo agrume istoga podrijetla, iste sorte ili komercijalnog tipa, kakvoće i veličine te po mogućnosti istoga stupnja zrelosti i razvijenosti.

Dodatno tome, za „Ekstra" klasu zahtijeva se i ujednačenost boje.

Međutim, mješavina agruma izrazito različitih sorti može se pakirati u prodajna pakiranja pod uvjetom da su ujednačene kakvoće i, za svaku predmetnu vrstu, iste sorte ili komercijalnog tipa te podrijetla.

Vidljivi dio sadržaja pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupni sadržaj.

B. **Pakiranje**

Agrumi moraju biti pakirani na takav način da primjereno zaštite proizvod.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru i naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu rabi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pojedinačno nalijepljene naljepnice na proizvod moraju biti takve da kad se odstrane, ne ostavljaju vidljiv trag ljepila, niti oštećenja kore.

Ako su plodovi omotani, mora se koristiti tanki, suhi, novi papir bez mirisa [1].

Zabranjena je uporaba bilo kakvih tvari koje bi mogle promijeniti prirodna svojstva agruma, posebno njihova okusa ili mirisa [2].

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari. Međutim, dopušteno je opremanje kod kojeg kratka (neodrvenjela) grančica s nekoliko zelenih listova prianja uz plod.

[1] Primjena sredstava za konzerviranje ili bilo kakvih drugih kemijskih sredstava koje ostavljaju strani miris na kori plodova dopuštena je ako je to u skladu s važećim odredbama Europske unije.

[2] Primjena sredstava za konzerviranje ili bilo kakvih drugih kemijskih sredstava koje ostavljaju strani miris na kori plodova dopuštena je ako je to u skladu s važećim odredbama Europske unije.

VI. **PROPISI O OZNAČIVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti s:

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „pakiratelj i/ili isporučitelj" (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji, naznačeno u blizini s podatkom „pakirano za:" ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju naljepnica mora sadržavati kodiranu oznaku za pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— Uobičajeni naziv vrste ako proizvod nije vidljiv izvana.

— Naziv sorte za naranče.

— Za skupinu mandarina:

— Satsume: „Satsume", iza čega može slijediti sorta,

— Klementine: „Klementine", iza čega može slijediti sorta i, prema potrebi, naznaka „bez koštica" za klementine bez koštica (bez koštica), klementine (1 do 10 koštica) ili klementine „s košticama" za klementine s više od 10 koštica,

— Ostale mandarine i njezini hibridi: naziv sorte.

— Mješavina agruma" ili istoznačni naziv i uobičajeni nazivi raznih vrsti, u slučaju mješavine agruma izrazito različitih vrsta.

— „Bez koštica" (neobavezno) ([1]);

C. **Podrijetlo proizvoda**

— Zemlja podrijetla ([2]) i, neobvezno, područje u kojoj su uzgojene ili državni, regionalni ili lokalni naziv mjesta.

— za mješavine agruma izrazito različitih vrsta različitog podrijetla, naznaka svake zemlje podrijetla mora se navesti kod naziva pojedine vrste;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa.

— Veličina izražena kao:

— Minimalne i maksimalne veličine (u mm), ili

([1]) Agrumi bez koštica mogu povremeno sadržavati koštice.
([2]) Navodi se puni ili općenito upotrebljavani naziv.

— Kodna oznaka veličine koju, neobavezno, slijedi minimalna ili maksimalna veličina ili broj komada.

— Ako se primjenjuje, naznaka sredstva za konzerviranje ili drugih kemijskih sredstava koja su upotrijebljena poslije berbe;

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci prema prvom podstavku ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju postaviti na natpisu na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

DIO 3.: *TRŽIŠNI STANDARD ZA KIVI*

I. **DEFINICIJA PROIZVODA**

Ovaj se standard primjenjuje na plodove kivija (također poznate kao *Actinidia* ili kivi) sorti (kultivara) uzgojenih od *Actinidia chinensis* Planch. i *Actinidia deliciosa* (A. Chev.), C. F. Liang i A. R. Ferguson) koji se isporučuju potrošačima svježi, uz izuzetak plodova kivija za industrijsku preradu.

II. **ODREDBE O KAKVOĆI**

Ovim se standardom određuju zahtjevi kakvoće plodova kivija, nakon pripreme i pakiranja.

A. **Minimalni zahtjevi**

U svim klasama, ovisno o posebnim odredbama za svaku klasu i dopuštenim odstupanjima, plodovi kivija moraju biti:

— neoštećeni (ali bez peteljki),

— zdravi: isključeni su plodovi načeti truljenjem ili kvarenjem što ih čini neprikladnima za potrošnju,

— čisti, gotovo bez ikakve vidljive strane tvari,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja mesa ploda uzrokovanih štetnicima,

— odgovarajuće tvrdi, ne mekani, smežurani ili vodenasti,

— dobro razvijeni, udvojeni ili višedijelni plodovi se isključuju,

— normalne vanjske vlažnosti,

— bez bilo kakvog stranog mirisa i/ili okusa.

Razvijenost i stanje kivija moraju biti takvi da im omogućuje:

— da podnesu prijevoz i rukovanje, i

— da na odredište stignu u zadovoljavajućem stanju.

B. **Minimalni zahtjevi zrelosti**

Plodovi kivija moraju biti zadovoljavajuće razvijeni i pokazivati zadovoljavajuću zrelost.

Da bi se ispunio ovaj zahtjev, plodovi moraju u trenutku pakiranja postići stupanj zrelosti od najmanje 6,2° Brixa ili sadržaj suhe tvari od 15 %, što dovodi do 9,5° Brixa kod ulaska u distribucijski lanac.

C. **Klasifikacija**

Plodovi kivija razvrstavaju se u tri klase kako je definirano u nastavku teksta:

i. *„Ekstra" klasa*

Plodovi kivija u ovoj klasi moraju biti vrhunske kakvoće. Moraju biti karakteristični za sortu.

Plod mora biti čvrst i meso mora biti posve zdravo.

Mora biti bez nedostataka, uz izuzetak vrlo neznatnih površinskih oštećenja, pod uvjetom da ona ne utječu na opći izgled ploda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju.

Omjer minimalnog/maksimalnog promjera ploda izmjereno na ekvatorijalnom dijelu ploda mora biti 0,8 ili više.

ii. *Klasa I.*

Plodovi kivija u ovoj klasi moraju biti dobre kakvoće. Moraju biti karakteristični za sortu.

Moraju biti čvrsti i meso mora biti posve zdravo.

Međutim, mogu se dopustiti manji nedostaci pod uvjetom da ne utječu na opći izgled ploda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— manje nepravilnosti oblika (ali bez ispupčenja i malformacija),

— manji nedostaci boje,

— neznatna površinska oštećenja kore, pod uvjetom da ukupna zahvaćena površina ne prelazi 1 cm^2,

— mali „šav Hayward" poput uzdužnih crta i bez ispupčenja.

Odnos minimalnog/maksimalnog promjera plodova izmjerenog na ekvatorijalnom dijelu ploda mora biti 0,7 ili više.

iii. *Klasa II.*

Ova klasa obuhvaća plodove kivija koji ne ispunjavaju zahtjeve za uvrštenje u više klase, ali ispunjavaju gore navedene minimalne zahtjeve.

Plodovi moraju biti dovoljno čvrsti i meso ploda ne smije imati nikakvih ozbiljnih oštećenja.

Dopušteni su sljedeći nedostaci pod uvjetom da plodovi kivija zadrže svoja bitna svojstva u pogledu kakvoće, očuvanja kakvoće i izgleda u pakiranju:

— manje nepravilnosti oblika,

— nedostaci boje,

— oštećenja kore poput malih zacijeljenih rezova ili ostruganog/ogrebenog tkiva, pod uvjetom da ukupna zahvaćena površina ne prelazi 2 cm^2,

— nekoliko izraženijih „šavova Hayward" s neznatnim ispupčenjem,

— neznatna natučenost.

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje prema težini ploda.

Minimalna težina za „Ekstra" klasu je 90 g, za klasu I. je 70 g, a za klasu II. je 65 g.

Da bi se osigurala ujednačenost, razlika u težini između plodova u svakom pakiranju ne smije prelaziti:

— 10 g za plodove težine do 85 g,

— 15 g za plodove težine između 85 g i 120 g,

— 20 g za plodove težine između 120 g i 150 g,

— 40 g za plodove težine 150 g ili više.

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište dopuštena su odstupanja kakvoće i veličine u svakoj partiji za plodove koji ne ispunjavaju zahtjeve naznačene klase.

A. **Dopuštena odstupanja kakvoće**

i. *„Ekstra" klasa*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 5 posto po broju ili težini plodova kivija koji ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase I. U okviru toga dopuštenog odstupanja dopušteno je ukupno najviše 0,5 posto plodova koji ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II.

ii. *Klasa I.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini plodova kivija koji ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru toga dopuštenog odstupanja dopušteno je ukupno najviše 1 posto plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili plodova načetih kvarenjem.

iii. *Klasa II.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini plodova kivija koji ne ispunjavaju zahtjeve te klase niti minimalne zahtjeve. U okviru toga dopuštenog odstupanja ukupno najviše 2 posto mogu sačinjavati plodovi načeti kvarenjem.

B. **Odstupanja veličine**

Za sve klase: dopušteno je odstupanje od 10 % po broju ili težini plodova kivija koji ne ispunjavaju zahtjeve minimalne veličine.

Međutim, kivi ne smije težiti manje od 85 g u „Ekstra" klasi, 67 g u klasi I. i 62 g u klasi II.

V. **ODREDBE O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaj svakog pakiranja mora biti ujednačen i mora sadržavati samo plodove kivija istoga podrijetla, sorte, kakvoće i veličine.

Vidljivi dio sadržaja pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupni sadržaj.

B. **Pakiranje**

Plodovi kivija moraju biti pakirani na takav način da je proizvod primjereno zaštićen.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru i naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu rabi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pojedinačno nalijepljene naljepnice na proizvod moraju biti takve da kad se odstrane, ne ostavljaju vidljiv trag ljepila, niti oštećenja kore.

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari.

VI. **PROPISI O OZNAČAVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti s:

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „Pakiratelj i/ili otprematelj” (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji, naznačeno u blizini s podatkom „Pakirano za:” ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju naljepnica mora sadržavati kodiranu oznaku za pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— „Kivi” i/ili „Actinida”, ako sadržaj nije vidljiv izvana.

— Naziv sorte (neobavezno);

C. **Podrijetlo proizvoda**

Zemlja podrijetla [1] i, neobvezno, područje u kojoj su uzgojeni ili državni, regionalni ili lokalni naziv mjesta;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa.

— Veličina izražena minimalnom i maksimalnom težinom ploda.

— Broj komada voća (neobavezno);

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci prema prvom podstavku ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju postaviti na natpisu na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

[1] Navodi se puni ili općenito upotrebljavani naziv.

DIO 4.: *TRŽIŠNI STANDARDA ZA ZELENU SALATU, KUDRAVU ENDIVIJU I ŠIROKOLISNU ENDIVIJU (BATAVIJU)*

I. **DEFINICIJA PROIZVODA**

Ovaj se standard primjenjuje na:

— salatu sorti (kultivara) uzgojenih od:

— *Lactuca sativa* L. var. *capitata* L. (salata glavatica uključujući i kristalku i „Iceberg" salatu),

— *Lactuca sativa* L. var. *longifolia* Lam. (cos ili salata romana),

— *Lactuca sativa* L. var. *crispa* L. (lisnata salata),

— križance tih sorti,

— kovrčastu endiviju sorti (kultivara) uzgojenih od *Cichorium endivia* L. var. *crispum* Lam., i

— širokolisnu endiviju (bataviju) (eskariol) sorti (kultivara) uzgojenih od *Cichorium endivia* L. var. *latifolium* Lam.

koja se isporučuje potrošačima svježa.

Ovaj se standard ne primjenjuje na plodove namijenjene industrijskoj preradi, proizvode prezentirane kao pojedinačni listovi ili zelenu salatu s korijenom i salate u posudama.

II. **ODREDBE O KAKVOĆI**

Ovim se standardom određuju zahtjevi kakvoće proizvoda, nakon pripreme i pakiranja.

A. **Minimalni zahtjevi**

U svim klasama, ovisno o posebnim odredbama za svaku klasu i dopuštenim odstupanjima, plodovi moraju biti:

— neoštećeni,

— zdravi; isključeni su plodovi načeti truljenjem ili kvarenjem što ih čini neprikladnima za potrošnju,

— čisti i očišćeni, tj. gotovo bez zemlje ili drugih supstrata, te gotovo bez ikakvih vidljivih stranih tvari,

— svježeg izgleda,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja uzrokovanih štetnicima,

— jedri (čvrsti),

— bez prorasta,

— normalne vanjske vlažnosti,

— bez ikakvog stranog mirisa i/ili okusa.

U slučaju salate dopuštena je blaga promjena boje u crvenkastu uzrokovana niskom temperaturom tijekom uzgoja, osim ako to ozbiljno ne utječe na izgled proizvoda.

Korijen mora biti odrezan u blizini osnove vanjskih listova i rez mora biti uredan.

Plod mora biti normalno razvijen. Razvijenost i stanje zrelosti plodova moraju biti takvi da im omoguće:

— da podnesu prijevoz i rukovanje, i

— da stignu na odredište u zadovoljavajućem stanju.

B. **Klasifikacija**

Plodovi se razvrstavaju u dvije klase definirane u nastavku teksta:

i. *Klasa I.*

Plodovi ove klase moraju biti dobre kakvoće. Moraju imati svojstva sorte i/ili trgovačkog tipa.

Plod također mora biti:

— dobro oblikovan,

— čvrst, uzimajući u obzir metode uzgoja i vrstu proizvoda,

— bez oštećenja ili kvarenja koji utječu na jestivost,

— bez oštećenja od mraza.

Salata glavatica mora imati jedno dobro oblikovano srce. Međutim, u slučaju salate glavatice uzgojene u zaštićenom prostoru, to srce može biti malo.

Cos salata mora imati srce, koje može biti malo.

Središte kovrčave endivije i širokolisne endivije (Batavije) mora biti žute boje.

ii. *Klasa II.*

U toj su klasi obuhvaćeni plodovi koji ne ispunjavaju zahtjeve za uvrštavanje u klasu I., ali ispunjavaju gore navedene minimalne zahtjeve.

Plod mora biti:

— razmjerno dobro oblikovan,

— bez oštećenja i kvarenja koji bi mogli ozbiljno utjecati na jestivost.

Dopušteni su sljedeći nedostaci pod uvjetom da plodovi zadrže svoja bitna svojstva u pogledu kakvoće, očuvanja kakvoće i izgleda u pakiranju:

— manji nedostaci boje,

— manja oštećenja uzrokovana štetnicima.

Salata glavatica mora imati srce, koje može biti malo. Međutim, u slučaju salate glavatice uzgojene u zaštićenom prostoru dopušten je nedostatak tog srca.

Cos salata može biti bez srca.

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje prema težini jedne jedinice.

Da bi se osigurala ujednačenost veličine, razlika u veličini plodova u jednom pakiranju ne smije prelaziti sljedeće granice:

(a) Salata

— 40 g - kad najlakša jedinica teži manje od 150 g po komadu,

— 100 g – kad najlakša jedinica teži između 150 g i 300 g po komadu,

— 150 g – kad najlakša jedinica teži između 300 g i 450 g po komadu,

— 300 g – kad najlakša jedinica teži više od 450 g po komadu;

(b) Kovrčava endivija i širokolisna endivija (Batavija)

— 300 g.

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište dopuštena su odstupanja od kakvoće i veličine u svakoj partiji za plodove koji ne ispunjavaju zahtjeve naznačene klase.

A. **Dopuštena odstupanja kakvoće**

i. *Klasa I.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru toga dopuštenog odstupanja dopušteno je ukupno najviše 1 posto plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili plodova zahvaćenih kvarenjem.

ii. *Klasa II.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve te klase niti minimalne zahtjeve. U okviru toga dopuštenog odstupanja ukupno najviše 2 posto mogu sačinjavati plodovi načeti kvarenjem.

B. **Odstupanja veličine**

Za sve klase: dopušteno je odstupanje od 10 % po broju plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve veličine.

V. **ODREDBE O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaj svakog pakiranja mora biti ujednačen i mora sadržavati samo plodove istoga podrijetla, sorte, kakvoće i veličine.

Međutim, mješavine različitih tipova zelene salate i/ili endivija od izrazito različitih sorti, trgovačkih tipova i/ili boja mogu se pakirati zajedno, pod uvjetom da su ujednačene kakvoće i, za svaku sortu, za svaki trgovački tip i/ili boju, istog podrijetla.

Vidljivi dio sadržaja pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupni sadržaj.

B. **Pakiranje**

Proizvodi moraju biti pakirani na takav način da je proizvod primjereno zaštićen. Oni moraju biti primjereno zapakirani vodeći računa o veličini i vrsti pakiranja, bez praznina ili gnječenja.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru i naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu rabi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari.

VI. **PROPISI O OZNAČAVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti s:

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „pakiratelj i/ili isporučitelj" (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji, naznačeno u blizini s podatkom „pakirano za:" ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju naljepnica mora sadržavati kodiranu oznaku za pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— „Salate", „salata puterica", „batavija", „salata kristalka (Iceberg)", „cos salata", „lisnata salata" (ili primjerice prema potrebi „Oak leaf", „Lollo bionda", „Lollo rossa"), „kovrčava endivija" ili „širokolisna endivija (batavija)" ili drugi nazivi ako sadržaj pakiranja nije vidljiv izvana.

— „Little gem" i prema potrebi sinonimi.

— Naznaka „uzgojeno u zaštićenom prostoru" ili odgovarajuća naznaka prema potrebi.

— Naziv sorte (neobvezno).

— naznaka „miješana salata/endivija" ili jednakovrijedan naziv u slučaju mješavina salata i/ili endivija izrazito različitih sorti, trgovačkih tipova i/ili boja. Ako proizvodi nisu vidljivi izvana, mora se navesti sorta, trgovački tip i/ili boja te količina svakog proizvoda u pakiranju;

C. **Podrijetlo proizvoda**

— Zemlja podrijetla [1] i, neobvezno, područje u kojoj su uzgojeni ili nacionalni, regionalni ili lokalni naziv mjesta.

— Za mješavine salata i/ili endivija izrazito različitih sorti, trgovačkih tipova i/ili boja različitog podrijetla, mora se naznačiti svaka zemlja podrijetla uz pojedini naziv sorte, trgovačkog tipa i/ili boje;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa.

— Veličina izražena minimalnom težinom po jedinici ili po broju komada;

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci prema prvom podstavku ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju postaviti na natpisu na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

[1] Navodi se puni ili općenito upotrebljavani naziv.

DIO 5.: *TRŽIŠNI STANDARD TA BRESKVE I NEKTARINE*

I. DEFINICIJA PROIZVODA

Ovaj se standard primjenjuje na breskve i nektarine uzgojene od *Prunus persica* Sieb. i Zucc., koje se isporučuje potrošačima svježe, uz izuzetak bresaka i nektarina za industrijsku preradu.

II. ODREDBE O KAKVOĆI

Ovim se standardom određuju zahtjevi kakvoće bresaka i nektarina, nakon pripreme i pakiranja.

A. Minimalni zahtjevi kakvoće

U svim klasama, ovisno o posebnim odredbama za svaku klasu i dopuštenim odstupanjima, breskve i nektarine moraju biti:

— neoštećene,

— zdrave: isključeni su plodovi načeti truljenjem ili kvarenjem, što ih čini neprikladnima za potrošnju,

— čiste, gotovo bez ikakve vidljive strane tvari,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja mesa ploda uzrokovanih štetnicima,

— bez puknuća u udubini oko peteljke,

— normalne vanjske vlažnosti,

— bez bilo kakvog stranog mirisa i/ili okusa.

— Razvijenost i stanje bresaka i nektarina moraju biti takvi da im omogućuje:

— da podnesu prijevoz i rukovanje, i

— da stignu na odredište u zadovoljavajućem stanju.

B. Zahtjevi zrelosti

Plodovi moraju biti dovoljno razvijeni i pokazivati zadovoljavajuću zrelost. Minimalna refraktometrička vrijednost mesa treba biti veća ili jednaka 8° Brixa.

C. Klasifikacija

Breskve i nektarine razvrstavaju se u tri klase, kako je definirano u nastavku teksta:

i. *„Ekstra" klasa*

Breskve i nektarine u ovoj klasi moraju biti vrhunske kakvoće. One moraju imati sva svojstva sorte.

Meso mora biti sasvim zdravo.

Mora biti bez nedostataka uz izuzetak vrlo neznatnih površinskih oštećenja, pod uvjetom da ona ne utječu na opći izgled ploda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju.

ii. *Klasa I.*

Breskve i nektarine u ovoj klasi moraju biti dobre kakvoće. Moraju biti karakteristične za sortu. Meso mora biti posve zdravo.

Međutim, mogu se dopustit manji nedostaci na kori, pod uvjetom da ne utječu na opći izgled ploda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— manje nepravilnosti oblika,

— manji nedostaci u razvijenosti,

— manji nedostaci boje,

— neznatna površinska natučenost kore, pod uvjetom da ukupna zahvaćena površina ne prelazi 1 cm^2,

— neznatna oštećenja kore koja se ne smiju protezati na više od:

— 1,5 cm^2 u dužinu kod nedostataka izduženog oblika,

— 1 cm^2 na ukupnoj površini kod ostalih nedostataka.

iii. *Klasa II.*

U ovoj klasi su obuhvaćene breskve i nektarine koje ne ispunjavaju zahtjeve za uvrštenje u više klase, ali ispunjavaju gore navedene minimalne zahtjeve.

Meso ne smije imati nikakvih ozbiljnih oštećenja. Dopušteni su sljedeći nedostaci pod uvjetom da breskve i nektarine zadrže svoja bitna svojstva u pogledu kakvoće, očuvanja kakvoće i izgleda u pakiranju:

— manje nepravilnosti oblika,

— manji nedostaci u razvijenosti, uključujući raspuknute koštice, pod uvjetom da je plod cijel i meso zdravo,

— nedostaci boje,

— natučenost koja može biti neznatno bezbojna i koja je manja od 2 cm^2 u ukupnoj površini,

— oštećenja kore koja se ne smiju protezati preko više od:

— 2,5 cm u dužini za nedostatke izduženog oblika,

— 2 cm^2 ukupne površine za sva ostala oštećenja.

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje maksimalnim promjerom ekvatorijalnog dijela ploda ili po komadu.

Minimalna veličina iznosi:

— 56 mm ili 85 g u klasi „Ekstra”,

— 51 mm ili 65 g u klasama I. i II. (ako je sortirano prema veličini).

Međutim, voće ispod 56 mm ili 85 g neće se stavljati na tržište u razdoblju od 1. srpnja do 31. listopada (sjeverna polutka) i od 1. siječnja do 30. travnja (južna polutka).

Sljedeće odredbe nisu obavezne za klasu II.

Da bi se osigurala ujednačenost u veličini, razlika u veličini između plodova u istom pakiranju ne smije prelaziti:

(a) Za voće sortirano prema promjeru:

— 5 mm za voće ispod 70 mm,

— 10 mm za voće od 70 mm i veće;

(b) Za voće sortirano prema težini:

— 30 g za voće do 180 g,

— 80 g za voće od 180 g i veće;

(c) Za voće sortirano po komadu, razlika u veličini mora biti u skladu s točkom (a) i (b).

Kod primjene kodne oznake veličine, moraju se poštovati vrijednosti iz sljedeće tablice.

	Kodna oznaka	Promjer		Masa	
		od (mm)	do (mm)	od (g)	do (g)
1	D	51	56	65	85
2	C	56	61	85	105
3	B	61	67	105	135
4	A	67	73	135	180
5	AA	73	80	180	220
6	AAA	80	90	220	300
7	AAAA	> 90		> 300	

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište dopuštena su odstupanja kakvoće i veličine u svakoj partiji za plodove koji ne ispunjavaju zahtjeve naznačene klase.

A. **Dopuštena odstupanja kakvoće**

i. *„Ekstra" klasa*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 5 posto po broju ili težini bresaka ili nektarina koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase I. U okviru toga dopuštenog odstupanja, dopušteno je ukupno najviše 0,5 posto plodova koji ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II.

ii. *Klasa I.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini bresaka ili nektarina koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru toga dopuštenog odstupanja, dopušteno je ukupno najviše 1 posto plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili plodova zahvaćenih kvarenjem.

iii. *Klasa II.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini bresaka ili nektarina koje ne ispunjavaju zahtjeve te klase niti minimalne zahtjeve. U okviru toga dopuštenog odstupanja ukupno najviše 2 posto može sačinjavati voće načeto kvarenjem.

B. **Odstupanja veličine**

Za sve klase (ako su sortirane): dopušteno je odstupanje od 10 posto po broju ili težini, bresaka ili nektarina koje ne ispunjavaju zahtjeve veličine.

V. **ODREDBE O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaj svakog pakiranja mora biti ujednačen i mora sadržavati samo breskve ili nektarine istoga podrijetla, sorte, kakvoće, stupnja zrelosti i veličine (ako je sortirano), a za klasu „ekstra" sadržaj mora također biti ujednačen po boji.

Vidljivi dio sadržaja pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupni sadržaj.

B. **Pakiranje**

Breskve i nektarine moraju biti pakirane na takav način da su plodovi primjereno zaštićeni.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru i naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu rabi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pojedinačno nalijepljene naljepnice na proizvod moraju biti takve da kad se odstrane, ne ostavljaju vidljiv trag ljepila, niti oštećenja kore.

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari.

VI. **PROPISI O OZNAČAVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti s:

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „pakiratelj i/ili isporučitelj" (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji, naznačeno u blizini s podatkom „pakirano za:" ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju naljepnica mora sadržavati kodiranu oznaku za pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— „Breskve" ili „Nektarine" ako sadržaj nije vidljiv izvana.

— Boja mesa.

— Naziv sorte (neobvezno);

C. **Podrijetlo proizvoda**

Zemlja podrijetla [1] i, neobvezno, područje u kojoj su uzgojeni ili nacionalni, regionalni ili lokalni naziv mjesta;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa.

[1] Navodi se puni ili općenito upotrebljavani naziv.

— Veličina (ako je sortirano) izražena minimalnim i maksimalnim promjerom (u mm) ili minimalnom i maksimalnom težinom (u g) ili kodnom oznakom veličine.

— broj komada (neobvezno);

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci prema prvom podstavku ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju postaviti na natpisu na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

DIO 6.: *TRŽIŠNI STANDARD ZA KRUŠKE*

I. **DEFINICIJA PROIZVODA**

Ovaj se standard primjenjuje na kruške sorti (kultivara) uzgojenih od *Pyrus communis* L. koje se isporučuju potrošaču svježe, isključujući kruške za industrijsku preradu.

II. **ODREDBE O KAKVOĆI**

Ovim se standardom određuju zahtjevi kakvoće krušaka, nakon pripreme i pakiranja.

A. **Minimalni zahtjevi**

U svim klasama, ovisno o posebnim odredbama za svaku klasu i dopuštenim odstupanjima, plodovi moraju biti:

— neoštećeni,

— zdravi; isključeni su plodovi načeti truljenjem ili kvarenjem što ih čini neprikladnima za potrošnju,

— čisti, gotovo bez ikakvih vidljivih stranih tvari,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja uzrokovanih štetnicima koja zahvaćaju meso,

— normalne vanjske vlažnosti,

— bez ikakvog stranog mirisa i/ili okusa.

Razvijenost i stanje zrelosti krušaka moraju biti takvi da im omoguće:

— da podnesu prijevoz i rukovanje, i

— da stignu na odredište u zadovoljavajućem stanju.

B. **Zahtjevi zrelosti**

Razvijenost i stanje zrelosti krušaka mora biti takvo da se mogu nastaviti procesi zrenja te dostignuti stupanj zrelosti potreban u vezi sa svojstvima sorte.

C. **Klasifikacija**

Kruške se razvrstavaju u tri dolje definirane klase:

i. *„Ekstra" klasa*

Kruške u toj klasi moraju biti vrhunske kakvoće. Moraju imati svojstva tipična za sortu ([1]).

([1]) U dodatku ovom standardu naveden je nepotpuni popis ljetnih sorti krušaka krupnog ploda.

Meso mora biti posve zdravo, a kora bez jače izražene hrapave rđavosti.

Ne smiju imati nikakve nesavršenosti uz izuzeće neznatnih površinskih nedostataka pod uvjetom da oni ne utječu na opći izgled ploda, kakvoću, zadržavanje kakvoće i izgled u pakiranju.

Peteljka mora biti cijela.

Kruške ne smiju imati zrnatu teksturu.

ii. *Klasa I.*

Kruške u toj klasi moraju biti dobre kakvoće. Moraju imati svojstva tipična za sortu ([1]).

Meso mora biti posve zdravo.

Međutim, mogu biti dopuštene sljedeće neznatne nesavršenosti, pod uvjetom da ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, zadržavanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— neznatna nepravilnost oblika,

— neznatan nedostatak u razvijenosti,

— neznatan nedostatak u obojenosti,

— vrlo neznatna hrapava rđavost,

— neznatno oštećenje kore koje ne smije biti veće od:

  — 2 cm u duljini za nedostatak izduženog oblika.

  — 1 cm^2 ukupne površine za druge nedostatke, uz izuzetak krastavosti (*Venturia pirina i V. inaequalis*) koja se ne smije protezati preko više od ukupno 0,25 cm^2;

— neznatna natučenost površine od najviše 1 cm^2.

Peteljka može biti malo oštećena.

Kruške ne smiju imati zrnatu strukturu.

iii. *Klasa II.*

U toj su klasi obuhvaćene kruške koje se ne kvalificiraju za uvrštenje u više klase, ali zadovoljavaju minimalne gore navedene zahtjeve.

Meso mora biti bez većih nedostataka.

Dopušteni su sljedeći nedostaci, pod uvjetom da kruške zadrže svoje osnovno svojstvo vezano uz kakvoću, zadržavanje kakvoće i izgled:

— nepravilnost oblika,

— nedostatak razvijenosti,

— nepravilna obojenost,

([1]) U dodatku ovom standardu naveden je nepotpuni popis ljetnih sorti krušaka krupnog ploda.

— neznatna hrapava rđavost

— nepravilnosti na kori koje ne smiju biti veće od:

— 4 cm u dužini za izduženi oblik,

— 2,5 cm^2 ukupne površine za ostale nepravilnosti uz izuzetak krastavosti (*Venturia pirina i V. inaequalis*) koja se ne smije protezati preko više od ukupno 1 cm^2 površine;

— Neznatna natučenost na površini od najviše 2 cm^2.

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje prema maksimalnom promjeru ekvatorijalnog dijela ili prema težini.

Minimalna veličina iznosi:

(a) Za plodove čija se veličina određuje prema promjeru:

	„ekstra”	klasa I.	klasa II.
Sorte velikog ploda	60 mm	55 mm	55 mm
Ostale sorte	55 mm	50 mm	45 mm

(b) Za plodove čija se veličina određuje prema težini:

	„ekstra”	klasa I.	klasa II.
Sorte velikog ploda	130 g	110 g	110 g
Ostale sorte	110 g	100 g	75 g

Za ljetne kruške uvrštene u Dodatak ovom standardu ne moraju se poštovati minimalne veličine.

Kako bi se osigurala ujednačenost veličine, razlika u veličini plodova u istom pakiranju ne smije prelaziti:

(a) Za plodove čija se veličina određuje prema promjeru:

— 5 mm za „Ekstra” klasu plodova i za klasu I. i II. plodova pakiranih u redove i slojeve.

— 10 mm za klasu I. plodova pakiranih u rasutom stanju u pakiranjima ili u prodajnim pakiranjima.

(b) Za plodove čija se veličina određuje prema težini:

— za „ekstra” klasu plodova i Klasu I. i II. plodova pakiranih u redove i slojeve:

Raspon (g)	Razlika u težini (g)
75–100	15
100–200	35
200–250	50
> 250	80

— za klasu I. plodova pakiranih u rasutom stanju u pakiranja ili prodajna pakiranja:

Raspon (g)	Razlika u težini (g)
75–100	25
100–200	50
> 200	100

Za klasu II. nema ograničenja veličine za plodove pakiranje u rasutom stanju u pakiranja ili prodajna pakiranja.

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište dopuštena su odstupanja kakvoće i veličine u svakoj partiji za plodove koji ne ispunjavaju zahtjeve naznačene klase.

A. **Dopuštena odstupanja kakvoće**

i. *„Ekstra" klasa*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 5 posto po broju ili težini krušaka koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase I. U okviru tog dopuštenog odstupanja dopušteno je ukupno najviše 0,5 posto plodova koji ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II.

ii. *Klasa I.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini krušaka koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru toga dopuštenog odstupanja dopušteno je ukupno najviše 1 posto plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili plodova zahvaćenih kvarenjem.

iii. *Klasa II.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini krušaka koje ne ispunjavaju zahtjeve klase niti minimalne zahtjeve. U okviru toga dopuštenog odstupanja dopušteno je ukupno najviše 2 posto plodova zahvaćenih kvarenjem.

B. **Odstupanja veličine**

Za sve klase: dopušteno je ukupno odstupanje od 10 posto po broju ili težini krušaka koje ne ispunjavaju zahtjeve veličine, uz maksimalne razlike od:

— 5 mm ispod minimalnog promjera,

— 10 g ispod minimalne težine.

V. **ODREDBE O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaj svakog pakiranja mora biti ujednačen i mora sadržavati samo kruške istoga podrijetla, sorte, kakvoće i veličine (ako je sortirano) i istog stupnja zrelosti.

Za „Ekstra" klasu ujednačenost se primjenjuje i na boju.

Međutim, mješavina krušaka izrazito različitih sorti može se zajedno pakirati u prodajna pakiranja, pod uvjetom da su ujednačene u kakvoći i, za svaku pojedinu sortu, po podrijetlu.

Vidljivi dio sadržaja pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupni sadržaj.

B. **Pakiranje**

Kruške moraju biti pakirane na takav način da su plodovi primjereno zaštićeni.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru i naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu rabi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pojedinačno nalijepljene naljepnice na proizvod moraju biti takve da kad se odstrane, ne ostavljaju vidljiv trag ljepila, niti oštećenja kore.

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari.

VI. **PROPISI O OZNAČAVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti;

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „Pakiratelj i/ili isporučitelj" (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji, naznačeno u blizini s podatkom „Pakirano za:" ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju naljepnica mora sadržavati kodiranu oznaku pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— „Kruške", ako sadržaj nije vidljiv izvana.

— Naziv sorte. Za mješavine krušaka izrazito različitih sorti nazivi raznih sorti;

C. **Podrijetlo proizvoda**

Zemlja podrijetla [1] i, neobvezno, područje u kojoj su uzgojeni ili državni, regionalni ili lokalni naziv mjesta. Za mješavine izrazito različitih sorti krušaka različitog podrijetla, naznaka svake zemlje podrijetla mora se navesti uz naziv pojedine sorte;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa.

— Veličina, ili za voće pakirano u redove i slojeve, broj komada.

— Ako je identifikacija prema veličini to se izražava:

(a) za plodove obuhvaćene pravilima ujednačenosti minimalnim i maksimalnim promjerima ili minimalnim i maksimalnim težinama;

[1] Navodi se puni ili općenito upotrebljavani naziv.

(b) za plodove koji nisu obuhvaćeni pravilima ujednačenosti, promjerom ili težinom najmanjeg ploda u pakiranju iza čega slijedi „i više” ili neki istoznačni izraz ili, prema potrebi, promjer ili težina najvećeg ploda u pakiranju;

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci prema prvom podstavku ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju postaviti na natpis na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

Dodatak

Kriteriji veličine za kruške

L = sorta krupnog ploda

SP = ljetna kruška za koju nije propisana minimalna veličina.

Neiscrpan popis sorti krupnog ploda i ljetnih sorti krušaka

Sorte s malim plodovima i druge sorte koje nisu uvrštene u ovaj popis mogu se stavljati na tržište tako dugo dok ispunjavaju zahtjeve veličine za druge sorte opisane u odjeljku III. ovog standarda.

Neke od sorti navedenih u nastavku teksta mogu se stavljati na tržište pod trgovačkim nazivima za koje je zatražena ili dobivena zaštićena oznaka u jednoj ili više država. U prvom i drugom stupcu sljedeće tablice nisu navedeni takvi trgovački nazivi. U trećem stupcu navedene su poznate zaštićene oznake samo kao informacija.

Sorta	Sinonimi	Trgovački nazivi	Veličina
Abbé Fétel	Abate Fetel		L
Abugo o Siete en Boca			SP
Aka			SP
Alka			L
Alsa			L
Amfora			L
Alexandrine Douillard			L
Bambinella			SP
Bergamotten			SP
Beurré Alexandre Lucas	Lucas		L
Beurré Bosc	Bosc. Beurré d'Apremont, Empereur Alexandre, Kaiser Alexander		L
Beurré Clairgeau			L
Beurré d'Arenberg	Hardenpont		L
Beurré Giffard			SP

Sorta	Sinonimi	Trgovački nazivi	Veličina
Beurré précoce Morettini	Morettini		SP
Blanca de Aranjuez	Aqua de Aranjuez, Espadona, Blanquilla		SP
Carusella			SP
Castell	Castell de Verano		SP
Colorée de Juillet	Bunte Juli		SP
Comice rouge			L
Concorde			L
Condoula			SP
Coscia	Ercolini		SP
Curé	Curato, Pastoren, Del cura de Ouro, Espadon de invierno, Bella de Berry, Lombardia de Rioja, Batall de Campana		L
D'Anjou			L
Dita			L
D. Joaquina	Doyennéde Juillet		SP
Doyenné d'hiver	Winterdechant		L
Doyenné du Comice	Comice, Vereinsdechant		L
Erika			L
Etrusca			SP
Flamingo			L
Forelle			L
Général Leclerc		Amber Grace	L
Gentile			SP
Golden Russet Bosc			L
Grand champion			L
Harrow Delight			L
Jeanne d'Arc			L
Joséphine			L
Kiefer			L
Klapa Milule			L
Leonardeta	Mosqueruela, Margallon, Colorada de Alcanadre, Leonarda de Magallon		SP

Sorta	Sinonimi	Trgovački nazivi	Veličina
Lombacad		Cascade	L
Moscatella			SP
Mramornaja			L
Mustafabey			SP
Packham's Triumph	Williams d'Automne		L
Passe Crassane	Passa Crassana		L
Perita de San Juan			SP
Pérola			SP
Pitmaston	Williams Duchesse		L
Précoce de Trévoux	Trévoux		SP
Président Drouard			L
Rosemarie			L
Santa Maria	Santa Maria Morettini		SP
Spadoncina	Agua de Verano, Agua de Agosto		SP
Suvenirs			L
Taylors Gold			L
Triomphe de Vienne			L
Vasarine Sviestine			L
Williams Bon Chrétien	Bon Chrétien, Bartlett, Williams, Summer Bartlett		L

DIO 7.: *TRŽIŠNI STANDARD ZA JAGODE*

I. **DEFINICIJA PROIZVODA**

Ovaj se standard primjenjuje na jagode sorti (kultivara) uzgojenih od vrste *Fragaria* L. koje se isporučuju potrošačima svježe, uz izuzetak jagoda za industrijsku preradu.

II. **ODREDBE O KAKVOĆI**

Ovim se standardom određuju zahtjevi kakvoće jagoda, nakon pripreme i pakiranja.

A. **Minimalni zahtjevi**

U svim klasama, ovisno posebnim odredbama za svaku klasu i dopuštenim odstupanjima, jagode moraju biti:

— neoštećene,

— zdrave; isključeni su plodovi načeti truljenjem ili kvarenjem što ih čini neprikladnima za potrošnju,

— čiste, gotovo bez ikakve vidljive strane tvari,

— svježeg izgleda, ali neoprane,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja uzrokovanih štetnicima,

— s čaškom (osim u slučaju divljih jagoda); čaška i peteljka (ako postoji) moraju biti svježe i zelene,

— normalne vanjske vlažnosti,

— bez ikakvog stranog mirisa i/ili okusa.

Jagode moraju biti dovoljno razvijene i pokazivati zadovoljavajuću zrelost. Razvijenost i stanje jagoda moraju biti takvi da im omogućuju:

— da podnesu prijevoz i rukovanje, i

— da stignu na odredište u zadovoljavajućem stanju.

B. **Klasifikacija**

Jagode se razvrstavaju u tri klase definirane u nastavku teksta:

i. *„Ekstra" klasa*

Jagode u ovoj klasi moraju biti vrhunske kakvoće. One moraju imati svojstva sorte.

Moraju biti sjajnog izgleda, ovisno o karakteristikama sorte.

Moraju biti bez zemlje.

Moraju biti bez nedostataka, uz izuzetak vrlo blagih površinskih oštećenja pod uvjetom da ona ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju.

ii. *Klasa I.*

Jagode ove klase moraju biti dobre kakvoće. Moraju biti karakteristične za sortu.

Međutim, mogu se dopustiti sljedeći neznatni nedostaci pod uvjetom da ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— manje nepravilnosti oblika,

— mala bijela mrlja, koja ne prelazi jednu desetinu ukupne površine ploda,

— neznatni površinski tragovi natučenosti.

Jagode moraju biti bez zemlje.

iii. *Klasa II.*

Ova klasa obuhvaća jagode koje ne ispunjavaju zahtjeve za uvrštavanje u više klase, ali ispunjavaju gore navedene minimalne zahtjeve.

Pod uvjetom da jagode zadrže svoje bitne karakteristike u pogledu kakvoće, očuvanja kakvoće i izgleda u pakiranju, dopušteni su sljedeći nedostaci:

— nepravilnosti oblika,

— bijela mrlja koja ne prelazi jednu petinu ukupne površine ploda,

— neznatna suha natučenost za koju ne postoji vjerojatnost da će se proširiti,

— neznatni tragovi zemlje.

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje maksimalnim promjerom ekvatorijalnog dijela.

Minimalne veličine iznose:

— 25 mm u „Ekstra" klasi,

— 18 mm u klasama I. i II.

Za šumske jagode nema minimalne veličine.

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište dopuštena su odstupanja kakvoće i veličine u svakoj partiji za plodove koji ne ispunjavaju zahtjeve naznačene klase.

A. **Dopuštena odstupanja kakvoće**

i. *„Ekstra" klasa*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 5 posto po broju ili težini jagoda koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase I. U okviru toga dopuštenog odstupanja dopušteno je ukupno najviše 0,5 posto plodova koji ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II.

ii. *Klasa I.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini jagoda koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru toga dopuštenog odstupanja, dopušteno je ukupno najviše 2 posto plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili plodova zahvaćenih kvarenjem.

iii. *Klasa II.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini jagoda koje ne ispunjavaju zahtjeve te klase niti minimalne zahtjeve. U okviru tog dopuštenog odstupanja ukupno najviše 2 posto mogu sačinjavati plodovi zahvaćeni kvarenjem.

B. **Odstupanja veličine**

Za sve klase: dopušteno je odstupanje od 10 posto po broju ili težini jagoda koje ne ispunjavaju zahtjeve veličine.

V. **ODREDBE O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaj svakog pakiranja mora biti ujednačen i mora sadržavati samo jagode istoga podrijetla, sorte, kakvoće.

U „ekstra" klasi, jagode, s izuzetkom šumskih jagoda, moraju biti posebno ujednačene i ispravne vezano uz stupanj zrelosti, boju i veličinu.

Vidljivi dio sadržaja pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupni sadržaj.

B. **Pakiranje**

Jagode moraju biti pakirane na takav način da su plodovi primjereno zaštićeni.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru i naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu rabi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari.

VI. **PROPISI O OZNAČAVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti:

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „pakiratelj i/ili isporučitelj" (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji, naznačeno u blizini s podatkom „Pakirano za:" ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju naljepnica mora sadržavati kodiranu oznaku za pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— „Jagode" ako sadržaj pakiranja nije vidljiv izvana.

— Naziv sorte (neobvezno);

C. **Podrijetlo proizvoda**

Zemlja podrijetla ([1]) i, neobvezno, područje u kojoj su uzgojene ili državni, regionalni ili lokalni naziv mjesta;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa;

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci prema prvom podstavku ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju postaviti na natpisu na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

DIO 8.: *TRŽIŠNI STANDARD ZA SLATKE PAPRIKE*

I. **DEFINICIJA PROIZVODA**

Ovaj se standard primjenjuje na paprike sorti ([2]) (kultivara) uzgojenih od vrste *Capsicum annum* L. koje se isporučuju potrošačima svježe, uz izuzetak paprika za industrijsku preradu.

II. **ODREDBE O KAKVOĆI**

Ovim se standardom određuju zahtjevi kakvoće za slatku papriku, nakon pripreme i pakiranja.

A. **Minimalni zahtjevi**

U svim klasama, ovisno o posebnim odredbama za svaku klasu i dopuštenim odstupanjima, slatka paprika mora biti:

— neoštećena,

— zdrava; isključeni su plodovi načeti truljenjem ili kvarenjem što ih čini neprikladnima za potrošnju,

— čista, gotovo bez ikakvih vidljivih stranih tvari,

— svježa po izgledu,

— čvrsta,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja uzrokovanih štetnicima koja zahvaćaju meso,

— bez oštećenja uzrokovanih niskom temperaturom ili mrazem,

— s peteljkom; peteljka mora biti glatko odrezana, a čaška mora biti nedirnuta,

— normalne vanjske vlažnosti,

— bez ikakvog stranog mirisa i/ili okusa.

Razvijenost i stanje zrelosti paprika moraju biti takvi da im omoguće:

— da podnesu prijevoz i rukovanje, i

— da stignu na odredište u zadovoljavajućem stanju.

([1]) Navodi se puni ili općenito upotrebljavani naziv.
([2]) Neke slatke paprike mogu imati ljuti okus.

B. **Klasifikacija**

Paprike se razvrstavaju u tri klase definirane u nastavku teksta:

i. *„Ekstra" klasa*

Slatka paprika u ovoj klasi mora biti vrhunske kakvoće. Ona mora imati svojstva sorte i/ili trgovačkog tipa.

Mora biti bez nedostataka, uz izuzetak vrlo neznatnih površinskih oštećenja pod uvjetom da ona ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju.

ii. *Klasa I.*

Paprike u ove klase moraju biti dobre kakvoće. Moraju biti karakteristične za sortu i/ili trgovački tip.

Međutim dopušteni su sljedeći neznatni nedostaci pod uvjetom da oni ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— neznatna nepravilnost oblika,

— neznatna srebrnasta obojenost ili oštećenje tripsama koja pokriva najviše 1/3 ukupne površine,

— neznatna oštećenja kože, poput:

— ožiljaka, ogrebotina, opaljenosti suncem, prignječenja i zacijeljene ozljede koje pokrivaju ukupno najviše 2 cm za oštećenja izduljenoga oblika i 1 cm^2 za druga oštećenja,

— osušene pukotine koje prekrivaju najviše 1/8 ukupne površine,

— neznatno oštećenje peteljke.

iii. *Klasa II.*

U ovoj su klasi obuhvaćene paprike koje ne ispunjavaju zahtjeve za uvrštavanje u više klase, ali ispunjavaju gore navedene minimalne zahtjeve.

Dopušteni su sljedeći nedostaci pod uvjetom da paprike zadrže svoje bitne karakteristike u pogledu kakvoće, očuvanja kakvoće i izgleda u pakiranju:

— nepravilnosti oblika,

— srebrnasta obojenost ili oštećenje tripsama koja pokriva najviše 2/3 ukupne površine,

— oštećenja kože, poput:

— ožiljaka, ogrebotina, opaljenosti suncem, prignječenja i zacijeljene ozljede koje pokrivaju ukupno najviše 4 cm u dužinu za oštećenja izduljenoga oblika i 2,5 cm^2 ukupne površine za druga oštećenja, ili

— osušene pukotine koje prekrivaju najviše 1/4 ukupne površine,

— oštećenje cvjetnog kraja do najviše 1 cm^2,

— smežuranost na najviše 1/3 površine,

— oštećenje peteljke i čaške pod uvjetom da je okolno meso ostalo netaknuto.

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje maksimalnim promjerom ekvatorijalnog dijela ili težinom. Kako bi se osigurala ujednačenost u veličini, razlika u veličini između plodova u istom pakiranju ne smije prelaziti:

(a) Za slatku papriku sortiranu prema promjeru:

— 20 mm;

(b) Za slatku papriku sortiranu prema težini:

— 30 g kad najveći plod teži 180 g ili manje,

— 40 g kad najmanji plod teži više od 180 g.

Dugoljaste paprike trebaju biti dovoljno ujednačene duljine.

Ujednačenost u duljini nije obavezna za Klasu II.

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište dopuštena su odstupanja kakvoće i veličine u svakoj partiji za plodove koji ne ispunjavaju zahtjeve naznačene klase.

A. **Dopuštena odstupanja kakvoće**

i. *„Ekstra" klasa*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 5 posto po broju ili težini slatkih paprika koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase I. U okviru toga odstupanja dopušteno je ukupno najviše 0,5 posto plodova koji ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II.

ii. *Klasa I.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini slatkih paprika koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru toga dopuštenog odstupanja, dopušteno je ukupno najviše 1 posto plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili plodova zahvaćenih kvarenjem.

iii. *Klasa II.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po broju ili težini slatkih paprika koje ne ispunjavaju zahtjeve te klase niti minimalne zahtjeve. U okviru toga dopuštenog odstupanja ukupno najviše 2 posto mogu sačinjavati plodovi načeti kvarenjem.

B. **Dopuštena odstupanja veličine**

Za sve klase (ako je sortirano prema veličini): dopušteno je odstupanje od 10 posto po broju ili težini, slatkih paprika koje ne ispunjavaju zahtjeve veličine.

V. **ODREDBE O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaj svakog pakiranja mora biti ujednačen i mora sadržavati samo slatke paprike istoga podrijetla, sorte ili trgovačkog tipa, kakvoće, veličine (ako je sortirano po veličini), a za klase „ekstra" i I. sadržaj mora biti po mogućnosti istoga stupnja zrelosti i boje.

Međutim, pakiranje može sadržavati mješavinu slatkih paprika izrazito različitih trgovačkih tipova i/ili boja pod uvjetom da su ujednačene kakvoće i u okviru svakog pojedinog trgovačkog tipa i/ili boje istoga podrijetla.

Vidljivi dio sadržaja pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupni sadržaj.

B. **Pakiranje**

Slatke paprike moraju biti pakirane na takav način da su plodovi primjereno zaštićeni.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru i naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu rabi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pojedinačno nalijepljene naljepnice na proizvod moraju biti takve da kad se odstrane, ne ostavljaju vidljiv trag ljepila, niti oštećenja kože.

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari.

VI. **PROPISI O OZNAČAVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti s:

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „Pakiratelj i/ili isporučitelj" (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji, naznačeno u blizini s podatkom „Pakirano za:" ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju naljepnica mora sadržavati kodiranu oznaku za pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— „Slatke paprike", ako sadržaj nije vidljiv izvana.

— „Miješane paprike" ili odgovarajući naziv, za mješavine izrazito različitih trgovačkih tipova i/ili boja slatkih paprika. Ako sadržaj nije vidljiv izvana, moraju se naznačiti trgovački tipovi i/ili boje paprika te njihove količine u pakiranju;

C. **Podrijetlo proizvoda**

Zemlja podrijetla ([1]) i, neobvezno, područje u kojoj su uzgojene ili državni, regionalni ili lokalni naziv mjesta.

Kod mješavina izrazito različitih trgovačkih tipova i/ili boja slatkih paprika različitih podrijetla, mora se staviti naznaka svake zemlje podrijetla uz naziv pojedinog trgovačkog tipa i/ili boje;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa.

— Veličina (ako su razvrstane po veličini) izražena minimalnim i maksimalnim promjerima ili minimalnim i maksimalnim težinama.

— Broj komada (neobavezno).

— „Ljuta" ili istoznačni izraz, prema potrebi;

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci prema prvom podstavku ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju postaviti na natpisu na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

DIO 9.: *TRŽIŠNI STANDARD ZA STOLNO GROŽĐE*

I. **DEFINICIJA PROIZVODA**

Ovaj se standard primjenjuje na stolno grožđe sorti (kultivara) uzgojenih od vrste *Vitis vinifera* L. koje se isporučuje potrošačima svježe, uz izuzetak stolnoga grožđa za industrijsku preradu.

([1]) Navodi se puni ili općenito upotrebljavani naziv.

II. **ODREDBE O KAKVOĆI**

Ovim se standardom određuju zahtjevi kakvoće stolnoga grožđa, nakon pripreme i pakiranja.

A. **Minimalni zahtjevi**

U svim klasama, ovisno o posebnim odredbama za svaku klasu i dopuštenim odstupanjima, grozdovi i bobice moraju biti:

— zdravi; isključeni su plodovi načeti truljenjem ili kvarenjem što ih čini neprikladnima za potrošnju,

— čisti, gotovo bez ikakvih vidljivih stranih tvari,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja uzrokovanih štetnicima,

— normalne vanjske vlažnosti,

— bez ikakvog stranog mirisa i/ili okusa.

Osim toga bobice moraju biti:

— neoštećene,

— dobro oblikovane,

— normalno razvijene.

Pigmentacija uzrokovana suncem nije oštećenje.

Razvijenost i stanje stolnoga grožđa moraju biti takvi da im omoguće:

— da podnesu prijevoz i rukovanje, i

— da stignu na odredište u zadovoljavajućem stanju.

B. **Zahtjevi zrelosti**

Sok dobiven od grožđa mora imati refrakcijsku vrijednost od najmanje:

— 12° Brixa za sorte Alphonse Lavallée, Cardinal i Victoria,

— 13° Brixa za sve druge sorte sa sjemenkama,

— 14° Brixa za sve sorte bez sjemenki.

Osim toga, sve sorte moraju imati zadovoljavajuće vrijednosti omjera šećera/kiselosti.

C. **Klasifikacija**

Stolno se grožđe razvrstava u dolje definirane tri klase:

i. *„Ekstra" klasa*

Stolno grožđe u ovoj klasi mora biti vrhunske kakvoće. Mora imati svojstva sorte, uzimajući u obzir područje uzgoja. Bobice moraju biti jedre, čvrsto srasle na grozdu, jednakomjerno raspoređene po grozdu i imati gotovo netaknut mašak.

Ne smije imati bilo kakve nedostatke, uz izuzetak neznatnih površinskih nedostataka pod uvjetom da oni ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgleda u pakiranju.

ii. *Klasa I.*

Stolno grožđe u toj klasi mora biti dobre kvalitete. Mora imati svojstva sorte uzimajući u obzir područje uzgoja. Bobice moraju biti jedre, čvrsto srasle na grozdu, i koliko je to moguće zadržati mašak. One mogu biti manje ujednačeno raspoređene na grozdu nego u „Ekstra" klasi.

Međutim, mogu se dopustiti sljedeći neznatni nedostaci pod uvjetom da ne utječu na opći izgled proizvoda, kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— manje nepravilnosti oblika,

— neznatni nedostaci boje,

— vrlo neznatna oštećenja uzrokovana suncem samo na površini kože.

iii. *Klasa II.*

U ovoj klasi je obuhvaćeno stolno grožđe koje ne zadovoljava uvjete za uvrštenje u više klase, ali ispunjava gore navedene minimalne zahtjeve.

Grozdovi mogu pokazivati manje nepravilnosti u obliku, razvoju i boji, pod uvjetom da one ne narušavaju bitne karakteristike te sorte, uzimajući u obzir područje uzgoja.

Bobice moraju biti dovoljno jedre i dovoljno čvrsto srasle na grozdu te, gdje je to moguće, još uvijek imati svoj mašak. Mogu biti manje ravnomjerno raspoređene duž grozda nego u klasi I.

Dopušteni su sljedeći nedostaci pod uvjetom da stolno grožđe zadrži svoje bitne karakteristike u pogledu kakvoće, očuvanja kakvoće i izgleda u pakiranju:

— nepravilnosti oblika,

— nedostaci boje,

— neznatna oštećenja uzrokovana suncem samo na površini kožice,

— neznatno nagnječenje,

— neznatna oštećenja kožice.

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje težinom grozda.

Minimalna težina grozda mora biti 75 g. Ova se odredba ne primjenjuje na pakiranja predviđena za jedan obrok.

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište dopuštena su odstupanja kakvoće i veličine u svakoj partiji za plodove koji ne ispunjavaju zahtjeve naznačene klase.

A. **Dopuštena odstupanja kakvoće**

i. *„Ekstra" klasa*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 5 posto po težini grozdova koji ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase I. U okviru toga dopuštenog odstupanja dopušteno je ukupno najviše 0,5 posto plodova koji ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II.

ii. *Klasa I.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po težini grozdova koji ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru toga dopuštenog odstupanja dopušteno je ukupno najviše 1 posto plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili plodova zahvaćenih kvarenjem.

iii. *Klasa II.*

Ukupno je dopušteno odstupanje od 10 posto po težini grozdova koji ne ispunjavaju zahtjeve te klase niti minimalne zahtjeve. U okviru toga dopuštenog odstupanja ukupno najviše 2 posto može sačinjavati voće načeto kvarenjem.

B. **Odstupanja od veličine**

Za sve klase: dopušteno je odstupanje od 10 posto, po težini, grozdova koji ne ispunjavaju zahtjeve veličine. Svako prodajno pakiranje može sadržavati jedan grozd težine manje od 75 g radi ujednačavanja težine pod uvjetom da grozd ispunjava sve zahtjeve pojedine klase.

V. **ODREDBE O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaj svakog pakiranja mora biti ujednačen i mora sadržavati samo grozdove istoga podrijetla, sorte, kakvoće i stupnja zrelosti.

U „ekstra" klasi grozdovi moraju biti primjereno ujednačeni prema veličini i boji.

Međutim, pakiranje može sadržavati mješavinu grožđa izrazito različitih sorti pod uvjetom da su ujednačene kakvoće i za svaku pojedinu sortu istog podrijetla.

Vidljivi dio pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupan sadržaj.

B. **Pakiranje**

Stolno grožđe mora biti pakirano na takav način da su plodovi primjereno zaštićeni.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru i naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu rabi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pojedinačno nalijepljene naljepnice na proizvod moraju biti takve da kad se odstrane, ne ostavljaju vidljiv trag ljepila, niti oštećenja kože.

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari, iako se kao oblik posebne opreme u pakiranju može ostaviti komadić vinove loze uz peteljku grozda dužine od najviše 5 cm.

VI. **PROPISI O OZNAČAVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti s:

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „Pakiratelj i/ili isporučitelj" (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji, naznačeno u blizini s podatkom „Pakirano za:" ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju naljepnica mora sadržavati kodiranu oznaku za pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— „Stolno grožđe" ako sadržaj nije vidljiv izvana.

— Naziv sorte. Za mješavinu stolnoga grožđa izrazito različitih sorti, nazivi različiti sorti;

C. **Podrijetlo proizvoda**

— Zemlja podrijetla ([1]) i, neobvezno, područje u kojoj su uzgojene ili državni, regionalni ili lokalni naziv mjesta.

— Za mješavine izrazito različitih sorti stolnoga grožđa različitog podrijetla, naznaka svake zemlje podrijetla mora se navesti uz naziv pojedine sorte;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa.

— „Grozdovi do 75 g predviđeni za jedan obrok”, prema potrebi;

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci prema prvom podstavku ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju postaviti na natpisu na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

Dodatak

Iscrpan popis sorti malih bobica

Sorta	Ostali nazivi pod kojima je sorta poznata
Admirable de Courtller	Admirable, Csiri Csuri
Albillo	Acerba, Albuela, Blanco Ribera, Cagalon
Angelo Pirovano	I. Pirovano 2
Annamaria	I. Ubizzoni 4
Baltali	
Beba	Beba de los Santos, Eva
Catalanesca	Catalanesa, Catalana, Uva Catalana
Chasselas blanc	Chasselas doré, Fendant, Franceset, Franceseta, Gutedel, Krachgutedel, White van der Laan
Chasselas rouge	Roter Gutedel
Chelva	Chelva de Cebreros, Guarena, Mantuo, Villanueva
Ciminnita	Cipro bianco
Clairette	Blanquette, Malvoisie, Uva de Jijona
Colombana bianca	Verdea, Colombana de Peccioli
Crimson Seedless	
Csaba gyngye	Cabski biser, Julski Muscat, Muscat Julius, Perle de Csaba, Perla di Csaba
Dawn seedless	
Dehlro	
Delizia di Vaprio	I. Pirovano 46 A

([1]) Navodi se puni ili općenito upotrebljavani naziv.

Sorta	Ostali nazivi pod kojima je sorta poznata
Eclipse Seedless	
Exalta	
Flame Seedless	Red Flame
Gros Vert	Abbondanza, St. Jeannet, Trionfo dell'Esposizione, Verdal, Trionfo di Gerusalemme
Jaoumet	Madeleine de St. Jacques, Saint Jaques
Madeleine	Angevine, Angevine Oberline, Madeleine Angevine Oberline, Republicain
Mireille	
Molinera	Besgano, Castiza, Molinera gorda
Moscato d'Adda	Muscat d'Adda
Moscato d'Amburgo	Black Muscat, Hambro, Hamburg, Hamburski Misket, Muscat d'Hambourg, Moscato Preto
Moscato di Terracina	Moscato di Maccarese
Muscat Seedless	
Muska	
Œillade	Black Malvoisie, Cinsaut, Cinsault, Ottavianello, Sinso
Panse precoce	Bianco di Foster, Foster's white, Sicilien
Perla di Csaba	Càbski Biser, Julski muskat, Muskat Julius, Perlede Csaba
Perlaut	
Perlette	
Pirobella	
Pizzutello bianco	Aetonychi aspro, Coretto, Cornichon blanc, Rish, Baba, Sperone di gallo, Teta di vacca
Precoce de Malingre	
Primus	I- Pirovano 7
Prunesta	Bermestia nera, Pergola rossa, Pergolese di Tivoli
Servant	Servan, Servant di Spagna
Sideritis	Sidiritis
Sultanines	Bidaneh, Kishmich, Kis Mis, Sultan, Sultana, Sultani, Cekirdesksiz, Sultanina bianca, Sultaniye, Thompson Seedless i mutacije
Sundance	
Sunred Seedless	
Szőlőskertek Királynője	Knigin der Weingärten, Szőlőskertek Királynője, muscotály, Szőlőskertek Királynéja, Rasaki ourgarias, Regina Villoz, Reina de las Vinas, Reine des Vignes, I. Mathiasz 140, Queen of the Vineyards, Regina dei Vigneti

Sorta	Ostali nazivi pod kojima je sorta poznata
Thompsom Seedless	
Valenci blanc	Valensi, Valency, Panse blanche
Valenci noir	Planta Mula, Rucial de Mula, Valenci Negro
Yapincak	

DIO 10.: *TRŽIŠNI STANDARD ZA RAJČICU*

I. **DEFINICIJA PROIZVODA**

Ovaj se standard primjenjuje na plodove rajčice sorti (kultivara) uzgojenih od *Solanum lycopersicum* L. koje se isporučuju potrošačima svježe, uz izuzetak rajčica za industrijsku preradu.

Rajčice se razvrstavaju u četiri trgovačka tipa:

— „okrugle”,

— „rebraste”,

— „duguljaste” ili „izdužene”,

— „trešnjar rajčice” (uključujući i „koktel” rajčice).

II. **ODREDBE O KAKVOĆI**

Ovim se standardom određuju zahtjevi kakvoće rajčice, nakon pripreme i pakiranja.

A. **Minimalni zahtjevi kakvoće**

U svim klasama, ovisno o posebnim odredbama za svaku klasu i dopuštenim odstupanjima, plodovi rajčice moraju biti:

— neoštećeni,

— zdravi: isključeni su plodovi načeti truljenjem ili kvarenjem što ih čini neprikladnima za potrošnju,

— čisti, gotovo bez ikakve vidljive strane tvari,

— svježi po izgledu,

— gotovo bez štetnika,

— gotovo bez oštećenja mesa ploda uzrokovanih štetnicima,

— normalne vanjske vlažnosti,

— bez bilo kakvog stranog mirisa i/ili okusa.

Kod grozdova rajčica stabljike moraju biti svježe, zdrave, čiste i bez listova i bilo kakve vidljive strane tvari.

Razvijenost i stanje rajčica moraju biti takvi da im omogućuje:

— da podnesu prijevoz i rukovanje, i

— da stignu na odredište u zadovoljavajućem stanju.

B. **Klasifikacija**

Plodovi rajčice razvrstavaju se u tri klase kako je definirano u nastavku teksta:

i. *„Ekstra” klasa*

Rajčica u toj klasi mora biti vrhunske kakvoće. Mora biti čvrsta i imati sva svojstva tipična za pojedinu sortu i/ili trgovački tip.

Boja u skladu sa stupnjem njihove zrelosti mora biti takva da ispunjava zahtjeve utvrđene u gore navedenom trećem stavku točke A.

Rajčica ne smije imati napukline i vidljiva zelena mjesta, uz izuzetak vrlo neznatnih površinskih nedostataka, pod uvjetom da oni ne utječu na opći izgled proizvoda, na kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju;

ii. *Klasa I.*

Rajčica u toj klasi mora biti dobre kakvoće. Mora biti razmjerno čvrsta i karakteristična za sortu i/ili trgovački tip.

Ne smije imati napukline i vidljiva zelena mjesta. Međutim, mogu se dopustiti sljedeći manji nedostaci pod uvjetom da ne utječu na opći izgled proizvoda, na kakvoću, očuvanje kakvoće i izgled u pakiranju:

— neznatne nepravilnosti u obliku i razvijenosti,

— neznatni nedostaci boje,

— neznatna oštećenja kožice,

— vrlo neznatna nagnječenja.

Osim toga, „rebraste” rajčice mogu pokazivati:

— zacijeljene pukotine dužine najviše od 1 cm,

— neznatne ožiljke,

— manja ispupčenja, ali ne i kutinizaciju,

— kutinizaciju stigme do 1 cm^2,

— neznatan ožiljak na cvatu izduljenog oblika (poput šava), ali ne dulji od dvije trećine najvećeg promjera ploda;

iii. *Klasa II.*

U toj je klasi rajčica koja ne ispunjava zahtjeve za uvrštenje u više klase, ali ispunjava gore navedene minimalne zahtjeve.

Ona mora biti razmjerno čvrsta (ali može biti nešto manje čvrsta nego u klasi I.) i ne smije pokazivati nezacijeljene pukotine.

Dopušteni su sljedeći nedostaci pod uvjetom da rajčica zadrži bitne karakteristike u pogledu kakvoće, očuvanja kakvoće i izgleda u pakiranju:

— nepravilnosti oblika i razvijenosti,

— nedostaci boje,

— oštećenja kožice ili nagnječenja, pod uvjetom da ozbiljnije ne utječu na plod,

— zacijeljene pukotine najviše 3 cm u dužini za okrugle, rebraste ili duguljaste rajčice.

Osim toga, „rebrasta” rajčica može pokazivati:

— izrazitije izrasline od onih dopuštenih u klasi I., ali bez izobličenja,

— ispupčenja,

— kutinizaciju stigme do 2 cm^2,

— neznatan ožiljak na cvatu izduljenog oblika (poput šava).

III. **ODREDBE O VELIČINI**

Veličina se određuje maksimalnim promjerom ekvatorijalnog dijela, masom ili po komadu.

Sljedeće se odredbe ne primjenjuju na grozdove rajčice i na „trešnjar rajčice" i neobavezne su za klasu II.

Da bi se osigurala ujednačenost, razlike u veličini između plodova u istom pakiranju ne smiju prelaziti:

(a) za rajčicu sortiranu prema promjeru:

— 10 mm, ako je promjer najmanjeg ploda (prema naznaci na pakiranju) najviše 50 mm,

— 15 mm, ako je promjer najmanjeg ploda (prema naznaci na pakiranju) najmanje 50 mm i najviše 70 mm,

— 20 mm, ako je promjer najmanjeg ploda (prema naznaci na pakiranju) najmanje 70 mm i najviše 100 mm,

— nema ograničenja za razliku u promjeru za plodove od 100 mm i iznad.

Ako se primjenjuju kodne oznake veličine, važe oznake veličine i razlike u promjeru prema sljedećoj tablici:

Kodna oznaka veličine	Promjer (mm)
0	≤ 20
1	> 20 ≤ 25
2	> 25 ≤ 30
3	> 30 ≤ 35
4	> 35 ≤ 40
5	> 40 ≤ 47
6	> 47 ≤ 57
7	> 57 ≤ 67
8	> 67 ≤ 82
9	> 82 ≤ 102
10	> 102

(b) Za rajčicu sortiranu prema težini ili po komadu, razlika u veličini mora biti u skladu s razlikom navedenom u točki (a).

IV. **ODREDBE O DOPUŠTENIM ODSTUPANJIMA**

U svim fazama stavljanja na tržište, dopuštena su odstupanja vezano uz kakvoću i veličinu u svakoj partiji za plodove koji ne ispunjavaju zahtjeve naznačene klase.

A. **Dopuštena odstupanja kakvoće**

i. *„Ekstra" klasa*

Dopušteno je ukupno odstupanje od 5 posto, po komadu ili težini, rajčica koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali koje ispunjavaju zahtjeve klase I. U okviru tog dopuštenog odstupanja ukupno najviše 0,5 posto smije se sastojati od plodova koji ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II.

ii. *Klasa I.*

Dopušteno je ukupno odstupanje od 10 posto, po komadu ili težini, rajčica koje ne ispunjavaju zahtjeve klase, ali koje ispunjavaju zahtjeve klase II. U okviru tog dopuštenog odstupanja ukupno najviše 1 posto smije se sastojati od plodova koji ne ispunjavaju zahtjeve kakvoće klase II. niti minimalne zahtjeve ili od plodova zahvaćenih kvarenjem. Za grozdove rajčica dopušteno je po komadu ili težini 5 posto plodova rajčice odvojenih od stabljike.

iii. *Klasa II.*

Dopušteno je ukupno odstupanje od 10 posto, po komadu ili težini, rajčica koje ne ispunjavaju zahtjeve klase niti minimalne zahtjeve. U okviru tog dopuštenog odstupanja ukupno najviše 2 posto smije se sastojati od plodova zahvaćenih kvarenjem. Za grozdove rajčica dopušteno je po komadu ili težini 10 posto plodova rajčice odvojenih od stabljike.

B. **Dopušteno odstupanje veličine**

Za sve klase dopušteno je odstupanje od 10 posto, po komadu ili težini, rajčica koje ne ispunjavaju zahtjeve klase vezano uz sortiranje po veličini.

V. **PROPISI O OPREMANJU**

A. **Ujednačenost**

Sadržaj svakog pakiranja mora biti ujednačen i sadržavati samo rajčice istog podrijetla, iste sorte ili trgovačkog tipa, kakvoće i veličine (ako su sortirane po veličini).

Zrelost i boja rajčica u „Ekstra" klasi i klasi I. mora biti praktički ujednačena. Osim toga, duljina „duguljastih" rajčica mora biti dovoljno ujednačena.

Međutim, mješavina plodova rajčice izrazito različitih boja, sorti i/ili trgovačkih tipova može se zajedno pakirati u pakiranje pod uvjetom da su ujednačeni po kakvoći i, za svaku pojedinu boju, sortu i/ili trgovački tip, po podrijetlu.

Vidljiv dio sadržaja pakiranja mora biti reprezentativan za cjelokupni sadržaj.

B. **Pakiranja**

Rajčica se mora pakirati tako da su plodovi primjereno zaštićeni.

Materijali koji se upotrebljavaju unutar pakiranja moraju biti čisti i takve kakvoće da ne uzrokuju vanjska ili unutarnja oštećenja proizvoda. Uporaba materijala, posebno trgovačkih specifikacija na papiru ili naljepnica sa žigom dopuštena je pod uvjetom da se za tekst ili naljepnicu rabi neotrovna tinta ili ljepilo.

Pakiranja moraju biti bez ikakvih stranih tvari.

VI. **PROPISI O OZNAČAVANJU**

Svako pakiranje mora na istoj strani imati, napisane čitljivim i neizbrisivim slovima, s vanjske strane vidljive, sljedeće podatke:

A. **Identifikacija**

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja.

Taj se podatak može zamijeniti s:

— za sva pakiranja, uz izuzetak zapakiranih pakiranja, sa službeno izdanim ili priznatim kodnim oznakama koje predstavljaju pakiratelja i/ili otprematelja, u blizini podatka „Pakiratelj i/ili isporučitelj" (ili odgovarajućom kraticom),

— samo za zapakirana pakiranja, s nazivom i adresom prodavatelja sa sjedištem u Uniji naznačeno u blizini s podatkom „Pakirano za:" ili istoznačnim podatkom. U tom slučaju oznaka mora sadržavati kodiranu oznaku za pakiratelja i/ili otprematelja. Prodavatelj je dužan dati sve informacije koje inspekcijsko tijelo smatra potrebnim u pogledu značenja te kodne oznake;

B. **Vrsta proizvoda**

— „Rajčice" ili „grozdovi rajčica" i trgovački tip ako sadržaj nije vidljiv izvana. Ti se podaci uvijek moraju navesti za „trešnjar" (ili „koktel") rajčice, bilo da su u grozdovima ili ne.

— „Mješavina rajčica", ili istoznačni izraz, za mješavine izrazito različitih sorti, trgovačkih tipova i/ili boja plodova rajčice. Ako plodovi nisu vidljivi izvana, mora se za svaki pojedini navesti boja, sorta ili trgovački tip i količina.

— Naziv sorte (neobvezno);

C. **Podrijetlo proizvoda**

Zemlja podrijetla ([1]) i, neobavezno, područje uzgoja, ili nacionalna, regionalna ili lokalna naznaka mjesta.

Kod mješavina izrazito različitih boja, sorti i/ili trgovačkih tipova rajčice različitih podrijetla, mora se staviti naznaka svake zemlje podrijetla uz naziv pojedine boje, sorte i/ili trgovačkog tipa;

D. **Trgovačke specifikacije**

— Klasa.

— Veličina (ako je sortirana po veličini) izražena minimalnim i maksimalnim promjerom;

E. **Službeni kontrolni žig (neobavezno)**

Na pakiranjima ne moraju biti podaci iz prvog podstavka ako oni sadrže prodajna pakiranja, koja su jasno vidljiva izvana i na svima su ti podaci. Na tim pakiranjima ne smiju biti oznake koje bi mogle zavaravati potrošače. Kad su ta pakiranja na paletama, podaci se moraju staviti na natpisu na vidljivom mjestu ili na najmanje dvije strane palete.

([1]) Navodi se pun naziv ili općenito korišten naziv.

PRILOG II.

UZORAK NAVEDEN U ČLANKU 12. STAVKU (1).

	Tržišni standard Europske unije za svježe voće i povrće Broj (odobrenog trgovca) Država članica

PRILOG III.

CERTIFIKAT O USKLAĐENOSTI S TRŽIŠNIM STANDARDIMA EUROPSKE UNIJE ZA SVJEŽE VOĆE I POVRĆE U SKLADU S ČLANCIMA 12., 13. I 14.

<table>
<tr><td colspan="2">1. Trgovac</td><td colspan="2">Certifikat o usklađenosti s tržišnim standardima Europske unije za svježe voće i povrće

Br. .....

(Ovaj je certifikat isključivo namijenjen za uporabu kontrolnim tijelima)</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">2. Pakiratelj naveden na pakiranju (osim ako nije trgovac)</td><td colspan="2">3. Kontrolno tijelo</td></tr>
<tr><td>4. Mjesto kontrole/ zemlja podrijetla (1)</td><td>5. Regija ili država odredišta</td></tr>
<tr><td colspan="2">6. Oznaka prijevoznog sredstva</td><td colspan="2">7.
☐ unutrašnje tržište
☐ uvoz
☐ izvoz</td></tr>
<tr><td>8. Pakiranja (broj i vrsta)

–

–</td><td>9. Vrsta proizvoda (sorta ako je predviđeno standardom)</td><td>10. Klasa kakvoće</td><td>11. Ukupna neto težina u kg</td></tr>
<tr><td colspan="4">12. U trenutku izdavanja ovog certifikata, gore naznačena pošiljka u skladu je s tržišnim standardima Europske unije na snazi.

.....

Predviđena carinarnica ..... Mjesto i datum izdavanja

Vrijedi do (datum): .....

.....

Potpisnik (ime velikim slovima):

Potpis ..... Pečat nadležnog tijela</td></tr>
<tr><td colspan="4">13. Napomene</td></tr>
</table>

(1) Ako se roba ponovno izvozi navesti podrijetlo u rubrici 9.

PRILOG IV.

TREĆE ZEMLJE U KOJIMA SU ODOBRENE KONTROLE USKLAĐENOSTI IZ ČLANKA 15. I PREDMETNI PROIZVODI

Zemlja	Proizvodi
Švicarska	Svježe voće i povrće, osim agruma
Maroko	Svježe voće i povrće
Južna Afrika	Svježe voće i povrće
Izrael	Svježe voće i povrće
Indija	Svježe voće i povrće
Novi Zeland	Jabuke, kruške i kivi
Senegal	Svježe voće i povrće
Kenija	Svježe voće i povrće
Turska	Svježe voće i povrće

PRILOG V.

METODE KONTROLE IZ ČLANKA 17. STAVKA 1.

Sljedeće metode kontrole temelje se na odredbama priručnika za provedbu kontrole kakvoće svježeg voća i povrća koji je donesen Programom za primjenu međunarodnih standarda za voće i povrće OECD-a.

1. DEFINICIJE

1.1. **Pakiranje**

Pojedinačno pakirani dio pojedine partije sa sadržajem. Pakiranje omogućuje lakše rukovanje i prijevoz određenog broja prodajnih upakiranih jedinica ili proizvoda pakiranih u rasutom stanju ili složenih, s ciljem izbjegavanja oštećenja zbog fizičkog rukovanja i prijevoza. Pojedino pakiranje može predstavljati i prodajno pakiranje. Cestovni, željeznički, brodski i zračni kontejneri ne smatraju se pakiranjima.

1.2. **Prodajno pakiranje**

Pojedinačno pakirani dio partije proizvoda sa sadržajem. Upakirano prodajno pakiranje predstavlja prodajnu jedinicu za krajnjeg potrošača ili potrošača na mjestu kupnje.

1.3. **Zapakirana pakiranja**

Zapakirana pakiranja su prodajna pakiranja koja prehrambeni proizvod potpuno ili tek djelomično obavijaju, ali na takav način da se njegov sadržaj ne može mijenjati bez otvaranja ili promjene pakiranja. Zaštitne folije koje prekrivaju pojedini proizvod ne smatraju se zapakiranim pakiranjem.

1.4. **Pošiljka**

Količina proizvoda koji pojedini trgovac prodaje ustanovljena u vrijeme kontrole i koja je navedena u popratnom dokumentu. Pošiljka se može sastojati od jednog ili nekoliko vrsta proizvoda, može sadržavati jedan ili veći broj partija svježeg, suhog ili osušenog voća i povrća.

1.5. **Partija**

Količina proizvoda koja, u vrijeme kontrole na pojedinom mjestu ima slične karakteristike vezano uz:

— pakiratelja i/ili isporučitelja,

— zemlju podrijetla,

— vrstu proizvoda,

— klasu proizvoda,

— veličinu (ako je proizvod sortiran prema veličini),

— sortu ili trgovački tip (prema odgovarajućim odredbama pojedinog standarda),

— tip pakiranja i prezentacija.

Međutim, ako je prilikom kontrole usklađenosti pošiljke iz točke 1.4 teško razlikovati različite partije i/ili nije moguća prezentacija pojedinačnih partija, sve partije jedne određene pošiljke mogu se tretirati kao jedna partija, ako su slične u odnosu na vrstu proizvoda, isporučitelja, zemlju podrijetla, klasu i sortu ili trgovački tip, i ako je tako predviđeno odgovarajućim tržišnim standardom.

1.6. **Kontrole uzorkovanjem**

Zbirni uzorci izuzeti privremeno od partije proizvoda u okviru kontrole usklađenosti.

1.7. **Primarni uzorak**

Pakiranje nasumično uzeto iz partije proizvoda u slučaju pakiranog proizvoda ili, u slučaju rasutih proizvoda (izravno utovarenih u prijevozno sredstvo ili njegov odjeljak), količina proizvoda nasumično uzeta s određenog mjesta partije proizvoda.

1.8. **Skupni uzorak**

Nekoliko pojedinačnih uzoraka za koje se pretpostavlja da su reprezentativni za partiju proizvoda tako da je njihova ukupna količina dovoljna za vrednovanje te partije proizvoda u pogledu ispunjavanja svih kriterija.

1.9. **Sekundarni uzorak**

Jednaka količina proizvoda nasumično uzeta od primarnog uzorka.

U slučaju pakiranih orašastih plodova sekundarni uzorak mora težiti između 300 g i 1 kg. Ako se primarni uzorak sastoji od pakiranja koja sadrže prodajna pakiranja, sekundarni uzorak se mora sastojati od jednog ili više prodajnih pakiranja čija je ukupna težina najmanje 300 g.

U slučaju drugih upakiranih proizvoda sekundarni uzorak se mora sastojati od 30 jedinica, ako je neto težina pakiranja 25 kg ili manja i ako to pakiranje ne sadrži prodajna pakiranja. U određenim slučajevima to znači da se mora provjeriti cjelokupni sadržaj tog pakiranja ako primarni uzorak ne sadrži više od 30 jedinica.

1.10. **Miješani uzorak (samo suhi i osušeni proizvodi)**

Miješani uzorak je mješavina, težine najmanje 3 kg, svih sekundarnih uzoraka uzetih od skupnoga uzorka proizvoda. Proizvodi u miješanom uzorku moraju biti ravnomjerno izmiješani.

1.11. **Reducirani uzorak**

Nasumično uzeta količina proizvoda iz skupnoga uzorka ili miješanog uzorka čija je veličina ograničena na minimalno potrebnu količinu, ali dovoljna za vrednovanje ispunjavanja određenih pojedinačnih kriterija.

Ako bi se postupcima kontrole uništio proizvod, veličina reduciranog uzorka ne smije prijeći 10 % skupnog uzorka ili, kod orašastih plodova u ljusci, 100 orašastih plodova uzetih iz miješanog uzorka. U slučaju malih suhih ili osušenih proizvoda (tj. kad 100 g obuhvaća više od 100 komada) reducirani uzorak ne smije prijeći 300 g.

Za vrednovanje ispunjavanja kriterija za stupanj razvijenosti i/ili zrelosti uzorak se sastavlja prema objektivnim metodama opisanima u Priručniku o objektivnim testovima za utvrđivanje kakvoće voća i povrća te suhih i osušenih proizvoda.

Nekoliko reduciranih uzoraka smije se uzeti iz skupnog ili miješanog uzorka kako bi se provjerila usklađenost partije proizvoda u odnosu na nekoliko različitih kriterija.

2. PROVEDBA KONTROLE USKLAĐENOSTI

2.1. **Opća napomena**

Kontrola usklađenosti se provodi vrednovanjem nasumično uzetih uzoraka s različitih mjesta partije koja se provjerava. Polazi se od pretpostavke da je kakvoća uzorka u načelu reprezentativna za kakvoću partije.

2.2. **Mjesto kontrole**

Kontrola usklađenosti može se provoditi u vrijeme pakiranja, na mjestu otpreme, za vrijeme prijevoza, na odredištu, u fazi veleprodaje i maloprodaje.

U slučajevima kad kontrolno tijelo ne provodi kontrolu usklađenosti u vlastitim prostorima, posjednik je dužan osigurati opremu kojom se omogućuje provedba kontrole usklađenosti.

2.3. **Identifikacija partija i/ili dobivanje općeg dojma o pošiljci**

Identifikacija partija provodi se na temelju njihovih oznaka ili drugih kriterija, kao što su podaci utvrđeni u okviru Direktive Vijeća 89/396/EEZ [1]. Kad se pošiljka sastoji od nekoliko partija potrebno je da inspektor dobije opći dojam o toj pošiljci na temelju popratne dokumentacije ili deklaracija o toj pošiljci. Inspektor potom utvrđuje do koje su mjere prezentirane partije u skladu s podacima u tim dokumentima.

[1] SL L 186, 30.6.1989., str. 21.

Ako se proizvodi moraju utovariti ili su već utovareni na neko prijevozno sredstvo, za identifikaciju te pošiljke služi registracijski broj toga vozila.

2.4. **Prezentacija proizvoda**

Inspektor odlučuje koja se pakiranja moraju provjeriti. Gospodarski subjekt prezentira proizvod i to prezentacijom skupnog uzorka i pružanjem svih podataka potrebnih za identifikaciju pošiljke ili partije proizvoda.

Ako je zatražen reducirani ili sekundarni uzorak, inspektor određuje koji će se uzorci uzeti iz skupnog uzorka.

2.5. **Fizička kontrola robe**

— Provjera ambalaže i opremanja:

Ambalaža, uključujući i materijal koji se koristi unutar pakiranja, ispituje se na prikladnost i čistoću prema odredbama odgovarajućeg tržišnog standarda. To se provodi na temelju primarnih uzoraka za pakirane proizvode, a u svim ostalim slučajevima na temelju prijevoznog sredstva. Ako su dopuštene samo određene vrste ambalaže ili opremanja, inspektor provjerava jesu li ona korištena.

— Provjera oznaka:

Inspektor provjerava jesu li oznake proizvoda u skladu s mjerodavnim tržišnim standardom. To obuhvaća provjeru točnosti oznake i/ili do koje se mjere ona mora izmijeniti.

U slučaju pakiranih proizvoda provjera se provodi na temelju primarnih uzoraka, a u svim ostalim slučajevima na temelju dokumenata pričvršćenih na palete ili prijevozno sredstvo.

Voće i povrće pojedinačno umotano u plastičnu foliju ne smatra se zapakiranim prehrambenim proizvodima, u smislu Direktive Europskog parlamenta i Vijeća 2000/13/EZ i ne treba se nužno označavati u skladu s tržišnim standardima. U takvim slučajevima plastični omot se smatra jednostavnom zaštitom za osjetljive proizvode.

— Provjera usklađenosti proizvoda:

Inspektor određuje veličinu skupnog uzorka tako da se može procijeniti partija proizvoda. Inspektor nasumično odabire pakiranja koja će se ispitati ili u slučaju rasutih plodova, mjesta u partiji na kojima će se uzeti pojedinačni uzorci.

Potrebno je pripaziti kako bi se osiguralo da uzorkovanje ne utječe na kakvoću proizvoda.

Oštećena pakiranja ne smiju se koristiti kao dio skupnog uzorka. Ona se izdvajaju te mogu prema potrebi biti predmet zasebnog ispitivanja i posebnog izvještaja.

Skupni se uzorak mora sastojati od sljedećih minimalnih količina kadgod se neka partija proizvoda proglasi nezadovoljavajućom ili ako se mora ispitati mogućnost neusklađenosti proizvoda s tržišnim standardom:

Pakirani proizvodi	
Broj pakiranja u partiji	Broj pakiranja koji se uzima (primarni uzorci)
Do 100	5
Od 101 do 300	7
Od 301 do 500	9
Od 501 do 1 000	10
Više od 1 000	15 (najmanje)

Proizvodi u rasutom stanju (utovareni izravno na transportno sredstvo ili njegov odjeljak)	
Količina partije u kg ili broj svežnjeva u partiji	Količina primarnog uzorka u kg ili broj svežnjeva
Do 200	10
Od 201 do 500	20
Od 501 do 1 000	30
Od 1 001 do 5 000	60
Više od 5 000	100 (najmanje)

U slučaju voća i povrća u rasutom stanju (više od 2 kg po jedinici) primarni uzorci moraju obuhvatiti najmanje pet jedinica. U slučaju partija koje se sastoje od manje od 5 pakiranja ili koje teže manje od 10 kg kontrola će obuhvatiti cjelokupnu partiju.

Ako inspektor ustanovi da nakon inspekcije ne može donijeti odluku, poduzima se još jedna fizička kontrola, a o ukupnom se rezultatu izvještava kao o prosjeku dvaju provjera.

2.6. **Kontrola proizvoda**

U slučaju pakiranih proizvoda primarni se uzorci koriste za provjeru općeg izgleda proizvoda, opremljenosti, čistoće pojedinih pakiranja i obilježavanja. U svim drugim slučajevima te se kontrole poduzimaju na temelju partije ili prijevoznog sredstva.

Za kontrolu usklađenosti proizvod se u cijelosti vadi iz pakiranja. Inspektor smije od toga odustati samo ako se uzorkovanje temelji na miješanom uzorku.

Kontrola ujednačenosti, minimalnih zahtjeva, klasa kakvoće i veličine provodi se na temelju skupnog uzorka ili na temelju miješanog uzorka, uzimajući u obzir brošure s objašnjenjima objavljene Programom za primjenu međunarodnih standarda za voće i povrće OECD-a.

Kad se ustanove nepravilnosti, inspektor utvrđuje procentualni udjel proizvoda koji nisu usklađeni sa standardom po broju ili po težini.

Vanjske se nepravilnosti provjeravaju na temelju skupnog ili miješanog uzorka. Određeni kriteriji o stupnju razvijenosti i/ili zrelosti ili postojanju odnosno nepostojanju unutarnjih nedostataka mogu se provjeriti na temelju reduciranih uzoraka. Provjera na temelju reduciranog uzorka primjenjuje se posebno kod kontrola kojima se uništava trgovinska vrijednost proizvoda.

Kriteriji o stupnju razvijenosti i/ili zrelosti provjeravaju se na temelju instrumenata i metoda predviđenih s tim ciljem u odgovarajućim tržišnim standardima ili u skladu s Priručnikom o objektivnim testovima za određivanje kakvoće voća i povrća i suhih i osušenih proizvoda.

2.7. **Izvještaji o rezultatima kontrole**

Prema potrebi, ispostavljaju se dokumenti navedeni u članku 14.

Ako su ustanovljene nepravilnosti koje dovode do neusklađenosti, o tim se nepravilnostima i o utvrđenom postotku, kao i o razlozima neusklađenosti pismenim putem obavješćuje trgovac ili njegov zastupnik. Ako se proizvod može uskladiti sa standardom promjenom oznake, o tome se mora obavijestiti trgovac ili njegov zastupnik.

Ako su u pojedinom proizvodu utvrđene nepravilnosti, mora se navesti procentualni udjel za koji je ustanovljeno da nije u skladu sa standardom.

2.8. **Smanjenje vrijednosti na temelju kontrola usklađenosti**

Nakon kontrole usklađenosti skupni ili miješani uzorak stavlja se na raspolaganje gospodarskom subjektu ili njegovom zastupniku.

Kontrolno tijelo nije dužno vratiti dijelove skupnog ili miješanog uzorka koji su uništeni prilikom kontrola usklađenosti.

PRILOG VI.

PRERAĐENI PROIZVODI IZ ČLANKA 50. STAVKA 3.

Kategorija	Oznaka KN	Opis
Voćni sokovi	ex 2009	Voćni sokovi, uz izuzetak soka grožđa i mošta od grožđa podrubrika 2009 61 i 2009 69, soka od banana podrubrike ex 2009 80 i koncentriranih sokova, neprovrelih i koji ne sadrže alkohol, s ili bez dodatka šećera ili drugih sladila. Koncentrirani voćni sokovi su voćni sokovi u okviru rubrike ex 2009 dobiveni fizičkim oduzimanjem najmanje 50 % sadržaja vode, u pakiranjima neto sadržaja od najmanje 200 kg.
Koncentrat rajčice	ex 2002 90 31 ex 2002 90 91	Koncentrat rajčice sa sadržajem suhe tvari od najmanje 28 % u neposrednim pakiranjima neto sadržaja od najmanje 200 kg.
Smrznuto voće i povrće	ex 0710	Povrće (sirovo ili kuhano na pari ili vrenjem u vodi) smrznuto, uz izuzetak kukuruza šećerca podrubrike 0710 40 00, maslina podrubrike 0710 80 10 i plodova vrste *Capsicum* ili vrste *Pimenta* podrubrike 0710 80 59.
	ex 0811	Voće i orasi, sirovo ili kuhano na pari ili vrenjem u vodi, smrznuto, bez dodatka šećera ili drugog sladila, uz izuzetak smrznutih banana koje spadaju u podrubriku ex 0811 90 95.
	ex 2004	Ostalo povrće pripremljeno ili konzervirano na drugi način osim octom ili octenom kiselinom, smrznuto, osim proizvoda rubrike 2006, uz izuzetak kukuruza šećerca (*Zea mays* var. *Saccharata*) podrubrike ex 2004 90 10, maslina podrubrike ex 2004 90 30 i krumpira pripremljenog ili konzerviranog u obliku brašna, grisa ili pahuljica podrubrike 2004 10 91.
Konzerve voća i povrća	ex 2001	Povrće, voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka, pripremljeni ili konzervirani octom ili octenom kiselinom, uz izuzetak: — plodova vrste *Capsicum* osim slatke paprike ili ljute paprike podrubrike 2001 90 20, — kukuruza šećerca (*Zea mays* var. *Saccharata*) podrubrike 2001 90 30, — jama, slatkog krumpira i sličnih jestivih dijelova biljaka koje sadržavaju 5 % ili više sadržaja škroba podrubrike 2001 90 40, — srca palme podrubrike 2001 90 60, — maslina podrubrike 2001 90 65, — listova vinove loze, izdanaka hmelja i drugih jestivih dijelova biljaka koji potpadaju u podrubriku ex 2001 90 97.
	ex 2002	Rajčica pripremljena ili konzervirana na drugi način osim octom ili octenom kiselinom, uz izuzetak gore opisanog koncentrata rajčice podrubrika ex 2002 90 31 i ex 2002 90 91.
	ex 2005	Ostalo povrće pripremljeno ili konzervirano na drugi način osim octom ili octenom kiselinom, ne smrznuto, drukčije od proizvoda rubrike 2006 uz izuzetak maslina podrubrike 2005 70, kukuruza šećerca (*Zea mays* var. *Saccharata)* podrubrike 2005 80 00 i plodova vrste *Capsicum,* osim slatke paprike ili ljute paprike podrubrike 2005 99 10 i krumpira pripremljenog ili konzerviranog u obliku brašna, grisa ili pahuljica podrubrike 2005 20 10.
	ex 2008	Voće, orašasti plodovi i drugi jestivi dijelovi biljaka, pripremljeni ili konzervirani na drugi način, bilo da sadrže ili ne sadrže dodatak šećera ili drugog sladila ili alkohol, koji nisu negdje drugdje navedeni ili obuhvaćeni, uz izuzetak: — kikiriki maslaca podrubrike 2008 11 10,

Kategorija	Oznaka KN	Opis
		— drugih orašastih plodova, pripremljenih ili konzerviranih na drugi način, bilo da sadrže ili ne sadrže dodatak šećera ili drugog sladila, koji nisu negdje drugdje navedeni ili obuhvaćeni, podrubrike ex 2008 19, — srca palme podrubrike 2008 91 00, — kukuruza podrubrike 2008 99 85, — jama, slatkog krumpira i sličnih jestivih dijelova biljaka koje sadržavaju 5 % ili više sadržaja škroba podrubrike 2008 99 91, — listova vinove loze, izdanaka hmelja i drugih jestivih dijelova biljaka koji potpadaju u podrubriku ex 2008 99 99, — mješavina banana pripremljenih ili konzerviranih na drugi način podrubrika ex 2008 92 59, ex 2008 92 78, ex 2008 92 93 i ex 2008 92 98, — banane pripremljene ili konzervirane na drugi način podrubrika ex 2008 99 49, ex 2008 99 67 i ex 2008 99 99.
Gljive u konzervama	2003 10	Gljive vrste *Agaricus* pripremljene ili konzervirane na drugi način osim octom ili octenom kiselinom.
Voće privremeno konzervirano u salamuri	ex 0812	Voće i orašasti plodovi privremeno konzervirani u salamuri, ali u tom stanju neprikladni za izravnu potrošnju, osim privremeno konzerviranih banana koje potpadaju u podrubriku ex 0812 90 98.
Suho voće	ex 0813	Voće, osušeno, uz izuzetak onog rubrika 0801 do 0806.
	0804 20 90	Suhe smokve.
	0806 20	Suho grožđe.
	ex 2008 19	Ostali orašasti plodovi, pripremljeni ili konzervirani na drugi način, bilo da sadrže ili ne sadrže dodatak šećera ili drugog sladila, koji nisu negdje drugdje navedeni ili obuhvaćeni, osim tropskih vrsta orašastih plodova i njihovih mješavina.
Druge prerađevine voća i povrća		Prerađevine voća i povrća na popisu u Prilogu I dijelu X. Uredbi (EZ) br. 1234/2007, različito od proizvoda navedenim u gornjim kategorijama.
Prerađeno aromatsko bilje	ex 0910	Osušena majčina dušica (timijan).
	ex 1211	Bosiljak, matičnjak, metvica, mravinac (origano/divlji mažuran), ružmarin, kadulja, osušeni, bilo rezani ili cijeli, izmrvljeni ili mljeveni.
Prah paprike	ex 0904	Paprika vrste *Piper*; osušeni, izmrvljeni ili mljeveni plodovi vrste *Capsicum* ili vrste *Pimenta*, uz izuzetak slatkih paprika koje potpadaju u podrubriku 0904 20 10.

PRILOG VII.

STRUKTURA I SADRŽAJ NACIONALNE STRATEGIJE ZA ODRŽIVE OPERATIVNE PROGRAME IZ ČLANKA 55. STAVKA 1.

1. Trajanje nacionalne strategije

Utvrđuje država članica.

2. Analiza stanja s obzirom na prednosti i nedostatke te potencijal za razvoj, strategija odabrana za njihovo svladavanje i obrazloženje odabranih prioriteta u skladu s članku 103.f stavku 2. točkama (a) i (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

2.1. Analiza stanja

Opis trenutačnog stanja u sektoru voća i povrća korištenjem brojčano iskazanih podataka, ukazivanjem na prednosti i nedostatke, različitosti, potrebe i nedostatke i potencijal za razvoj na temelju relevantnih osnovnih pokazatelja utvrđenih u Prilogu VIII. i drugih relevantnih dodatnih pokazatelja. Ovaj opis odnosi se najmanje na:

— uspješnost sektora voća i povrća, uključujući ključne tokove: prednosti i nedostatke sektora, također s obzirom na konkurentnost, te potencijal za razvoj proizvođačkih organizacija,

— djelovanje na okoliš (utjecaji/pritisci i koristi) proizvodnje voća i povrća, uključujući glavne tokove.

2.2. Odabrana strategija za suočavanje s prednostima i nedostacima

Opis najvažnijih područja u kojima se očekuje da bi interventne mjere donijele maksimalnu dodanu vrijednost:

— značaj ciljeva utvrđenih u operativnim programima i s njima povezanih očekivanih rezultata i ostvarenja u odnosu na utvrđene (prioritetne) potrebe te stupanj do kojeg se oni realno mogu postići,

— unutarnja usklađenost strategije i postojanje zajedničkih uzajamno poticajnih međudjelovanja te odsutnost mogućih nesuglasica i suprotnosti između operativnih ciljeva raznih odabranih djelatnosti,

— komplementarnost i podudarnost odabranih aktivnosti, također i s drugim nacionalnim ili regionalnim aktivnostima i posebno s aktivnostima koje se sufinanciraju kroz fondove Unije, a prije svega s mjerama ruralnog razvoja,

— očekivani rezultati i učinak s obzirom na osnovno stanje i njihov doprinos ciljevima Unije.

2.3. Učinak prethodnih operativnih programa (ako je dostupno)

Opis, prema potrebi, učinaka operativnih programa provedenih posljednjih godina. Sažetak dostupnih rezultata.

3. Ciljevi operativnih programa i instrumenti, pokazatelji uspješnosti u skladu s člankom 103.f stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Opis vrsta aktivnosti odabranih kao prihvatljive za potporu (nepotpuni popis) i naznaka ciljeva koji se žele postići, provjerljivih ciljeva i pokazatelja koji omogućuju vrednovanje napredovanja u ostvarivanju ciljeva, učinkovitosti i djelotvornosti.

3.1. Zahtjevi za sve ili za nekoliko određenih vrsta aktivnosti

Kriteriji i administrativne odredbe donesene kako bi se osiguralo da određene aktivnosti, odabrane kao prihvatljive za potporu nisu ujedno potpomognute drugim, s tim ciljem predviđenim instrumentima poljoprivredne politike, a posebno potporom za ruralni razvoj.

Provedba učinkovite zaštite primjenom članka 103.c stavka 5. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 s ciljem zaštite okoliša od mogućih povećanih pritisaka zbog ulaganja za koja se dobiva potpora u okviru operativnih programa te kriteriji prihvatljivosti utvrđeni primjenom članka 103.f stavka 1. te Uredbe kako bi se osigurala usklađenost ulaganja na pojedinačnim gospodarstvima, koja dobivaju potporu u okviru operativnih programa, s ciljevima utvrđenim u članku 191. Ugovora i u Šestom akcijskom programu Zajednice za zaštitu okoliša.

3.2. Posebne informacije potrebne za pojedine vrste aktivnosti (ispunjava se samo za vrste odabranih aktivnosti)

Potrebni su sljedeći posebni podaci za predviđene aktivnosti:

3.2.1. Aktivnosti usmjerene na planiranje proizvodnje (nepotpun popis)

3.2.1.1. Stjecanje dugotrajne materijalne imovine (proizvodnih sredstava)

— vrste ulaganja prihvatljive za potporu (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— drugi oblici stjecanja prihvatljivi za potporu (npr. najam, *leasing*) (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.1.2. Ostale aktivnosti

— opis vrsta aktivnosti prihvatljivih za potporu,

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.2. Aktivnosti usmjerene na poboljšanje ili održanje kakvoće proizvoda (nepotpun popis)

3.2.2.1. Stjecanje dugotrajne materijalne imovine

— vrste ulaganja prihvatljive za potporu (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— drugi oblici stjecanja prihvatljivi za potporu (npr. najam, *leasing*) (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.2.2. Druge aktivnosti

— opis vrste aktivnosti prihvatljivih za potporu,

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.3. Aktivnosti usmjerene na poboljšanje plasmana na tržište (nepotpun popis)

3.2.3.1. Stjecanje dugotrajne materijalne imovine

— vrste ulaganja prihvatljive za potporu (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— drugi oblici stjecanja prihvatljivi za potporu (npr. najam, *leasing*) (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.3.2. Ostale vrste djelatnosti uključujući mjere u vezi s promicanjem i izvještavanjem, osim mjera za sprečavanje krize i upravljanje krizom

— opis vrsta aktivnosti prihvatljivih za potporu,

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.4. Istraživanje i eksperimentalna proizvodnja (nepotpun popis)

3.2.4.1. Stjecanje dugotrajne materijalne imovine

— vrste ulaganja prihvatljive za potporu (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— drugi oblici stjecanja prihvatljivi za potporu (npr. najam, *leasing*) (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.4.2. Druge vrste aktivnosti

— opis vrsta aktivnosti prihvatljivih za potporu,

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.5. Vrste mjera izobrazbe (koje nisu u vezi sa sprečavanjem krize i upravljanjem krizom) i aktivnosti usmjerene na poboljšanje pristupa savjetodavnim službama (nepotpun popis)

— opis vrsta aktivnosti prihvatljivih za potporu (uključujući vrste izobrazbe i/ili pitanja obuhvaćena savjetodavnom službom),

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.6. Mjere za sprečavanje krize i upravljanje krizom

— opis vrsta mjera prihvatljivih za potporu,

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.7. Vrste aktivnosti zaštite okoliša (nepotpun popis)

— potvrda da aktivnosti zaštite okoliša, odabrane kao prihvatljive za potporu, ispunjavaju zahtjeve utvrđene u drugom podstavku članka 103.c stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007,

— potvrda da potpora za prihvatljive mjere za zaštitu okoliša ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 103.c stavku 3. četvrtom podstavku Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

3.2.7.1. Stjecanje dugotrajne materijalne imovine

— vrste ulaganja prihvatljive za potporu (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— drugi oblici stjecanja prihvatljivi za potporu npr. najam, *leasing* (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.7.2. Ostale vrste aktivnosti

— popis aktivnosti zaštite okoliša prihvatljivih za potporu,

— opis vrsta aktivnosti prihvatljivih za potporu, uključujući posebnu obavezu ili obaveze koje one povlače za sobom, njihovu opravdanost utemeljenu na očekivanom utjecaju na okoliš primjerenom potrebama i prioritetima zaštite okoliša,

— iznosi potpore, ako je relevantno,

— kriteriji doneseni za izračun iznosa potpore.

3.2.8. Druge vrste aktivnosti (nepotpun popis)

3.2.8.1. Stjecanje dugotrajne materijalne imovine

— vrste ulaganja prihvatljive za potporu (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— drugi oblici stjecanja prihvatljivi za potporu npr. najam, *leasing* (uključujući vrstu dotične dugotrajne materijalne imovine),

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

3.2.8.2. Ostale aktivnosti

— opis drugih vrsta aktivnosti prihvatljivih za potporu,

— detalji o uvjetima prihvatljivosti za potporu.

4. Imenovanje nadležnih tijela i odgovornih tijela

Nacionalno tijelo koje imenuje država članica, odgovorno za upravljanje, nadzor i vrednovanje nacionalne strategije.

5. Opis sustava nadzora i vrednovanja

Sustavi se ustrojavaju na temelju zajedničkog popisa pokazatelja provedbe navedenog u Prilogu VIII. Ako se smatra korisnim, u nacionalnoj se strategiji utvrđuju dodatni pokazatelji koji odražavaju nacionalne i/ili regionalne potrebe, uvjete i ciljeve koji su specifični za nacionalne operativne programe.

5.1. Vrednovanje operativnih programa i obaveze o izvještavanju za proizvođačke organizacije u skladu s člankom 103.f stavkom 2. točkama (d) i (e) Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

Opis zahtjeva za nadzor i vrednovanje kao i za postupke u vezi s operativnim programima, uključujući i obaveze o izvještavanju za proizvođačke organizacije.

5.2. Nadzor i vrednovanje nacionalne strategije

Opis zahtjeva za nadzor i procjenu i postupke u vezi s nacionalnom strategijom.

PRILOG VIII.

Popis zajedničkih pokazatelja učinkovitosti iz članka 59. točke (a), članka 96. stavka 3. točke (a) i članka 125. stavka 2.

U sustavu zajedničkih pokazatelja učinkovitosti, u vezi s mjerama koje poduzimaju proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija i njihovi članovi u okviru operativnih programa, nisu nužno uzeti u obzir svi faktori koji mogu nastupiti i utjecati na proizvodnju, rezultate i učinke operativnog programa. U tom kontekstu, informacije dobivene na temelju zajedničkih pokazatelja provedbe treba tumačiti u svjetlu kvantitativnih i kvalitativnih informacija u vezi s drugim ključnim čimbenicima koji određuju uspješnost ili neuspješnost provedbe programa.

1. ZAJEDNIČKI POKAZATELJI KOJI SE ODNOSE NA FINANCIJSKU PROVEDBU (POKAZATELJI ULAGANJA) (GODIŠNJI)

Mjera	Vrsta aktivnosti	Pokazatelji ulaganja (godišnje)
Aktivnosti usmjerene na planiranje proizvodnje	a) Kupovina dugotrajne imovine (proizvodnih sredstava) b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing* c) Druge aktivnosti	Troškovi (EUR)
Aktivnosti usmjerene na poboljšanje ili održanje kakvoće proizvoda	a) Kupovina dugotrajne imovine b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing* c) Druge aktivnosti	Troškovi (EUR)
Aktivnosti usmjerene na poboljšanje plasmana na tržište	a) Kupovina dugotrajne imovine b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing* c) Promotivne aktivnosti i aktivnosti informiranja (koje se ne odnose na sprečavanje krize i upravljanje krizom) d) Druge aktivnosti	Troškovi (EUR)
Istraživanje i eksperimentalna proizvodnja	a) Kupovina dugotrajne imovine b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing* c) Druge aktivnosti	Troškovi (EUR)
Aktivnosti izobrazbe (koje se ne odnose na sprečavanje krize i upravljanje krizom) i/ili aktivnosti usmjerene na promicanje pristupa savjetodavnim službama	Na temelju glavnih obuhvaćenih područja: a) Organska proizvodnja b) Integrirana proizvodnja ili integrirano suzbijanje štetočina c) Druga pitanja zaštite okoliša d) Sljedivost e) Kakvoća proizvoda, uključujući ostatke (rezidue) pesticida f) Ostala pitanja	Troškovi (EUR)

Mjera	Vrsta aktivnosti	Pokazatelji ulaganja (godišnje)
Mjere za sprečavanje krize i upravljanje krizom	a) Povlačenje s tržišta b) Zelena žetva ili neubiranje voća i povrća c) Aktivnosti promicanja i informiranja d) Aktivnosti izobrazbe e) Osiguranje ljetine f) Potpora za administrativne troškove za osnivanje uzajamnih fondova	Troškovi (EUR)
Aktivnosti zaštite okoliša	a) Kupovina dugotrajne imovine b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing* c) Druge aktivnosti 1. Proizvodnja i. Organska proizvodnja ii. Integrirana proizvodnja iii. Racionalnije korištenje i/ili upravljanje vodom, uključujući štednju vode i odvodnju iv. Aktivnosti očuvanja tla (npr. radne metode za sprečavanje/smanjenje erozije tla, zeleni pokrivač, konzervativna zemljoradnja, malčiranje (prekrivanje zaštitnim nastorom) v. aktivnosti za stvaranje ili održavanje staništa pogodnih za bioraznolikost (npr. močvarnih staništa) ili očuvanje krajolika, uključujući očuvanje povijesnih obilježja (npr. kamenih zidina, terasa, šumaraka) vi. aktivnosti vezano uz štednju energije vii. aktivnosti vezano uz smanjenje proizvodnje otpada i poboljšanje gospodarenja otpadom viii. Ostale aktivnosti 2. Prijevoz 3. Plasman na tržište	Troškovi (EUR)
Ostale aktivnosti	a) Kupovina dugotrajne imovine b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing* c) Druge aktivnosti	Troškovi (EUR)

2. ZAJEDNIČKI POKAZATELJI PROIZVODNJE (GODIŠNJI)

Mjera	Vrsta aktivnosti	Pokazatelji ulaganja (godišnje)
Aktivnosti usmjerene na planiranje proizvodnje	a) Kupovina dugotrajne imovine (proizvodnih sredstava)	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima Ukupna vrijednost ulaganja (EUR) (1)
	b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing*	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima
	c) Ostale aktivnosti	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima
Aktivnosti usmjerene na poboljšanje ili održanje kakvoće proizvoda	a) Kupovina dugotrajne imovine (proizvodnih sredstava)	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima Ukupna vrijednost ulaganja (EUR) (1)
	b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing*	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima
	c) Ostale aktivnosti	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima
Aktivnosti usmjerene na poboljšanje plasmana na tržište	a) Kupovina dugotrajne imovine (proizvodnih sredstava)	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima Ukupna vrijednost ulaganja (EUR) (1)
	b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing*	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima
	c) Promotivne aktivnosti i aktivnosti informiranja (koje se ne odnose na sprečavanje krize i upravljanje krizom)	Broj poduzetih aktivnosti (2)
	d) Ostale aktivnosti	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima

Mjera	Vrsta aktivnosti	Pokazatelji ulaganja (godišnje)
Istraživanje i eksperimentalna proizvodnja	a) Kupovina dugotrajne imovine (proizvodnih sredstava)	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima Ukupna vrijednost ulaganja (EUR) ([1])
	b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing*	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima
	c) Ostale aktivnosti	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima ([3]) Broj određenih hektara ([4])
Aktivnosti izobrazbe (koje se ne odnose na sprečavanjem krize i upravljanja krizom) i/ili aktivnosti usmjerene na promicanje pristupa savjetodavnim službama	Na temelju glavnih obuhvaćenih područja:	Broj dana izobrazbe koju su prošli sudionici
	a) Organska proizvodnja b) Integrirana proizvodnja ili integrirano suzbijanje štetočina c) Druga pitanja zaštite okoliša d) Sljedivost e) Kakvoća proizvoda, uključujući ostatke (rezidue) pesticida f) Ostala pitanja	Broj gospodarstava koja se koriste savjetodavnim službama ([5])
Mjere za sprečavanje i upravljanje krizom	a) povlačenje s tržišta;	Broj poduzetih aktivnosti ([6])
	b) zelena žetva ili neubiranje voća i povrća;	Broj poduzetih aktivnosti ([7])
	c) aktivnosti promicanja i informiranja;	Broj poduzetih aktivnosti ([2])
	d) aktivnosti izobrazbe;	Broj dana izobrazbe koju su prošli sudionici
	e) osiguranje ljetine;	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima
	f) potpora za administrativne troškove za osnivanje uzajamnih fondova.	Broj poduzetih aktivnosti ([8])

Mjera	Vrsta aktivnosti	Pokazatelji ulaganja (godišnje)
Aktivnosti zaštite okoliša	a) Kupovina dugotrajne imovine ([9])	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima Ukupna vrijednost ulaganja (EUR) ([2])
	b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing* ([10])	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima
	c) Druge aktivnosti 1. Proizvodnja i. Organska proizvodnja ii. Integrirana proizvodnja iii. Racionalnije korištenje i/ili upravljanje vodom, uključujući štednju vode i odvodnju iv. Aktivnosti očuvanja tla (npr. radne metode za sprečavanje/smanjenje erozije tla, zeleni pokrivač, konzervativna zemljoradnja, malčiranje (prekrivanje zaštitnim nastorom) v. Aktivnosti za stvaranje ili održavanje staništa pogodnih za bioraznolikost (npr. močvarna staništa) ili očuvanje krajolika, uključujući očuvanje povijesnih obilježja (npr. kamenih zidina, terasa, šumaraka) vi. Aktivnosti vezano uz štednju energije vii. Aktivnosti vezano uz smanjenje proizvodnje otpada i poboljšanje gospodarenja otpadom viii. Ostale aktivnosti	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima Broj određenih hektara
	2. Prijevoz 3. Plasman na tržište	Količine stavljene na tržište
Ostale aktivnosti	a) Kupovina dugotrajne imovine (proizvodnih sredstava)	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima Ukupna vrijednost ulaganja (EUR) ([1])
	b) Drugi oblici nabave dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing*	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima
	c) Ostale aktivnosti	Broj gospodarstava koja sudjeluju u aktivnostima

([1]) Ispunjava se samo za godinu kad je uložen kapital.
([2]) Svaki dan pojedine promotivne kampanje računa se kao jedna aktivnost.
([3]) Samo kad se aktivnosti odnose na eksperimentalnu proizvodnju na parcelama koje pripadaju gospodarstvima članovima.
([4]) Samo kad se aktivnosti odnose na eksperimentalnu proizvodnju na parcelama koje pripadaju gospodarstvima članovima i/ili proizvođačkoj organizaciji.
([5]) Bez obzira na izvor savjeta (tj. kroz savjetodavnu službu koju je razvila proizvođačka organizacija (OP) ili vanjske službe) i specifična pitanja na koja se savjetovanje odnosi.
([6]) Povlačenje s tržišta istog proizvoda u različitim razdobljima godine i povlačenje s tržišta različitih proizvoda računaju se kao različite aktivnosti. Svaka radnja povlačenja s tržišta pojedinog proizvoda računa se kao jedna aktivnost.
([7]) Zelena berba i neubiranje različitih proizvoda računaju se kao različite aktivnosti. Zelena berba i neubiranje istog proizvoda računaju se kao jedna radnja, bez obzira koliko dana one traju, broj gospodarstava koja sudjeluju i broj parcela ili broj određenih hektara.
([8]) Radnje vezane uz osnivanje raznih uzajamnih fondova računaju se kao različite aktivnosti.
([9]) Uključujući neproduktivna ulaganja povezana s ispunjenjem obveza preuzetih u okviru drugih aktivnosti zaštite okoliša.
([10]) Uključujući druge oblike stjecanja dugotrajne imovine povezane s ispunjenjem obaveza preuzetih u okviru drugih aktivnosti zaštite okoliša.

3. ZAJEDNIČKI POKAZATELJI REZULTATA

Napomena: Pokazatelji rezultata navode se tek nakon što su vrednovani.

Mjera	Pokazatelj rezultata (mjerenje)
Aktivnosti usmjerene na planiranje proizvodnje	Promjena ukupne količine proizvodnje stavljene na tržište (u tonama) Promjena vrijednosti jedinice proizvodnje stavljene na tržište (EUR/kg)
Aktivnosti usmjerene na poboljšanje ili održavanje kakvoće proizvoda	Promjena ukupne količine proizvodnje stavljene na tržište koja ispunjava zahtjeve posebnog „sustava kakvoće” (u tonama) ([1]) Promjena vrijednosti jedinice proizvodnje stavljene na tržište (EUR/kg) Procijenjeni učinak na troškove proizvodnje (EUR/kg)
Aktivnosti usmjerene na poboljšanje plasmana na tržište	Promjena ukupne količine proizvodnje stavljene na tržište (u tonama) Promjena vrijednosti jedinice proizvodnje stavljene na tržište (EUR/kg)
Istraživanje i eksperimentalna proizvodnja	Broj novih tehnika, postupaka i/ili proizvoda usvojenih od početka provedbe operativnog programa
Aktivnosti izobrazbe (koje nisu u vezi sa sprečavanjem i upravljanjem krizom i/ili aktivnosti usmjerene na promicanje pristupa savjetodavnim službama	Broj osoba koje su završile cjelokupan program izobrazbe Broj gospodarstava koje se koriste uslugama savjetodavne službe
Mjere za sprečavanje i upravljanje krizom	
a) povlačenje s tržišta	Ukupna količina proizvodnje pogođena povlačenjem s tržišta (u tonama)
b) zelena berba ili neubiranje voća i povrća	Ukupna površina pogođena zelenom berbom ili neubiranjem (ha)
c) promicanje i informiranje	Procijenjena promjena količine proizvodnje stavljene na tržište u odnosu na proizvode za koje se provode aktivnosti promicanja i informiranja (u tonama)
d) aktivnosti izobrazbe	Broj osoba koje su završile cijeli program izobrazbe/aktivnosti
e) osiguranje ljetine	Ukupna vrijednost osiguranog rizika (u EUR)
f) potpora za administrativne troškove za osnivanje uzajamnih fondova	Ukupna vrijednost osnovanog uzajamnog fonda (u EUR)

Mjera	Pokazatelj rezultata (mjerenje)
Aktivnosti za zaštitu okoliša	
a) Kupovina dugotrajne imovine ([2])	Procijenjena promjena godišnje potrošnje mineralnih gnojiva po hektaru, prema vrsti gnojiva (N i P_2O_3) (u tonama po hektaru)
b) Drugi oblici stjecanja dugotrajne imovine, uključujući najam, zakup i *leasing* ([3])	Procijenjena promjena godišnje potrošnje vode/hektaru (m^3/ha)
c) Ostale aktivnosti	Procijenjena promjena godišnje potrošnje energije prema izvoru i vrsti goriva (litara/m^3/Kwh po toni proizvodnje stavljene na tržište)
1) Proizvodnja	Procijenjena promjena godišnje količine proizvedenog otpada (tona po toni proizvodnje stavljene na tržište) Procijenjena promjena godišnje potrošnje ambalaže (tona po toni proizvodnje stavljene na tržište)
2) Prijevoz	Procijenjena promjena godišnje potrošnje energije prema izvoru i vrsti goriva (litara/m^3/Kwh po toni proizvodnje stavljene na tržište)
3) Plasman na tržište	Procijenjena promjena godišnje količine proizvedenog otpada (tona po toni proizvodnje stavljene na tržište) Procijenjena promjena godišnje potrošnje ambalaže (tona po toni proizvodnje stavljene na tržište)
Ostale aktivnosti	Promjena ukupne količine proizvodnje stavljene na tržište (u tonama) Promjena vrijednosti po jedinici proizvodnje stavljene na tržište (EUR/kg) Procijenjeni učinak na troškove proizvodnje (EUR/kg)

Napomene: Polazišna točka za promjene je stanje na početku provedbe programa

([1]) Zahtjevi „kakvoće" u vezi s time sastoje se od detaljnih obaveza koje se odnose na metode proizvodnje: (a) čije ispunjavanje nadzire neovisno kontrolno tijelo; i (b) kojih je rezultat konačni proizvod: i. čija je kakvoća znatno iznad uobičajenih trgovačkih standarda u odnosu na javno zdravlje, zdravlje bilja ili standarde zaštite okoliša; i ii. koji odgovara trenutačnim i predvidivim tržišnim mogućnostima. Predlaže se da glavni tipovi „sustava kakvoće" obuhvaćaju sljedeće: (a) certificiranu organsku proizvodnju; (b) zaštićene zemljopisne oznake i zaštićene oznake izvornosti; (c) certificiranu integriranu proizvodnju; (d) privatne certificirane sustave kakvoće proizvoda.

([2]) Uključujući neproduktivna ulaganja povezana s ispunjenjem obaveza preuzetih u okviru drugih aktivnosti zaštite okoliša.

([3]) Uključujući druge oblike nabave dugotrajne imovine povezane s ispunjenjem obaveza preuzetih u okviru aktivnosti zaštite okoliša.

4. ZAJEDNIČKI POKAZATELJI UČINKA

Napomena: Pokazatelji učinka navode se samo ako je učinak vrednovan.

Mjera	Opći ciljevi	Pokazatelji učinka (mjerenje)
Aktivnosti usmjerene na planiranje proizvodnje	Poboljšanje konkurentnosti Povećanje privlačnosti učlanjenja u organizaciju proizvođača	Procijenjena promjena ukupne vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište (u EUR) Promjena ukupnog broja proizvođača voća i povrća koji su aktivni članovi [1] proizvođačke organizacije/udruženja proizvođačkih organizacija (PO/UPO) (broj) Promjena ukupne površine pod voćem i povrćem koju obrađuju dotični članovi PO/UPO (ha)
Aktivnosti usmjerene na poboljšanje ili održanje kakvoće proizvoda		
Aktivnosti usmjerene na poboljšanje plasmana na tržište		
Istraživanje i eksperimentalna proizvodnja		
Aktivnosti izobrazbe (koje se ne odnose na sprečavanje i upravljanje krizom) i/ili aktivnosti usmjerene na promicanje pristupa savjetodavnim službama		
Mjere sprečavanja i upravljanja krizom		
Aktivnosti zaštite okoliša	Održavanje i zaštita okoliša:	
	— Tlo	Nije definirano
	— Kakvoća vode	Procijenjena promjena ukupne potrošnje mineralnoga gnojiva, prema vrsti gnojiva (N i P_2O_3) (u tonama)
	— Održivo korištenje vodnih resursa	Procijenjena promjena ukupne potrošnje vode (m^3)
	— Staništa i bioraznolikost	Nije definirano
	— Krajolik	Nije definirano
	— Ublažavanje klimatskih promjena	Procijenjena ukupna potrošnja energije, prema izvoru energije ili vrsti goriva (litara/m^3/Kwh)
	— Smanjenje otpada	Procijenjena promjena ukupne količine proizvedenog otpada (u tonama) Procijenjena promjena u potrošnji ambalaže (u tonama)
Ostale aktivnosti	Poboljšanje konkurentnosti Povećanje privlačnosti učlanjenja u organizaciju proizvođača	Procijenjena promjena ukupne vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište (u EUR) Promjena ukupnog broja proizvođača voća i povrća koji su aktivni članovi [1] (PO/UPO) (broj) Promjena ukupne površine pod voćem i povrćem koju obrađuju dotični članovi PO/UPO (ha)

Napomena: Polazišna točka za promjene je stanje na početku provedbe programa.
[1] Aktivni članovi su članovi koji isporučuju proizvode PO/UPO.

5. ZAJEDNIČKI OSNOVNI POKAZATELJI

Napomena: Osnovni pokazatelji potrebni su za analizu stanja na početku razdoblja planiranja programa. Određeni zajednički osnovni pokazatelji relevantni su samo za pojedinačne operativne programe na razini proizvođačkih organizacija (npr. količina proizvodnje stavljene na tržište po manje od 80 % prosječne cijene koju su primili PO/UPO). Drugi zajednički osnovni pokazatelji također su relevantni za nacionalne strategije na razini država članica (npr. ukupna vrijednost proizvodnje stavljene na tržište).

Kao opće pravilo, osnovni pokazatelji se izračunavaju kao trogodišnji prosjeci. Ako podaci nisu dostupni, izračunavaju se najmanje na temelju podataka koji se odnose na jednu godinu.

Ciljevi	Osnovni pokazatelji u odnosu na ciljeve	
	Pokazatelj	Definicija (i mjerenje)
Opći ciljevi		
Poboljšanje konkurentnosti	Ukupna vrijednost proizvodnje stavljene na tržište	Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište proizvođačke organizacije (PO)/udruženja proizvođačkih organizacija (UPO) (EUR)
Poboljšanje privlačnosti članstva u organizaciji proizvođača	Broj proizvođača voća i povrća koji su aktivni članovi dotičnih PO/UPO	Broj proizvođača voća i povrća koji su aktivni članovi [1] PO/UPO
	Ukupna površina pod voćem i povrćem koju obrađuju dotični članovi PO/UPO (ha)	Ukupna površina pod voćem i povrćem koju obrađuju članovi OP/UOP (ha)
Održavanje i zaštita okoliša	Nije definirano	
Posebni ciljevi		
Promicanje koncentriranja opskrbe	Količina proizvodnje stavljene na tržište	Ukupna količina proizvodnje stavljene na tržište (u tonama)
Promicanje plasmana na tržište proizvoda koje proizvode članovi		
Osiguranje da se proizvodnja prilagođava potražnji u odnosu na kakvoću i količinu		Količina proizvodnje stavljene na tržište koja ispunjava zahtjeve određenoga „sustava kakvoće” [2] prema glavnim tipovima toga „sustava kakvoće” (u tonama)
Optimiranje troškova proizvodnje	Nije definirano	
Stimuliranje trgovinske vrijednosti proizvoda	Prosječna jedinična vrijednost proizvodnje stavljene na tržište	Vrijednost proizvodnje stavljene na tržište/Ukupna količina proizvodnje stavljene na tržište (Euro/kg)
Stabiliziranje cijena proizvođača	Nije definirano	
Promicanje znanja i poboljšanje ljudskoga potencijala	Broj ljudi koji je sudjelovao u aktivnostima izobrazbe	Broj osoba koje su završile aktivnosti/program izobrazbe tijekom posljednje tri godine (broj)
	Broj gospodarstava koja se koriste savjetodavnim službama	Broj gospodarstava, članova PO/UPO, koji se koriste savjetodavnim službama (broj)

Ciljevi	Osnovni pokazatelji u odnosu na ciljeve	
	Pokazatelj	Definicija (i mjerenje)
Razvoj tehničkih i gospodarskih izvedbi i promicanje inovacija	Nije definirano	
Posebni ciljevi u području zaštite okoliša		
Doprinos zaštiti tla	Površina na kojoj postoji opasnost od erozije tla s mjerama protiv erozije	Površina na kojoj se proizvodi voće i povrće na kojoj postoji opasnost od erozije tla ([3]) gdje se primjenjuju mjere protiv erozije (ha)
Doprinos održanju i poboljšanju kakvoće vode	Površina sa smanjenom primjenom/racionalnijim gospodarenjem gnojivima	Površina na kojoj se proizvodi voće i povrće na kojoj se racionalnije primjenjuju gnojiva i bolje upravlja gnojidbom (ha)
Doprinos održivom korištenju zaliha vode	Površina s mjerama za štednju vode	Površina na kojoj se proizvodi voće i povrće s mjerama za uštedu vode (ha)
Doprinos zaštiti staništa i bioraznolikosti	Organska proizvodnja	Površina pod organskom proizvodnjom voća i povrća (ha)
	Integrirana proizvodnja	Površina pod integriranom proizvodnjom voća i povrća (ha)
	Druge aktivnosti koje pridonose zaštiti staništa i zaštiti bioraznolikosti	Površina na kojoj se provode druge aktivnosti koje pridonose zaštiti staništa i bioraznolikosti (ha)
Doprinos očuvanju krajolika	Nije definirano	
Doprinos ublažavanju klimatskih promjena - Proizvodnja	Grijanje staklenika – iskorištenost energije	Procijenjena godišnja potrošnja energije s ciljem grijanja staklenika prema tipu izvora energije (tone/litre/m^3/Kwh po toni proizvodnje stavljene na tržište)
Doprinos ublažavanju klimatskih promjena – Prijevoz Doprinos održavanju i poboljšanju kakvoće zraka – Prijevoz	Prijevoz – iskorištenost energije	Procijenjena godišnja potrošnja energije s ciljem unutarnjeg prijevoza ([4]) prema tipu goriva (litre/m^3/Kwh po toni proizvodnje stavljene na tržište)
Smanjenje količine proizvedenoga otpada	Nije definirano	

Napomene: PO je proizvođačka organizacija. UPO je udruženje proizvođačkih organizacija

([1]) Aktivni članovi su članovi koji isporučuju proizvode PO/UPO.

([2]) Zahtjevi „kakvoće" u vezi s time sastoje se od detaljnih obaveza koje se odnose na metode proizvodnje: (a) čije ispunjavanje nadzire neovisno kontrolno tijelo; i (b) kojih je rezultat konačni proizvod: i. čija je kakvoća znatno iznad uobičajenih trgovačkih standarda u odnosu na javno zdravlje, zdravlje bilja ili standarde zaštite okoliša; i ii. koji odgovara trenutačnim i predvidivim tržišnim mogućnostima. Predlaže se da glavni tipovi „sustava kakvoće" obuhvaćaju sljedeće: (a) certificiranu organsku proizvodnju; (b) zaštićene zemljopisne oznake i zaštićene oznake izvornosti; (c) certificiranu integriranu proizvodnju; (d) privatne certificirane sustave kakvoće proizvoda.

([3]) „U opasnosti od erozije tla" znači svako zemljište na strmini s nagibom većim od 10 %, neovisno o tome poduzimaju li se na njemu ili ne mjere protiv erozije tla (npr. ozelenjivanje tla, plodored itd.). Ako su na raspolaganju odgovarajući podaci, države članice mogu koristiti sljedeću definiciju: „U opasnosti od erozije tla" znači svaku parcelu s predvidljivim gubitkom tla koji je veći od stope prirodnog formiranja tla, neovisno o tome poduzimaju li se na njoj ili ne mjere protiv erozije tla (npr. ozelenjivanje tla, plodored itd.).

([4]) Unutrašnji prijevoz odnosi se na prijevoz proizvoda od gospodarstava članova za isporuku do PO/UPO.

PRILOG IX.

POPIS AKTIVNOSTI I TROŠKOVA KOJI NISU PRIHVATLJIVI ZA POTPORU U OKVIRU OPERATIVNIH PROGRAMA IZ ČLANKA 60. STAVKA 1.

1. Opći troškovi proizvodnje i posebno sredstva za zaštitu bilja, uključujući sredstva za integriranu zaštitu bilja, gnojiva i druga proizvodna sredstva; troškovi pakiranja, troškovi skladištenja, troškovi opremanja čak i kao dio novih procesa, troškovi ambalaže; troškovi prikupljanja ili prijevoza (unutarnjeg ili vanjskog); operativni troškovi (posebno za struju, gorivo i održavanje), osim:

   — posebnih troškova za mjere poboljšanja kakvoće. U svakom slučaju, troškovi za (uz to i potvrđeni) micelij, za sjeme i biljke koje nisu trajnice ne smatraju se prihvatljivima,

   — posebnih troškova za organska sredstva za zaštitu bilja (kao što su feromoni i predatori) bilo da se primjenjuju u organskoj, integriranoj ili konvencionalnoj proizvodnji,

   — posebnih troškova za prijevoz, sortiranje i pakiranje u vezi s besplatnom distribucijom kako je navedeno u člancima 81. i 82.,

   — posebnih troškova za mjere zaštite okoliša, uključujući troškove nastale ekološkim zbrinjavanjem ambalaže,

   — posebnih troškova za organsku, integriranu ili eksperimentalnu proizvodnju, uključujući troškove za organsko/biološko sjeme i sadnice. Nadležno tijelo države članice utvrđuje kriterije prihvatljivosti eksperimentalne proizvodnje uzimajući u obzir novinu postupka ili koncepta i u to uključeni rizik,

   — posebnih troškova u vezi s osiguranjem nadzora ispunjavanja standarda iz glave II. ove Uredbe, pravila o zaštiti bilja i važećih maksimalnih vrijednosti rezidua.

   Posebni troškovi su dodatni troškovi, koji se izračunavaju kao razlika između konvencionalnih troškova i stvarno nastalih troškova.

   Za svaku kategoriju gore navedenih za potporu prihvatljivih posebnih troškova države članice mogu utvrditi primjerene standardne paušalne stope za izračun dodatnih troškova u usporedbi s konvencionalnim troškovima.

2. Administrativni troškovi i troškovi osoblja, s izuzetkom izdataka vezanih za provedbu operativnih fondova i operativnih programa koji uključuju:

   (a) opće troškove vezano posebno uz operativne fondove i operativne programe, uključujući troškove uprave i osoblja, izvještaje i studije procjene te troškove računovodstva i knjigovodstva plaćanjem standardne paušalne stope od maksimalno 2 % operativnog fonda odobrenog u skladu s člankom 64. i to do najviše 180 000 EUR, koji se sastoji od doprinosa Unije i proizvođačke organizacije.

   Za operativne programe koje su podnijela priznata udruženja proizvođačkih organizacija operativni se troškovi izračunavaju kao zbroj općih troškova svake proizvođačke organizacije prema prvom stavku, ali najviše u iznosu od 1 250 000 EUR po udruženju proizvođačkih organizacija.

   Države članice mogu ograničiti financiranje samo na stvarne troškove, kad trebaju utvrditi prihvatljive troškove;

   (b) troškove osoblja uključujući troškove u vezi s plaćama i primanjima, ako ih izravno snosi proizvođačka organizacija, udruženje proizvođačkih organizacija ili društva kćeri prema članku 50. stavku 9. koji proizlaze iz mjera:

      i. za poboljšanje ili održanje visoke razine kakvoće ili zaštite okoliša;

      ii. za poboljšanje razine plasmana na tržište.

   Bitna pretpostavka za provedbu ovih mjera jest uključenje stručnog osoblja. Ako u takvim slučajevima proizvođačka organizacija koristi svoje vlastite zaposlenike ili članove proizvođače, potrebno je radno vrijeme potkrijepiti dokazima.

Ako država članica želi predvidjeti alternativu ograničenju financiranja samo stvarnih troškova, ona će za sve gore navedene prihvatljive troškove za osoblje utvrditi, *ex ante* i na opravdani način, standardne paušalne stope do maksimalno 20 % odobrenog operativnog fonda. Postotak se može povećati u propisno obrazloženim slučajevima.

Da bi zatražile te standardne paušalne stope, proizvođačke organizacije moraju na prihvatljiv način državi članici pružiti dokaz o provedbi aktivnosti;

(c) pravne i administrativne troškove spajanja proizvođačkih organizacija ili njihovog preuzimanja, kao i pravne i administrativne troškove u vezi s osnivanjem transnacionalnih proizvođačkih organizacija ili transnacionalnih udruženja proizvođačkih organizacija; studije isplativosti i prijedloge koje u odnosu na to naručuju proizvođačke organizacije.

3. Prihod ili dodatke na cijenu koji se ne odnose na sprečavanje krize ili upravljanje krizom.

4. Troškovi osiguranja koji se ne odnose na mjere osiguranja žetve prema glavi III poglavlju III. odjeljku 6.

5. Povrat zajmova uzetih za mjeru provedenu prije početka operativnoga programa, osim kredita iz članka 48. stavka 4., članka 49. stavka 3. i članka 74.

6. Kupovina neizgrađenog zemljišta čija je cijena veća od 10 % svih za potporu prihvatljivih izdataka na dotičnu aktivnost, osim kad je kupovina potrebna radi ulaganja u okviru operativnog programa; u izvanrednim i propisno obrazloženim slučajevima može se utvrditi viši postotak za mjere održanja i zaštite okoliša.

7. Troškovi sastanaka i programa izobrazbe, osim ako se odnose na operativni program, uključujući dnevnice, prijevoz i troškove smještaja, prema potrebi na temelju paušalnog iznosa.

8. Aktivnosti ili troškovi u vezi s količinama koje su proizveli članovi proizvođačke organizacije izvan Unije.

9. Aktivnosti koje mogu narušiti tržišno natjecanje u drugim gospodarskim područjima djelatnosti proizvođačke organizacije.

10. Rabljena oprema koja je kupljena s potporom Unije ili s nacionalnom potporom u razdoblju od sedam prethodnih godina.

11. Ulaganja u prijevozna sredstva koja će proizvođačka organizacija koristiti za plasman na tržište ili distribuciju, uz izuzetak:

(a) ulaganja u sredstva prijevoza unutar gospodarstva; u trenutku kupovine proizvođačka organizacija mora vjerodostojno dokazati dotičnoj državi članici da će ulaganje služiti samo za prijevoz unutar gospodarstva;

(b) dodatne opreme za kamione za skladištenje u hladnjači ili za prijevoz u kontroliranoj temperaturi.

12. Zakup, osim ako je državi članici na prihvatljiv način obrazložen da je gospodarski opravdan kao alternativa kupovini.

13. Operativni troškovi za unajmljenu robu.

14. Izdaci u vezi s ugovorima o *leasingu* (porezi, kamate, troškovi osiguranja itd.) i operativni troškovi, osim:

(a) samog *leasinga* u granicama neto tržišne vrijednosti predmeta i u okviru uvjeta utvrđenih u članku 55. stavku 1. prvom podstavku točki (b) Uredbe Komisije (EZ) br. 1974/2006.;

(b) *leasinga* rabljene opreme za koju nije dobivena potpora Unije ili države članice tijekom prethodnih sedam godina.

15. Promicanje pojedinačnih trgovačkih oznaka ili zemljopisnih oznaka, osim:

— marki ili trgovačkih marki proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija i društva kćeri, u slučajevima kako je predviđeno u članku 50. stavku 9.,

— promicanja generičkih proizvoda i promicanja znaka kvalitete,

— troškovi za tiskanje promotivnih tekstova na pakiranja ili oznake u okviru obje prethodne alineje pod uvjetom da je to predviđeno operativnim programom.

Zemljopisni nazivi dopušteni su samo:

(a) ako predstavljaju zaštićenu oznaku izvornosti ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla, u smislu Uredbe Vijeća (EZ) br. 510/2006 ([1]); ili

(b) u svim slučajevima u kojima se ne primjenjuje odredba iz točke (a), ti su zemljopisni nazivi podređeni glavnoj poruci.

Promotivni materijal za promociju generičkih proizvoda i znakova kvalitete mora imati grb Europske unije (samo kada se radi o vizualnim medijima) i sadržavati sljedeće objašnjenje: „Promidžba financirana uz potporu Europske unije." Proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija i njihova društva kćeri u slučaju prema članku 50. stavku 9. ne smiju koristiti grb Europske unije za promociju svojih marki i trgovačkih marki.

16. Kooperantski ugovori ili ugovori o povjeravanju dijela proizvodnje vanjskim suradnicima, koji se odnose na aktivnosti ili troškove navedene na ovom popisu kao neprihvatljivi.

17. PDV, osim nepovratnog PDV-a u smislu članka 71. stavka 3. točke (a) Uredbe (EZ) br. 1698/2005.

18. Nacionalni ili regionalni porezi ili pristojbe.

19. Kamate na dug, osim kad je doprinos dobiven u drugom obliku, a ne kao bespovratna izravna potpora.

20. Kupovina nekretnine koja je kupljena uz potporu Unije ili nacionalnu potporu u tijekom prethodnih 10 godina.

21. Ulaganja u dionice trgovačkih društava ako ulaganje predstavlja financijsko ulaganje, osim ulaganja koja neposredno pridonose postizanju ciljeva operativnog programa.

22. Troškovi koje su načinile druge strane koje nisu proizvođačka organizacija ili njezini članovi i udruženja proizvođačkih organizacija ili njihovi pridruženi proizvođači ili društva kćeri u slučaju iz članka 50. stavka 9.

23. Ulaganja ili slične vrste aktivnosti koje se ne provode na gospodarstvima i/ili prostorima proizvođačke organizacije, udruženja proizvođačkih organizacija, ili njihovih pridruženih proizvođača ili društava kćeri u slučaju iz članka 50. stavka 9.

24. Mjere koje je proizvođačka organizacija povjerila na provedbu vanjskim suradnicima izvan Unije.

([1]) SL L 93, 31.3.2006., str. 12.

PRILOG X.

MINIMALNI ZAHTJEVI ZA POVLAČENJE PROIZVODA IZ ČLANKA 76. STAVKA 2.

1. Proizvodi moraju biti:

— neoštećeni,

— zdravi; isključuju se plodovi koji su zbog truljenja ili kvarenja neprikladni za potrošnju,

— čisti, gotovo bez vidljive strane tvari,

— gotovo bez štetnika i bez oštećenja uzrokovanih štetnicima,

— bez prekomjerne vanjske vlažnosti,

— bez stranog mirisa i/ili okusa.

2. Plodovi moraju biti dovoljno razvijeni i zreli, s obzirom na njihov tip.

3. Proizvodi moraju biti karakteristični za sortu i/ili trgovački tip.

PRILOG XI.

MAKSIMALNI IZNOSI POTPORE ZA POVLAČENJA S TRŽIŠTA IZ ČLANKA 79. STAVKA 1.

Proizvod	Maksimalna potpora (EUR/100 kg)
Cvjetača	10,52
Rajčica	7,25
Jabuke	13,22
Grožđe	12,03
Marelice	21,26
Nektarine	19,56
Breskve	16,49
Kruške	12,59
Patlidžani	5,96
Dinje	6,00
Lubenice	6,00
Naranče	21,00
Mandarine	19,50
Klementine	19,50
Satsume	19,50
Limuni	19,50

PRILOG XII.

TROŠKOVI PRIJEVOZA U OKVIRU BESPLATNE DISTRIBUCIJE IZ ČLANKA 81. STAVKA 1.

Udaljenost između mjesta povlačenja i mjesta isporuke	Troškovi prijevoza (EUR/t) (1)
Manje od 25 km	18,2
Od 25 km do 200 km	41,4
Od 200 km do 350 km	54,3
Od 350 km do 500 km	72,6
Od 500 km do 750 km	95,3
750 km i više	108,3

(1) Dodatak za prijevoz u hladnjačama: 8,5 EUR/t.

PRILOG XIII.

DIO A

TROŠKOVI SORTIRANJA I PAKIRANJA IZ ČLANKA 82. STAVKA 1.

Proizvod	Troškovi sortiranja i pakiranja (EUR/t)
Jabuke	187,7
Kruške	159,6
Naranče	240,8
Klementine	296,6
Breskve	175,1
Nektarine	205,8
Lubenice	167,0
Cvjetača	169,1
Ostali proizvodi	201,1

DIO B

IZJAVA NA PAKIRANJIMA PROIZVODA IZ ČLANKA 82. STAVKA 2.

— Продукт, предназначен за безплатна дистрибуция (Регламент за изпълнение (ЕС) №)

— Producto destinado a su distribución gratuita [Reglamento de ejecución (UE) no]

— Produkt určený k bezplatné distribuci [prováděcí nařízení (EU) č.]

— Produkt til gratis uddeling (gennemførelsesforordning (EU) nr.)

— Zur kostenlosen Verteilung bestimmtes Erzeugnis (Durchführungsverordnung (EU) Nr.)

— Tasuta jagamiseks mõeldud tooted [rakendusmäärus (EL) nr]

— Προϊόν προοριζόμενο για δωρεάν διανομή [εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ.]

— Product for free distribution (Implementing Regulation (EU) No)

— Produit destiné à la distribution gratuite [règlement d'exécution (UE) n°]

— Prodotto destinato alla distribuzione gratuita [regolamento di esecuzione (UE) n.]

— Produkts paredzēts bezmaksas izplatīšanai [Īstenošanas regula (ES) Nr.]

— Nemokamai platinamas produktas [Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr.]

— Ingyenes szétosztásra szánt termék (/EU végrehajtási rendelet)

— Prodott destinat għad-distribuzzjoni bla ħlas [Regolament ta' implimentazzjoni (UE) nru.]

— Voor gratis uitreiking bestemd product (Uitvoeringserordening (EU) nr.)

— Produkt przeznaczony do bezpłatnej dystrybucji [Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr]

— Produto destinado a distribuição gratuita [Regulamento de execução (UE) n.º]

— Produs destinat distribuirii gratuite [Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr.]

— Výrobok určený na bezplatnú distribúciu [vykonávacie nariadenie (EÚ) č.]

— Proizvod, namenjen za prosto razdelitev [Izvedbena uredba (EU) št.]

— Ilmaisjakeluun tarkoitettu tuote (täytäntöönpanoasetus (EU) N:o)

— Produkt för gratisutdelning (genomförandeförordning (EU) nr)

PRILOG XIV.

Podaci koje mora sadržavati godišnji izvještaj država članica kako je navedeno u članku 97. točki (b)

Svi se podaci odnose na godinu za koju se podnosi izvještaj. Izvještajem se obuhvaćaju podaci o izdacima plaćenim nakon završetka godine za koju se podnosi izvještaj. Također se obuhvaćaju podaci o provedenim kontrolama i primijenjenim kaznama u odnosu na tu godinu uključujući i kazne provedene ili primijenjene nakon te godine. Koriste se oni podaci (koji se mijenjaju tijekom godine) koji važe 31. prosinca godine za koju se podnosi izvještaj.

DIO A. — *INFORMACIJE ZA UPRAVLJANJE TRŽIŠTEM*

1. Administrativni podaci

(a) Nacionalni pravni propisi doneseni radi provedbe glave I. poglavlja IV. odjeljka IV.a i dijela II. glave II. A poglavlja II. odjeljka I. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, uključujući nacionalnu strategiju za održive operativne programe koji se primjenjuju na operativne programe koji su provedeni tijekom godine za koju se podnosi izvještaj.

(b) Mjesto kontakta za obavješćivanje država članica.

(c) Podaci o proizvođačkim organizacijama i udruženjima proizvođačkih organizacija i proizvođačkim grupama:

— broj kodne oznake,

— ime i detalji o kontakt osobi,

— datum priznanja (prethodno priznanje u slučaju proizvođačkih grupa),

— svi pravni subjekti ili jasno utvrđeni dijelovi uključenih pravnih subjekata i sva uključena društva kćeri,

— broj članova (razvrstani na proizvođače i neproizvođače), kao i promjene u članstvu tijekom godine,

— površine pod nasadima voća i povrća (razvrstano prema glavnim kulturama), obuhvaćeni proizvodi i opis prodanih gotovih proizvoda (uz naznaku njihove vrijednosti i količine prema glavnim izvorima), te glavna odredišta proizvoda, razvrstani prema vrijednosti (s detaljima o proizvodima prodanim na zelenoj tržnici, proizvodima prodanim za preradu i proizvodima koji su povučeni s tržišta),

— promjene u strukturama tijekom godine, posebno o novopriznatim ili novoosnovanim tijelima, oduzimanjima i obustavama priznanja, spajanjima uz naznaku odgovarajućih datuma.

(d) Podaci o sektorskim organizacijama:

— naziv organizacije i podaci o kontaktu,

— datum priznanja,

— obuhvaćeni proizvodi.

2. Podaci o troškovima

(a) Proizvođačke organizacije. Financijski podaci po korisniku (proizvođačka organizacija ili udruženje proizvođačkih organizacija):

— operativni fond: ukupan iznos, doprinosi od Unije, države članice (nacionalna potpora) i proizvođačke organizacije i članova,

— opis visine financijske potpore Unije u skladu s člankom 103.d Uredbe (EZ) br. 1234/2007,

— financijski podaci o operativnom programu, razvrstani prema proizvođačkim organizacijama i udruženjima proizvođačkih organizacija,

— vrijednost proizvodnje stavljene na tržište: ukupna i razvrstana prema pravnim subjektima koji čine proizvođačku organizaciju ili udruženje proizvođačkih organizacija,

— troškovi operativnog programa, razvrstani prema mjerama i vrstama aktivnosti koje su odabrane kao prihvatljive za dobivanje potpore,

— podaci o količini povučenih proizvoda, razvrstano po proizvodima i mjesecima kao i prema ukupnim količinama povučenim s tržišta i količinama zbrinutim putem besplatne distribucije, izraženo u tonama,

— popis odobrenih tijela u smislu članka 103.d stavka 4. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

(b) Proizvođačke grupe. Financijski podaci po korisniku:

— ukupan iznos, doprinosi od Unije, države članice i proizvođačke grupe te članova,

— doprinos države članice uz naznaku međusuma za proizvođačke grupe u prvoj, drugoj, trećoj, četvrtoj i petoj godini prijelaznog razdoblja,

— troškovi za ulaganja potrebna za dobivanje priznanja u smislu članka 103.a stavka 1. točke (b) Uredbe (EZ) br. 1234/2007 razvrstano prema doprinosu Unije, države članice i proizvođačke grupe,

— vrijednost proizvodnje stavljene na tržište, s međusumama za proizvođačke grupe u prvoj, drugoj, trećoj, četvrtoj i petoj godini prijelaznog razdoblja.

3. Podaci o provedbi nacionalne strategije:

— sažeti opis napretka postignutog u provedbi operativnih programa, razvrstano prema vrstama mjera, kako je navedeno u članku 19. stavku 1. točki (g). Opis se temelji na financijskim pokazateljima, pokazateljima zajedničke proizvodnje i pokazateljima rezultata i sažima podatke navedene u godišnjim izvještajima o napretku koje dostavljaju proizvođačke organizacije o operativnim programima,

— ako država članica primjenjuje članak 182. stavak 6. Uredbe (EZ) br. 1234/2007, potrebno je opisati dotičnu državnu potporu,

— sažetak rezultata srednjoročnih vrednovanja operativnih programa, kako su ih dostavile proizvođačke organizacije uključujući prema potrebi, kvalitativno vrednovanje rezultata i učinaka mjera za zaštitu okoliša s ciljem sprečavanja erozije tla, smanjene primjene i/ili racionalnijeg korištenja sredstava za zaštitu bilja, zaštite staništa i bioraznolikosti ili očuvanja krajolika,

— sažetak glavnih problema s kojima se susretalo u provedbi nacionalne strategije i njihovo rješavanje te koje su mjere poduzimane, uključujući, prema potrebi, naznaku o tome je li nacionalna strategija ažurirana i razlog ažuriranja. Primjerak ažurirane strategije treba priložiti godišnjem izvještaju,

— sažetak analiza provedenih u skladu s člankom 110. stavkom 1. drugim podstavkom.

U 2012. godini, godišnji izvještaj također mora obuhvaćati izvještaj o vrednovanju za 2012. kako je navedeno u članku 127. stavku 4.

4. Popis odobrenih prvih prerađivača i skupljača, razvrstano prema proizvodu, za države članice koje koriste prijelazne mjere iz članka 203.a stavka 6. Uredbe (EZ) br. 1234/2007.

DIO B — *INFORMACIJE ZA POTVRDU OBRAČUNA*

5. Podaci o kontrolama i kaznama:

— kontrole države članice: detalji o pregledanim tijelima i datumima pregleda,

— stope kontrola,

— rezultati kontrola,

— primijenjene kazne.

PRILOG XV.

DIO A

Obavještavanje o cijenama iz članka 98. stavka 1.

Proizvod	Vrsta/sorta	Oprema/veličina	Reprezentativna tržišta
Rajčice	Okrugla	Veličina 57-100 mm, u rasutom stanju u pakiranjima od oko 5-6 kg	Flandrija (BE) Atena (EL) Solun (EL) Almeria (ES) Granada (ES) Tenerife (ES) Murcia (ES) Rhône-Méditerranée (FR) Bretanja (FR) Budimpešta (HU) Lecce (IT) Vittoria (IT) Westland (NL) Kalisko-pleszewski (PL) Algarve (PT) Galați (RO)
	U grozdovima	u rasutom stanju u pakiranjima od oko 3-6 kg	
	„Trešnjar” (koktel)	plitice od oko 250-500 g	
Marelice	Sve vrste i sorte	Veličina 45-50 mm Plitice ili pakiranja od oko 6-10 kg	Sofija (BG) Atena (EL) Solun (EL) Murcia (ES) Valencia (ES) Rhône-Méditerranée (FR) Budimpešta (HU) Napulj (IT) Bologna (IT)
Nektarine	Bijelo meso	Veličina A/B Plitice ili pakiranja od oko 6-10 kg	Atena (EL) Solun (EL) Lleida (ES) Zaragoza (ES) Rhône-Méditerranée (FR) Ravenna (IT) Forli (IT) Metaponoto (IT)
	Žuto meso	Veličina A/B Plitice ili pakiranja od oko 6-10 kg	

Proizvod	Vrsta/sorta	Oprema/veličina	Reprezentativna tržišta
Breskve	Bijelo meso	Veličina A/B Plitice ili pakiranja od oko 6-10 kg	Atena (EL) Solun (EL) Lleida (ES) Murcia (ES) Huesca (ES) Rhône-Méditerranée (FR) Budimpešta (HU) Caserta (IT) Forli (IT) Cova da Beira (PT)
	Žuto meso	Veličina A/B Plitice ili pakiranja od oko 6-10 kg	
Stolno grožđe	Muscatel (Muškat)	Plitice ili pakiranja od 1 kg	Atena (EL) Solun (EL) Alicante (ES) Murcia (ES) Rhône-Méditerranée (FR) Sud-Ouest (FR) Budimpešta (HU) Bari (IT) Taranto (IT) Catania (IT) Algarve (PT)
	Chasselas		
	Alphonse Lavalleé		
	Italia		
	Black magic		
	Red Globe		
	Victoria		
	Seedless (bez sjemenki) (Sugarone/Thomson)		
Kruške	Blanquilla	Veličina 55/60, pakiranja od oko 5-10 kg	Flandrija (BE) Atena (EL) Solun (EL) Lleida (ES) Zaragoza (ES) Val de Loire — Centar (FR) Budimpešta (HU) Ferrara (IT) Modena (IT) Geldermalsen (NL) Grójecko-warecki (PL) Oeste (PT)
	Conference	Veličina 60/65+, pakiranja od oko 5-10 kg	
	Williams	Veličina 65/75+, pakiranja od oko 5-10 kg	
	Rocha		
	Abbé Fétel	Veličina 70/75, pakiranja od oko 5-10 kg	
	Kaiser		
	Doyenné du Comice	Veličina 75/90, pakiranja od oko 5-10 kg	

Proizvod	Vrsta/sorta	Oprema/veličina	Reprezentativna tržišta
Jabuke	Golden delicious	Veličina 70/80, pakiranja od oko 5-20 kg	Gleisdorf (AT) Flandrija (BE) Prag (CZ) Niedersachsen (DE) Atena (EL) Solun (EL) Lleida (ES) Rhône-Méditerranée (FR) Val de Loire — Centar (FR)
	Braeburn		
	Jonagold (ili Jonagored)		
	Idared		
	Fuji		
	Shampion		
	Granny Smith		
	Red delicious i ostale crvene sorte		
	Boskoop		
	Gala	Veličina 65/70, pakiranja od oko 5-20 kg	Sud-Ouest (FR) Budimpešta (HU) Trento (IT) Bolzano (IT) Geldermalsen (NL) Grójecko-warecki (PL) Lubelsko-sandomierski (PL) Oeste (PT) Mureș (RO)
	Elstar		
	Cox orange		
Satsume	Sve sorte	Veličine 1-X – 2, pakiranja od oko 10-20 kg	Valencia (ES)
Limuni	Sve sorte	Veličine 3-4, pakiranja od oko 10 kg	Atena (EL) Solun (EL) Alicante (ES) Murcia (ES) Catania (IT) Siracusa (IT)
Klementine	Sve sorte	Veličine 1-X – 3, pakiranja od oko 5-15 kg	Atena (EL) Solun (EL) Castellon (ES) Valencia (ES) Corigliano (IT) Catania (IT)

Proizvod	Vrsta/sorta	Oprema/veličina	Reprezentativna tržišta
Mandarine	Sve sorte	Veličine 1 – 2, pakiranja od oko 8-10 kg	Atena (EL) Solun (EL) Castellon (ES) Valencia (ES) Palermo (IT) Siracusa (IT) Algarve (PT)
Naranče	Salustiana	Veličine 6-9, pakiranja od oko 10-20 kg	Atena (EL) Solun (EL) Alicante (ES) Valencia (ES) Sevilla (ES) Catania (IT) Siracusa (IT) Algarve (PT)
	Navelinas		
	Navelate		
	Lanelate		
	Valencia late		
	Tarocco		
	Navel		
Tikvice	Sve sorte	Veličine 14-21, u rasutom stanju u pakiranju	Atena (EL) Solun (EL) Almeria (ES) Rhône-Méditerranée (FR) Bari (IT) Latina (IT) Barendrecht (NL)
Trešnje	Sve (slatke) sorte	Veličine 22 i više, u rasutom stanju u pakiranju	Sofija (BG) Prag (CZ) Rheinland-Pfalz (DE) Atena (EL) Solun (EL) Zaragoza (ES) Rhône-Méditerranée (FR) Budimpešta (HU) Bari (IT) Grójecko-warecki (PL) Cova da Beira (PT) Iași (RO)

Proizvod	Vrsta/sorta	Oprema/veličina	Reprezentativna tržišta
Krastavci	Glatke sorte	Veličine 350-500 g, složeni u pakiranju	Sofija (BG) Atena (EL) Solun (EL) Almeria (ES) Val de Loire — Centar (FR) Budimpešta (HU) Bari (IT) Vittoria (IT) Barendrecht (NL) Kalisko-pleszewski (PL)
Češnjak	Bijeli	Veličina 50-80 mm, pakiranja od oko 2,5 kg	Atena (EL) Solun(EL) Cuenca (ES) Cordoba (ES) Sud-Ouest (FR) Budimpešta(HU) Rovigo (IT)
	Ljubičasti		
Šljive	Greegage	Veličina 35 mm i više	Sofija (BG) Baden-Würtemberg (DE) Murcia (ES) Sud-Ouest (FR) Budimpešta(HU) Modena (IT) Grójecko-warecki (PL) Argeș (RO) Caraș-Severin (RO)
	Europska šljiva (President, Stanley, Cacanska itd.)	Veličina 35 mm i više	
	Santa Rosa	Veličina 40 mm i više	
	Japanske šljive (Golden Japan itd.)	Veličina 40 mm i više	
Slatka paprika	Četvrtasta zelena	Veličina 70 mm i više	Sofija (BG) Atena (EL) Solun(EL) Almeria (ES) Murcia (ES) Budimpešta(HU) Brindisi (IT) Vittoria (IT) Westland (NL) Oeste (PT)
	Četvrtasta u boji (crvena, žuta itd.)		
	Bijela	Veličina 50 mm i više	
	Dugoljasta zelena	Veličina 40 mm i više	

Proizvod	Vrsta/sorta	Oprema/veličina	Reprezentativna tržišta
Zelena salata	Iceberg	Veličina 400 g i više, pakiranja od 8 – 12	Nordrhein-Westfalen (DE) Atena (EL)
	Ostale sorte zelene salate u glavicama (uključujući Batavia)	Veličina 400 g i više, pakiranja od 8 - 12	Solun(EL) Almeria (ES) Murcia (ES) Rhône-Méditerranée (FR) Bari (IT) Grubbenvorst (NL) Oeste (PT) London (UK)
Jagode	Sve sorte	Pakiranja od 250/500 g	Flandrija (BE) Nordrhein-Westfalen (DE) Huelva (ES) Sud-Ouest (FR) Salerno (IT) Barendrecht (NL) Płocki (PL) Algarve (PT) London (UK)
Uzgojene gljive	Zatvorene	Srednje veličine (30-65 mm)	La Rioja (ES) Val de Loire – Centre (FR) Dublin (IE) Budimpešta(HU) Barendrecht (NL) Poznański (PL) London (UK)
Kivi	Hayward	Veličine 105-124 g, pakiranja od oko 3-10 kg	Atena (EL) Sud-Ouest (FR) Latina (IT) Cuneo (IT) Verona (IT) Grande Porto (PT)

DIO B

Popis voća i povrća i ostalih proizvoda iz članka 98. stavka 3.

— cvjetača,

— šparoge,

— patlidžani (malencani),

— avokado,

— mrkva,

— luk,

— grah,

— poriluk,

— lubenice,

— lješnjaci,

— višnje (kisele trešnje),

— kupus,

— krumpir.

PRILOG XVI.

SUSTAV ULAZNIH CIJENA IZ GLAVE IV. POGLAVLJA I. ODJELJKA 1.

Ne dovodeći u pitanje pravila tumačenja Kombinirane nomenklature, opis proizvoda se smatra samo indikativnim. Područje primjene propisa predviđenih u glavi IV. poglavlju I. odjeljku 1. u smislu ovog Priloga određuje se prema području primjene oznaka KN koje su vrijedile u trenutku donošenja ove Uredbe. Kad je „*ex*" ispred oznake KN, područje primjene dodatnih carina određuje se, kako područjem primjene oznake KN, tako i opisom proizvoda kao i odgovarajućim razdobljem primjene.

DIO A

Oznaka KN	Opis	Razdoblje primjene
ex 0702 00 00	Rajčice	Od 1. siječnja do 31. prosinca
ex 0707 00 05	Krastavci [1]	Od 1. siječnja do 31. prosinca
ex 0709 90 80	Artičoke	Od 1. studenoga do 30. lipnja
0709 90 70	Tikvice	Od 1. siječnja do 31. prosinca
ex 0805 10 20	Slatke naranče, svježe	Od 1. prosinca do 31. svibnja
ex 0805 20 10	Klementine	Od 1. studenoga do kraja veljače
ex 0805 20 30 ex 0805 20 50 ex 0805 20 70 ex 0805 20 90	Mandarine (uključujući tangerine i satsume), wilking i slični križanci agruma	Od 1. studenoga do kraja veljače
ex 0805 50 10	Limuni (Citrus limon, Citrus limonum)	Od 1. lipnja do 31. svibnja
ex 0806 10 10	Stolno grožđe	Od 21. srpnja do 20. studenoga
ex 0808 10 80	Jabuke	Od 1. srpnja do 30. lipnja
ex 0808 20 50	Kruške	Od 1. srpnja do 30. travnja
ex 0809 10 00	Marelice	Od 1. lipnja do 31. srpnja
ex 0809 20 95	Trešnje, osim višanja	Od 21. svibnja do 10. kolovoza
ex 0809 30 10 ex 0809 30 90	Breskve, uključujući nektarine	Od 11. lipnja do 30. rujna
ex 0809 40 05	Šljive	Od 11. lipnja do 30. rujna

[1] Osim krastavaca navedenih u dijelu B ovog Priloga.

DIO B

Oznaka KN	Opis	Razdoblje primjene
ex 0707 00 05	Krastavci namijenjeni preradi	Od 1. svibnja do 31. listopada
ex 0809 20 05	Višnje (Prunus cerasus)	Od 21. svibnja do 10. kolovoza

PRILOG XVII.

REPREZENTATIVNA TRŽIŠTA IZ ČLANKA 135.

Država članica/Države članice	Reprezentativna tržišta
Belgija i Luksemburg	Bruxelles
Bugarska	Sofija
Češka	Prag
Danska	Kopenhagen
Njemačka	Hamburg, München, Frankfurt, Köln, Berlin
Estonija	Tallin
Irska	Dublin
Grčka	Atena, Solun
Španjolska	Madrid, Barcelona, Sevilla, Bilbao, Zaragoza, Valencia
Francuska	Pariz-Rungis, Marseille, Rouen, Dieppe, Perpignan, Nantes, Bordeaux, Lyon, Toulouse
Italija	Milano
Cipar	Nikozija
Latvija	Riga
Litva	Vilnius
Mađarska	Budimpešta
Malta	Attard
Nizozemska	Rotterdam
Austrija	Beč-Inzersdorf
Poljska	Ozarów Mazowiecki-Bronisze, Poznan
Portugal	Lisabon, Porto
Rumunjska	Bukurešt, Constanta
Slovenija	Ljubljana
Slovačka	Bratislava
Finska	Helsinki
Švedska	Helsingborg, Stockholm
Ujedinjena Kraljevina	London

PRILOG XVIII.

DODATNE UVOZNE CARINE IZ GLAVE IV. POGLAVLJA I. ODJELJKA 2.

Ne dovodeći u pitanje pravila o tumačenju Kombinirane nomenklature, opis proizvoda se smatra samo indikativnim. Područje primjene dodatnih carina u smislu ovog Priloga određuje se područjem primjene oznaka KN koje su vrijedile u trenutku donošenja ove Uredbe.

Serijski br.	Oznaka KN	Opis	Razdoblje primjene	Razina aktiviranja (u tonama)
78.0015	0702 00 00	Rajčice	— 1. listopada do 31. svibnja	481 625
78.0020			— 1. lipnja do 30. rujna	44 251
78.0065	0707 00 05	Krastavci	— 1. svibnja do 31. listopada	31 289
78.0075			— 1. studenoga do 30. travnja	26 583
78.0085	0709 90 80	Artičoke	— 1. studenoga do 30. lipnja	17 258
78.0100	0709 90 70	Tikvice	— 1. siječnja do 31. prosinca	57 955
78.0110	0805 10 20	Naranče	— 1. prosinca do 31. svibnja	368 535
78.0120	0805 20 10	Klementine	— 1. studenoga do kraja veljače	175 110
78.0130	0805 20 30 0805 20 50 0805 20 70 0805 20 90	Mandarine (uključujući tangerine i satsume); wilkings i slični križanci agruma	— 1. studenoga do kraja veljače	115 625
78.0155	0805 50 10	Limuni	— 1. lipnja do 31. prosinca	346 366
78.0160			— 1. siječnja do 31. svibnja	88 090
78.0170	0806 10 10	Stolno grožđe	— 21. srpnja do 20. studenoga	80 588
78.0175	0808 10 80	Jabuke	— 1. siječnja do 31. kolovoza	916 384
78.0180			— 1. rujna do 31. prosinca	95 396
78.0220	0808 20 50	Kruške	— 1. siječnja do 30. travnja	229 646
78.0235			— 1. srpnja do 31. prosinca	35 541
78.0250	0809 10 00	Marelice	— 1. lipnja do 31. srpnja	5 794
78.0265	0809 20 95	Trešnje, osim višanja	— 21. svibnja do 10. kolovoza	30 783
78.0270	0809 30	Breskve, uključujući nektarine	— 11. lipnja do 30. rujna	5 613
78.0280	0809 40 05	Šljive	— 11. lipnja do 30. rujna	10 293

PRILOG XIX.

KORELACIJSKA TABLICA IZ ČLANKA 149.

Uredba (EZ) br. 1580/2007	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 2.a	Članak 3.
Članak 3.	Članak 4.
Članak 4.	Članak 5.
Članak 5.	Članak 6.
Članak 6.	Članak 7.
Članak 7.	Članak 8.
Članak 8.	Članak 9.
Članak 9.	Članak 10.
Članak 10.	Članak 11.
Članak 11.	Članak 12.
Članak 12.	Članak 13.
Članak 12.a	Članak 14.
Članak 13.	Članak 15.
Članak 14.	—
Članak 15.	Članak 16.
Članak 16.	—
Članak 17.	—
Članak 18.	—
Članak 19.	—
Članak 20.	Članak 17.
Članak 20.a	Članak 18.
Članak 21.	Članak 19.
Članak 22.	Članak 20.
Članak 23.	Članak 21.
Članak 24.	Članak 22.
Članak 25.	Članak 23.

Uredba (EZ) br. 1580/2007	Ova Uredba
Članak 26.	Članak 24.
Članak 27.	Članak 25.
Članak 28.	Članak 26.
Članak 29.	Članak 27.
Članak 30.	Članak 28.
Članak 31.	Članak 29.
Članak 32.	Članak 30.
Članak 33.	Članak 31.
Članak 34.	Članak 33.
Članak 35.	—
Članak 36.	Članak 34.
Članak 37.	Članak 35.
Članak 38.	Članak 36.
Članak 39.	Članak 37.
Članak 40.	Članak 38.
Članak 41.	Članak 39.
Članak 42.	Članak 40.
Članak 43.	Članak 41.
Članak 44.	Članak 42.
Članak 45.	Članak 43.
Članak 46.	Članak 44.
Članak 47.	Članak 45.
Članak 48.	Članak 46.
Članak 49.	Članak 47.
Članak 50.	Članak 48.
Članak 51.	Članak 49.
Članak 52.	Članak 50.
Članak 53.	Članak 51.
Članak 54.	Članak 52.
Članak 55.	Članak 53.
Članak 56.	Članak 54.

Uredba (EZ) br. 1580/2007	Ova Uredba
Članak 57.	Članak 55.
Članak 58.	Članak 56.
Članak 59.	Članak 57.
Članak 60.	Članak 58.
Članak 61.	Članak 59. - 60.
Članak 62.	Članak 61.
Članak 63.	Članak 62.
Članak 64.	Članak 63.
Članak 65.	Članak 64.
Članak 66.	Članak 65.
Članak 67.	Članak 66.
Članak 68.	Članak 67.
Članak 69.	Članak 68.
Članak 70.	Članak 69.
Članak 71.	Članak 70.
Članak 72.	Članak 71.
Članak 73.	Članak 72.
Članak 74.	Članak 73.
Članak 75.	Članak 74.
Članak 76.	Članak 75.
Članak 77.	Članak 76.
Članak 78.	Članak 77.
Članak 79.	Članak 78.
Članak 80.	Članak 79.
Članak 81.	Članak 80.
Članak 82.	Članak 81.
Članak 83.	Članak 82.
Članak 84.	Članak 83.
Članak 85.	Članak 84.
Članak 86.	Članak 85.
Članak 87.	Članak 86.

Uredba (EZ) br. 1580/2007	Ova Uredba
Članak 88.	Članak 87.
Članak 89.	Članak 88.
Članak 90.	Članak 89.
Članak 91.	Članak 90.
Članak 92.	—
Članak 93.	Članak 91.
Članak 94.	Članak 92.
Članak 94.a	Članak 93.
Članak 95.	Članak 94.
Članak 96.	Članak 95. stavak 4.
Članak 97.	Članak 95.
Članak 98.	Članak 96.
Članak 99.	Članak 97.
Članak 100.	Članak 99.
Članak 101.	Članak 100.
Članak 102.	Članak 101.
Članak 103.	Članak 102.
Članak 104.	Članak 103.
Članak 105.	Članak 104.
Članak 106.	Članak 105. stavak 1.
Članak 107.	Članak 105. stavci 2. i 3.
Članak 108.	Članak 106.
Članak 109.	Članak 107.
Članak 110.	Članak 108.
Članak 111.	Članak 109.
Članak 112.	Članak 110.
Članak 113.	Članak 111.
Članak 114.	Članak 112.
Članak 115.	Članak 113.
Članak 116.	Članak 114.
Članak 117.	Članak 115.

Uredba (EZ) br. 1580/2007	Ova Uredba
Članak 118.	Članak 116.
Članak 119.	Članak 117.
Članak 120.	Članak 118.
Članak 121.	Članak 119.
Članak 122.	Članak 120.
Članak 123.	Članak 121.
Članak 124.	Članak 122.
Članak 125.	Članak 123.
Članak 126.	Članak 125.
Članak 127.	Članak 126.
Članak 128.	Članak 127.
Članak 129.	Članak 128.
Članak 130.	Članak 129.
Članak 131.	Članak 130.
Članak 132.	Članak 131.
Članak 133.	Članak 132.
Članak 134.	—
Članak 135.	Članak 133.
Članak 136.	Članak 134.
Članak 137.	Članak 135.
Članak 138.	Članak 136.
Članak 139.	Članak 137.
Članak 140.	Članak 138.
Članak 141.	Članak 139.
Članak 142.	Članak 140.
Članak 143.	Članak 141.
Članak 144.	Članak 142.
Članak 145.	Članak 143.
Članak 146.	Članak 144.
Članak 147.	Članak 145.
Članak 148.	Članak 146.

Uredba (EZ) br. 1580/2007	Ova Uredba
Članak 149.	Članak 147.
Članak 150.	Članak 148.
Članak 151.	Članak 149.
Članak 152.	Članak 150.
Članak 153.	Članak 151.
Prilog I.	Prilog I.
Prilog II.	Prilog II.
Prilog III.	Prilog III.
Prilog IV.	Prilog IV.
Prilog VI.	Prilog V.
Prilog VII.	Prilog VII.
Prilog VIII.	Prilog IX.
Prilog IX.	Prilog X.
Prilog X.	Prilog XI.
Prilog XI.	Prilog XII.
Prilog XII.	Prilog XIII.
Prilog XIII.	Prilog XIV.
Prilog XIV.	Prilog VIII.
Prilog XV.	Prilog XVI.
Prilog XVI.	Prilog XVII.
Prilog XVII.	Prilog XVIII.
Prilog XVIII.	Prilog XX.

PRILOG XX.

UREDBE NAVEDENE U ČLANKU 150. STAVKU 2.

Uredba Komisije (EEZ) br. 1764/86 od 27. svibnja 1986. o minimalnim zahtjevima kakvoće za proizvode proizvedene od rajčice u okviru programa potpore za proizvodnju ([1]).

Uredba Komisije (EEZ) br. 2320/89 od 28. srpnja 1989. o utvrđivanju minimalnih zahtjeva kakvoće za breskve u sirupu i/ili u prirodnom voćnom soku u okviru programa potpore za proizvodnju ([2]).

Članak 2. i Prilog I. dijelovi A i B Uredbi Komisije (EZ) br. 464/1999 od 3. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/96 o mjerama potpore za šljive ([3]).

Članak 1. stavci 1. i 2. i prilozi II. i III. Uredbi Komisije (EZ) br. 1573/1999 od 19. srpnja 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/96 o svojstvima suhih smokava koje su prihvatljive za dobivanje potpore u okviru programa potpore za proizvodnju ([4]).

Prilozi I. i II. Uredbi Komisije (EZ) br. 1621/1999 od 22. srpnja 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/96 u vezi potpore za uzgoj grožđa za proizvodnju određenih sorata suhoga grožđa ([5]).

Uredba Komisije (EZ) br. 1666/1999 od 28. srpnja 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/96 u pogledu minimalnih karakteristika za stavljanje na tržište određenih sorti suhog grožđa ([6]).

Uredba Komisije (EZ) br. 1010/2001 od 23. svibnja 2001. o minimalnim zahtjevima kakvoće za miješano voće u okviru programa potpore za proizvodnju ([7]).

Članak 3. Uredbe Komisije (EZ) br. 217/2002 od 5. veljače 2002. o utvrđivanju kriterija prihvatljivosti za sirovine u okviru programa potpore za proizvodnju u Uredbi (EZ) br. 2201/96 ([8]).

Članak 2. Uredbe Komisije (EZ) br. 1535/2003 od 29. kolovoza 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/96 u pogledu programa potpore za proizvode od prerađevina voća i povrća ([9]).

Članak 16. Uredbe Komisije (EZ) br. 2111/2003 od 1. prosinca 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2202/96 o uvođenju plana potpore Zajednice za proizvođače određenih agruma ([10]).

Uredba Komisije (EZ) br. 1559/2006 od 18. listopada 2006. o utvrđivanju minimalnih zahtjeva kakvoće za kruške sorte Williams i Rocha u sirupu i/ili prirodnom voćnom soku u okviru programa potpore za proizvodnju ([11]).

([1]) SL L 153, 7.6.1986., str. 1.
([2]) SL L 220, 29.7.1989., str. 54.
([3]) SL L 56, 4.3.1999., str. 8.
([4]) SL L 187, 20.7.1999., str. 27.
([5]) SL L 192, 24.7.1999., str. 21.
([6]) SL L 197, 29.7.1999., str. 32.
([7]) SL L 140, 24.5.2001., str. 31.
([8]) SL L 35, 6.2.2002., str. 11.
([9]) SL L 218, 30.8.2003., str. 14.
([10]) SL L 317, 2.12.2003., str. 5.
([11]) SL L 288, 19.10.2006., str. 22.